XV. évfolyam. Budapest. 57. szám. Vasárnap, 1881. február 27.

Hirdetések és nyiltterek
felvétetnek árszabály szerint
a kiadó hivatalban:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. sz.

Hirdetések felvétetnek a külföldön:
Bécsben: Oppelik A.-nál, Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolfnál, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Voglernél, Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12.
Párisban: Rudolf Mosse, 40. rue notre dame-des-Victoires (place de la Bourse.)
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társánál.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. szám.
Csak bérmentes levelek fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Előfizetési dij:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre	20.—
Félévre	10.—
Negyedévre	5.—
Egy hóra	1.80

Egy szám 6 krajczár.

Miniszteri elvhüség.

Bismarck beszélt. Az államférfiak elvhüségéről beszélt. Szavai vagy bölcsek, vagy bolondok, de bizonyos, hogy czinikusok. Az elvtelenség az ugynevezett, köpenyforgatás oly fényes elméletben még soha sem állittatott elénk, mint azt most Bismarck tevé. Kimondá, hogy államférfiunak elvhez ragaszkodni, meggyőződéssel birni nem szabad. Salus reipublicae: suprema lex esto. A diktaturának e régi, e harmadfél ezer éves jelszavát hangoztatá. Azt mondá, hogy államférfinak, országok kormányzóinak más elvvel, mint ezzel, nem szabad föllépni. Mi volt a multban az ő nézete: azzal ő nem törődik. Mostani nézetével egybehangzik-e majd jövőben nézete: azzal szintén nem törődik. Sokféle ut vezet Rómába. Egyszer szabadelvüen kell kormányozni, másszor önkényüleg diktator módjára. A hogy a szükség hozza magával. Az a szükség, melyet az államférfi nézete állapit meg szükségnek, nem pedig a parlament vagy egyes párt vagy eddig vallott elv. A doktrina álom, a párttörekvés bolondság. Az igazi állambölcseség csak az elvtelenségben rejlik.

Igy beszélt Bismarck. Beszéde ártalmas az emberiségre, mert ártalmas a nemzetek szabadságára nézve. Bismarck ma divatos államférfi, mert diktátora Németországnak s vezetője Európának. Csaknem minden kontinentális államban van egy csomó államférfi, ki egy kissé Bismarcknak tartja magát s ki törekszik arra, hogy a világ által egy kissé Bismarcknak tekintessék. Ez államférfiak előtt most a vas kanczellár beszéde a bölcseség legmagasabb foka, mely előtt meg kell hajolni mindenkinek. Lesznek majd miniszterek — vannak is — kik a mikor eddig vallott meggyőződésüket szegik meg, Bismarckra, mint követendő példányképre hivatkoznak. Azok pedig, kik szolgálják a publicisztikát, tagjai a parlamentnek, de hizelgői s asztalmorzsa-lesői a miniszereknek, Bismarck szavaival fogják dicsőiteni az elvtagadó miniszterek eljárását. Ezért ártalmas Bismarck czinikus beszéde.

Különben a fölfogás, melyet e beszéd tanusit, nem uj. E felfogás politikai törvényszerüségét már a modern államférfiak számára megállapitá s doktrina magaslatára emelé Macchiavelli, a hires olasz államtudós. Még azon frázisok sem egészen ujak, melyekbe Bismarck az ő gondolatait öltözteté. Ezeket már használta és elhasználta nálunk Tisza Kálmán. És használja folyton. Igaz, hogy Tisza Kálmán nem Bismarck, de épen olyan czinikus, mint Bismarck. Midőn 1875-ben egyik miniszteri eljárására vonatkozólag ugyanazon interpelláczió intéztetett hozzá, melyet egy év előtt szóról-szóra ő intézett Bittó Istvánhoz, miniszterelnöki elődéhez, ő azt felelé, hogy ha valaki mulatságot talál abban, hogy ellene régebbi beszédeire hivatkozzék s azokat olvassa rája: erre ő nem felel egyebet, csak annyit, hogy ily mulatságban lesz módja a jövőben mindenkinek. Bismarck köpenyforgatási theóriája bizony semmivel sem különb, mint Tisza Kálmán e szavai.

Azonban ne legyünk elfogultak s valljuk be, hogy van igazság Bismarck szavaiban. Ott, a hol autokrata vezeti az állam ügyeit s hol az államférfiak nem egyebek, mint egyszerüen az autokratának közegei: ott az egyedül rendelkező autokratának még van engedve, sőt szükséges, hogy kormányzási sőt törvényhozási nézeteit is akként változtassa, a mint azt az időnként jelentkező szükség czélszerünek mutatja. Az lehet váltakozva szabadelvübb és zsarnokiabb, ugy a hogy egyéni nézete szerint az állam java időnként kivánja. Bismarck csakis e nézetnek adott kifejezést. Husz év óta csaknem föltétlen miniszteri hatalommal vezeté a porosz és a német állam ügyeit s ez idő alatt minden terve, minden vállalata teljes sikerre vezetvén: a parlament gyöngesége mellett azon optikai csalódásba ringatá magát, hogy ő voltaképen a fejedelmi hatalmat képviseli s hogy neki a nemzeti képviselet sem nem törvényhozó társa, sem nem ellenőre, hanem pusztán segitsége. Nevetségesnek ezért nem tünik fel előttünk Bismarck beszéde az ő szájából, sőt nagyon is komolynak látjuk azt.

De e felfogás valódi alkotmányossággal s parlamentáris kormányzattal teljesen összeférhetlen. Ott, hol a nemzet maga is valósággal részt vesz a törvényalkotásban s ott, hol a népnek bizalmát világosan kifejezett politikai nézettel kell és lehet megszerezni s a miniszterek állásának megszerzéséhez s biztosságához a népnek bizalma szükséges: ott az elvek csereberéje, a nézetek vására, a meggyőződések levetkőzése nemcsak undok jelenség, hanem egyuttal ártalmas is. Ott a politikai jellemnek az elvekkel és meggyőződésekkel válhatlanul jó viszonyban kell lenni, különben jellemtelenséggé válik rögtön Ott a kijelentett elvek kijátszása, a nép bizalmát megszerzett meggyőződés változtatása nem egyéb, mint a bizalomnak kijátszása. Ott az államférfinak, habár legszentebb s legjótékonyabb meggyőződése is vagy a többség bizalmába, vagy sulyos akadályokba ütközik, le kell lépnie állásáról s át kell azt engednie oly férfiunak, ki megnyerte a bizalmat s könnyebb szerrel birja meg az akadályok legyőzését.

Ez a parlamenti váltógazdaság alapelve. Ott, hol egészséges a parlamentáris alkotmány: az államférfiak szilárd meggyőződés képviselői. A hol pedig a miniszterek ugy változtatják az elveket, mint időjárás szerint a felső ruhát s mégis helyükön maradhatnak: ott valódi parlamentáris alkotmány nem létezik. S bizony nem létezik minálunk sem. Mert nálunk hat év óta nem a kormány politikájának, hanem a miniszter személyének van parlamenti többsége. S Tisza Kálmán nem azokat az elveket valósitja meg, melyeket mint ellenzék képviselt, hanem azokat, sőt még rosszabbakat, melyeket mint ellenzék ostromolt. Ha ezt teszi vagy ilyenformán cselekszik Bismarck: neki van mentsége. Egygyé, nagygyá, dicsővé, gazdaggá tette a német hazát. Nálunk magyar hazánkban másként, megforditva áll a dolog. Sem nagyságunk, sem dicsőségünk, sem jólétünk, sem szabadságunk nem nőtt, hanem igenis fogyott Tisza Kálmán alatt.

Budapest, február 26.

Politikai körökben, — mint értesülünk — az a hir szállong, hogy a kormány még ez országgyülés alatt törvényjavaslatot szándékozik előterjeszteni az országgyülés tartamának öt évre való kiterjesztéséről. Nem lehetünk — természetesen — azon helyzetben, hogy e meglepő hir alaposságát garantirozhatnók, de róla, mint olyanról, mely képviselői körökben beszédtárgyát képezi, meg kellett emlékeznünk.

Az országgyülés bezárásának ideje iránt — mint értesülünk — a kormány egyáltalán nem állapodott meg, sőt ez még komolyan nem is tárgyaltatott. Ha minden törvényjavaslatot, mely most a bizottságok előtt fekszik, vagy a melyet a bizottságok már letárgyaltak, a kormány a képviselőházban letárgyaltatni akar: ugy az ülésszak, tekintettel a közbeeső ünnapekre is, május előtt semmi esetre be nem zárathatik még legkedvezőbb esetben sem.

A belvárosi függetlenségi párt id. szervezőbizottsága vasárnap, f. hó 27-én d. u. 3 órakor Hegedüs Károly ügyvédnek Lipót-utcza 19. sz. a. lakásán értekezletet tart.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter — a Bud. Cor. szerint — felhatalmazást kért ő felségétől, hogy egy görög-katholikus püspökségnek Hajdu-Dorogon való felállitására nézve a megkivántató előkészitő lépéseket megtehesse. Ha e legfelsőbb felhatalmazás megadatik, tárgyalások fognak megindittatni a szent székkel a végből, hogy ebben a püspökségben az egyházi szolgálat magyar nyelven tartathassék.

Miután ugy az országgyülés, mint a horvát tartománygyülés a regnikoláris bizottságok által kidolgozott törvényjavaslatot a magyar országgyülés horvát tartománygyülési képviselőinek számáról elfogadták, most már a határőrvidék bekebelezésére kerül a sor. E bekebelezés egy bécsi lap értesülése szerint ép ugy fog végbemenni, mint 1873-ban az egyes határőrezredek bekebelezése Magyarországba s Törökországba. Legközelebb a határőrökhoz intézett császári manifestum fog megjelenni, melyben a korona viselője legfőbb haduri minőségében tudtokra fogja adni a bekebelezés tényét s indokait. E manifestumot sem a magyar miniszterelnök, sem a horvát bán, hanem kizárólag a közös hadügyminiszter fogja ellenjegyzéssel ellátni. Mihelyst a manifestumot kibocsátják, a miniszterelnökség utján leküldik azt az országgyülésnek s a horvát tartománygyülésnek, melyek azt beczikkelyezik. Ezzel kapcsolatban a kormány a bekebelezés részleteit szabályozó javaslatot fog benyujtani. E részletek azonban kizárólag csak a közigazgatási, igazságszolgáltatási s politikai ügyekre vonatkoznak. A határőrvidék pénzügyi igazgatása külön előterjesztés által ideiglenesen fog nyilatkoztatni s e czélra a bán rendkivüli kormánybiztosként fog kiküldetni. Tisza miniszterelnök jövő szerdán Bécsbe megy s ott akkor az ő jelenlétében szabályozni fogják mind e részleteket. A N. F. Pr. hirével ellenkezőt jelent a Bud. Cor. A katonai határőrvidék bekebelezésére vonatkozó további lépések az idézett félhivatalos lap szerint jelenleg nem fognak oly gyorsan megtörténhetni, miután e lépéseket a katonai határőrvidékhez tartozó alapok és alapitványokra vonatkozólag beható tárgyalásoknak és számitásoknak kell megelőzniök. Csak ezeknek befejezése után fog egy a katonai határőrvidék bekebelezésére vonatkozó legfelsőbb rendelet kibocsáttatni.

A zárszámadási bizottságból.

— febr. 26.

A képviselőház zárszámadási bizottsága ma délután 5 órakor Prileszky Tádé elnöklete alatt tartott ülésében tárgyalta az 1870. évi X. t. cz. alapján felvett sorsolási alap ügyét. Az ülésen a számvevőszék és miniszterium rendes képviselőin kivül jelen voltak Széll Kálmán és Kerkapoly Károly volt pénzügyminiszter. Széll Kálmán több hivatalos iratot mutatott be és szóval nyilatkozott ez ügyben tett eljárásairól. Kerkapoly Károly irásbeli nyilatkozatot adott be, mely lényegére nézve a következő:

„Már 1870-ki máj. 19-én, a mikor én még miniszter sem voltam, azt irja az itteni földhitelintézet a p. ü. miniszteriumnak, hogy a bécsi bankegyesülettől megkapta a n. méltóságu miniszteriumnak a magyar sorsolási kölcsön kezelése iránt folyó évi ápril 12-én kötött szerződése 11-ik czikkét, melyben az évi törlesztési részletek maradványaiból egy külön alapnak fölállitása rendeltetik el, és közölte egyszersmind azon pótegyezmény 8-ik pontját, melyben ezen alapnak őrzése a m. földhitelintézetre bizatik.

Már azon átirat első pontjába 50,000 frtnak mondja a tartaléktőke képzése czéljából félévenkint visszatartandó összeget.

Az ápril 12-én kelt alapszerződés értelmében ezt nem mondhatá, mert az mást rendel, s ha mégis mondta, azt csak azon pótegyezmény alapján teheté, melyről emliti, hogy vele szintén közöltetett, a melynek ugyan azért már akkor kellett léteznie. Igazolja a föltevést a Bankvereinnak a földhitelintézethez irt levele, s az annak mellékletében megküldött kivonata mindkét szerződésnek, mit a földhitelintézettől megszerezvén, eredetiben a bizottság használatára bocsátottam.

E tényállással szemben mitsem nyom, ha a Bankverein egy 1876-iki iratában a pótegyezményt tervezetnek mondja. A két szerződő félre — kormány és Bankverein — érvényes szerződés volt ez, de olyan, a melynek hatályba léptethetésére a 3-iknak a kezeléssel megbizni szándékolt földhitelintézetnek hozzájárulása kellett. Ezt sok tervezgetés után csak október folytán nyerheté meg s ezért lett általam csak az okt. 31-iki ugynevezett pótszerződéssel nem megkötve, de hatályba léptetve.

A kormány és Bankverein közt már korábban megkötött zen „Ausführungs-bestimmung“ czimen nevezett utóegyezség egy részét azonban az alapra vonatkozó határozmányoktól különválasztva már előbb életbe kelle léptetni, miután augusztus közepén már sorsolás volt. Ezért lőn az eredetileg egységes utóegyezség két okmányba foglalva s két külön időben hatályba léptetve.

E pótegyezmény kötésére egyébiránt föltétlen szükség volt, miután az eredeti nem szabta meg a foganatositás módját, s nem egy ponton hézagos sőt kivihetlen határozatot tartalmazó volt. E hézagok pótlása költséggel járt, a sorsjegyek számozása, az azzal járt koczkázat átvállalása, a nyeremények kifizetése s a kifizetésre nem az államkincstárnál fölmutatott sorsjegyekre eső nyeremények kifizetésével együtt járó koczkázat átvállalásának czimén. Ide járul, hogy az eredeti szerződés szerint legalább is kérdéses volt, kit illessen azon összeg, mely a kamatoknak 4%-nál netán magasabb kamatozása folytán áll elő, mig az utóegyezség azt az állam részére kétségbe nem vonhatólag biztositá. A gyümölcsöző tőke alább szállitatott tiz, ellenben a kamatok kamatozásának lába fölebb emeltetett legalább 50%-al. Hogy ez mily jó csere, mutatja azon tény, hogy az alap értéke ma, 10 év után vagy 300,000 frttal több mint volna, ha a tőke a 10% nem redukáltatott, de a kamatok kamatozása csak 4%-os maradt volna. Ha az eredeti állapotra való visszamenés kivánatosnak látszik, csak el kell adni a ma létező alapot, s az eddigi eljárás következtében rendelkezésre álló 300,000 frt többlet 4%-os kamatozása lehetővé teszi, hogy a következő 30 év alatt ne 111, hanem 112000 forint tőkésittessék, azon tul, hogy 6—8000 frtnyi évi teher ama pótszerződés s a tőke tendenciája folytán mindenkorra elesett.

Formailag jogosult volt a pótegyezménynek a pénzügyminiszter által megkötése, mivelhogy az 1870. X. törvényczikk 6 §-a első pontja világosan mondja, hogy „a kölcsön, mint államkölcsön s annak törlesztésére rendelt jövedelmek, a mennyiben a törlesztés által igénybe vétetnek, mint az állam rendes bevételei kezeltetnek a pénzügyminiszter által. E kezelésen pénztári kezelést nem érthetni, az nem a miniszter dolga. A hol a törvény a miniszteri tanácsost akarja jogositni, azt világosan megmondja, mint például mindjárt a következő pontban, Azon tény, hogy a törvény végrehajtása a miniszteriumra volt bizva, evvel nem ütközik, hisz abban a közmunkatanács felállitása és a többi is foglaltatik, s annál fogva nem volt végrehajtása magára bizható a pénzügyminiszterre.

A vasuti kölcsönre vonatkozó törvény végrehajtása is a miniszteriumra volt bizva, mégis a pénzügyminiszter kötötte meg a szerződést és módositá is ismételve, mint a miniszterium szak-organuma. Oly eljárás, a mi ellen sem a zárszámadási bizottságnak nem volt kifogása, sem a képviselőháznak.

Végül sajnálatomnak adtam kifejezést, hogy a főszámszék, ki a vonatkozó irományokat tőlem még 1871. szept. 28-áról megkapta, az ügyet egész 1875-ki junius 15-ig hevertette, s kérdéseit csak a 4-ik, illetőleg 5-ik miniszterhez intézte volt, a törvényhozásnak is lehetlenné tévén, ekként e dolog idején elintézhetését.“

Ez Kerkapoly Károly irásbeli nyilatkozatának lényege s a zárszámadási bizottság még ma sem jutott megállapodásra, sőt az előadottak alapján valószinüleg még Lónyay Menyhért gr. volt pénzügyminiszter is meg fog ez ügyben kérdeztetni, mert azon pótszerződés tervezete, melyben a számvevőszék által törvényesnek állitott 550.000 frt félévenkénti részlet 50.000-re változtatott, alatta készült s Kerkapoly csak aláirta az azon alapon időközben készült szerződést. A bizottság tárgyalása holnap d. e. 11 órakor fog tovább folytattatni.

A képviselőház közlekedési bizottságából.

— febr. 26.

A képviselőház közlekedési bizottsága mai ülésében, melyen a kormány részéről jelen voltak: Ordódy és Szapáry gr. miniszterek, Hieronymi áll. titkár, Nagy János min. tanácsos, — Bánffy Béla gr. elnöklete alatt tárgyalta az 1880. XXXVIII. t. cz. módositásáról benyujtott törvényjavaslatot. E szerint a miniszterium felhatalmaztatnék, hogy a budapest-hatvani és hatvan-szolnoki állami vasutak összeköttetésére kiépiteni rendelt vasutat olykép létesithesse, hogy az előbb nevezett vonalba ne Péczel s Csaba közt, hanem e vonalnak rákosi állomásába szakadjon be.

Ordódy közlekedési miniszter kiemeli, hogy a helyszinén történt mérnöki tanulmányok az ujabb vonalat tüntették fel helyesnek, azért ajánlja a törvényjavaslat elfogadását.

György Endre kérdést tesz az előállható nagyobb épitési kiadások miatt, minthogy az épitendő uj vonal maga hosszabb lesz a törvényben megállapitott hosszuságnál.

Hieronymi áll. titk. válaszol előtte szólónak, elismeri, hogy az épitendő rész hosszabb lesz ugyan, de a nagyobb költséget nagyobb mértékben ellensulyozza az, hogy e vonal kiépitése által az üzleti vonal tetemesen megrövidittetik, a mennyiben a szolnok-budapesti egyenes vasut nem 103, hanem csak 97 kilometer lesz.

Lichtenstein megnyugszik a szakértői szemlében, ha az épitési terrenum megtekintése után az ajánlott ujabb vonalat találja elfogadhatóbbnak; de az, hogy az egyik vagy a másik irány-e a czélszerübb, az szólóra nézve másodrendü kérdés. O kijelenti ma is, a mit már az első vonal megállapitásánál is tett, hogy az ország jelen pénzügyi viszonyai között fölöslegesnek tartja azt, hogy Szolnok és Budapest között egy uj harmadik vasut épittessék, mely az interealaris kamatok nélkül az országnak ujabb 4 millió frtjába kerül. Az állam kezében van a budapest-hatvan-szolnoki vonal, ezen vonal ez idő szerint elég arra, hogy az állam itt a versenyt felvegye, ha az osztrák államvasuttal nem szabályozhatja, a közforgalom érdekeinek meg felelőleg, a tiszai vasut felől jövő szolnok-czegléd - budapesti forgalmat, azért azt hiszi, hogy a tervezett vaspálya épitése még elhalasztható lehetne.

Ivánka Imre mindent szivesen előmozdit, a mi a magyar közlekedési ügyet, az osztr. államvasut-társaság nyomása alól emanczipálja; ő a tervezett uj vasutat e czélból szükségesnek tartja, mert ennek elérésére a szolnok-hatvan-bpesti vasutat elegendőnek nem tartja.

Forgách gr. nem tagadja, hogy a Szolnok felől épitendő harmadik vasuttal még várni lehetne, de miután annak kiépitését már törvény állapitotta meg, elfogadja a törvényben javasolt uj irányt; mihez még némely felvilágositás után a bizottság többsége hozzájárult.

A részleteknél a törvény végrehajtásáról intézkedő 2. §-nál.

Lichtenstein az iránt tesz kérdést, hogy hogy van az, hogy a tervezett vonal számára a kormány 54.000 mmázsa aczélsin szállitására pályázatot hirdetett, mely pályázat ma jár le? Szóló szerint addig még is csak várni kellene, az Ujszász-rákosi vonalra szükséges sinek lerakásáva', mig azokat az államnak oly sok milliójába került és most a közlekekedési miniszterium kezelésében levő diósgyőri állami vasgyár készitheti, mely vállalat épen most rendeztetik be aczélsin készitésére s épen azért történik ujabb állami befektetés Diósgyőrött, hogy ezentul a szükséges aczélsinek, legalább az állami vasutakra ne külföldről hozattassék; ha azonban Diósgyőr aczélsineket még egy darabig nem készitene, kérdi szóló, miért nem rakják le az uj vonalon az állam birtokában levő rhoniczi vassineket, melyekből a kincstár e gyáránál nagyobb készlet van jelenleg is, mint a mennyi az ujszász-rákosi vonalra szükséges, a mely sin eddig a legjobbnak bizonyult, mely a tiszai vasutnál 20 év óta egészben még ki nem cseréltetett és mely vassineket mint készletben levőket mégis csak fel kellene használni, miután jóságuk ismeretes.

Ordódy közlekedési miniszter kijelenti, hogy a diósgyőri vasgyár igazgatójával conferált e tárgyban, de ez nem hiszi, hogy a most történő diósgyőri átalakitások annyira haladjanak előre, hogy ősz előtt Diósgyőrben Bessemer aczélsinek készithetők legyenek, addig pedig nem lehet várni. A mi a kincstári vasgyáraknál készletben lévő vassineket illeti, azokat nem rakathatja le az uj vonalon, mert azon nagy forgalom várható, azért szükséges, hogy ott aczélsinek rakassanak le.

Ezen felvilágositás után a javaslat részleteiben is, a többség által elfogadtatott és az erre szóló György Endre előadó által szerkesztett jelentés is azonnal hitelesittetett.

Még Ráth Károly tett ez alkalommal kérdést, a buda-győri vasut tervnek mibenlétéről, mire

Ordódy miniszter válaszolja, hogy a tárgyalások ez ügyben olyan stádiumban vannak, hogy e tekintetben tüzetesebb felvilágositást ez alkalommal nem adhat.

Ezzel az ülés véget ért.

Budapest, február 26.

A Dulcigno-affairehez veszedelmesen hasonlitani kezdő görög kérdés végre némileg mégis közeledik a végnek a kezdetéhez. A török miniszter tanács — igy jelentik — megállapodott már a Görögországnak teendő engedményekre nézve, s ma már a szultán elé terjesztette azokat. A portán ugy vélekednek, hogy ezek az engedmények meg fogják győzni Európát a szultán békeszeretetéről. Másutt azonban ugy gondolkoznak, hogy a porta engedményei nem lesznek elegendők, mert Epiruszból a török kormány állitólag semmit sem akar átengedni, s Larisszát minden áron meg akarja tartani. Hatzfeldt gróf tartózkodólag viseli magát s a török államférfiakkal azt sejteti, hogy Törökország érdekeit egyenesen csak az ellenfél rovására nem védelmezheti.

A görög fegyverkezés interpelláczió tárgyát képezte tegnap az angol alsóházban, hol is Dilke külügyi államtitkár következőleg válaszolt Bourke kérdésére: Görögország nem hivta be az egész tartalékot, csak annak egy bizonyos osztályát, szándékában volt ugyan mozgósitani az egész tartalékot, azonban a hatalmak e fölötti rosszalása következtében felhagyott e szándékával és kijelentette, hogy ezen rendszabálynak ne tulajdonitsanak olyan értelmet, mintha fenyegetni akarna azzal. Angolország azt tanácsolta Görögországnak, hogy tartózkodjék minden lépés től, mely ugy látszanék, mintha nyomást akarna gyakorolni a hatalmaknak Konstantinápolyban megindituott tárgyalásaira. A hatalmak különben megegyeztek abban is, hogy felhivják a portát és Görögországot, hogy a tárgyalások tartama alatt az ellenségeskedés minden cselekedetétől tartózkodjanak. Szóló azt hiszi, hogy csak akkor szokásos proklamálni a semlegességet, ha tényleg háboru van kitörőben. Arról, hogy Görögország legutóbb egyenes támogatásra kérte volna föl az angol kormányt, a külügyi államtitkár nem tett emlitést.

Az Eulenburg-ügy a legujabb hirek szerint befejezettnek látszik. A lelépni kivánó belügyminiszter ugyanis határozottan kijelentette a császárnak, hogy ragaszkodik lemondásához, mert Bismarck herczeggel együtt hasznos működést ugy sem fejthetne ki. Hozzáteszik ehhez, hogy Eulenburg a királyi menyegzőn szokásos „miniszteri fáklyás-táncban“ sem fog már résztvenni, jóllehet az ezelőtt négy héttel hozzá intézett kérdésre igenlőleg válaszolt. E szerint Vilmos császár a válságban még a menyegző előtt lesz kénytelen dönteni, s a belügyi tárczát, mint emlitettük, valószinüleg Puttkammer kultuszminiszter fogja átvenni.

Az irkényszertörvényt, melynek hivatalos czime: „Törvény a személy- és vagyonbiztosságról Irországban“ — tegnap végkép elfogadta az alsóház. A részletes tárgyalásnak tegnapelőtti berekesztése után tegnap a harmadik felolvasásra került a sor. Forster — igy szól távirati tudósitásunk — védi a kényszertörvényt és azt mondja, ideje volt már, hogy a kormány és az alsóház megmutassa, hogy véget tud vetni a rémuralomnak Irországban. A ház elég erélyesnek mutatkozott, hogy helyreállitsa a rendet Irországban. Szóló reméli, hogy a ház ezentul is képes lesz arra, hogy végrehajtson egy törvényt, mely a jövőben fölöslegessé teendi a koerczitiv rendszabályokat, mert az megelégedést és jólétet fog Irországban teremteni. A ház ezután 321 szavazattal 51 ellenében elveti Mac Carthynak a törvény elvetéséről szóló inditványát és 303 szavazattal 46 ellenében elfogadta a törvényt a harmadik olvasás alapjául. Elnök inditványozza, hogy a törvényt fogadják el, mivel azt hiszi, hogy a ház be akarja végezni a tárgyalást. Az irországi képviselők tiltakoznak. Hartington marquis szintén inditványozza a vita berekesztését, melyet a ház 282 szavazattal 31 ellenében elfogad. Végül a törvényt 281 szavazattal 36 ellenében elfogadták.

A tárgyalás rendjén ezután a fegyvertörvény következett volna; de Forster bejelenté, hogy az előterjesztést kedvre halasztotta, a hétfőn beterjesztendő hadügyi költségvetés miatt, mi ellen a konzervativek, élükön Sir Stafforddal, tiltakoztak. Az előterjesztés azonban mégis elmaradt.

Kandahárra vonatkozólag egy ujabb kékkönyv jelent meg, mely a legnagyobb tekintélyeknek ide vágó nézeteit tartalmazza. Igy Cambridge herczeg egy hosszabb fejtegetésben arra a következtetésre jut, hogy Kandahár megtartásától függ legnagyobb részben Angliának Indiában és általában a keleten való állása. Kandahár feladásával — ugymond — India veszélyeztetve van; Kandahárt ugy kereskedelmi, mint katonai szempontból meg kell tartani; Anglia csak ekkor nézheti nyugodtan Oroszország előnyomulását, mert Kandahár felől könnyebben elérhető Herát, eme kulcsa az egész pozicziónak, mint az orosz állomásokról, sőt Mervből is. Wolseley ellenben azt javasolja, hogy ne tartsák meg Kandahárt, mert egy a határtól ily távol eső helynek az okkupációja semmit sem használhat s tönkre teszi India pénzügyeit. Az utóbbi afghanisztáni események bizonyitják, hogy milyen könnyü az előnyomulás az angol hadseregre nézve Afganisztánban, s egy angol hadosztály Kvettából mindenkor elmehet Kandahárba. Beismeri azonban Wolseley is, hogy Angliának, ha Indiát elveszteni nem akarja, el kell foglalnia Kandahárt, mihelyt az oroszok Herát felé nyomulnak. — Épen ezért — ugymond — nem kellene megterhelni az indiai pénzügyeket, s minthogy az angol hadsereg a legnagyobb könnyüséggel juthat el Kandahárba, az okkupációt lehetőleg sokára kell halasztani. Fölemlitjük egyuttal, hogy Hartington marquis tegnap kijelentette az alsóházban, hogy ő semmit sem tud olyan Oroszországnak tett igéretről, mely Kandahár kiüritését helyezte volna kilátásba.

Transvaal annexióját veszi védelmébe legujabban Sir Bartle-Frére a lapokban közzétett hosszabb levélben, melyben kifejti, hogy Transvaalt odahagyni lehe-

Lapunk mai számához két iv melléklet van csatolva

etlen, mert a boerok többsége, valamint az összes feketék loyalisabb érzelmüek. Sir Bartle-Frére azt állitja, hogy a boerok mostani vezetői közül 1877-ben sokan pártolták az annexiót s mint az akkori boer-kormány tagjai abba bele is egyeztek s elfogadták az angol hivatalnoki fizetést. — Egy mai londoni táviratunk szerint Lord Kimberley tudatta a Transvaal-bizottság elnökével, hogy a kormány fontolóra fogja venni a Transvaal függetlenségének helyreállitása érdekében átnyujtott kérvényt. — Durbanból érkezett jelentés szerint tegnap délután Colley tábornok és a boerok közt, Laingsnek környékén megkezdődtek a tárgyalások.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük e hó végével lejár, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

Egy hóra	—	—	1 frt 80 kr.
Két hóra	—	—	3 frt 60 kr.
Három hóra	—	—	5 frt — kr

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán s olvashatólag kiirását kérjük, hogy a lap széthuldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekeszenek, ha czimszalagjukat a postautalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

☞ *Az előfizetési pénzek és posta-utalványok Budapestre az „Egyetértés“ kiadóhivatalába (hímző-utcza 1. szám alá) küldendők.*

Az „Egyetértés“ kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

— febr. 26.

— **Lapunk első mellékletének tartalma: Vidék. Szinház, művészet. Egyletek, társulatok. Fővárosi ügyek. Törvenyszéki csarnok. Közgazdaság. Tárcza: Hugo Viktorhoz. Hugo Viktor.**

— **Lapunk második mellékletének tartalma: Tanügy. Országgyülés. Tárcza: Az akasztott ember hagyatéka. Legujabb hadjárat a teke-turkománok ellen es a Geok-Tepe bevétele.**

— Személyi hirek. A király az „Ell.“ hir szerint márczius közepén néhány napra Budapestre jön. — Simor bibornok érsek legközelebb két diszmükiadását határozta el. Az egyik az érsek pártorleveleinek gyüjteménye lesz, a másik az érsekség régi épitményeit és feliratait tárgyalja; mindkét mü szerkesztésével Dankó József kanonok van megbizva. — Liszt Ferencz a „Névtelen hősök“ első felvonását ma este végig hallgatta a nemzeti szinházban. — Pulszky Ferencz márcz. 1-én felolvasást tart a terézvarosi 6-ik kerületi klubban ily czim alatt: „Angol felolvasások, angol reporterek és angol viszonyok.

— Felszólitás hazánk természetbuvároihoz. A következő sorokat vettük: A m. tud. akademia math. és természettudományi állandó bizottsága felszólitja mindazon tudósokat, kik a kisérleti tudományok előbbrevitelét vagy hazánk természettudományi megismerését czélzó buvárlatokra e bizottság anyagi segélyezését az 1881., 1882. és 1883-ik évek tartama alatt igénybe venni kivánják, hogy dolgozataik tervezetét, legkésőbb 1881, márczius 31-ikéig alulirthoz beküldeni szíveskedjenek. E tervezetekben a dolgozatok tudományos czélja mellett egyszersmind a velök járó kisérletekre, vizsgálatok- vagy utazásokra szükségelt pénzsegély összege is megnevezendő. A bizottság a beérkező ajánlkozások alapján fogja működésének tervét a következő három évre megállapitani. A m. t.kademia math. és természettudományi állandó bizottságának megbizásából b. Eötvös Loránd, bizottsági előadó, központi egyetemi épület, physikai intézet.

— Huszár-doktor. A budapesti egyetemjogi kara ma egy fiatal embert avatott az államtudomány tudorává, ki a folyó évben tölti be egyéves önkénytes szolgálatát egy huszárezredben és igy huszár-egyenruhában jelent meg a felavatáshoz. Kissé szokatlan látvány, hogy a komoly doktori czim viselője épen a felavatásnál pengő sarkantyut és kaczkiás egyenruhát viseljen. A felavatásnál igen diszes közönség volt jelen s ennek soraiban ott láttuk Tisza Kálmán miniszterelnök nejét: Degenfeld Ilona grófnőt is. Ez érdeklődés onnan magyarázható, mert a ma felavatott tudor az ő fia: Tisza István.

— A cseh-német viszály hova-tovább érdekesebbé kezd válni. A csehországi alkotmányhűek legujabban igen furfangos tervet készitettek arra nézve, hogy a cseheket oly dilemmatikus helyzetbe hozzák, a hol vagy egyszerüen és önként megveretik magukat vagy pedig nyakasságukkal bebizonyitják a külföld előtt, hogy barbárok. — A németek ugyanis felszólitották Prága város polgármesterét, hogy ez a prágai tanácsczal egyetemben jelöljön ki Prága valamely terén illő helyet, melyen a németek Schillernek szobrot állitanának. A németek ravaszul lestek a feleletre, el lévén arra készülve, hogy Prága, mint cseh város (a legujabb népszámlálás szerint csak 17%-nyi német lakója van) vissza fogja utasitani a németeket kérelmükkel. Ezt annálinkább várhatták, mert Schiller nem kedvelt személyiség a cseheknél, miután történeti munkáiban a legellenségesebb állást foglal ellenök. A Schiller-szobor felállításának megtagadását a németek épen ugy felhasználták volna a cseh barbárság bebizonyitására, mint kizsákmányolták volt a budapesti német szinház bezáratását a magyaroknak a külföld előtt való bemocskolására. Azonban a németek terve nevetségesen ütött ki. A prágai magisztrátus addig halogatta az ügy elintézését, mig az maga-magát meg nem semmisitette. A prágai „Umelecká Beseda“ átiratot intézett Bécs és Brünn városok polgármestereihez, hogy jelöltessék ki e városokban illő hely, a hol a nevezett beseda Komenskynak és Kollárnak szobrot emelhetne! Komensky, latinosan Comenius a nagyhirü pädagogus szobrát a csehek Brünnben akarnák felállitani, Kollárét, a tót eredetü cseh költőét, a panszlavizmus megteremtőjét pedig Bécsben, a hol Kollár mint egyetemi tanár több évig működött. A csehek Bécs és Brünn városok feleleteivel előre tisztában vannak; hasonló értelemben azután a prágai magisztratus is fog felelni a német Schiller-ügyben. A csehek azt hiszik, hogy sakkhuzásuk jogos, mert Bécsben és Brünnben aránylag sokkal több cseh ember lakik, mint Prágában német.

— A budapesti nőegyesületek felirata, melyet a trónörököshöz és arájához intéznek és melynek szövegét Szász Károly fogalmazta, igy hangzik:

„Fenséges császári és királyi főherczeg, koronaörökös ur, fenséges királyi herczegnő, csász. és kir. koronaörökösnő, fenséges urunk és asszonyunk! A budapesti összes jótékony nőegyesületek hozzák hódolatukat a magas trón zsámolyához, melynek lépcsőin fenségtek állanak, s üdvözlő szerenesekivánataikat fönségtek boldog nászához, melyről sziveikben meg vannak győződve, hogy az egykor népeiket is boldogitandja. Magyarország apostoli királyának fia, a Szent István koronájának örököse lép szent frigyre egy távol ország alkotmányos királyának leányával, Magyarország felejthetetlen egykori nádorának unokájával, hogy felséges szülőik és dicsőült nagyatyáik erénye is egyesitve, boldogságot lelhessenek egymásban és boldogithassák majdan népeiket. Annyiak hódoló üdvözlete közt fogadják kegyesen fenségtek e hódolatokat, e szerencsekivánatot azoktól is, kik az emberiség különböző nyomorainak, a szegénység, árvaság, betegség, elhagyottság, éhség és ruháttanság enyhitésére egyesültek s kik ennélfogva annál érzékenyebbek a külső és belső gazdagság, testi és lelki szépség, erény és boldogság amaz egyesülése iránt, mely Fenségtek boldog frigyében oly áldásosan tündököl, és magas sziveik ünnepét milliók ünnepévé szenteli. De most viszont a boldogság is, fenkölt érzetében fogékony a nyomor iránt és annak enyhitésére ösztönszerüleg megindul az üdvtől megteljesedett sziv, meg vagyunk győződve fenségetek kegyes indulatáról, szerény, de nemes czélu jótékony egyesületeink iránt, melyekre annyi kegyelmet árasztott már a magas trón. A szenvedők annyi áldása kiséri már fenségtek felséges szülőit, hogy nem kételkedünk: ez áldásokban fenségteknek is bő része lesz. S mert a kicsinyek és elhagyottak imáit meghallgatja a kegyelmes ég: bizonyára fenségtek frigyén és egész életén milliók áldása leend, oh legyen is! E forró kivánsággal és hódolatunk és szerencsekivánataink mogujitásával maradtunk, magunkat és egyesületeinket fenségtek magas kegyébe ajánlva, Budapesten 1881 év . . . . . hó . . . . napján, császár és királyi fenségtek hódoló alázatos szolgái. Következnek az aláirások.“

— Szerb iró Damjanicsról. Ignyatovics szerb iró emlékirataiból közli a „Vasárnapi Ujság“ azt a részt, mely Damjanicsról szól. A szerb iró a szerb születésü magyar vitézről ezeket irja: Damjanics édes testvérei ellen harczolt, és a küzdelme tette hiressé. Igazán szomoru jelenség. És Damjanics mindamellett a meggyőződés és szabadságért harczoló hős marad, kinek vitézsége jellemzően tükrözi vissza a szerb vitézséget. Szerb bölcső ringatta a hőst, s nevét, mint oly szerb hősét emlegetik a magyarok, ki hazája függetlenségéért küzdött és esett el. Damjanics és Bem a legnépszerübb magyar vezérek. Bemnél, mint lengyelnél, tekintve forradalmi multját, nincs ebben semmi csodálatos, de nehezebb volt Damjaniesnak a rácznak és a graniesár gyermeknek megszerezni ezt a népszeriséget akkor, midőn testvérei a magyarok ellen harczoltak. Damjanics a magyar forradalom Kléberje volt. Lelkesedett a megkezdett ügyért; őszinte s odaadó volt feladatához, minden fölé hazáját helyezte, rendkivüli vitéz, s ellenségét frontban megtámadni szerető vala, mint valami Bayard. Az ilyen természetü katonákból Napoleon maréchalokat formált. A forradalom vége felé, mikor Görgei ingadozni kezdett, az oroszok meg fenyegettek, a szemek Damjaniesra fordultak, s ő lett volna a közvélemény szerint az az ember, a kinek lett volna szive és akarata végsőig folytatni a harczot. De ő eltörte lábát s a krizis mint Arad parancsnokát érte. Hogy vajjon Damjanics mint fővezér, kiszoritotta volna-e az oroszokat, az más kérdés; annyit azonban biztosan mondhatni, hogy alatta a forradalom nem végződött volna oly gyalázatosan, mint azt Görgei befejezte Világosnál, társait a hóhérnak s a bilincsnek szolgáltatva ki. Mint vértanu végeze életét. Katonái legenda-hőst alkottak belőle. Damjanics óriási termetü férfiu volt, értelmes és hősien szép arczczal megáldva. A szerbek gyülölték, pedig ő vetett fényt a magyaroknál a szerbekre. Meggyőződésből volt a magyarok pártján. Mint graniesár fiu tudta, érezte, látta, hogy a határőrök nem puha vánkoson nyugodnak, főleg háboru idején. Rettenetes volt a határőrvidék „véradója.“ Mily aránytalanul kellett ontani vért a határőrvidéknek! E kis területen, mely egy nagy katona telep, Ausztria legnagyobb kaszárnyája volt; s mig másutt egyetlen zászlóalj sem állomásozott, a határőrvidéken körösörül árvák s özvegyek buslakogtak. Damjanics érzése s felfogása nem erre számitott. Harcz által remélte megnyerni a szabadságot. Ugy egykori barátai, mint nemzetiség szerinti testvérei oltsák ki emlékezetükből a gyülöletet. Hiszen ha két ellenség összecsap és elhull, különbség nélkül egy sirba kerül, az élők göröngyöt dobnak rájuk s a gyülölet elenyészett. Mint szerb élt és esett el. Nem helyén küzdött talán? Hát a maguk helyén küzdöttek-e azok, a kik minden kilátás és siker nélkül annyi nőt boritottak gyászba s annyi árvát hagytak hátra? S az a közmondása is: „Kiirtanék minden ráczot a föld színéről s magamat főbe lőném mint utolsó rácz“, csak azt jelenti: ha nem akartok szabadok lenni, jobb ha nem vagytok se ti, sem én. A magyarok is szerbnek tartották Damjanicsot, mint ráczot emlitvén. Nem volt ő hazaáruló. Damjaniesban a szerb vitézséget és állhatatosságot látták a magyarok, melynek hivatott védője náluk ő vala. Damjanics szerb hős.

— Mozgositás idejére. Az osztrák (közös) hadügyminiszter felhivta az alföld-fiumei vaspálya-társaság igazgatóságát, hogy tegyen kisérletet arra nézve, vajjon esetleges szükség és halaszthatlan sürgősség idején egy óra alatt hány vasuti kocsit lehet a Dunán átszállitani? A jelzett igazgatóság ennélfogva elhatározta, hogy f. évi márczius hó 6-án a gombosi gőzkompok főfelügyelője, a vonal forgalmi felügyelője, valamint az eszéki és gombosi átkelő állomások mérnökeinek jelenlétében kisérlet tétetik, miszerint a legnagyobb szükség idején hány vasuti kocsit lehet a kompokon átszállitani. Az 1878. évi mozgositás alkalmával egy nap alatt 560 vasuti kocsit szállitottak át a gombosi kompokon.

— Kisértet. A „Tiszavidék“ irja: Hamza J. szolnoki földmüvelő sápadtan, összetörve állitott be a napokban az ottani városi rendőrkapitányi hivatalba. Panaszáról kérdeztetvén, előadta, hogy már 4 nap óta sem éje sem nyugta. Valaki a föld alól, a padlásról vagy mit tudja ő honnan, elkezd először halkan, lassan, aztán hangosan, sebesebben beszélni. Később közbe trüszszent, majd keservesen sohajtozik, mintha a szive akarna belé megszakadni. S ez igy tart, tekintetes főkapitány ur, már négy nap óta. A feleségem ott reszket a kuczkóban, a két ártatlan gyerekem ott rí mellette, én meg kezembe veszem a nagykést, kiülök a szoba közepire, aztán ugy várom egész reggelig. Könyörüljön rajtam tekintetes uram, mert ha még egyszer eljön, megszköm pereputyostól, ott hagyom inkább házamat. A főkapitány megszánta a szegény embert; következő éjjel felült a padlásra, egy emberét beültette a kamrába; de a kisértet se nem prüsszentett, se nem sohajtozott — végkép elmaradt.

— Hirek a városból. A következő leányrablási esetről értesülünk: A Rieger-féle szervita-téri divatkereskedésből tegnap este egy ott alkalmazott 12 éves leánykát egy a Wurm-utczában levő vevőhöz küldték valami munkát haza vinni. Utközben egy igen elegánsan öltözött idős ur követte a lánykát s midőn ez a vevőtől kijött, az ajtóban hirtelen eléje lépett, s valami bóditó szert tartva annak arcza elé, az elkábult lánykát egy nagy kendőbe burkolta. A lány némi idő mulva feléledt, szerencsére épen akkor, midőn elrablója egy házba akarta bevinni s egyik kezével az ajtót kinyitotta. Ekkép a lánykát csak fél kézzel tartván, ez felhasználta az alkamat kiugrott rablója kezéből s segélyért kiáltva elfutott. Az öreg ur egy ideig követte, azonban csakhamar jónak látta tőle elmaradni. Az eset a rendőrségnek följelentetvén, ez a rablót most nyomozza.

— Megvadult lovak. Ma este Pórszász józsefvárosi háztulajdonos kocsisa egy kis lovas fogatot hajtott a kerepesi uton. A nemzeti szinház táján a lovak megvadultak s a népes utczán óriási gyorsasággal rohantak végig. A kocs is elejtette a gyeplőt s a lovak egyenest egy közelgő lóvasuti kocsinak vágtattak. Az összeütközés meg is történt, a kocsi rudja befuródott a lóvasut waggonába s ablakai széttörte. A kocsiban senki sem sérült meg, a lovak azonban még inkább megvadulva tovább száguldottak, mig a Rokusnál egy gázlámpa karónak neki futva néhány hordár megfogta őket. A kocsis utközben leesett s sulyos sérüléseket szenvedett. — Stern Samu könyvvivő (Mögern és Breitner czégnél) pánaszára Langsfeld Miksa pesti szül. 21 éves keresk. segédet csalás miatt a főkapitánysagnál letartóztatták. Stern Samu előadja, hogy ez ideig meg nem határozott mennyiségü portékát csalt ki Langsfeld Miksa különféle kereskedőktől s azokat elzálogositotta, a portékáért kapott előleget pedig saját czéljaira forditotta. Langsfeld Miksa korábban a czégnél volt alkalmazva s a czég megrendelő jegyzékeiből egy csomagot ellopott s a csalásokat a czég nevének alairása mellett hajtotta végre. Langsfeld megmotoztatván, nála 100 drb. zálogjegy 13 drb. szállitmányi jegyzék s egyéb hamis iratok találtattak. — Meglopott szegénykház. Az Erzsébet szegényház raktárát ma éjjel ismeretlen tettesek feltörtek s onnan nagy mennyiségü fehérnemüt, továbbá ruhanemüt loptak el. A tolvajok a fehérnemüeket és kiszabatlan vásznat, mint a nyomokból kivehető, kocsin szállitották el. A tolvajok a raktár rácsablakát az utczaoldalról két helyen feszitették föl. A tárgyak az intézet bélyegével el vannak látva.

— Apagyilkos. Zámolyon f. hó 15-én ifj. Nagy István saját édes atyját a leggaládabb módon megölte. E gonosz tett történetét a Székesfehérvár és Vidék a következőkben adja elő: Ifj. Nagy István pénzét kártyán elveszitette, s éjjel hazament 62 éves öreg atyjától pénzt kérni, ki adott is neki. Visszament tehát a korcsmába és tovább játszott; de ismét vesztett s megint csak az atyjához fordult pénzért, s az öreg adott neki; de ezt is elveszitette. Harmadszor is kért, de már ekkor az öreg türelmét vesztve, kérését megtagadta. Ekkor lerántotta atyját az ágyból, és egy késsel megtámadta, mindkét halántékán két-két szurást ejtett rajta, azután földre teperte, és baloldalon, a tizedik bordánál a gyilkos eszközt ugy dőfte az atyja testébe, hogy a kés a bal vese felső részét, lépet, rekeszt és a baltüdő alsórészét átszurva, a gerinczoszloszlopon a csigolyák közé ékelődött, a kés pengéje pedig tövénél eltörve a testben visszamaradt. Bámulatos, hogy az életmüves szerveknek ily nagymérvü megsértése mellett az öreg ember 21-ikéig élt.

— Házasságok. Splényi Ödön báró és Blaháné esküvője ma délelőtt ½11 órakor ment végbe a kálvin-téri ref. templomban. Násznagyok voltak: a vőlegény részéről Visontai Kovách László képviselő és háznagy, a menyasszony részéről Földváry Árpád cs. k. kamarás és honvédszázados. Az esküvő, melyet egy nappal előbb tartottak meg, mint hirdették, egész csöndben ment végbe s az emlitetteken kivül senki sem volt jelen. — Horváth Agoston ráczkevei kereskedő Sz.-Fehérvárt eljegyezte Magyar Juliska kisasszonyt. — Aradon Virágh Lajos városi főmérnök tegnap tartotta esküvőjét Turai Anna kisasszonynyal Turai Antal ottani polgár leányával. — Ugyancsak Aradon tegnap esküdött Réthy N. özv. Kiss Józselné Simon Irén asszonynyal.

— Uj bolygó. A Mars és Jupiter között keringő bolygók körül ismét találtak egyet, melylyel az ismeretesek száma 220-ra emelkedett. Ezuttal a szerencse Bécs uj csillagdájának kedvezett, melynek müszerén a február 23 és 24-iki éjjel e tüneményt Palisa észrevette. Ez a fiatal tudós tudvalevőleg egyike a legszorgalmasabb bolygó-keresőknek s Polában, hol eddig igazgatója volt a csillagvizsgáló-intézetnek többeket sikerült felfedeznie. Szerencséje ugylátszik uj állomásán sem hagyta el.

— Népesedési mozgalom a fővárosban. A lefolyt február 13-tól február 19-ig terjedő 7-ik héten a fővárosban élveszületett 256 gyermek, elhalt 266 személy: a halálozások tehát 10 esettel mulják felül a születéseket. — Az élve szülöttek közt volt 165 törvényes, 91 törvénytelen; nemre nézve 137 fiu, 119 leány. — Halva született 12 gyermek, köztük 8 törvényes 4 törvénytelen. — A halottak közt volt 150 finemü, 116 nőnemü. Egy éven tuli gyermekek száma 68. – Az összes elhaltak közt egy éven alul tartózkodott Budapesten 15. (A tartózkodás tartama 29-nél ki nem tudható.) Ez év 7 hetében élve született összesen 1769 gyermek, elhalt 1802 egyén, a halálozások többlete tehát 33. Születések arányszáma 1000 lakosra 36.0. Halálozások arány-1000 lakosra: általában 37.4, az egy éven felüli lakosságnál 28.5 Elhaltak kora. 0—1 éves 68 (köztük 42 törvényes 26 törvénytelen), 5 évig 50, (köztük 39 törvényes 11 törvénytelen), 20 évig 21, összesen 0—20 évig 139, 30 évig 11, 40 évig 27, 60 évig 49, 80 évig 33, 80-on tul 7, ismeretlen koru —. Főösszeg 266. Halálozások. kerületek szerinti eloszlása: I. ker. 19. II. ker. 30. III. k. 24. IV. k. 9. V, k. 22. VI. k. 36. VII. ker. 30. VIII. ker. 42. IX. 21. X. k. 4. egyéb kórházi halott 28, katona 1 — Összehasonlitó statisztika. A lefolyt febr. 13-tól febr. 19-ig terjedő 7-ik héten született Budapesten 256, elhalt 266, Pozsonyban szül. 24, elhalt 25, Debreczenben született 35, elhalt 48. Kecskeméten szül. 30, elhalt 36, Temesvárott szül. 28, elhalt 31, Aradon született 28, elhalt 34, Brassóban szül. — elhalt 30, Kassán szül. 24, elhalt 22, Szegeden szül. 145, elhalt 167, Szabadkán szül. 260, elhalt 196, Pécsett szül, 79, elhalt 96, Bécsben szül. 549, elhalt 468, Bukarestben született 150, elhalt 92, Lembergben született 68, elhalt 45.

— Osztrák és magyar főurak Nubiában. Emlitettük, hogy Lichtenstein herczeg, továbbá egy Pálffy és egy Esterházy gróf Nubiába mentek oroszlán- és elefántvadászatra. A rólok jött legujabb hirek a következők: A vadászok ut közben egy követtől levelet küldtek János abisziniai királynak. E követ a Masszavah szigeten keresztül vette utját, s Szenafah városban a méddig egyiptomi katonák kisérték, lépett abisziniai területre. A város sumja (biró) jól fogadta, s elkisértette Ahdi Grahba, hol épen Rasz Alulah vezér táborozott egy hadtesttel. Ez a János királynak szánt levelet azon igérettel vette tőle át, hogy azt tábori futára Dabra táborba szállittatja a királyi udvarhoz. A követ várja be Ahdi-Grahban a király válaszát. A mi magokat e főurakat illeti, ezekhez a a habenda berbertörzsből több vadász csatlakozott, kik szintén oroszlánt és elefántot akarnak elejteni E törzs csaknem kizárólag vadászatból él s igen becsületes és békésnek mondják. Ellenben a besarin arabok területét, kik földjükön semmiféle idegent nem szivelnek, az utazók kikerülték. Abisziniába érkeztök előtt meg fogják látogatni a Keren egyiptomi határváros közelében fekvő Sotel olasz fejedelemséget is. Ez ország, melynek meglehetős nagy területe, de gyér lakossága van, nehány olasz földbirtokosé, kik azt egy bogo-fejedelemtől vásárolták. — Az utazóknak szánt levelek Szuakimba küldetnek, honnét az egyiptomi hatóságok küldik meg nekik.

— Halálozások. Szárhegyi gróf Lázár Dénes, élete 66-ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 23-kán meghalt. Temetése f. hó 25-én d. e. 10 órakor volt Mosonyban. — Wagner Kal. József a kegyes tanitó rend nyitrai társházának tagja, házi lelkiatya és gymnaziumi tanár e hó 24-én Nyitrán meghalt. A boldogult 67 évet élt s 45 évet töltött a tanári pályán — Rakics János temesvári közjegyző a napokban hosszas szenvedés után elhunyt. — Ma érkezett távsürgönyi jelentés szerint Székely Imre jeles zeneszerző s a nemzeti zenede érdemes tanárának édes anyja. Székely Albertné 78 éves korában Mátyfalván (Ugocsa megye) jobb-létre szenderült. Temetése holnap délután lesz Mátyfalván. Spernovics Kálmán póstatiszt e hó 22-én Kassán 23 éves korában elhunyt. — Kirchner Guidó a soproni gázgyár vezetője tegnapelőtt hirtelen meghalt. — Vaszics Mária Aradon 60 éves korában tegnap elhalt.

— Ney tábornok haláláról. A Párisból érkezett jelentések szerint most már kétségtelen, hogy Ney tábornok öngyilkosság által mult ki, ámbár e tény az elhunyt minden ismerőse előtt érthetetlen. Más magyarázat azonban nem állhat meg, mivel párbaj vagy rablógyilkosssság esete teljesen ki van zárva. A tábornok a mult hétfőn délután hagyta el párisi palotáját a nélkül hogy feleségének vagy bárki másnak szólt volna, hogy hosszabb ideig oda lesz. A herczegnő csak szerdán délben kapott sürgönyt Chatillonból, hogy férje ottani birtokán halva találtatott. A tetem egy souterrain helyiségben feküdt, mely czéllövésre ven berendezve. Az öngyilkosnak homloka volt átlőve, s jobb kezében még ott volt a revolver; mellén is volt egy lövés nyoma, de ez csak a bőrön. A mi azt a hirt illeti, hogy Ney párbajt vivott Vösztin hirlapiróval, ki Goung ezredes pörében Neyre terhelő vallomásokat tett, egy lap kimutatja. hogy Vösztin jelenleg Irlandban utazik. Rablógyilkosságról még kevésbé lehet szó, mivel minden drágaság rajta volt a holttesten, sőt nagy összegü pénz is volt még nála. Az öngyilkosság oka eddig nincs kideritve. Ney tábornok unokája volt az 1815-ben agyonlőtt Ney marsalnak és fia az 1854-ben Gallipolisban elhalt Ney tábornoknak. 46 éves volt s III. Napoleon alatt emelkedett mai rangjára. Neje és 5 gyermeke maradt.

— A svájczi szövetség uj elnöke. Droz Numa a szó szoros értelmében self-made man. 1844. évi január hó 27-én született La Chaux de Fonds-ban, most tehát 36 éves. Előbb órás mesterséget tanult, majd egy lelkész arra birta őt, hogy antik nyelveket tanuljon, mit meg is tett és képes volt a gymnáziumi tanulmányokat is elvégezni. Későbben segédtanitói állomást kapott, hol a franczia nyelvet tanitotta, ekkor németül tanult és Chaumontban tanitó lett, majd szülővárosába ment tanitónak. Egy égető napikérdésben a National-Suisse részére oly hatásos czikksorozatot irt, hogy e lap szerkesztői állomását ajánlották neki. Minthogy e foglalkozás őt nem elégitette ki, a politikai élet terére is át-átcsapott és jogi tanulmányokat tett. 25 éves korában Neuenburg kanton őt a nagy tanácsba választotta és 1871-ben épen mikor hirlapiroi pályáját ügyvédivel akarta felcserélni Neuenburg kanton államtanácsába, majd egy év mulva a svájczi szenátusba választatott meg. 1875-ben ez utóbbinak elnöke és ugyanazon évben a szövetségtanács tagja lett. A belügyi departement jutott neki, majd 1879-től a kereskedelmi és nemzetgazdasági departement is, mig most, Anderwert öngyilkossága után, szövetségi elnökké választották.

— Csendélet Oroszországban. Odesszából irják egy berlini lapnak: Mióta Panyutin Totleben főkormányzója irodaigazgatójává neveztetett ki az odesszai katonai kerületből egyedül keleti Szibériába 93 egyén szállittatott, kik közt néhány 14—17 éves is van. — Mivel ez „elküldések“ igen sietve foganatositattak, magától érthető, hogy nem mindig a kiszemelt áldozatok szállittattak el. Egy Osztrovszky András nevü tanuló helyett Osztrovszky Vladimirt küldték el, a ki betüszedő volt Odesszában. Egy Kusnirenko nevü tanuló helyett egy hasonnevü vasuti munkást vittek Szibériába. Kisenevben volt egy Finkenstein nevü zsidó postakocsis, ez hugával és ennek 1½ éves gyermekével együtt elszállittatott. A törvényszéki névjegyzékben az 1 és fél éves gyermek is a politikai bünösök sorába volt felvéve. Akkoriban egyáltalán veszélyes volt Odesszában tanitóként működni. Andrejevszky orosz nyelv tanár parancsot kapott, hogy vagy hagyjon fel a tanitással, vagy pedig el fogják Tulába küldeni. Andrejevszky ez utóbbit választotta, de nem sokára visszatért Odesszába, hol ismét tanitani kezdett, mignem ujból Viatkába vitték. 1879. telén Panjutin átvizsgálta az odesszai egyetem természottani tárát. Gyanus dolgot nem talált ugyan, de nagy elégedetlenségét fejezte ki, hogy ott olyan sok villamtelep van. Trancsevszky tanárt többször maga elé idézte, s kijelenté neki, hogy minden rendetlenségért, mely az egyetemen előfordulhat, őt teszi felelőssé. Trancsevszky ennek következtében jónak látta „egészsége roncsoltvolta“ miatt szabadságidőt kérni és külföldre utazni, a honnét aztán nem is tért vissza. Panyutin különben Muravievnél járt „iskolába“ Lengyelországban, s igy könnyen érthető, hogy az odesszaiak sanyargatása tapasztalt kezekre van bizva.

Rövid hirek. A várbeli Pallavicini-palotát, melyben most a miniszterelnökség van elhelyezve, az állam megvásárolja. Pallavicini gróf a vételárból a sugáruton fog palotát épittetni. — **A pápa** ez idei nyárra általános bünbocsánattal összekötött jubilaeumot rendelt el. Az illető breve e hó végén jelenik meg. — **Szerkesztői változás.** Visontai Soma, a „Magyar kereskedők lapja“ szerkesztésétől visszalépett. A lap szerkesztését Vende Soma vette át. — **A zágrábiak javára** Londonban folytatott gyüjtést a varos lordmayorja tegnap berekesztette. A gyüjtött összeg 2079 fontra rug. — **Nyilvános czipészgyülés** lesz holnap vasárnap délután fél 3 órakor a király-utcza 28. sz. alatti svajczi kertben. A gyülés a czipészek helyzetéről, az egyletek czéljáról és használ ról s végül a sajtóról fog tanácskozni. — **A brassai szászok** e hó 15-én nagy Lessing-ünnepet rendeztek. Az ez alkalommal elmondott szónoklatok, mint bécsi lapok nyomán itt följegyezzük, mindazon eszmének adtak kifejezést, hogy az erdélyi szászok hazájokhoz és németségükhöz a magyar chauvinismus üldözései daczára mindenkor hiven fognak ragaszkodni. — **A budapest-zimonyi vasutvonal** polit. bejárása Pestmegyében Erzsébetfalván elkezdve f. é. márczius 5-én veszi kezdetét s 15 én ér véget Halason. Szabadszállásig Földváry alispán személyesen képviseli a megyét, onnét Halasig helyetteséül Balogh Imre megyei bizottsági tagot kérte fel. — **A lourdesi zarándoklat** ügyében e hó 23-án értekezlet volt gr. Cziráky János elnöklete alatt a központi papnevelő intézet egyik termében. Az indulás augusztus első hetére tüzetett ki, oly formán, hogy aug. 5-ike legyen a zászló átadásának napja. A kirándulás 300 frtba kerül, a tengeren való utazás ki lesz zárva, jelentkezni máj. 1-ig lehet a papnövelde igazgatójánál, vagy az angol kisasszonyok főnöknőjével vagy a Magyar Állam szerkesztőségében.

—

A hivatalos lapból. Kitüntetések. A király Geometa Titusnak, a budapesti törvényszék birájának, 40 évet meghaladó hü és buzgó szolgálata elismeréseül, a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta. Továbbá megengedte, hogy Szalay István udvari és miniszteri tanácsosnak, saját kérelmére történt nyugalomba helyeztetése alkalmából, 40 évet meghaladó hü és kitünő szolgálata alatt szerzett kiváló érdemeiért, teljes elismerése kifejeztessék. Ugyancsak a király Reponyi Dániel lokczai körjegyznek, egy gyermeknek saját élete koczkáztatása mellett a lángokból történt megmentéséért a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Bernáth László varannói kir. járásbirósági irnokot a sátoraljaujhelyi kir. törvényszékhez, Soós Géza komáromi kir. járásbirósági végrehajtót pedig a komáromi kir. törvényszékhez helyezte át. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter Gracsányi Gyula és Klima Miklós miniszteri fogalmazókat és országos állatorvosokat, eddigi fogalmazói rangjuk meghagyása mellett állami állatorvosokká nevezte ki. A pozsonyi kir. törvényszék elnöke ugyanezen kir. törvényszékhez díjas joggyakornokokká: Kiss János és Petőcz Jenő ugyanottani díjtalan joggyakornokokat nevezte ki. A szegedi pénzügyigazgatóság Zupan Ottokár baziási kir. fővámhivatali gyakornokot, a homoliszi kir. II. oszt. mellékvámhivatalhoz vámszedővé nevezte ki.

Névváltoztatások. Schwarz György dombovári lakos Feketére, Reinhardt Antal kecskeméti lakos Gyulaira, Karpelesz József sárvári lakos Kárpátira változtatta vezeteknevét.

Egylet. A bács-topolyai olvasókör és a vánesodi tüzoltó-egylet alapszabályai megerősittettek.

Posta. Somogymegye Szenna községében folyó évi márczius hó 1-vel uj póstahivatal lép életbe, kézbesitő kerületét pedig Patza, Szenna, Szilvás-Szent-Márton és Zselizkisfalud községek és az azokhoz tartozó Szerdahely, Denna, Csatelek és Márczadó puszták fogják képezni. Vasmegye Csajta községében folyó évi márczius hó 1-vel uj póstahivatal lép életbe. Kézbesitő területét Csajta és Csém községek és Csajta puszta fogják képezni. Folyó évi márczius hó 1-én veszprémmegyei Bakonybél községben uj póstahivatal lép életbe, kézbesitő kerületét Bakonybél község, a hozzátartozó Gerencze és Somhegy pusztákkal fogja képezni.

Ügyvédi kamara. A marosvásárhelyi ügyvédi kamara részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint Ilyés János ügyvéd székhelyét Ny.-Szeredából ugyanezen kamara területén Parajdra tette át.

—

x. A nedves időjárás elősegiti a hurutos tüdőizgatottságot, de a **Küfferle József és társa** wilhelmsdorfi maláta kivonat és czukorkák használata által ugy a csúros befolyást feltételező, valamint a más betegségekből eredt hurutos betegségek enyhülése, sőt némely kevésbbé sulyos esetekben teljes gyógyulást találhattak. Ezen maláta készitmények tisztaságuk, kellemes izük és könnyü megemészthetésük által tünnek ki, és igy általános használatukat meg is érdemlik. Küfferle maláta készitményei épen elterjedtségük által kezességet nyujtanak a mindenkor friss és jó voltuk mellett, mi egy megbecsülhetlen tényező. (kivonat az 1881 febr. 17-éről kelt. „Wiener med. Wochenschrift“)

Még egyszer a déljelzés ügyében.

Dr. Schenzl Guido ur, a központi meteorologiai intézet igazgatója, a ki a déljelzés ügyében szakértői véleményadásra lett felszólitva, ma némely megigazitásokat küldött be hozzánk, azokra nézve, a miket minap ez ügyre vonatkozólag közöltünk. Örvendetes tudomásul vesszük ezek közül azt, hogy az uj déljelzes nem lesz összefüggésben a budai reáliskolabelivel, hanem külön időmeghatározással is lesz egybekötve. Azonkivül a jelzés kétfelé is lesz látható, és a ködös napokra való tekintetből hallható.

Arra nézve azonban, a mit az igen tisztelt igazgató ur ezenfelül mond, hogy t. i. nagy pontosság itt nem szükséges: nem érthetünk vele egészen egyet. Ha már valamit csinálunk, pontosan kell hogy csináljuk. Nemcsak a tudomány iránti tekintetből, de gyakorlati szempontból is. Órásaink p. o. csak ily módon lesznek abban a helyzetben, hogy jobbacska óráikat teljesen kipróbálhassák mielőtt eladnák őket, s nem akarva is megröviditsék a közönséget. Egy rosz jelzés többet árt itt mint száz jó, kivált ha biznak benne, s jó számba veszik. És abban sem érthetünk együtt az igazgató urral, hogy elégedjünk meg legalább déljelzéssel, ha már csillagdánk nem lehet. Mert annak lennie kell, ezt követelni a kormánytól jogunk van: az ország szégyenére az állapot tovább nem maradhat ugy, mint a hogy van.

Ugyanez ügyben egy vidéki előfizetőnk levelét is vettük, a ki azt panaszolja fel, hogy Budapesten nyilvános órák nem léteznek, a melyek szerint az idegen — sokszor távol országokból jövő — megigazithatná a saját óráját. Pedig

Antal leányával, gr. Gyürky Ábris leányával, hg. Odescalchy Gyuláné leányával. Kitünőségek közül Bedekovich és Trefort miniszterek stb.

— Szepesiek bálja. Mély meglepetés volt a bálozó közönségre, midőn a farsangi naptárban először megjelent egy nemzetiségi bál terminusa, s követte több, ugy, hogy ma fővárosunkban lengyel, horvát, s román bálokon volt alkalmunk megjelenni s mulatni. A nemzetiségi kör csakhamar szük lett s kezdett tekintélyesebb vidékiek fiatalsága tömörülni, hogy tökéletesen „magok közt“ mulassanak s igy lett ma a szepesiek bálja s lesz jövő hóban a soroniaké. A mai bál sikerét illetőleg tessék emlékükbe felidézni eddigi tudósításainkat az elite-bálokról s teljes képét nyerik annak. A rendezőség, melynek élén dr. Flittner Frigyes állott, csakugyan elkövetett mindent a bált minden tekintetben sikerültté tenni. Ha szép hölgykoszoru, virágos jó kedv s fesztelen mulatság azon tényezők, melyek a táneczvigalom emlékét marandandóvá teszik, ugy a szepesiek báljáról el lehet mondani, hogy a jövő évi szepesi bálon az ideinek eredménye még viszbangzani fog. A háziasszony Wieland Arthurné, Wieland országgyülési képviselő neje volt, ki izléses kék atlasz toilletteben jelent meg, dereka alól rézsutos irányban nyult le a tunique, mely baloldalon vörös bársonyra présolt aranyvirágu szövetből való rövid felső szoknyát láttatott.

Éppen most czifrázza Balázs Kálmán a frisset, midőn egy rendező szives volt az ott helyben bokázó párok közül a következő hölgyeket megnevezni: Röck Ilona, Bones Anna (Aradról), Marschalkó nővérek, Hampl Luiza és Irma, Jekelfalussy Malvin, Antal Irma (Nyiregyházáról), Fehér Fáni, Kőszeghy Marianne, Maar Margit (Iglóról), Lukovits Irma, Apatitzky Olga Hofszász Tenia és Ninka, Merédy Jolán, Röhringer Louiza és Irma, Stehló Irén, Weber Gusztí, Ebner Irma és Etel, Kovács Ilma, Gozlet Irma, Zsolnay nővérek (Pécsről), Barabás Ilona, Reicher Ilona, Melchert Etel és Gizella, Lehoczky Margit (Gyöngyösről), Riegler Emilia, Mechtler Helene kisasszonyok és Gullner Gyuláné, Matavovszky Arthurné, Denkó Jánosné, Sárkányné, Pórfi Aranka, Bartsch Lajosné urnők.

A női táneczrend különféle szinü börtáreczaalaku csinos készitmény volt, előlapján alpesi virággal, hátlapján a bál monogrammjával diszitve. Az Európa mindkét terme szépen megtelt diszes közönséggel s a táncoló párok vigan forogtak egész — egész — hát bizony reggelig.

— Pestvármegye bálja. Egyidejüleg a szepesiek báljával ma éjjel tartatott meg a Pestmegye tisztikara által rendezett „megyei bál“, mely siker tekintetében következetesen haladva a „megelőzők“ nyomdokain, méltó zármulatsága volt az idei annyira czelebrált farsangi mulatságnak. Valóban, e mulatság annyira igazolta a hozzá fűzött reményeket s a széles körben elterjedt érdeklődést: hogy a már megénekelt s a báltudósitói leleményesség teljes kiaknázásával dicsőitett bálok fényét nem akarva bár halványitani, önkénytelenül eszünkbe jutott a szentirás következő mondása: „Igy lesznek az elsők utolsókké s az utolsók elsókké“.

Midőn már a more patrio szivélyességgel fogadott vendégek legnagyobb része „intra muros“ volt, megjelent a bálanya Földváry Mihályné urhölgy (az alispán neje) kinek a rendezőség izléses virágesokrot nyujtott át. Ezután rögtön kezdetét vette a tánez a jókedv előörsöül fogadott csárdással, mely már kezdetben is oly hévvel, lelkesedéssel s fesztelenséggel indult meg, hogy az legméltóbban némely nagyon sikerült elite-bál souper csárdásaira emlékeztetett azon eddig nem tapasztalt különbséggel, hogy a csárdás közepe táján „Földváry“ megyéjének tisztviselői hódolatteljes udvariassággal indulót „kommandiroztak“ az akkor érkezett miniszterelnök tiszteletére, ki az eddig ily alakban nem élvezett meghódolást szemmel látható meghatottsággal fogadta.

A csárdást követő négyes sorában alkalmunk volt a következő díszes névsort összeállitanunk: Köpf Dóra és Berta, gyász miatt a farsangból lemaradt kedves ujonczok (Pilis-Csabáról), Jeney Vilma, Jalsorszky Ilon (Nagy-Körösről), Bogisich Sarolta, Egressy Gizella, Sziklay Margit, Földváry Erzsike és Klári, Mihályffy Vilma és Irén, Ilinszky Róza, (Dabasról), Kovács Gusztika, Ilinszky Irma, Szilágyi Margit (Ráczkevéről), Voigt nővérek, Fülepp nővérek, Rakita Jolán, Szathmáry Király Anna, Péchy Irma, Farkas Gizella és Irén, Halmy nővérek (Apostagról), Tallián Jolán és Etel, Szabó Ilona (Irsáról), Jankovich nővérek, Sturmán Margit (Borsodból), Troll Jolánka, Kovásznay-Kovács Gizella és Lotti, Kaes nővérek, Bujanovics Mariska, Tahy Lidike és Anna (Gombáról), Szilassy Juliska (Gyömröről), Simonesics Aranka, Sziklay Gizella, Atáry Elvira, Bartos Malvin, Hajnal Ilonka, továbbá Szilágyi Lajosné, dr. Csákberkyné, Hindy Gézáné, Beniczky Lajosné, Jamniczky Sándorné, Halász Zsigáné, Nagy Istvánné, Dalmady Győzőné, Vicziány Adámné, Tahy Istvánné (a bálelnök neje), Péchy Tamásné, Bujanovics Sándorné, Szilassy Jánosné, Koltói Egregné, Csepely Imréné stb. urhölgyek. — A notabilitások közül ott láttuk: Tisza Kálmán, Pauler Tivadar, Péchy Tamás, Tisza Lajos, gr. Szapáry István (főispán), Bogisich törvényszéki elnök, Salamon Ferencz történész, Bujanovich Sándor, Degré Alajos, Bieskey Kálmán képviselőket stb.

Különös érdeket kölcsönzött e bálnak sok a vidékről érkezett s általunk részben még nem látott leányka jelenléte, kik magyaros typus, életelevenség s különösen a csárdásnak felülmulhatatlan táneczolása által tüntek ki, melyre különben a 15-ször megujrázott souper-csárdás elég alkalmat nyujtott. Ekkor már a jókedv elérte tetőpontját s oly annyira, hogy a terem közepén méltóságteljes magatartást tanusitott „blasirtak“ is megfeledkeztek magukról s ujult erővel változták fel a már-már lankadozó táneczosokat. Táneczrend a jótékonyczél tekintetbevételével (a megyei árvák alapja javára rendeztetett a bál) minden pazarlás mellőzésével csak egy kis nyomtatott féliv volt. Midőn e sorokat irjuk, a tánez javában foly, s valószinünek látszik, hogy a jelenvolt „működők“ a lefekvési időt a felkelési órával fogják felcserélni.

TÁVIRATOK.

Kolozsvár, febr. 26. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Az itteni kir. törvényszék, mint büntető biróság f. é. január hó 22-ikéről kelt végzésével a „Victoria“ itteni vagyonbukott biztosító társulat főhivatalnokai: Szász Gyula, Frics Albert és Poi Sándor ellen minősitett többszörös csalás és minősitett hamis bukás miatt bünvizsgálatot rendelt el. A társaság könyvei oly rendetlenül voltak vezetve, hogy a vizsgáló birónak tájékozás-nyerés végett szakértői vizsgálatra volt szüksége, mit Pick, a „Fonciere“ osztályfőnöke és Krenner Károly teljesitettek. A társaság évek során át huzott-vonott, s mindig eltitkolt 670,000 frt. veszteséget szenved, mi épen ez által még sulyosabbá válik. Vádlottak felebeztek a vád alá helyezési határozat ellen.

—

Bécs, febr. 26. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Ide aztjelentik, hogy a porta még nem határozott, de mint Párisból sürgönyzik, odaérkezett konstantinápolyi hirek szerint a hatalmak közvetitésének meghiusultától, s attól lehet tartani, hogy Görögországot Anglia a tengeren támogatni fogja.

Bécs, febr. 26. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Itteni főparancsnokká Philippovics fog kineveztetni, Lembergbe pedig Ramberg.

London, febr. 26. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A belügyi államtitkár Newyorkból a féniek főnökétől Devoytól kabel-sürgönyt kapott, melyben tudtára adják, hogy életével fog lakolni az alsó házban az ir hazafiak ellen mondott beszédéért. Több lap állitása szerint a féniek elleni elővigyázati rendszabályokat szaporitották nagyszámu gyanus egyén érkezése miatt.

Konstantinápoly, február 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) „Pol. Corr.“: Kreta szigetének több kerületében az adófizetést megtagadták.

A porta a nagy nehézségekre való tekintetből felhagyott azon tervével, hogy Konstantinápolyban is ujonczoztasson.

Páris, febr. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) A mai lapok oly tartalmu közleményeket hoznak, melyekből azt lehet következtetni, hogy Ney tábornok csakugyan öngyilkosságot követett el, s pedig attól való félelmében, hogy esetleg nyilvánosságra jöhet amit (?) falusi lakában elkövetett. A herczegnőhöz intézett egyik leveléhez a herczeg a következő szavakat csatolta: „A pénzt kérem sürgősen elküldeni. A párisi érsek a herczeg holttestének egyházi eltemettetését megtiltotta, a herczegnő ismételt kérelmei daczára.

London, febr. 26. A Reuter office jelentése: A boerek 7000 főre menő csapatot öszpontositották Laingruck környékén; az utrechti boerek haza akarnak menni. Hirlik, hogy a boerek elfoglalták Wakkerstromot, melyet azonban az angolok tőlük visszahóditottak.

Athen, febr. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) Radovicz, habár nem hivatalos alakban, szóba hagyta a görög kormány előtt azt a tervet, hogy Janina s Metzovo helyett Thessaliában kapjon kárpótlást a porta által átengedendő uj területből,

Berlin, febr. 26. Az a hir, hogy Hatzfeldt gróf küldetése hajótörést szenvedt, már magában véve is valótlan. Hatzfeldt grófot nem is bizták meg különküldetéssel; sót inkább, ő utasitást kapott, hogy a többi hatalmakkal egyetértésben cselekedjék. A porta részéről eddig semmiféle nyilatkozat nem érkezett.

Hiteles értesülés szerint, Eulenburg gróf lemondási kérvénye már elfogadtatott.

Páris, február 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) Parnell, Hugo Viktorhoz nyilt levelet intézett, melyben heves panaszokra fakad Anglia ellen, s minden lelkiismeretes embert felszólit, hogy a megélhetés után küzdő irek iránt való igazságos bánásmódot ajánlják Angolország figyelmébe.

Kairó, febr. 25. (Az „Egyetértés“ távirata.) Rudolf trónörökös Schaffer konzul és az itteni diplomácziai kar egy részének kiséretében Fayumba érkezett, s Saurma német konzulnál, kinek birtokán 3 nap fog vadászni, szállott meg. A nilusi hajózásra fölszerelt két gőzös innét Bani Szuefbe elment, mivel a hajóra szállás csak ott történik.

Berlin, febr. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) Mára volt kitüzve a trónörökös fia menyasszonyának bevonulása. Az idő borult s esős volt. A dusan ékitett pályaudvarba reggel óta folyton érkeznek a külön vonatok. A házak fel vannak diszitve; az utczákon diadalkapuk állanak. Diszes látványt nyujt az operatér, honnét felkoszoruzott árboczok sora vonul a várhidja felé s azon át. Az egész ut, melyen a bevonulás történik, sárga homokkal van behintve. — A császár és a trónörökös palotája s a Belvedere közt, hol az uj pár fog lakni, élénk közlekedésben vannak az udvari szolgák és futárok. Az utczákon a munkások és iparosok testületileg vonultak ki. Az esztergályosok egy óriási gömböt vittek e felirattal: „Deutschland über Alles,“ a könyvkötők egy óriási albumot „A Hohenzollern-ház dicsőségének története“ felirattal. A csizmadiák jelvénye egy óriási papucs, mely alatt a herczeg képe látható; asztalosok óriás gyermekbölcsőt vittek.

Berlin, febr. 26. A herczegnő-ara ünnepélyes bevonulása, roppant néptömeg lelkesült tüntetései közt ment végbe. A brandenburgi kapunál a főpolgármester üdvözölte a herczegnőt, ki szivélyes köszönettel válaszolt. A várlak lépcsőin a trónörökös és az összes herczegek, a schweiczi teremben a herczegnők, a brandenburgi termekben a császár, a császárné és a fejedeimi vendégek fogadták az arát. A választó fejedelmi teremben aláirták a házassági szerződést, mire a császár a szobába kisérte a herczegnő menyasszonyt.

London, febr. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) Gladstone gyorsan javul, s holnap már sétát szándékszik tenni.

A konzervativek elhatározták, hogy hétfőn a hadügyi költségvetés ellen tiltakozni fognak, s az ir lefegyverzési törvényjavaslatra nézve sürgősségi inditványt tesznek.

A basutokkal való kibékülés terve teljesen meghiusult. A fegyvernyugvás után azonnal megkezdik az ellenségeskedést.

A kényszertörvény holnap a felsőház elé kerül és szerdán törvényeröre emeltetik.

Konstantinápoly, febr. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) A szultán Miklós nagyherczegnek köszönetet mondott a küldött lovakért; Vassilissi, az ajándék átadója a medzsidie rendjelt kapta.

Páris, febr. 26. Teljesen valótlannak nyilvánitják a „Standard“ azon jelentését, hogy a tuniszi bej és a franczia konzul közt heves szovita támadt. A bej legutóbbi értekezlete a franczia konzullal igen nyugodtan folyt le. Ugy látszik, hogy ezen hiresztelések oda czéloznak, hogy Angolország közvéleményét tévutra vezessék Franczia ország nak tuniszi kérdése fölött. Az „Agence Havas“ részleteket közöl a krumirek tuniszi törzsének betöréséről, mely egy algir törzsből marhát akart rabolni, ez utóbbi azonban visszaverte. — A krumirek febr. 16-án mintegy 2—300 emberrel ismét visszatértek és komoly harczot vivtak az algir lakosokkal; a midőn azonban hallották, hogy a franczia hatóságok csapatokat küldenek ellenök, abba hagyták a harczot és visszavonultak. A krumirek főnökei maguk ismerték el erőszakos és jogtalan eljárásukat és később a franczia táborba mentek, hogy biztositékot nyujtsanak és kárpótlást adjanak.

Páris, febr. 26. A kamara és a szenátus csütörtökig halasztották el üléseiket.

Kairo, febr. 26. (A „Reuter Office jelentése) Rudolf trónörökös, három napi vadászat után Faycum tartományba, Felső-Egyiptomba utazott.

Pétervár, febr. 26. Tseng marquis, khinai követ ma a külföldre utazott.

Bécs febr. 27 (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata). Haymerle bárónál fényes estély volt, melyen a császár mintegy egy órahosszat időzött s az összes miniszterek és számos méltóság — összesen 600 vendég — vettek részt.

Bécs, febr. 27. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) (Érkezett 2 óra 30 perczkor.) Este későn a diákok nagy tüntetést rendeztek Lienbacher ellen. Mintegy 400-an megjelenve lakása előtt, pereátot kiáltoztak. A rendőrség szétriasztotta a csendzavarókat. 7 diákot elfogtak.

Közgazdasági táviratok.

Zimony, febr. 26. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A szerb skupstina vasuti bizottságának nyolcz tagja hevesen megtámadta a Bontouxval kötött szerződéseket, ennek következtében valószinüleg uj offert-tárgyalás fog hirdettetni. Ha a bizottság a Bontouxval kötött szerződések elfogadását ajánlaná a skupstinának, 65 radikalis képviselő mandatumát letenni szándékozik, hogy ezáltal a skupstina ne legyen határozatképes.

Bécs, febr. 26. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Hir szerint márczius 10-én 1200 millió papirjáradékra fog aláirás nyittatni 82.50 árfolyamon.

Páris, febr. 26. A szenátus elfogadta az olajra kivetett behozatali vámok felemelését.

Páris, febr. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) A Credit Lyonnais alaptőkéjét ujabb részvénykibocsátás által 200 millió frankra fogja felemelni.

Drezda, febr. 26 (Az „Egyetértés“ távirata.) A drezdai bank mult évi tiszta nyeresége 1.6 millió márkára rug. Az osztalék 9%-ban állapittatik meg.

Bécsi értéktőzsde.

Előtőzsde.

Bécs, febr. 26. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Miután jelentékeny oldalról ma is folytatták a hitelrészvényvásárlásokat a mai előtőzsdén, daczára a kevésbbé szilárd boulevard-árfolyamoknak, kedvező hangulat uralkodott; a prolongáczió is könnyebb volt ma, mint legutóbb. Hitelrészvények mellett az angol-osztrák bank részvényei is kedveltek voltak, mert tudni akarták, hogy az igazgatótanács kiegészitése jól halad előre. Vasutak iránt szintén jó vételkedv mutatkozott és a legtöbb helyrehozhatta a tegnapi veszteséget. Járadékok lényegesen javultak.

Valuták valamivel szilárdabban tartattak.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 297.30, angol bank 133.—, unio bank 131.—, bankegyesület 128.25, magyar hitelbank 271.—, államvasut 294.—, Károly Lajos vasut —.—, járadék 73.62½, innerbergi —.—, magy. ar.-járadék 112.10—, 20 frankos arany 9.31½, tiszai sorsjegyek 108.60.

11 órakor jegyeztetik: Hitelrészvény 296.50, angol bank 132.80, unio bank 130.—, bankegyesület —.—, magyar hitelbank —.—, lombardok —.—, innerbergi —.—, papirjáradék 73.57—, magyar aranyjáradék 111.95—, 20 frankos arany 9.31½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde szilárd árfolyamokkal nyilt meg; tramway-részvények magasabb árfolyamon kerestettek.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 296.60, angol bank 133.10, unio-bank 129.90, bankegyesület 127.50, magy. hitelbank 270.50, lombard —.—, államvasut —.—, kassa-oderbergi vasut —.—, alföldi vasut —.—, tramway 226.25, papirjáradék 73.60—, magyar aranyjáradék 111.95—, innerbergi —.—, 20 frank. arany 9.31½, birod. márka —.—.

Később élénk üzlet mellett angol-osztrák részvények ismét emelkedtek, ellenben a többi részvények stagnáltak és északnyugati vasut-részvények 4 százalékot vesztettek. Járadék állandóan szilárdak maradtak.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 296.30, angol bank 133.50, unio bank 129.40, magyar hitelbank 270.25, bankegyesület 127.60, Károly-Lajos vasut 278.25, gőzh. részv. 588.—, kassa-oderbergi 139.—, papirjáradék 72.62½, birodalmi márka 57.42½, magy. aranyjáradék 111.95—, 20 frankos arany 9.31½, London 117.75, tiszai sorsjegyek —.—.

Délután 2 órakor jegyeztetik: Hitelrészvény 294.90, angol bank 132.40, unio-bank 129.10, magy. hitelbank 269.50, bankegyesület 127.25, államvasut 293—, Károly-Lajos vasut 278.—, gőzhajó részv. 587.—, tiszai vasut —.—, tramway 225.—, lombard 107.50, papirjáradék 72.45—, m. aranyjáradék 111.50—, 1864-ki sorsjegy 175.—, községi sorsjegy 118.50, innerbergi —.—, 20 frankos arany 9.32½, birodalmi márka 57.45.— tiszai sorsjegyek —.—.

Zárlatkor következő jegyzések történtek:

Bécs, febr. 26. Hitelrészvény 295.50, lombard 107.25, aranyjár. 90.—, London 117.65, galiczian 277.50, 1864-es 174.50, 1860-as 130.50, Frankfurt — —, nemzeti bank 816—, angol-osztrák 132.50, államvasut 293.—, Napoleond'or 9.31½, járadék 73.50, hitelsorsjegy 180.50, porosz pénzutalvány 57.40, arany 5.53.—, török sorsjegy 22.50, ezüst járadék 75.50. Gyengült.

Bécs, febr. 26. M. földtelherm. kötv. 96.—, erdélyi föld. kötv. 93.75, magy. záloglevél 102.40, erdélyi vasut 152.75, magy. kel. vasut 88.—, magy. sorsjegy 115.—, szőlődézsma 94.60, aranyjáradék 111.50, magy. vasuti kölcsön 127.75, magy. hitel 269.50, alföld 162.—, magy. északkeleti vasut 153.50, kel. vasut elsőbbs. 85.70, tiszai vasut 247.25, magy. leszámitoló bank —.—, kassa-oderbergi vasut 138.50, tiszavölgyi sorsjegyek 108.50.

Bécs, febr. 26. (Esti forgalom.) Hitelrészvény 296.25, magy. hitel 270.75, lombard 106.70, magy. aranyj. 111.65, járadék 73.50, galiczian 277.50, angol-osztrák 132.25, államvasut 293.25, Napoleond'or 9.32—, osztrák aranyj. 90.—. Szilárd.

Esti tőzsde.

Bécs, febr. 26. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde valamivel javult hangulatban nyilt meg és az irányzat kellemesebbnek mutatkozott Párisra.

Öt órai árfolyamok: osztrák hitelrészvény 295.60 magyar hitelbank 269.75,— angol-osztrák bank 137.25, uniobank 129.10,— bankegyesület 127.50 tramway részvények 225.15 államvasut —.—,— Károly-Lajos vasut —.—, lombardok 106.75, elbavölgyi részvények 246.—, észak-nyugoti vasut részvényei 198.50, prágaduxi vasut részvényei —.—, általános épitőtársaság —.—, osztrák papirjáradék 73.50,— magyar aranyjáradék 111.55, Napoleon 9.32½, birodalmi márka 57.45— bécsi épitőtársaság —.—. kassa-oderbergi vasut —.—. 20 frankos arany —.—.—.

Fél hat órai árfolyamok: osztr. hitelrészvény 296.30, osztrák papirjáradék 73.55—, magyar aranyjáradék 111.75, magyar papirjáradék 84, magyar hitelbank 271. unio bank —.—.

Esti magánforgalom.

Bécs, február 26. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirat.) Az esti magánforgalom teljesen változatlan maradt csekély üzlet mellett.

Kilencz órai árfolyamok: osztr. hitel 296.20, magyar hitelbank —.—, papirjáradék 73.60—, magyar aranyjáradék 111.70, uniobank —.—, magyar papirjáradék —.—. angol osztrák bank —.—.

Bécsi gabnatőzsde.

Bécs, febr. 26. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A lefolyt hétnek első napjain nagy vendége volt tőzsdénknek. A téli álmot aludt „hausse“ köszöntött be hozzánk és a buzát tavaszra 11.75-ig, a tengerit május—juniusra 6.45-ig fölcsigázta. Azonban a hét végéig lassanlassan lemorzsolódott ezen áremelkedés és a mai és az utólsó szombati jegyzéseinket összehasonlitva egymással csak igen jelentéktelen különbséget tapasztalunk köztük.

A forgalom különösen a két fentebb megnevezett czikkben nagy volt.

Analog volt a határidőüzlet lefolyásával az üzlet kész áruban, azonban utóbbiban korántsem volt oly nagy forgalom.

Buza. A raktáraink ban levő készletek már csekélyek és különösen olyan áru hiányzik, mely kerestetik. A forgalom azért sem nyert nagyobb kiterjedést, mert exporteurök még mindig nagyon tartózkodók. A mi a conzumot illeti, ez eleget vásárol és jó vételkedvet tanusit, de maga nem képes a forgalmat kellően felélénkiteni. A buza ára 10—15 krral javult és eladatott mintegy 25000 mm. Következő eladásokról értesülök:

Tót 300 mm. 77.5 k. 11.85 frt, 1200 mm. 79 k. 12 frt Nyitra, 300 mm. 77 k. 10.65 frt, 200 mm. 75 k. 11,50 frt Tarnócz.

Parndorfi 400 mm. 78 k. 12.40 forint Parndorf.

Marchfeldi 400 mm. 77.5 k. 12.30 frt, 200 mm. 78.5 k. 12.05 frt Stadlau.

Pozsonyi 200 mm. 75.5 k. 12.15 frt.

Szerbiai 500 mm. 10.85 frt.

Bulgáriai 700 métermázsa 73 k. 10.80 forint. Bécs.

Délmagyarországi 1000 méterm. 75 k. 11.65 frt. Ebenfurt (3 hóra), 400 mm. 75 k. 11.70 frt Bécs.

Tót 300 mm. 76 k. 12.50 frt. St. Poelten, 1700 mm. 72 k. 11.40 frt Bécs.

Mokri 400 métermázsa 74 k. 12.70 frt. St.-Pölten.

Kikindai 400 mm, 76 k. 12.80 frt. Trautmannsdorf.

Oláh 1200 métermázsa 75.5 k. 11.27½ frt. Bécs.

Tót 500 métermázsa 75 k. 11.5 frt. Szob.

Rozs. Ebből szintén mi sem vásároltatik külföldre. Még Csehország részére sem conveniál. Fogyasztásra azonban a mult heti árakon szép tételek vásároltattak, sőt jobb minőségü 5—10 krral drágábban is fizettetett. A forgalom 12000 mm.

Következő eladásokról értesülünk:

Dél-magyarországi 300 mm. 10.50 frt Ebenfurt, 1200 mm. 67.5 k. 10.80 frt Ebreichsdorf.

Pestvidéki 800 mm. 10.25 frt Pest.

Oláh 400 mm. 10.90 frt Bécs.

Magyar 300 mm. 67.8 k. 10.90 forint Schvechat.

Tót 400 mm. 74 k. 11 frt Nyitra.

Árpában igen csekély az üzlet, az árak változatlanok. Következő eladások fordultak elő:

Tót 2000 mm. 10.75 frt Bécs, 300 mm. 9·5 frt Pozsony, 500 mm. 7 frt.

Érsekujvári 800 mm. 9.40 frt.

Bécsi 200 mm. 65 k. 9.20 frt Bécs.

Sopron. 400 mm. 65.5 k. 9 frt.

Bécs vidéki 600 mm. 9 frt Bécs.

Tengeri meglehetős keletnek örvendett, az ár változatlan; kereskedelmi uj áru 6.20—6.30 frt.

Zab változatlan és csak egyes esetekben fizettetett 10 krral drágábban, magyar zab Bécsben 6.45—6.60 frt, rostált, 6.75—7.20 frt. A forgalom mintegy 10000 mmázsára rugott.

Liszt. A forgalom meglehetős változatlan árak mellett normalis; alábbrendelt fajok 25 krral drágábbak.

— Mai jegyzésünk 100 kiloként Bécsben. —

Buza, piros 74—79 kls 11.85—13.20, sárga 73—78 kls 11.20—12.30, oláh 75—77 kls 10.50—11.30, szerb 75—78 kls 11.00—12.10.

Rozs 67—72 kilós 10.50—11.10.

Árpa, finom 9.75—10.75, közönséges 8 frt 75—9.25.

Zab kereskedelmi 6.40—6.60, rostált fehér 7.20-ig.

Kész tengeri 6.20—6.30.

Szesz. E czikk árai nem szenvedtek lényeges változást. Kész gabnaáru ma kezdetben 32.50 és végül 32.75 frton adatott el.

Határidőüzlet. Bár a hét végén erősen kisértett a baisse, az árak mégis emelkedést mutatnak.

Buza tavaszra 10, őszre 5 krral magasabban jegyeztetik.

Tengeri máj.—juniusra 5 krral magasabb és jegyeztetik 6.32—6.35.

Zab tavaszra 5 krral magasabb, őszre változatlan.

Hivatalosan jegyeztetett: **Buza** tavaszra 11.60—11.62½, őszre 10.60—10.65, **tengeri** május—juniusra 6.32½—6.35, **zab** tavaszra 6.67½—6.70, **zab** őszre 6.44—6.55.

— Saját tudósitóink jegyzései. —

Buza tavaszra 11.57—11.62, őszre 10.60—10.65.

Zab tavaszra 6.69-en fizettetett, őszre 6.70—6.45.

Tengeri máj.—juniusra 6.35—6.37.

Bécsi üzleti hetiszemle.

Bécs, febr. 26. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) **Bör**. A kereslet kidolgozott bör iránt vidéki vevők jelenléte következtében valamivel élénkebb volt. Áremelkedés egy czikknél sem történt. Nyers bőrökben jelentéktelen az üzlet állandó árak mellett. Kereslet csak báránybőr és nyulbőr iránt mutatkozott. Köttetett: 12,000 db 120 fontos szerbiai báránybőr 110 frton, 3000 db 130 fontos boszniai 90 frt és 3000 db bulgáriai 90 fontos 50 forinton; továbbá 20,000 db nyulbőr többnyire csehországi 45 frton készpénzen. Kidolgozott bőr: Fontos bőr I. rendü 100 kléint 168—172 frt, másodrendü 155—160 frt. Talpbőr svájczi 205—210 frt. Terziak bécsi hármas betét 165—170 frt. kettős 160—165 frt, egyes 164—168, cserzetlen 175—180 frt. Terzia-hulladék 105—110 frt. Lóbőr cserzetlen osztrák darabonként 10—12 frt. Tehénbőr cserzetlen hengeritett 100 kilónként 190—200 frt, hengeritetlen 170—175 frt, nehéz 225—235 frt, fekete vont nehéz 210—220 frt, könnyed 230—245 frt. Borjubőr bécsi fej nélkül 445—460 frt, falusi 340—360 frt, fejjel 300—310 frt. Nyers bőrökbőr magyarországi nedves szarvval kilonként 42—43 kr, lengyel 39—40 kr, magyar száraz 100 kilónként 103—105 frt, felvidéki száraz 107—112 frt.

Gyapju. A mutatkozó kereslet főleg bizományi gyapjura vonatkozott, miből néhány tétel köttetett is. A hangulat általán szilárd. — Egynyiretü kilónként legfinomabb 2.60—2.95 frt, finom 2.30—2.55 frt, középfinom 1.90—2.15, közép 1.60—1.80, közönséges 1.40—1.50, kártolt gyapju elsőrendü 1.60—1.85, közép 1.40—1.60, közönséges 1.20—1.35 — Kétnyiratu téli gyapju finom 1.60—1.70, közép 1.40—1.50, közönséges 1.30—1.35, nyári gyapju finom 1.60—1.75, közép 1.50—1.55, közönséges 1.40—1.45. Timárgyapju finom 1.30—1.40, közép 1.15—1.20, közönséges 0.86—1.00. Báránygyapju legfinomabb 2—2.20, finom 1.85—1.95, középfinom 1.65—1.80, közép 1.35—1.55, közönséges 1.10—1.25. Erdélyi gyapju 1.70—1.80. Lengyel czikkely-gyapju 85—90 kr. oláh szürke 60—65 kr.

Czukor. Mig a nyers-czukor-árak a hét elején emelkedtek, az utolsó napokban ismét gyengülés mutatkozott, mi a valuta-árfolyamok esésére, valamint a hajózás még további szünetelésére vezethető vissza. A kinálat gyenge, a kereslet jelentéktelen. Finomitott czukor iránt a kereslet mérsékelt és csakis a legszükségesebbre szoritkozott. — Nyersczukor: aly 93% czukor 100 rész száraz anyagban 100 kiloként morva állomásokról 30.50—30.65, 88% 32—32.25, cseh állomásokról 93% 30.40—30.65, 88%, 32.25—32.55. — Finomitott czukor 44—44.50, melisse finom és legfinomabb 42.50—43.25, közép és közönséges 41.50—42.25.

Szilva. A kereslet gyenge 100 kilonként török 26—28 transitó, morva 21—22 frt, stiriai 16—17 frt, füstös állomáson átvéve, lengyel füstszaggal 15—16, tótországi elsőrendü 22—24 frt.

Borkő. Az árak tartvák. 100 kilónként, osztrák fehér természetes 70—80 frt, szitált 82—90 frt, magyar fehér természetes 68—73 frt. piros 63—68 frt, horvát 58—62 frt.

Szesz. Mérsékelt forgalom mellett, árak mult héthez képest nem változtak. Rektifikált szeszben a forgalom gyenge. Határidők forgalom nélkül. Nyers szesz gabonából vagy burgonyából (75% vagy több) tranzito 10,000 liter százalék 32.25—32.50, melasse-szesz (75% vagy több) tranzitó 32—32.25. Rektifikált magas foku (90% vagy több) tranzitó 35—35.25. Mind nagyban készpénzen. Kicsinyben 30—50 krral drágább. — Szilvapálinka (50—55%) tranzitó hektoli terenként 36.60 frt.

Disznószir és olvasztott vaj. Disznózsirból és szalonnából az élénk kereslet folytán, melyhez szemben csak nagyon gyenge készlet mutatkozik, áremelkedés állott be. Olvasztott vaj mérsékelten keresett és az utóbbi árakon fizettetett. Disznózsir 100 kilóként legjobb bécsi konyhaáru nagyban uj keményfa hordóval netto tara és készpénz helyben 76—77 frt, kicsinyben 80—81 frt. Szalonna füstölt bécsi áru helyben 70.50—71.50. Olvasztott vaj morva és sziléziai tranzitó a vámvonal előtt tégelyegben 102—105 frt, morva és sziléziai begyömöszölve tranzito 80—82 frt.

Méz. A forgalom nagyon lanyha, az árak inkább névlegesek és 100 kgként következők: nyers magyar 31—33 frt, lengyel 28—30 frt, csorgatott, fehér bánáti 34—36 frt, szalmasárga 31—33 frt, lengyel 29—31 frt. magyar sárga 32—34 frt.

Viasz. Az üzlet helyzete általában nem változott Sárga török 140—145 frt. magyar bánáti 125—130, roszszyói 120—125 frt, magyar falusi 123—128, tarnopoli 122—126, táblaviasz 190—210 frt.

Petroleum. Az amerikai jegyzések a lefolyt héten változatlanok maradtak. Brema tegnap óta jegyzését 9.25-ről 9.19—9.5 márkára szállitta le, ellenben Trieszt még mindig 12¾ frtot kér. Árak 100 kgrammként: Amerikai 18.25—18.50 frt, waggon-rakományokban, netto készpénz, 20 százalék tara. Egyes hordókban eladva 1 frttal olcsóbb.

Repcze. Olajvetemények külföldről több figyelemben részesülnek, mert egyes megrendelések érkeztek prima qualitásokra. Kötés azonban még nem fordultak elő, mert tulajdonosok követelései nem nyujtanak rendiment. Árak 100 klgként: Káposztarepcze 12.75—13.40, bánáti 12.25—12.50.

Külföldi értéktőzsdék.

Triest, febr 26. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Értékpapirok kezdetben szilárdak voltak, később lanyhultak. Váltó és valuta üzletben kedvtelenség uralkodott. London 117⅜—117¼, olasz 45.95—45.80, Napoleon 9.32—9.31, osztr. papirjáradék 73.60—73.40, osztr. ezüst járadék 76—75.75, osztr. aranyjáradék 90—89.75, magyar papirjáradék 83.50—83 magyar aranyjáradék 111.99—111.55, hitelrészvény 286, Lloyd 701—699, uniobank 129, magyar beruházási kölcsön 109.75, tiszai sorsjegy 108¾—108⅛.

Frankfurt, febr. 26. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Kezdetben Bécsre szilárd volt az irány az üzlet folyamán Párisra gyengült. Hitelrészvény 263.37, államvasut 254.12, galiczian vasut 242, magyar aranyjáradék 97, Bécs 173.75, London 20.50, Páris 80.80, elbavölgyi 220 után 218.75, észak-nyugati vasut 173.75, Erzsébet 179.50, orosz 76.25, amerikai értékek javultak pénz bőven. Prolongáczió 3¼ százalék.

Frankfurt, febr. 26. (Zárlat.) Papirjár. 63.93, osztr. aranyjár. 78.—, osztr. hitelrészvény 264.—, osztrák államvasut 254.25, lombard 92⅛, magyar galiczian vasut 133.87, váltóárfolyam Bécsre 173.75, ezüstjáradék 65.75, magy. aranyjár. 97.18, osztr. bankrészvény 711.—, galiczian 242.12, Erzsébet nyugati vasut 179.50, tiszai vasut elsőbbs —.—, magy. papirj. 73.—, m. kincstári utalv. —. Szilárd.

Frankfurt, febr. 26. (Esti tőzsde.) Papirjáradék —.—, osztr. aranyjáradék —.—, osztr. hitelrészv. 264 25 osztr. államv.-részv. 254.50, lombard —.—, ezüst-járad. 65.75, m. ar. jár. 96.93, galiczian —.

Ismét

az ipar egyik csodája!

csak 6 frt 85 kr.

egyes egyedüli gyönyörü remontoir

ZSEBÓRA

a záron kulcs nélkül felhuzható.

Valódi amerik. christor aranyból 5 évi jótállással a pontos járásért.

Csak egyedül ő

hasonlitható az arany órához, először szabályozásának pontossága, másodszor pontos járása, harmadszor az órának gyönyörü kivitele miatt.

E csoda óra, melynek pontosságáért kezeskedünk, és melyet a nagy közönségnél honositani akarunk, nem talán gyermekóra, **hanem egy legjobb munkásaink által a másodperczre szabályozott óra, melyet mindenki használhat**, és csak 10 héten át képviselőnk **Hecht Vilmos** úr által

csak 6 frt 85 kr.

mesés olcsóságu áron árusittatik, csak azért, hogy mindenki egy ily óra birtokába juthasson és azt megitélhesse. Ezelőtt egy ily óra 18 frtba került.

Továbbá minden személy

ki ezen órákat vásárolja, ezenkivül ajándékul, tehát teljesen ingyen, egy **gyönyörü óraláncot**, finom arany munka kap. Ezen lánczértéke magában véve immár annyi mint az óra ára. Egy **óra függvény** amerikai nehéz christor aranyból. Egy pár **kézelő gomb** gyönyörü minta. **Egy gyönyörü nyakérm** amerik. Christor-aranyból. Egy pár **fülbevaló** utánzott gyémánttal tokkal. Egy **gyürü** amerikai Christor aranyból. Mindez egy ládacskában csomagolva, utánzott gyémánttal kirakva van.

Képviselőnk köteles ezen ajándékokat mindazoknak kik ezen órát megrendelik, **ingyen** kiszolgáltatni.

Páris, Boulevard du Temple No. 21.

Egyedüli megrendelési hely:

WILHELM HECHT,

óra-gyárában.

Bécs, I., Albrechtgasse 2. 1236

Utóirat. Az ezelőtt Párisból küldött órák már eladattak, és a most kinált remontoir órákból is csak kevés van raktáron, a ki egy ily díszes óra ára és hozzátartozó ajándékokra reflektál, felkéretik, megrendeléseit mielőbb megtenni.

A kiadó hivatal.

Wiese és társa

cs. k. szab. pénzszekrény gyárosok

ajánlják

raktárukat Budapesten

dobutcza 1. (Szegedi-ház)

Ripper Jakab és testvérénél.

Árjegyzék ingyen

Illatos olaj, essencziák, kulőrök, borillat, vizahólyag, franczia gelatinek stb.

gyári raktára

RIPPER JAK. és testvére

Budapest, dobutcza 1. (Szegedi-ház

Téa, rum és cognac nagy raktár. 263

Schönbaumsfeld és Freund, Bécs

Szabadalmazott nadrágtartó

es. kir. osztrák **Legujabb tatálmány!** magy. szabadalom

Igen gyakorlati **kényelmes! elegáns!**

1. A szabályozás a vállszalag bármely végén eszközölhető és a feszerő mindenkor egyenlő és jó
2. A nyak és váll magasságára való elhelyezése miatt a hordtérség nagyobb, a nadrág **könnyen** és **kényelmesen** hordható.
3. A szalag a vállról a felsőkarra le nem csúszhat, tehát minden mozdulat és munka könnyen elvégezhető.
4. A mellkas és vállapok szabadon maradnak, és lélegzés ezáltal könnyü és a test szép tartása előmozditattik.
5. Az ingmindenkor jól feksik és nem csúszhat fel a nyakig.
6. A nadrágtartó egy gyors mozdulat által el nem szakad, minthogy ez a test minden álláshoz alkalmazkodik.
7. A levetkezés és öltözködésnél igen gyakorlatiak és kényelmesek.
8. Ezen nadrágtartók elastique nélkül is tartósak és czélszerüek.
9. E rendszer szerint készült gyermek nadrágtartók különösen ajánlhatók. Kapható: az osztrák magyar monarchia minden nagy norinbergi és rövidáru valamint jobb kis kereskedésekben. 139

Szódaviz-készülékek

Magyarországon egyesegyedül csak is

L. MILLACHER & WAGNER

es. kir. szab. első magy. asványviz-készülékek és szyphon felszerelési-gyárában

Budapest, II. kerület (Buda) kácsa-utcza 9. sz.

gyártatnak. — Ugyanott teljes szódavizgyár berendezések olesón eszközltetnek, és minden a gyártáshoz szükséges anyag szállittatik.

Figyelmeztetünk, hogy gyakran árusitók magukat gyárosoknak hirdetik, kik hazugságokkal reklámot csinálnak. — Bizonyitványok betekintés végett rendelkezésre állanak. — Képes árjegyzékek **ingyen** és **bérmentve.** 1360.

„Vereinigte Frauendorfer Blätter"

(ált. német kertészlap, gyümölcsfabarát, polgárok és pórok lapja)

kiadva a gyakorlati kertészeti társulat által **Bajor-ország Frauendorfban**

Szerkeszti: **FÜRST WILLIBALD.**

E képes hetilap minden száma nagy számu gyakorlati eredi czikkeket és jegyzeteket tartalmaz a kertészet minden ága felől, nevezetesen a virág- zöldség és gyümölcs fa tenyésztést, szőlőmivelés uj kertek berendezése, háztartás és mezőgazdaság felől stb.

Minden egész éves előfizető, az első számmal, egy igen értékes

JUTALMAT

kap, mely 18 zöldség- virágmagvak ujdonságokból áll elegáns csomagolásban ingyen és bérmentes szétküldéssel. Ezen fáradozással összeállitott jutalmon az előfizető örülni fog, mert alkalma van kertjét a legujabb és legszebbel diszithetni. a mit csak a virág és zöldség- tenyésztés nyujthat. Hogy a **„Frauendorfer Blätter"** a legkedveltebb lapok az összes kertészeti lapok közül. mutatják a sok elismerő levelek. melyek közül a következőket emlitjük fel: „Beeses Frauendorfer Blätter" jét a folyó évben is kérem, minthogy azok a legérdekesebb lapok az előttem ismert kertészeti lapok közül. Ludwig Ponczel St. Wehlen. „ Az előfizetés a második félévre részünkről annál szivesebben megujittatik, minthogy „Frauendorfer Bl" egyleti tagjaink általános kedveltségének örvend. A. kertészeti egylet Ohrdufban Riesewetter sk. előülő. Egy rend sem kedveli annyira a kert- és virág-kulturát mint a papság. Önnek — saját hosszu évi tapasztalatom nyomán — igen ajánlhatom a „Frauendorfer Bl." mint kitünő lapokat. Ez a kert, konyha, gyümölcs és virágtenyésztés felől és a mezőgazdaság felől is igen érdekes czikkeket közöl. Különösen a jutalmak nagy örömet fognak kelteni; Walk (Katechetische Bl.) Mörsdorf lapját igen szivesen olvasom Julius Lucius Forsthaus. — Állandó előfizetője leszek. Pernina József, Bánffy-Hunyad. erdély. — Addig, mig ellenkezőleg nem intézkedem, küldje minden évben lapját. W. F. Dornberg Elberfelden. — A „Frauendorfer Bl." nélkülözhetlenek lettek nekem. Elise Biquert-Ruedi, Donneloy-n Svájczban. — 1845 óta a „Frauendorfer Bl." előfizetője vagyok. Frasch, Schorndorfban. — Az összes kertészeti lapok közül a „Frauendorfer Blätter" első helyet foglalnak el. Ajánljuk ezeket a kert-tulajdonosok különös figyelmébe, és megjegyezzük, hogy az előfizetők különféle értékes magvakkal igen kedves jutalmat kapnak. Megrendeléseket a „Frauendorfer Bl."-re minden könyvkereskedés és postahivatal elfogad. Thüringer Zeit. 279. szám 1880. nov 28-tól. Folyóirata nemcsak a szakember oktatására, hanem a laikus erős és sokoldalu tár szaként is szolgál, és a gazdasszonyok is érdekkel olvassák! Birodalmi tanácsos K. Graf von Maldegheim, München. — Az egész 1881-ki évfolyam ára a jutalommal együtt 6 márka = 4 frt o. é. = 7 frank 50 cts. Széttküldés bérmentve posta v. könyvkereskedés utján és közvetlenül is a kiadóhivatal által Frauendorfban, posta Vilshofen, Alsó-Bajorországban.

Az ezrekre menő példányok elterjedése miatt a „Frauendorfer Blätter" melyek minden világrészben olvastatnak, mindennemü hirdetések beiktatására igen ajánlhatók. Mutatványszámokkal kivánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.

Gummi vagy halhólyag

legjobb minőségu valódi franczia prüservatifi darabja

1 frtért 5 darab, valamint

Különlegességek hölgyek számára

(franczia czikkek)

tartója 2 és 3 frt, titoktartva szétküldi

Warzer-Agentie

Alex. Mosé

1761 Wien, I. Kollnerhofgasse 4. I. em.

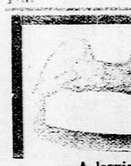

Cs. kir. szabad. kizárólag legujabb javitott

ruganyos

sérvkötő.

A legujabb találmany az amerikai ujonnan javitott ruganyos sérvkötő Politzertől; ez rugók nélkül van, tisztán ruggyantából művészieseen szerkesztve s az a czélja, hogy még a legidültebb sérveket is lehető legrövidebb idő alatt, egyenletes fekvésbe hozza, s ugy nappal a legerőfeszitőbb munkánál vagy a sokat járkálásnál, mint ezinte éjjel alvásközben is használtathatik, anélkül, hogy a sérvbajban szenvedő kivánatban legkevésbbé is volna akadályoztatva. Felette nagy haszon, hogy ez még éjjel is a testen maradhat, mivel hogy a szenvedő testrészre kiváltképen jótékony kellemetes nyomást gyakorol, s a legtöbb esetben még a sérv biztos gyógyulásán is segitő. A legtöbb orvosi tekintélyek által elismerve, megrizgalva s a legjobbnak találva: professzor Kovács a budapesti József-orvos elnöke, Dr. Gross Lajos magy. kir. egészségügyi tanácsos, Dr. Gilicek Ignácz kir. törvényszéki orvos által.

A kiállitott egyszersmind nagy raktárt is tart angol és franczia acél sérvkötőkből, függesztő készülékeket (suspensorium) gummiból, szövötteket, mint szinte szarvasbőrből. A szarvasbőr és gummi suspensoriumok czélja, hogy a tágulást megakadályozzák.

Mátfeszkendők, légpárnák, ágybetétek, periodtáskák, prüservativumok, gummibarisnyák és mindennemű gummi czikkek. Sérvkötőknél kérem megjelölni: jobb, bal vagy kettős-e, mint szinte a test bőségét is. Megrendeléseket utánvétel mellett elfogad

POLITZER MÓR,

cs. k. szab. sérvkötő-készitő Budapesten, Deák-Ferencz-utcza

Árak: arak, hölgyek és gyermekek számára egyes darabja 6—10 frt, a kettősnek darabja 10—16 frt gyermekeknek felével olcsóbb.

Huzás

márczius 1-én

Fő nyeremény

200.000 ft

IGÉRVÉNYEK

1864i sorsjegyre

Egész **4** ft és bélyeg. | Fél **2** ft **25** kr. és bélyeg.

Szegény-sorsjegy

Főnyeremény **1000** arany darabja **50** kr.

5 szegény-sorsjegyre 1 db. **ingyen.**
3 db. igérvényre 1 szegény-sorsjegy **ingyen.**

Eredeti sorsjegy egész 20 havi részletfizetés á 10 ft fél 20 havi részletfizetés á 5 ft.

LLOYD kiadóhivatalának **bank- és váltóüzlete**

Engel Zsigmond és társa.

BUDAPEST, Dorottya-utcza 5. sz.

Felpénznélkül megbizások nem teljesithetők.

Pályázati hirdetés.

A pesti izr. hitközség által kezelt baromfivágóhely (dob-utcza 23. sz. a.) jövedéke 1881-iki május hó 1-től kezdve három évre bérbe adandó. — Felszólittatnak azok, kik ezen bérletre pályáznak, hogy zárt **ajánlataikat** az ajánlott bérletösszeg pontos megnevezésével f. é. márczius hó 31-ig az alulirott elöljáróságnál nyujtsák be. Az ajánlathoz a felajánlott bérletösszeg 10 % a, mint esetleges bánatpénz melléklendő. A bérlettel járó feltételek a hitközségi irodában megtekinthetők.

1394 **A pesti izr. hitközség elöljáróság.**

Valamennyi most divatban levő frizurához ajánl a mélyen tisztelt hölgyvilágnak

valódi hajfonatokat

tiszta emberhajból és a legdusabb szinválasztékban a következő bámulatos olcsó árak mellett: 80 cm. hosszu 1 frt, 1.50, 2 frt, 2.50, egész 3 frtig a legpompásabbak.

60 egész 100 ctm. hosszu, **egyenlő hosszu** hajból 2 frt, 2.75, 3.50, 4, 5, 6 frt egész 7 frtig a legfinomabbak.

LÖVENBEIN J. hajmunkagyára

és hajkereskedése

Budapest, VII. Csányi-(kismező)-utcza 4.

(a terézvárosi templom közelében.)

Vidéki megbizások pontosan és tiszteségesen utánvétel mellett, pontosan beküldött hajminta szerint 133

Legkorábbi székely tengeri.

A hideg égalyju vidékek ezen országes hirré jutott megbecsülhetlen kinese most már csak kiesinyben kapható alolirt

eredeti termelőnél.

Ár: 1 kilo 30 kr., 4.80 kilo 1 frt 30 kr.

Termelési utasitás minden rendelményhez melléketletik.

Székely-Keresztur, 1881, február 25-én.

1395 **Szentkirályi Árpád.**

Mikunda A.

okl. gazdász, jószág- beeslő, és felügyelőnek már 7 évvel ezelőtt alapitott hatóságilag engedélyezett.

Mezőgazdászati szakirodája

Budapesten, üllői-ut 22.

Ajánlkozik: földbirtokok, erdők, házak vételének, eladásának és beeserélésének, bérbeadásának és bérbevételének közvetitésére, gépeknek részletfizetés mellett való, nemkülönben birtokra felveendő kölesönök megszerzésére. Ezenkivül elvállalja gazdaságok berendezését és felügyeletét és minden irányban való beeslését, gazdasági számadások vizsgálatát és alkalmas jóravaló gazdatisztek szerzését.

Ezennel felkérem a t. cz. közönséget, miszerint minden ezen irányba vágó ügyekben teljes bizalommal hozzám fordulni sziveskedjék.

Irásbeli közlések csak a posta-bélyeg melléklése esetében teljesittetnek.

Megnyitási jelentés!

Van szerencsém a magas nemesség, valamint a n. é. közönség b. tudomására juttatni, miszerint sikerült „Wallerstein és Michelstädter" urak, azaz ***hazánk legnagyobb czipő-gyárának*** gyári raktárát megkapni és szerencsém lesz ezen urak gyártmányával, mely ugy bel-, mint külföldön a legjobb hirnek örvend és mint elegáns, tartós, rugékony és a legujabb angol mód szerint készült czipő ismeretes, — szolgálhatni. — Ezen készitési módnak, mely szakörökben roppant feltünést keltett, minden más gyártmány fölött egyrészt az az előnye, miszerint a talp, ha még oly vékony is, a fejbőrrel soha le nem feslik, másrészt pedig a czipő, különös rugékonyságánál fogva alakját több havi használat után sem változtatja és igy a t. vevő minden kivánságának megfelel.

Midőn jelentésemet szives figyelembe ajánlom, kezeskedem a legszigorúbb szolid kiszolgálásról, valamint arról is, hogy csakis eredeti ***gyári áron árusittatik el.***

1386 Teljes tisztelettel

ifjabb Stein M.

Első angol-varrott czipő gyári-raktár

Budapest, városház-tér, Haris-bázár bolt 9.

Pályázat.

A pesti izr. nőegylet leányárvaházában f. é. április hó 1-ével a gondnoknői állás, melylyel 300 forint évi fizetés és teljes ellátás van egybekötve, ujonnan betöltendő.

Pályázók kizárólag Mózes vallásauk és önállóak lehetnek; megkivántatik továbbá a magyar nyelvbeni teljes jártasság és egyszersmind alapos ismeretség a háztartás minden ágában.

Folyamodványok az idevágó bizonyitványokkal felszerelve f. é. márczius hó 15-ig az árvaházi előjárónő **Munk Mór** urnőnél (lak. V. sasutcza 3. sz. a.) beterjesztendők.

Budapesten, 1881. évi február hóban. 1397

A pesti izr. nőegylet elnöksége.

Holden Tamás

világhirű

Fantoches szinháza

sugárút 33, az uj operával szemközt.

Nagyszerű siker.

Ma szombat 1881. február 26-án

külön nagy előadás.

Minden este fél 8 órakor.

Csütörtök, vasár- és ünnepnapokon két nagy előadás. Az első délután 3 órakor, a második este fél 8 órakor. Pénztárnyitás fél órával előbb.

Nappali pénztár d. e. 11 órától délután 4 óráig. — Bővebbet a falragaszok és programmok.

Hajfonatok

legnagyobb választék csak is valódi emberhajból 80 ctm. hosszu tartosan és jól elkészitve 1 frttól 3 frtig, hajfonatok egy forma hosszu hajból 60—100 ctm. 2 frttól 7 frtig.

Különlegességek

hajfonatokban 80 ctm. felül 100 ctm. fölülig 7 frttól 30 frtig. Legujabb női homlok hajfonat petent petiné 3 frttól 5 frtig, uri- és női parókák és minden a szakmához tartozó czikek bámulatos olcsó áron csak is

Dankovszky Istvánnál

uri- és női-fodrász és hajkereskedő

Budapesten:

fő-üzlet Józseftér 2. szám,

Gyári-raktár: nagy diófa-utcza 6., I. emelet.

Vidéki megrendelések hajminta szerint pontosan pósta küldéssel. — Meg tartottat kicserélem. — Nagybani eladók tetemes rákedvezményben részesülnek.

FISCHER J.

első magy. majolica- és kályhagyáros

Budapesten, uj bécsi-utcza 3. sz.

Legnagyobb választék mindennemü **kályhák, kandallók, takaréktüzhelyek és fürdőkádakban**, a legkitünőbb minőségben igen jutányos árak mellett.

Legujabb szabályozható **töltő kályhák**, jobbak, szebbek, egészségesebbek és olcsóbbak a hasonnemü vaskályháknál.

Budapest, nádorutcza 16.

Bútor részletfizetésre.

Biztositék mellett, rendezett viszonyok közt lévő budapesti lakosoknak, szolid bútorokat és teljes kelengyéket árusitunk részletfizetések mellett.

A bútorkereskedés

1257

Subáky Károly.

Hirdetések

e lap részére

felvétetnek

kiadó-hivatalban

himző-utcza 1. sz.

Ezennel van szerencsém azon tiszteletteljes értesitéssel szolgálni, miszerint itt helyben IV. kerület koronahercz. (előbb uri-utcza 10 sz. alatt

arany, ezüst- és drágakő-üzletet

nyitottam.

Főtörekvésem lesend a m. t. közönség minden szamaimba vágó megbizásait gyorsan és izlésteljesen eszközölni, valamint szolid és jutányos szolgálatim által bennem helyezett bizalmunk a legnagyobb mértékben elnyerni.

Mély tisztelettel

Sudák Ferenczné

1385

KIMUTATÁS.

A

„Ráczkevei népbank-szövetkezet"

1880. évi forgalma volt 20078 frt 34 kr. Zárszámadásakor követelése az egyleti adósokon 13,305 frt 49 kr., a pénztáron készpénzben 85 frt 43 kr., tartozása pedig az egyleti tagok iránt 12,908 frt 62 krt tett.

Deczember 31-én a szövetkezeti tagok száma volt 181, 734 tiz kros heti-betétellel. Ezen év folytán belépett 11 tag, kiknek heti-betételeik összesen 36 tiz kr. Kilépett 13 tag. kiknek heti-betételeik 47 tiz kr. volt, visszafizettetett 663 frt 3 kr.; a hetibetételek elhanyagolása folytán kimaradt 1 tag, 1 tiz kros heti-betétellel, minek folytán a szövetkezet javára maradt 2 frt 20 kr.

Az intézet **rendes évi közgyülését** f. évi **márczius 6-án mint székhelyén, Ráczkevén** tartja.

Ráczkeve, 1881. február 22-én.

Máté Elek, jegyző. **Takáts János**. alelnök.

1387

Hirdetés.

A felső szabolcsi tiszai társulat a f. évi máczius hó **13 napján délelőtt 11 órakor Kis-Várdán**, a nagy vendéglő termében közgyülést tart;

a tanácskozmány tárgyai:

A megálapitott szabályozási munkálatok befejezhetésére már engedélyezett pótkölcsön felvétele iránti határozat.

A kivetési munkálat helyben hagyása.

A társulati ügyek állásáról jelentés.

Mely közgyülésre az érdekelteket tisztelettel meghivja:

Kelt Budapesten, 1881 február 25 én.

Gróf Lónyay Menyhért

társulati elnök.

A társulat irodája van Kis-Várdán. 1396

A lipcsei egyetem gazdasági intézete.

A nyári tanfolyam ápril 25-én veszi kezdetét. Előrajz és órarend alólirottnál kapható.

3888 Az igazgató: **Prof. Dr. Blomeyer.**

Hirdetmény.

Sok szerencsét | **Fontos mindenkinek** | **Sok szerencsét**

Egy csődtömeg kezelője által megbizva lettünk a következő feltünést keltő tárgyakat, melyek egyetlen egy üzletben sem kaphatók, 8 0/0-al a gyári áron alul elárusitani. Egyuttal nekünk, hogy minden vevő, ki 5 forintért árut vásárol, egy szabadalmazott szétvehető fözőkályhát ingyen kiszolgálni 6 pár finom **selyem harisnya** uraknak 54 krajczár, 6 darab finom **czérna battist kendők** szegélyezve, selyem monogrammal, szines himzéssel 1 frt. 50 drb **bécsi jelmezkep** 1 frt, egy **valódi tajtékpipa** finom munka-chinaezüstozessel, hosszu bádeni megyfaszárral 1 drb 65 kr., 1 pár valódi chinaezüst **gyertyatartó** igen magas finoman vesett parja 1 frt 20 kr., 1 **damaszt asztalkendő** valódi czérna beszövött virággal 1 drb 85 kr., 1 ahhoz illő szalvéta 11 kr., egy **valódi ezüst 13. latos oralancz** tagokban finom munka vagy pánczél munka. — N. B. Figyelmeztetjük, hogy minden egyes láncz a **cs. kir.** fémjelző hivatal által jelezve van, 1 drb ára 1 frt. 60. —Finom valódi ezüst füllbevaló hölgyek vagy gyermekeknek párja 60 kr. Ugyanazok finom aranyból. párja 1 frt 40 kr, keresztek ezüstből aranylemezzel 1 drb. 1 frt 30 k. 1. garnitura kézelő és inggombok finom ezüstöl müemaillal, egy egész garnitura ára 2 frt 80 kr. Ha mindezen felsorolt áruk nem volnának valódi ezüst vagy aranyból, készek vagyunk a pénzt visszaadni. Egy valódi arany óraszallag finom munka 1 darab 1 forint 80 krajczár 1 valódi **arany pecsétgyürü** valódi kővel, nehéz, uraknak igen nagy, hölgyeknek kigyó vagy duplagyürü 1 drb 1 frt 50 kr. (Ha a láncz vagy gyürü nem valódi arany a pénz azonnal visszaadatik). 1 pontosan járó **finomezüst álanyzsebóra**, aranyozott, láncz és órakulcsesal, tokkal, jótállás 5 év, 1 drb 2 frt 30 kr., 1 valódi **franczia keltő óra** pontosan szabályozva, sárgaréz bronczból 1 frt 50 kr., jótállás 3 év, 1 bécsi **ingaóra** hozzátartozóval, csinosan dolgozva, 1 drb 96 kr., 2 évi jótállás, 1 **szalonóra** gyönyörüen kiállitva, nagy kerettel, utánzott, ébenfa és aranyozott, 1 drb hozzátartozóval 2 frt 50 krt, jótállás 5 év. A mely éjjel is világit 2 forint 90 krajczár. Finom **britannia ezüst asztalkészlet**, mely áll 6 kés, 6 villa, 6 evőkanál igen nehéz, 6 kávés kanál, 1 levesmeritő, 1 tejmeritő, 1 teaszürő, 2 tojástartó, mindez elsőrendü minőség, összesen 3 frt 50 kr., czelótti ár 7 frt 20 kr. Egy finom **chinaezüst czukorszelencze**, a fedélen igen szép alakkal, nehéz chinaezüstből 1 drb 1 frt 30 kr. — Mindez kapható utánvét vagy postautalvány mellett

Müller üzletvezető Bécs, Kaiser-Josefstrasse 32,

iroda 24.

Nemtetsző áruk azonnal kiceréltetnek, mi a legszigorúbb szolidság bizonyitéka. 1389

A népnevelési egyletek

a mint azokat gr. Zichy Jenő tervezi, az czéknak alapul szolgáló **irányeszmék szerint szervezte és gyakorlati használatra megjelent**

„Az egyéni és nemzeti jólét Katechismusa"

irta **Vagyólgyi Ödön. Ára 50 kr.**

Levelezőlapon megrendelésre (Budapest, IV. Molnár-utcza 19, 1. em. 13.) a könyv utánvétel bármentve azonnal megküldetik.

A

BRUCKNER M.-féle csődtömegnek

Budapesten. Erzsébettér 18. sz. alatt létező, dús választéku

vászon kézmüzeti divatczikkekből s készitményekből

álló áru raktára határozat folytán a **Bruckner M.-féle csődtömeg helyiségében Budapesten, 18. sz** nyilvánosan elárusittatik, s az összes készpénz áruk fizetésre szintugy nagyban mint kiesinyben is átengedtetnek, mely körülményre ezennel **különösen viszonteladó és háztartások** figyelmeztetnek. Az üzleti berendezés, mint polczok, támlák és irodai buterszek, részletekben vagy együtt is megvehető. A törvényszéki becslés kivánatra az illetőknek előmutattatik.

Készletek hölgyek számára.	
Átvetők	1.80
Női kabátok uri façon szerint	3.65
Pongyalák	2.83
Eső köpenyek	3.79
Entre	1.30
Legujabb női ruhák	5.20
Vásznak és bútorkelmék.	
1/8 óriash. vászon 78 ctmt.	12
4/4 Römerstädti vászon	15
4/4 Zwittau vászon	15
9/8 Domstädti szabadban fehéritett vászon	19
5/4 „ „ „ „	22
8/4 Lepedővászon, lepedőkre, varrás nélkül	65
4/4 Atlasz csinvát, divatos csikokkal	22
5/4 Damast „ szép mintákban	28
9/8 Matracokra való csinvat. tartós minőségben	28
6/4 Butor-ripsz, kedvelt minták	75
Jute kelmék függönyökre s butorokra	28
4/4, 9/8, 6/4, 8/4 chiffonok, 12 krtól feljebb.	
Butor-cziez. stilszerü minták	20
Törülközők, nyersvászon	12
dt. fehéritett, hegyi vászon	18
Csemege-törülközők	8
Asztaltörülközők	16
Törülközők szines szegélyivel	20
Kanavász-ágyiruha	17
Oxford, ingekre és ruhára	13
Kalmuk	18
Kávétörülközők, damasztminta	48
Divat-áruk.	
Ruhakelmék legujabb mintában	14
Diagonal + tavaszi évadra	18
Barege, egyszerü és mintázott	12
Dreidath-kelmék	22
Gyurott vászon (Kammgarn) divatkelmék	23
Beige, tiszta gyapot, egyszerü és façonirozott	25
Orleans, fekete és szines	18
Foilée, puha, simulékony	28
Himszövetek (Brocate, ujak, különféle minták	36
Mozampique tiszta gyapju és fsnt vászon	22
Mosható divatkelmék, tiszta vászon	28
Cachemir, indiai, minden szinben	65
Terno Double, fekete 6/4 széles	65
Imperial-Rajée	28
Moirée-k	26
Nelge-selyem-fesszennel	26
Paul de chevre	29
Flanelek 4/4 szélességben	22
Selymek és bársonyok.	
Fekete tatola. fött selyem	88
Faille de Suisse	1.25
Faille de Lyon	1.45
Atlasz fekete és szines	65
Bársony fekete és szines	54
Különféle diszitésre bélésre való és szines selyemkelme maradékok csekély átalános áron hagyatnak.	
Pösztökelmék és szőnyegek.	
Brünni cheviotkelmék hölgyeknek öltözékekre 8/4 széles	95
Kammgarn-posztókelmék, czérnázottak	98
President bundabéléssel	1.40
Himalaya-kelmék	1.60
Milb n fekete és barna	1.30
Fut- szőnyegek pompás szegélyekkel	20
„ „ cocos, csikokkal és egyszerün	28
„ „ Jaquacs	33
„ „ Manilla, zsinóros	40
Különféle czikkek.	
Nagykendők 3/4 rojtokkal	95
„ velour 9/4	2.95
„ Himalaya, finom minőségü	3.55
Nő derékfűzo, legjobb forma	45
Alsozokonya, jelmez	1.10
Asztaltető, gobelin	2.95
Utazó hosszu kendő (plaid)	4.50
Függony kelmék	19

A fönn nevezett árukon hivül vannak még különféle divatczikkek, melyek térhiány végett itt ninesen feljegyezve, ezek is nagyon csekély árral vannak kitéve.

Mintán a helyiség már kávéházzá való átalakitásra van bérelve, azert az eladási határidő igen rövidre van szabva s az áruk igen alacsony becsárra vannak téve, hogy az elárusitás minél gyorsabban végeztethessék. 1264

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában, Károly-kaszárnya (rostély-utcza 3. szám).

** **Magyar országos bank.** Arany, a magyar földhitelintézet igazgatója pár napig Bécsben időzött s Lónyay Menyhért gróf képviseletében értekezett a magyar országos bank alapitásának utolsó modalitásai felett. A nehézségek, melyeket azon körülmény görditett Lónyay elnöksége elé, hogy egyszersmind a földhitelintézet elnöke, elháritottaknak tekinthetők, a menynyiben most már körülményesen körül van irva a földhitelintézet és országos bank működési köre, ugy, hogy egyik a másikba ne ütközzék. A bank körülbelül nyolcz nap alatt megalakul.

** **Pénzügyi és bankhirek.** A magyar földhitelintézet folyó évi február 28-án (hétfőn) délelőtt 10 órakor tartja saját házában (bálvány-utcza 7. sz.) érczértékü zálogleveleinek XVI. nyilvános kisorsolását, a mely alkalommal 340 darab 1200 frtos és 483 db 120 záloglevél fog 465,960 frt értékben kisorsoltatni. — **A várpalotai takarékpénztár** 1880. évi zárszámadása 37500 frt, részvénytőke és 992,714 frt 23 kr évi forgalom mellett 5093 frt 2 kr, tiszta jövedelmet mutat ki. — **A b.-csabai népbank** a mult évben 70,000 frt alaptőke és 2.711.517 frt 43 kr évi forgalom mellett 15,565 frt 83 kr tiszta nyereményt mutat ki, miből 7 frt 7 kr osztalékot fizet. — **A bajai kereskedelmi és iparbank**, 1880-ban 120,000 frt alaptőke és 6.344,614 frt 57 kr évi forgalom után 14845 forint 49 krajczár tiszta nyereményt ért el. Osztalék részvényenként 12 forint. — **A kisvárdai takarékpénztár** 1880-ik évi forgalmi kimutatása. Bevétel: Pénzkészlet 1879. deczember 31-kén 2907 frt 34 kr, betétekre 301609 frt 34 kr, váltó- és kötvényekre 1799310 frt, leszámitolási kamatok 49431 frt 59 kr, iratási díj 4652 frt 99 kr, nyomtatvány díj 629 frt 3 kr, késedelmi kamat 3194 frt 92 kr, átiratási díj 43 frt, előlegre 1962 frt, előleg kamat 267 frt, kezelési díj 65 frt 52 kr, bélyeg illetékben 9 frt 50 kr, könyvecske díj 11 frt, nyugdíj alapra 50 frt, visszleszámitott váltókra 82816 frt 82 kr, összesen 2246960 frt 5 kr. Kiadás: Betétekre 324681 frt 13 kr, folyó kamatra 5423 frt 36 kr, váltó és kötvényekre 1825873 frt, visszatéritett kamatra 126 frt 40 kr, előlegre 960 frt, bélyeg illetékre 554 frt 55 kr, tiszta fizetésekre 2350 frt, igazgatósági költségekre 562 frt 82 kr, jakbérre 320 frt tiszti jutalékra 1110 frt, igazgatói tisztelet díj 611 frt 97 kr, jótékony czélokra 200 frt, napi biztosok díjaiba 592 frt, jövedelmi adó és közköltségekre 3340 frt 36 kr, nyugdíjazásra 175 frt, ósztalékra 15217 frt, visszleszámitolások beváltására 41500 frt, pénzkészlet 1880. deczember 31-én 23362 frt 46 kr, összesen 2246960 frt 5 kr. Mérleg és vagyon kimutatás. Követelés: Pénz készlet 1880. deczember 31-én 23362 frt 46 kr, váltó és kötvényekben 542771 frt, előlegezésekben 2615 frint, felszerelésekben 1/5 levonással 536 frt, 1881-re előre fizetett visz. lesz. kamat 469 frt. Összesen 569753 frt 46 kr. Tartozás: Alaptőke 60000 frt, alaptőke kamata 3600 frt, betét 378305 frt 38 kr, betét tőkésitett kamata 1880. deczember 31-én 9112 frt 15 kr, 1881. évre előre fizetett leszámitolási kamat 992 frt 82 kr. Tartalék tőke 18791 frt 70 kr, nyugdíj tőke 8706 frt 41 kr, visszleszámitolásokra 74885 frt 8 kr, kétes követelésekre 1800 frt, 1879 évről nyereménymaradvány 207 frt 75 kr, 1880. évi forgalom jövedelme 13262 frt 17 kr, összesen 569753 frt 46 kr.

Közgyülések.

A pesti hazai első takarékpénztár-egyesület ma d. u. 4 órakor tartá évi rendes közgyülését Hajós József elnöklete alatt. Az igazgatóság által előterjesztett évi jelentés szerint az egyesület üzletkörében nevezetesebb mozzanat a lefolyt évben nem fordult elő, a betéti állomány az előző évihez képest 1.755,931 frt 64 krral szaporodott. Az intézet mult évi pénzforgalma a következő: forgalmi tőke 150.118,055 frt 40 kr., kezelési tőke 67.909,617 frt 05 kr., betétek könyvekre 28.122.225 frt 18 kr., pénztárjegyekre 530,000 frt, kivétel könyvek után 30,029,319 frt 73 kr., pénztárjegyek után 576,500 frt, betét a terézvárosi fiókpénztárnál 17.725,041 forint 30 kr, kivétel könyvek után 16.995.544 frt. 85 kr. pénztárjegyek után 1000 frt. betét a József-ferenczvárosi fiókpénztárnál 7.158,259 forint, 59 kr kivétel könyvek után 6.494,670 frt. 4 kr. s ezen tételek mindegyike az előző évivel szemben kisebb-nagyobb többletet mutat fel. — A kezelés alatti tőkéből elhelyezve volt váltókra és értékpapirokra, földbirtokokra, budapesti házakra, pénztár-jegyekre s érték-papirokban összesen 65.348,069 forint 47 krajczár. A nyereség- és veszteségszámla az év folyama alatt a közgyülés jóváhagyásának reményében kifizetett 415 frt jótékony-adománynyal együtt 851,239 forint 18 krajczár tiszta jövedelmet tüntet fel, melyből alapszabályszerüleg levonandó az igazgatósági elnöknek 1%=8,512 frt 39 kr, az igazgatóságnak 6%=51,074 frt 35 kr, a felügyelő bizottságnak 1½%=12,768 frt 58 kr, a hivatalnokoknak 3%=25,537 frt 18 kr, a tartalékalap gyarapitására 10%=85,123 frt 92 kr, az ezután fenmaradó összeg felosztására nézve az igazgatóság inditványozza, hogy osztalékul 250 frt adassék ki, mi 2,400 db részvény után a szelvények 2,256 frtot tevő bélyegilletékével együtt tesz 602,236 frtot, köz és jótékony czélokra a felsorolt részletes előterjesztés szerint 22,265 frt fordittassék, az 1880. év fl. felében tőkésitett kamatoktól járó 3%-os adó kifizetésére tartassék vissza 36,000 forint, s a fennmaradó 7,701 forint 76 kr Rudolf trónörökös egybekelése alkalmából ünnepélyességek s a f. 1881. évben felmerülendő jótékony czélokra tartassék fenn. Végül jelenti az igazgatóság, hogy a kisbirtokosok hitelviszonyainak emelése czéljából az ujonnan alakult kisbirtokosok országos földhitelintézetével zálogleveleinek átvétele s egyéb üzletágaik emelésére szerződési viszonyba lépett. A közgyülés az igazgatóság jelentését a felügyelő-bizottság jelentése alapján tudomásul vette, inditványaihoz hozzájárult s a felmentvényt részére megadta. — Ezután az alapszabályok némely pontjainak a körülmények által követelt módositása vitetett keresztül, nevezetesen az eddig egy személyben egyesitett igazgatósági, elnöki és vezérigazgatói teendők különös tekintettel az elnök megrongált egészségi viszonyaira szétválasztattak, s az elnök választása a közgyülésnek hagyatott fenn továbbra is, mig a vezérigazgatói teendők ellátása az igazgatóság rendelkezésére hagyatott, ugy hogy azt az igazgatósági elnökre, több igazgatósági tagra, vagy az igazgatóság kebelén kivül álló tagra ruházhassa az eddigi 1 százalék jutalék élvezése mellett; elhatároztatott ezenkivül a társaság üzletkörének kiterjesztése, ugy, hogy abba a törvényhatósági, községi, társasági ingatlanoknál a határidőrei kölcsönzés és a nyilt hitelengedélyezési üzlet is felvétettek, mi által az intézet most már eredeti czélját illetve körét tulhaladva egy nagy bankintézet jellegét vette magára. Mindezen intézkedések csakis az 1882. évi rendes közgyülésen lépnek hatályba, de esetleges szükség idején azonnal is foganatosithatók rendkivüli közgyülés határozata alapján. Amaz ismeretes összeférhetlenségi esetre vonatkozólag, mely a legutóbbi időben az intézetnél felmerült, Győry Elek inditványára elhatároztatott, hogy az oly pénzintézeteknél, melyek a társulat alapszabályaiban körülirt üzletkörrel azonos üzletkörrel birnak s ezen üzletek valamelyik ágát — czélját tekintve — mint főüzletágat gyakorolják — a társaság igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai igazgató-tagsági vagy felügyelő-bizottsági tagsági állást nem vállalhatnak. Ezek után a napirend ki lévén meritve, miután az elnöknek, ugyis mint vezérigazgatónak (jobb egészséget is kivánva) valamint az igazgatóságnak buzgó fáradhatatlan és sikeres működésükért jegyzőkönyvileg köszönetet szavaztak, a közgyülés véget ért.

A pesti hengermalom-társaság ma d. e. 10 órakor tartá immár XLVII. évi rendes közgyülését báró Koehmeister Frigyes elnöklete alatt. Az igazgatóság évi jelentése felsorolja azon körülményeket, melyek a lefolyt évben a malomipar menetére nagy mértékben gátolólag hatottak. Az igazgatósági jelentés a lefolyt 1880. év üzleti eredményét a kedvezőtlenek sorába állitja. A társaság ó malma hat hónapon át szünetelt s az uj malom is csak megszoritott üzem mellett dolgozhatott, miénlfogva a lefolyt évben csakis 326000 mm. buza jött őrlés alá és ebből 318,278.73 mmázsa őrlemény állittatott elő. Az előterjesztett mérleg szerint az összes üzleti költségek, javitások, adók és jutalékoknak levonásával 54,639 forint 19 krajczár tiszta nyeremény éretett el, melyből az igazgatóság 4639 forint 19 krajczárt a tartaléktőke javára irni, a fenmaradó 50,000 forintot pedig a részvényesek közt akképen szétosztatni inditványozza, hogy minden egész részvény után 25 frt s minden tized-részvény után 2 frt 50 kr fizettessék ki april hó 1-től a magyar általános hitelbank pénztáránál. — Az igazgatóság jelentését a közgyülés s a felügyelő bizottság jelentése alapján tudomásul vette, az abban foglalt inditványokhoz hozzájárult s a felmentvényt részére ugy mint a felügyelő bizottság részére megadta. Ezenkivül az igazgatóságnak buzgó működéseért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott. — Végül az igazgatóságba b. Kochmeister Frigyes, lovag Brüll Miksa, Fuchs Gusztáv, Fuchs Rudolf, Görgey István, Killias, Riedle, Burchard volt tagok ujból beválasztattak s ezzel a közgyülés véget ért.

— **A budai hegyipálya-részvénytársaság** Ország Sándor elnöklete alatt ma tartá rendes évi közgyülését. A felolvasott évi jelentés szerint a társaság 1880-ik évi eredménye 8755 frt 61 kr tiszta haszon. Az alapszabályszerü levonások, az igazgatóság s üzletvezető jutalékának leirása után még fennmaradó 6355 frt 61 krnyi tiszta nyereségre nézve az igazgatóság inditványozza, hogy a forgalomban lévő 984 db. részvény után egyenkint 6 frt osztalék adassék, a fennmaradó 451 frt 61 kr. pedig e folyó év javára uj számlára átvezettessék. A közgyülés s jelentést tudomásul veszi, az igazgatóság inditványát elfogadja s a felmentvényt megadja. Végül a torlesztési terv értelmében a társulat által megvásarolt 15 db. saját részvény megsemmisittetett, mire a közgyülés véget ért.

Magyarországi kereskedelmi czégek.

— Kivonat a „Központi Értesitő" febr. 24-iki számából. —

I.

Czégbejegyzések.

a) **Egyéni czégek**: H. Rosenfeld (Rosenfeld Hermann) vegyesárukereskedő Karánsebes, bej. a karánsebesi kir. tvszéknél 1880 decz. 28. — Sándor Blasitz vegyesárukereskedő Mehadika, bej. a karánsebesi kir. tvszéknél 1880. decz. 31. — Joh. Horger czipész. Főtelep Lugos, fióktelep Karánsebes, bej. a karánsebesi kir. tvszéknél jan. 8. — Martin Stepanesco szatócs Ruszka, bej. a karánsebesi kir. tvszéknél jan. 8. — Julius Waechtel szappanos Orsova. Neje szül. Klein Berta 2500 frtnyi hozománya bej. a karánsebesi kir. tvszéknél jan. 8. — Molnár Géza vegyeskereskedő Sz.-Keresztur, bej. a székelyudvarhelyi kir. tvszéknél 1880. decz. 18. — Molnár Mihály füszerkereskedő Szeged, bej. a szegedi kir. tvszéknél jan. 20. — Rechnitzer Ignácz rőtöskereskedő Székesfehérvár, bej. a székesfehérvári kir. tvszéknél febr. 10. — Philipp Rieger jun. gabonakereskedő Szered, bej. a pozsonyi kir. tvszéknél febr. 10. — Schönblum Izrael vegyeskereskedő Aknasugatag, bej. a m.-szigeti kir. tvszéknél jan. 22. — Klein Adolf műárukereskedő. Főtelep H.-M.-Vásárhely, fióktelep Orosháza, bej. a szegedi kir. tvszéknél jan. 27. — Schvarz Arnold füszerkereskedő Szeged, bej. a szegedi kir. tvszéknél febr. 3. — Beke László rövidáru- és divatkereskedő Debreczen, bej. a debreczeni kir. tvszéknél decz. 3. — Franz Lakner mészáros Panesova, bej. a panesovai kir. tvszéknél jan. 12. — Ed. Schleichardt Sziglisbergen; neje szül. Horti Kovács Paulin 4000 frtnyi hozománya bej. az ipolysági kir. tvszéknél febr. 6.

b) **Társas czégek**: Tornai takarékpénztár Torna. Lehoczky Antal igazgató és Reiner Miksa aligazgató helyett Lukó Gyula és Ardényi Nándor bej a kassai kir. törvényszéknél febr. 8. — The Newchatel Asphalte Company (Limited) Budapesten. Főtelep London, fióktelep Budapesten. A társulat budapesti képviselője Walpole Louth, bej. a budapesti ker. és v. tvszéknél jan. 28. — Neuwirth testvérek fakereskedők Bajan, bej. a szabadkai kir. tvszéknél jan. 20. — Berényi és Bittermann könyv-, mü-, hangjegy- és papirkereskedők Szabadka, bej. a szabadkai kir. tvszéknél jan. 27. — Várpalotai segélyző-egylet mintszövetkezet Várpalota, bej. a veszprémi kir. tvszéknél febr. 5.

II.

Czégtörlések.

a) **Egyéni czégek**: C. Sebestyén Karánsebes, kit. a karánsebesi kir. tvszéknél jan. 8.

b) **Társas czégek**: Kálmán és Berger Nagy-Várad, kit. a nagy-váradi királyi törvényszéknél február 10.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gabnatőzsde.

— febr. 26.

Ma teljesen szünetelt az üzlet; egy pár kissebb tétel buza adatott el változatlan árakon. A többi gabnanemek árai sem változtak, de eladás nem fordult elő.

Kötések hivatalosan nem jegyeztettek, magánuton pedig nem értesültünk felemlitésre méltó kötésről.

Határidőüzlet lanyha. Szokványbuza eleinte szilárd volt, de később lanyhult. Köttetett: **Szokványbuza** tavaszra 2500 mm. 11.50 frt, 1500 mm. 11.10 frt és 2500 mm. 11.08 frttal. A többiekben nem volt forgalom.

Hivatalosan jegyeztetett:

Szokványbuza tavaszra	11.10——11.15—
Szokványbuza őszre	—.—— —.—
Bánáti tengeri május—juniusra	5.92—— 5.95
Zab tavaszra	6.40—— 6.45
Zab őszre	—.—— —.—

Délután.

Csendes hangulat mellett buza 5, tengeri 3, zab 2½ krt vesztett, 5000 mm. forgalom mellett. Köttetett:

Bánáti tengeri máj.—juniusra 2500 m. 5.91.
Bánáti tengeri jun.—juliusra 2500 m. 6 frt.

Esti jegyzés:

Szokványbuza tavaszra	11.02½—11.07½
Szokványbuza őszre	10.30——10.32½
Bánsági tengeri máj.—juniusra	5.91—— 5.93
Szokványzab tavaszra	6.35—— 6.40
Szokványzab őszre	6.12½— 6.17½
Kaposztarepeze 1881. aug.—szeptemb.-re	12 1/16—12 3/16
Bánsági repeze jul.—aug.-ra	11⅝—11 6/8

Értéktőzsde.

A mai tőzsde is még mindig határozottan szilárd irányt követett, minek folytán a két koulissaérték ismét jelentékeny árfolyam emelkedésben részesült. A forgalom e két értékben meglehetős terjedelmet nyert.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén a forgalom nagyon élénk volt és osztrák hitelrészvény 295-ről 297.40-re emelkedett; magyar aranyj. 111.80-ról ¼ %-al emelkedett 112.05-ig. Magyar hitelbank 270—270.25-ön, magyar leszámitoló és váltóbank 129-en, magyar papirjáradék 84-en és tiszavidéki sorsjegyek 108.75—108⅝-on köttettek.

11 óra 30 perczkor zárulnak: osztrák hitelrészvény 297.10—297.20, magyar aranyjáradék 112—112.05.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde üzérkedési értékekre és járadékokra nézve tartósan szilárd volt, a sorompón is élénk volt a hangulat, a forgalom azonban gyér volt. Valuták és váltók meglehetősen változatlanok. Osztrák hitelrészvény 297.30-tól 296.30-ig, magyar aranyjáradék 112.05-től 111.92½-ig, magyar papirjáradék 84.15-ig, tiszavidéki sorsjegy 108.25-ig köttettek. Bankok közül forgalomba jöttek: magyar hitelbank 270.75, angol-osztrák bank 132.80, magyar leszámitoló- és váltóban 129—128.75. Azonkivül vásároltattak még: Erzsébet-malom 208. Gschwindt-féle szeszgyár 355, Schlick-féle vasöntőde 195—198, kőbányai téglagyár 227, erdélyi vasut 152.50, magy. kereskedelmi bank 6%-kos záloglevelei 102, 20 frankos arany 9.32½—9.33, birodalmi márka 57.35—57.40, váltó Párisra 46.37½.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 296.30—296.40, magyar aranyjáradék 111.90—111.95.

Utótőzsde.

Kedvezőtlen berlini tudósitásokra a délutáni üzlet ellanyhult: Osztrák hitelrészvény 295—295.30-ig esett, magyar aranyjáradék 111.50—111.55-ig, magyar papirjáradék 83.80-ig. Iparbank 59-en, magyar leszámitoló és váltóbank 129—128.50-en, tiszavidéki sorsjegy 108.50—108.55-ön köttetett.

4 órakor zárulnak: osztrák hitelrészvény 295.20—295.30, magyar aranyjáradék 111.57½—111.60.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde külföldi értéktőzsdékről érkezett hirekre, melyek kedvező ultimó-elhelyezésekről szólottak, kellemes hangulatban folyt le, miáltal az értékek meglehetősen javultak. Osztrák hitelrészvény 295.40, 296.10—295.80-tól 296.50-ig, magyar aranyjáradék 111.55-től 111.70—111.60-ig és végül 111.75-ön köttettek. Magyar papirjáradék 84.10, magyar leszámitoló és váltóbank 128.75, tiszavidéki sorsjegy 108.25—108.70-en vásároltattak.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 296.50—296.60, magyar aranyjáradék 111.75—111.80.

Felszámitolási árfolyamok.

Magyar papirjáradék	84.—
Magyar aranyjáradék	111.75
Magyar hitelbank	270.—
Magyar leszámitoló	129.—
Magyar földhitel	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitel	296.—
Angol-osztrák	135.—
Unio-bank	150.—
Tiszai sorsjegy	108 25

Szelvényekre esedékes kamat február 27.

Magyar államadósság:

Magy. vasuti kölcs. 120 frtos drbonként 5%	0.98.[25]
Magy. gömöri államv. zálogl. drbonként 5%	0.54.[16]
Magy. 1869. kelet. v. áll.-kötv. elsőbbs. adom. 5%	2.33.[35]
Magy. 1873. kelet. v. áll.-kötv. elsőbbs. ar. v. ezb. 5%	0.87.[45]
Magyar 1876. kelet. v. áll.-kötv. aranyban 5%	0.87.[45]
Tiszai és szegedi kölcsön darabonként 4%	1.62.[22]
Magyar papirjáradék 100 frt után 5%	1.19.[45]
Magyar aranyjáradék 100 frt után 6%	0.93.[33]
Magyar földtehermentesitési kötv. 100 frt után 5%	1.57.[35]
Erdélyi földtehermentesitési kötv. 100 frt után 5%	0.75.[77]
Szőlődézsmaváltsági kötv. 100 frt után 5%	0.72.[33]

Osztrák államadósság:

Osztrák államadósság papirét 5% 100 frt után	1.35.[83]
Oszir. államadós. ezüstben jan.—júl. 5% 100 frt után	0.65.[18]
Osztr. államadós. ezüstben apr.—okt. 5% 100 frt ut.	1.70.[35]
Osztr. államadósság kisorsolás 1860. egész 5%	6.44.[42]
Osztr. államadósság kisorsolás 1860. ötödrész 5%	1.28.[89]
Osztr. államadósság kisorsolás 1854. egész 5%	7.60.[67]
Osztrák aranyjáradék 4% 100 frt után	1.62.[22]

Pest város kölcsöne 6%	0.98.[35]
Pest város kölcsöne 5%	2.44.[44]
Bécsi községi kölcsön	0.87.[48]

Vasuti papirok:

Alföld-fiumei 5%	drbként	1.55.[56]
Báttaszék-dombovár-zákányi 5%	„	1.55.[56]
Déli vaspálya 5%	„	3.22.[23]
Északkeleti vaspálya 5%	„	1.55.[56]
Erdélyi vaspálya 5%	„	1.55.[56]
Kassa-oderbergi 4%	„	1.24.[44]
Osztrák állami 5%	„	1.55.[56]
Pécs-barcsi 5%	„	1.55.[56]
Tiszai 5%	„	1.55.[56]

Záloglevelek:

Magy. földhitelint. papirértéke 5½% 100 frt után		1.77.[02]
Magy. földhitelint. papirértéke 5% 100 frt után		1.61.[17]
Magy. földhitelint. papirértéke 4½% 100 frt után		1.82.[50]
Magy. földhitelint. ar. v. ezüst 120 frt után 5%		2.93.[33]
Magyar jelzálogbank 5½% 100 frt után		0.85.[57]
Magy. ált. földh. részvény-társaság 6% 100 frt u.		1.42.[33]
Magy. ált. földh. részvény-társaság 5½% 100 frt u.		1.31.[40]
Osztrák-magyar bank 5% 100 frt után		0.78.[35]
Pesti magyar kereskedelmi bank 6% 100 frt után		0.43.[33]
Pesti magyar kereskedelmi bank 5½% 100 frt u.		0.39.[71]

Elsőbbségek:

Báttaszék-dombovár-zákányi vasut 5%	drbként	4.05.[56]
Dunagőzhajózási társaság 5%	„	2.33.[86]
Északkeleti vasut 5%	„	6.08.[51]
Magyar-galiczia vasut 5%	„	4.88.[90]
Első erdélyi vasut 5%	„	4.05.[56]
Kassa-oderbergi vasut 5%	„	1.55.[56]

Sertés-kereskedelmi czarnok Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, febr. 26. Az üzlet jelentéktelen, árak változatlanok. Magyar öreg tulsulyu 56—56½, fiatal nehéz 58½—60, közép 58—.—, könnyü 56½—, szedett 55—56. Romániai eredeti nehéz 52—52½ fogyasztási. Szerbiai nehéz 55—56 fogyasztási, közép 54—55 fogyasztási. Az árak páronként 45 kiló és 4% levonással kilogrammonként értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, ha azok fogyasztási ár mellett adattak el és külföldre szállittatnak, a vevőnek páronként 4 forint aranyban vám fejében megtéritettik.

Üzleti tudósitások.

Üzleti tudósitás Fiumeből.

— Az „Egyetértés" saját levelezőjétől. —

Fiume, febr. 23.

A legutóbbi két hét lanyha üzleti forgalma az utólsó nyolcz nap alatt még inkább csökkent. Az Adria gőzösei közül, melyek a fiumei kikötő forgalmának a Lloyd-társulat gőzösei mellett a legjelentékenyebb forgalmat közvetitik, e hét folyamán, a Londonból érkezett 945 tonnás „Princess" nevü gőzös csekély mennyiségü festőfával; visszafordultával a rajta elszállitott leginkább magyarországi liszt, és a fiumei gyártmányu papiráru leszámitásával, a hajózás egy ágában sem mutatható föl megiepőbb üzleti forgalom. A Fiume és Liverpool közötti kiviteli áruk szintén csak középszerü forgalmat tüntetnek föl. — A megközelitőleg két ezer méter mázsa liszt és száz mmázsa keményitőn kivül még kisebb mennyiségü nyersbőr és acéláru vitetett ki. A forgalom élénkségének kétségtelenül akadályul szolgált a kedvezőlen időjárás, mely nem csak a közép-tengerparti kereskedésében, de a gibraltáron tul fekvő piaczokról kikötőnk áramló forgalomban is pangást idézett elő. Így a „Fiume" nevü Adria gőzös, mely csak rövid idő előtt került ki a hajógyárból, s első utját volt teendő Fiume felé a roppant viharok által megrongálva egy spanyol kikötőben keresett menedéket, s csupán erős acél szerkezetének köszeni a hajótörés kikerülését. E szerencsétlenségen kivül baj érte még a „Prelucecano" magyar brikket, mely Londen newporti utjában szenvedett tetemes károkat, az „Anna G." nevü magyar brick pedig a cette-londoni utjában a hajósnép megmenekülésével teljesen odavettett.

Az általános lanyha üzleti forgalom mellett, némi élénkség csak a fiume-trieszti hajózási vonal tüntet föl s a forgalom sulypentja tulnyomólag a behozatalra s igy Trieszt előnyére esik, mely körülmény annál is inkább sajnos jelenség, miután ez áruk egy része Magyarországból kerül Triesztbe, továbbá hogy azok Trieszt mellőzésével, milyenek a gyarmatáruk a direkt megszerzési uton sokkal olcsóbban kerülnének a fiumei piaczra. A horvát és dalmát partokra irányuló kivitel is a megelőző hétnél lanyhább forgalmat tüntet föl, a levantei üzlet csaknem teljesen pangott. A parti kereskedés különösen pedig a helyi fogyasztásban számot tevő quarneroi szigetekre nagyobb mennyiségü tengeri s egyéb élelmi szer szállittatott el. E szigetek behozatala leginkább oliva olajban rug számottevő mennyiségre. Ez olaj a szigetlakók primitiv kezelési módja folytán, a magyar piaczokon, még máig sem versenyezhet, a távolabb fekvő és finomitott nizzai és aixi ugynevezett tábla-olajokkal. S egy Fiumében felállitandó olajfinomitó-gyár nyereséges üzletet nyujtana bármely vállalkozónak. E gyárhoz az Adria tenger s szigetei olivagyümölcs produktuma mellett, Alsó-Dalmáczia, sőt a kikötőnkkel direkt összeköttetésben álló Montegró és Törökország bőséges anyagot szolgáltathatnának.

Örvendetes jelenségként fölhozható azonban, hogy a fiumei kereskedelmi viszonyokról elapok hasábjain nyujtott tájékozás folytán már is némi érdeklődés mutatkozik a fiumei piacz iránt, s már nehány magyarországi megrendelés is történt. Néhány fiumei kereskedő, hogy a tariffális nehézségek daczára megkezdhesse a konkurrenciát Triesztlel, mindent elkövet a magyarországi közönség minél tömegesebb meghóditására oly formán, hogy a Fiumében történendő bevásárlások ép oly kedvező árak mellett történhessenek meg, mint Triesztben.

A piaczi árak február 14—21-ig változatlanul a következők voltak:

Gyarmataruk 100 klgként:

kávé (mokka) 120—130, Ceylon gyöngy 125, malabar 86—95, St. Domingo 70—80, Rio finom 74—80, középfinom 65—72, közönséges 59—63, Java 85—87, szegfü zanzibari 178—180, bors szingaporei 59—60, battaviai 52—53, szegfűbors 69—70, gyömbér 29—30, ezukor (osztr.) 33—35, törött 29½—32.

Déli gyümölcs:

Narancs ládánként 3—5 frt, szt-jánoskenyér 100 kg 7—8 frt, datolya 27—28, füge olasz 13—16, smirnai 30—50, czitrom ládánként 3—4.50, mandula 100 kgként 87—95, fenyőmag 76—77, mazsola 26—38, szultanin 28—40, aszaltszőlő 18—20.

Gabona 100 kgmként.

Buza (olasz) 12.25—12.50, bánáti 12.50—13, tengeri (galatzi) 7.20—7.30, odessai 7.10—7,20, bánáti 6.70—6.80, árpa 7.50—9, zab (bánáti) 7.10—7.25, bab (fehér) 9.50—10, tarka 8—8·25, olasz rizs finom 17—22.50, indiai 14—16.

Szesz.

Szeged, febr. 25. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Egy idő óta a szeszgyárosok érezni kezdik, hogy a szeszben nagy a fultermelés. Külföld ugyanis igen keveset, majdnem semmit sem konzumál és igy az egész termelés kis hiánynyal az országban jön piaczra. Nagyon természetes ennélfogva, hogy az árak ha lassan is, de folyton alább szállanak. Mai árak 31 és 34 kr. közönséges illetve finomitott szesznek 100 liter százalékja szerint.

Vidéki üzlet.

Szolnok, febr. 24. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Az időjárás megbizhatlansága nem épen kedvező eredménynyel lehet őszi vetéseinkre. A nap gyakran elég enyhén árasztja sugarait, hó és jég egyaránt olvad, éjjetenként azonban kemény fagyok járnak, melyek vetéseinkre, ha ezekről a hó teljesen leolvad, csak ártalmasan hathatnak. Azért óhajtandó volna, ha a kemény fagy állandó enyhe időjárásnak adna helyet, nemcsak mivel igy a vetéseket ez oldalról biztonságban tudnók, hanem azért is, mert a gabnaüzlet alkalmasint nagyobb lendületet nyerne a Tisza jegének eltakarodásával. A mai Mátyás-napja, melytől gazdáink rendszerint időváltozást várnak, ez egyszer cserben hagyta gazdáink várakozásait. Gabnaüzletünk igen csekély mérvü. Mai hetipiacznunkra is alig hozatott be 2—300 mmázsa buza, a mely szin és minőség szerint 11 frttól 12 frtig terjedő árakon vásároltatott. Tengeriben is a minimumra szorul a forgalom; többnyire helyi szükségletre vétetik mmázsánkint 5—5.15 frton. Egyéb áru teljesen hiányzik; megemlithetem legfeljebb a krumplit, mely elég bőségesen hozatik be, és kináltatik zsákonkint 1 frtjával. A Tisza jégburkolata szilárd; a viz csendesen árad.

Kisvárda, február 24. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Gazdáink átalában azt hiszik, hogy az északai erős fagy csak az esetben szolgálna a vetéseknek hasznára, ha a nappali melegség sárrá nem olvasztana a földet, a mi valósággal a legnagyobb mérvben történik, ugy hogy a tapasztalt szakemberek határozott nyilatkozata szerint a vetésekre a jelen időjárás, ha még soká tart, ártalmas hatásu leend. Az utak jó állapota folytán heti vásárainkon éléink üzlet fejlődött és pedig a legutóbbi terménycsarnoki jegyzések szerint következő árakkal: Buza 11.50 rozs 10, árpa 7, zab 5.25-5.50, tengeri 5.25—50, burgonya 4.10—20 métermázsánként; szesz hektoliterenként 29.50—29 75. frt.

Borászat.

* **A czélszerü szőlövessző-metszesi módok** megtanitása érdekében Miklós Gyula borászati kormánybiztos gyakorlati oktatást fog tartani az ország szőlővidékein. Ez ügyben most körlevelet intezett a gazdasági egyesülethez, melyben felkéri, hogy közöljék, tudnának-e egyletök területén oly nagyobb szőlőbirtokost megnevezni, ki e czélból szőleszetének egy kis részét a gyakorlati oktatás eszközlése végett rendelkezésre bocsátani hajlandó lenne, s egyszersmind értesitsék arról is, mely időpontban szokott azon vidéken a szőlőmetszés rendesen megkezdetni.

* **A párisi felsőbb filloxera-bizottság**, legközelebb a miniszter elnöklete alatt tartott ülésen elhatározta, miszerint Lesparre és Bordeaux vidékére a venyige szabad forgalmát — külön tekintettel az amerikai ellenálló fajok beszerezhetésére nézve — visszaállitja. Baras vidékének ez ügyben tett kérelme ez idő szerint még visszautasittatott. Egyébként az egész országra nézve ajánltatott a viz alá helyezés, a széneknég és szénkéneges kalium alkalmazása, valamint amerikai ellenálló alanyok beszerzése s az ezekre nemesités.

* **Phylloxera Ausztráliában**. Viktoria tartomány délnyugati részében Jeelong szőlőhegyeiben mult évi novemberben nagyobb phylloxeratelepet találtak fel; e szerint ma már nincs bortermelő állam a föld kerekségén, hol a philloxera ne pusztitana.

* **A geisenheimi rajnamelléki borászati intézet** az idén lett reorganizálva s ugy szervezve, hogy abban mind a borászati, mind a kertészeti szakoktatás kellő fokban eszközöltethessék. Az intézet mintaszerüen felszereltetett s kétféle tanfolyam állittatott fel; nevezetesen egy 3 éves tanfolyam, melyen kellő qualifikációval biró tanulók képeztetnek ki borászok, szőlészek és kertészeknek; egy rövidebb néhány hóra terjedő tanfolyam, melyen praktikus szőlészek és kertészek szerezhetik meg maguknak a kellő szakismereteket s az ujabb vivmányokat.

Borüzlet.

A lefolyt héten a hangulat igen keveset változott a borüzlet terén. — Még mindig van, ugy látszik, készlet a fővárosban, mely mellőzhetővé tesz ujabb bevásárlásokat a belfogyasztásra, csak a hét végén kezdett néhány nagyobb czég bevásárlási akcióba bocsátkozni, a mennyiben kedvező sikerü spekulációra látszanak számitani a fagyokozta károk után. — A vidéken — Versecz és Fehértemplomot kivéve — még lanyhább az üzlet; itt még kevesebb mozgalom vehető észre, de a remény nem veszett el; a termelők biznak az árak szilárdságában és a tavaszszal szükségkép beálló nagyobb üzletkedvben. — A külföldi vevőkről még mindig hallgat a krónika, az az érdeklődés és kérdezősködés, mely a mult héten marquirozta a helyzetet, ugylátszik, nem vezetett mindeddig eredményre.

Az egyes borvidékeken tartott árak ezek:

Buda vidékén az uj tenér bor 11—13 frton; az uj vörös 12—15 frton; ó fehér 15—18 frton, ó vörös 16—21 frtig kelt a héten kisebb bevásárlásoknál és hektoliterenkint.

Verseczen folytonosan fokozódó vételkedv mellett naponkint történnek eladások és szállitások. — Ha igy megy, szeptemberig alig marad bor a pinczékben. — A jelenlegi készlet is mindinkább erősebb kezekbe kerül, ugy hogy ma már fehér bort 9 frton, sillert 10—12 frton és vöröset 18 frton alul alig lehetne kapni.

B.-Fehértemplomban a lefolyt héten több mint 4000 hektoliter bor vétetett össze és pedig fehér bor 9—11 frtig hektoliterenkint; vörös borról nem igen szól a krónika, mert ilyen már nem is igen található készletben; a hol mégis van, ott „pretium affectionist" kivánnak érte. — Igy pl. a héten adatott el 10 hektoliter vörös bor 24 frtjával hektoliterenkint.

Balatonmellékén silányabb minőségü fehér bor 9—10 frton; badacsonyi, szent-györgyi, kiseörsi 11—12 frton kel; régibb jó minőségü borok 18—20 forinton tartják magukat; de vevők hiányzanak és a jövő hétre váratnak.

Egyébb vidékekről nem jelentettek árváltozásokat.

Gazdasági közlemények.

* **A tojás sárgája néha fekete is lehet.** A „Nature" czimü folyóirat közlése szerint ugyanis egy franczia házban a megfőzött kacsatojások sárgája egész

IDEGENEK NÉVSORA.

Nemzeti szálloda.

Br. Wenkheim J. K.-Ladány. Kortyko S. kap. K.-Ladány. Babics J. kanonok Eger. Blaskovics A. birt.-né Abony. Nagy L. birt. D.-Földvár. Németh R. birt. Pozsony. Rakovszky I. birt. Rakó. Ferenczy M. ügyv. Kolozsvár Bakalacz O. hvtlu. Brünn. Grützner C. A. gyáros Páris. Lauterbach F. mgzó Bécs. Hess A. mgzó Bécs. Wähner R. kdő Bécs. Slavik J. kdő Olmütz.

Fehér-ló-szálloda.

Lipesey J. fldb. T.-Füred. Makra F. fldb. Heves. Prokopff G. P.-Szt.-Kereszt Prokopff A. ügyv. Zólyom. Knapik J. borkdő Esztergom Retzki F. borkdő Esztergom. Majer J. kdő Komárom. Richter A. kdő Bécs. Brandstatter Gy. K.-Szállás.

István főhg.-szálloda.

Br. Prónay A. birt. Valkó. Nagy A. jg. B.-Füred. Lampert J. ügyv. B.-Füred. Keod J. h.-kap. B.-Füred. Hennefeld M. fakdő Kassa. Dr. Margulies J. Bécs. Deutsch L. N.-Szt.-Miklós. Tausig L. kdő Temesvár. Deutsch D. kdő Szeged. Deutsch J. kdő Komarom. Roth A. és neje orv. Baja.

Aranysas-szálloda.

Beothy L. főisp. Heves. Bedy L. birt. F.-Gyarmat. Kovács J. birt. Eger. Rozsa E. birt. Somogy. Márton M. Körös-Ladány. Kálay J. birt. Kalla. Kiemann K. gazdat. Prága. Kardos F. gazdat. Tetétlen. Braun V. kdő Bécs.

Pannonia-szálloda.

Br. Flödnig A. Jászalatján. Szluka R. birt. H.-Petri. Kapczy V. szbiró Péczel. Meczner B. fldb. Rad. Heiszler J. fldb. Solt. Fabian F. j.-ig. Rozsnyó. Barabás J. ig. Abauj-Galop. Selenczky J. jző V.-Györk. Horavecz A. Berzevicze. Goldstein E. hivtln. Brüxelles Herczog O. mérn. Kolozsvár. Zahariás J. gazdat. Vadász.

Vadászkürt-szálloda

Herz D. mgzó Temesvár. Csapaliesky F. fldb. Dunakesz Hunyadi L. fldb. M.-ország. Fay J. fldb. Heves. Rozenbach S. fldb. P.-Szántó. Kobek J. fldb. Bátaszék. Eötvös J. fldb. Ungvár. Marosán G. kdő Bécs. Berdach J. kdő Bécs. Weiszenbach kdő Svajcz. Dibon A. kdő Páris.

Erzsébet-szálloda

Faskas I. szbiró Szikszó. Székely I. fldb. Csóka. Szilágyi L. ügyv. Ráczkeve. Szilágyi L. ifj. Ráczkeve. Luka Gy. szerk. Szolnok. Szóka I. ügyv. Sopron. Szpich L. tanár Majlád. Bernhard J. mérn. Vinkoveze.

NYILT-TÉR.

Igérvények

1864-iki sorsjegyekre

húzás f. év márczius 1-én

főnyeremény 200,000 frt.

Árusít a 4 frt és 50 kr. bélyeg

LUEFF M. illatszerész, Budapest váczi-utcza 28. sz. a. 1362

Utolsóelőtti nap

a fővárosi vigadóban

a világ legnagyobb csudája

a

locanoi ikrek

Tocci Jakab és Baptist

ezen fölötte csudálatos alakban eddigelé paratlanul élő lények születtek Locanoban, Olaszországban, kor 3 év 4 hó, teljesen egészségesek testileg és szellemileg kiképezvék, 2 fejjel, 4 karral, csak egy testtel és 2 lábbal.

Látható naponta délelőtt 10—1 óráig és délután 2—6 óráig. Bemenet-díj 50 kr.

Fővárosi vigadó.

Vasárnap, 1881. február hó 27-én.

Nagyszerü

3 zenakar.

Bohócz jelvények kiosztása. A vas szüz. A teve. A chinai szék. Komikus panorama. Májusfa nyereményekkel. Veneczíai csolnakázás. Tündérvár. Nyereménytalanyok.

Jegyek kaphatók az ismeretes árusító helyiségekben és a vigadóirodában.

Bemenet 2 frt. — Este a pénztárnál 2 frt 50 kr.

Pénztárnyitás 8 órakor. Kezdete 9 órakor.

A

„Nép Zászlója"

e heti számának tartalma: A jó hazafiakhoz (költemény Kapácsy Dezsőtől). — Legujabb fuzio (czikk). — Belföld: hetiszemle. Az iparügyi enquete. Választási mozgalmak. Pártszervezkedés. Vidéki és községi élet Levelek az ország különféle részeiből. — Külföld: Események sommázata, tudósítások. Gambetta a béke apostola stb. — Bécsi levél. — Magyar biblia (Kossuth mondásaiból alkalom szerint minden számban). — Csarnok: Irányi Dániel (élet- és jellemrajz). Hirek, szinház, egyleti élet, irodalom. Egyet-más, különféle apróságok. — Közgazdaság: Hogy kapunk korai dinnyét? (Becsky Endrétől), vegyes közlemények, tanácsok. — A „Korruptczió"-ban, nyilt levelek. Tárcza: Csóka Gyuri nótája (népies rajz Sebők Zsigmondtól) stb. stb. — Legközelebb a lap Mocsáry Lajos arczképét fogja hozni.

A „**Nép Zászlója**" előfizetési ára:

Márczius ra (próba hóra)	— frt	50 kr.
Egy negyedévre	1 „	50 „
Félévre	3 „ —	„
Az év végéig	5 „ —	„

A „Nép Zászlója" akként jelenik meg, hogy vasárnap már az ország legtávolabb vidékein is olvasható.

A „**Nép Zászlója**" kiadóhivatala Budapest, Sip-utcza 10. sz.

Kérem tessék olvasni!

23000 darab

téli felöltő kendő

tiszta valódi gyapjuból a leggyönyörübb színekben, m.: vörös, fehér, violette, szürke, barna, skót, kék, török, koczkás stb. csak is az üzlet felosztása miatt és a magánéletbe visszavonulás miatt eddig még nem létezett, mesés, hihetetlen olcsó áron

csakis 1 frtért,

darabonként eladatnak. Kinek kendőre van szüksége, siessen a megrendeléssel, mert a nyers anyag, t. i. a gyapju ára kétszeresenyiba került, mint a mennyiért a kendő árusittatik. — Megrendeléseket, a hová minden levél és megrendelés intézendő:

Damen-Tücher-Fabriks-Niederlage

1240 BECS, I. Operaring 17.

Figyelmeztetés.

Nagy hátrányára van lábbeli iparunknak, hogy szenvedő lábakra alig képes egy czipész teljesen alkalmas és kényelmes lábbelit készíteni.

En e hiányt pótlandó, lábbeli gyáramban azon berendezést alkalmaztam, hogy szenvedő lábakról gypsz öntvényt készítek, mi által a láb talpán, oldalán és felsőrészén mutatkozó sérülések p. o. daganat, csontkicsücsörödés, bütyök stb. feltüntetnek. Ezen gypsz öntvényhez hasonló és azonos kaptatát készítek, igy tehát minden lábszenvedőnek alkalmat nyujtok bármily fájos és érzékeny lábra alkalmas és kényelmes lábbelit megszerezni. Nemcsak rendelőim, hanem mindenkinek lábáról készítek ily gypsz-öntvényt s rendelésre kaptafával is szolgálok.

Teljes tisztelettel

1363 **Lőrincz István,**

lábbeli-gyáros, Budapest, Muzeum-körut 5.

A

„Bolond Istók"

mai számának

Mamelukok Albumában

képpel és életrajzzal megjelent:

Csicseri ifjabb **URMÓS Zsigmond**.

Egyéb nevezetes tartalma a számnak: **Görgei** (vers Bolond Istóktól). — **Tévedések játéka** (Prolog a választásokhoz). — **Bismarck contra Gambetta** (képpel). — **Miniszter a zálogházban** (vers 4 képpel). — **Soiree Sparman** (képpel). — **Viktor Hugo Viktorhoz**. — **Révész Imre fejfájása** (vers). — **Semiták és antisemiták az egyetemen**. — **Chinai Curia**. — **Távirdai tudósítás**. — **Federvich Kóbi**. — **Rozsalevel**. — **Gombák**. — **Vidéki levelezés**. — **Telefon** stb.

A BOLOND ISTÓK, a közönség legkedveltebb élczlapja, megjelenik minden vasárnap számos képpel, diszes kiállitásban.

Előfizetési feltételek:

Márcz.—máj. évnegyedre 2 forint.
Márcz.—aug. félévre 4 forint.

Az előfizetések a Bolond Istók kiadóhivatalába küldendők, Budapest korepesi ut 12.

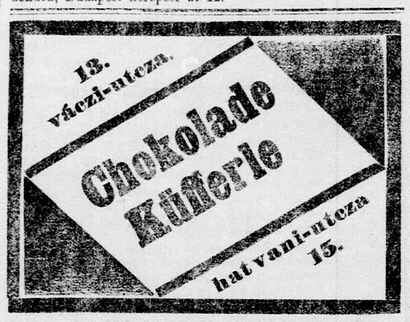

BUDAPESTI SZINLAPOK.

Nemzeti szinház.

Vasárnap, február 27-én:

MUKÁNYI.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta Csiky Gergely.

Személyek:

Mukányi	Kovács	Özv. Vargáné	Szathmáryné
Olga	Molnárné	Ifj. Varga	Palotay
Piroska	Csillag T.	Rózsaberki	Körösmezei
Margit	Márkus E.	Öreg ur	Sántha
Darnai	Egressy	Csukáné	Császárné
Ella	Lendvayné	Tarkóné	Füredi né
Szeredi Ödön	Hetényi	Utazó kisasz.	Györgyné
Zápolya	Ujházi	Pénztárnok	Tóth
Kozák	Vizvári	Portás	Gonda
Várkonyi	Mihályfi	Rendező	Benedek
Csiprián	Pintér	Bolti szolga	Vendrei
Dr. Karó	Szigeti I.	Inas M.-nál	Balassa
Dr. Kokas	Földényi		

Kezdete 7 órakor. — Holnap: „Don Carlos."

Népszinház.

Uj betanulással és uj szereposztással:

A PELESKEI NÓTARIUS.

Eredeti bohózat 3 szakaszban. Irta Gaál József. Zenéjét szerzé Theim.

1. szak.: Nagypeleske. 2. szak.: Hortobágy. 3. szak.: Budapest.

Személyek:

Zajtai István	Tihanyi	Panni	Béni Irma
Klára felesége	Pártényiné	Zajtai Sándor	Eöry
Baczur Gazsi	Tamássy	Halmi	Csallóközi
Biró	Kolozsvári	Savi	Miksai
Rektor	Ujvári	Keserü	Vasvári
Kisbiró	Kovács M.	Édes	Makróczy
Éji őr	V. Kovács.	Kecsei	Komáromi
Biróné	Vasvárné	Pazardi	Füredi
Éj királynéja	Kántor G.	Hopfen, serfőző	Horváth V.
Tóti Dorka	Klárné	Roth	Bajor
Megyei biztos	Sánta	Braun	Gergely
Sugár	Komáromi J.	Schwarz	Marton
Szegfü	V. Kovács	Sebestyén	Egri
Botos	Kovács Istv.	Fogados	Kolozsvári
Marczi	Hatvani	Otheló	Kovács I.
Palko	Miksai	Deszdemona	Rákosi Szidi
Pista	Kovács M.	Szinházi rendező	Rózai
Füredi biró	V. Kovács.	Hopfen Fáni	H. Dancz N.
1-ső	V. Kovács	Nina	KomáromiM.
2-ik } vasas nótmet	Együd	1-ső)	Tornyai A.
3-ik	Kassai	2-ik) kisasz.	Ágostoni B.
4-ik	Ujvári	3-ik)	Vámosi P.
5-ik	Komáromi J.	Herman	Ujvári
Zsuzsi	Makróczyné		

Kezdete 7 órakor. — Holnap: „Tiszturak a zárdában."

Vár-szinház.

AZ ÁLVAJÁRÓ.

Opera 3 felv. Irta Romani. Zenéjét szerzette Bellini. Fordította Deáki Fülöp Sámuel. Személyek:

Rudolf gróf	Ódry L.	Liza	Kerdin M.
Teréz	Saxlehner E.	Alessio	Szalai
Amina	Béni H.	Jegyző	Törzsök
Elvino	Pauli		

Az opera után:

ROCOCO.

Ballet 1 felv. Szerzette és betanitotta Campilli F. balletmester. — Zenéjét szerzették Liszt F. Weber K. M. és többen.

Kezdete 7 órakor.

IDŐJÁRÁS.

Az időjelző intézet távirati jelentései. 1881. február hó 26. reggel 7 óra.

Állomások	Légnyomás + mm. 700	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék mm.	Felhözet
Arad	64·6	DK₁	—7·0	—	○
Beszterce	62·7	—	—17·2	—	◔
Beszterczebánya	64·8	DNy₁	—12·6	—	◔
Budapest	63·2	◎	—4·8	—	●
Csáktornya	61·8	K₁	—8·2	—	◑
Debreczen	64·3	E₁	—14·4	—	○
Eger	65·2	DNy₁	—12·1	—	○
Eszék	64·9	Ny₂	—2·2	—	◕
Fiume	62·6	EK₂	5·0	—	●
Késmárk	65·2	◎	—12·3	—	○
Keszthely	—	—	—·—	—	—
Kolozsvár	63·9	◎	—15·2	—	○
Magyar-Óvár	62·2	◎	—3·8	—	○
Marmaros-Sziget	63·3	K₄	—10·5	—	○
Nagy-Enyed	64·5	EK₁	—13·0	—	◕
Nagy-Szeben	65·4	K₁	—15·1	—	○
Nagyvárad	63·5	◎	—6·1	—	○
Orsova	65·9	Ny₁	—9·1	—	≡
Pancsova	64·8	DK₂	—5·3	—	◔
Selmeczbánya	64·1	DK₂	—7·6	—	◕
Sopron	—	—	—·—	—	—
Szatmár-Németi	63·3	D₂	—8·7	—	○
Szeged	63·0	D₁	—5·6	—	●
Sepsi-Szt.-György	65·3	◎	—10·2	—	○
Szolnok	64·1	K₂	—11·5	—	●
Temesvár	64·8	E₁	—6·0	—	○
Trencsén	63·7	DK₁	—4·5	—	○
Ungvár	63·2	EK₁	—8·5	—	◕
Zágráb	62·3	E₁	—5·1	—	○
Bécs	62·0	DK₂	—3·4	—	◕
Bregenz	59·7	DK₂	—1·6	—	○
Lesina	63·1	K₁	6·2	—	◕
Pola	61·7	K₂	5·0	3	●
Prága	60·3	E₂	—1·1	*1	●

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (768—770) a kontinens keleti részében, a depresszió (758—760) annak nyugati részében van. Németországban különböző irányu, mérsékelt szelek mellett a felhözet változó, csapadék kevés. A hőmérséklet kissé nagyobbodott.

Hazánkban: Többnyire délkeleti és keleti mérsékelt szelek mellett a légnyomás általában kisebbedett, a hőmérséklet pedig kevéssel nagyobbodott, kivéve az erdélyi részeket, hol Besztercze táján a hideg 17 foknyi volt. Az idő változó felhözetü, helyenként derült, napos; helyenként borult, felhős.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Napos, felhőssel váltakozó idő és a hőmérsékletnek lassu emelkedése általában várható továbbra is.

Jelek magyarázata: ◎ = szélcsend; ○ = tiszta, derült; ◔ = ¼ felhős; ◑ = ½ felhős; ◕ = ¾ felhős; ● = borult; ● = eső; * = hó; ▲ = jégeső; ≡ = köd; ∞ = gőz; ↯ = zivatar, villám.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzetei (azonos a P. Lloydéval) február 26.

Termény	Irányzat	Minőség hektoliterenk.	Ár 100 kilogramm frttól	Ár 100 kilogramm frtig
Buza				
Tiszavidéki	szilárd	74	12.10	12.20
„ „	„	76	12.35	12.65
„ „	„	78	12.55	12.65
„ „	„	80	—.—	—.—
Pestvidéki	„	74	—.—	—.—
„ „	„	76	11.95	12.05
„ „	„	78	12.25	12.30
„ „	„	80	—.—	—.—
Tolnavármegyei	„	74	—.—	—.—
„ „	„	76	12.10	12.20
„ „	„	78	12.55	12.65
„ „	„	80	—.—	—.—
Ny. éjszak.	„	74	—.—	—.—
„ „	„	76	11.65	11.75
„ „	„	78	11.90	11.95
„ „	„	80	—.—	—.—
„ „	„	74	—.—	—.—
„ „	„	76	—.—	—.—
„ „	„	78	—.—	—.—
„ „	„	80	—.—	—.—
„ „	„	75	—.—	—.—
„ „	„	77	—.—	—.—
„ „	„	79	—.—	—.—
„ „	„	81	—.—	—.—
„ „	„	76	—.—	—.—
„ „	„	78	—.—	—.—
„ „	„	80	—.—	—.—
„ „	„	81	—.—	—.—

Termény	Irányzat	Minőség hektoliterenk.	Ár 100 kilogramm frttól	Ár 100 kilogramm frtig
Rozs ú	szilárd	—	70—72	10.10
Árpa „	csendes	takarmány	60—62	6.40
„ „	„	őszi sörárpa	63 64	7.40
„ „	„	sörárpa	64—66	8.50
Zab „	szilárd	—	37—40	6.20
Tengeri „	„	bánsági	75	5.70
„ „	„	vásznonmü	73	5.65
Köles „	„	—	—	—.—
Repcze ú	„	káposztafehérbánsági	nélkül	5.75
„ „	„			

Termény	Irányzat	Minőség hektoliterenk.	Ár 100 kilogramm frttól	Ár 100 kilogramm frtig
Bükönyfavonal. kaskádban	bükk	szilárd	tavaszra	11.10
„ „	„ „	„	őszre	—.—
„ „	„ „	„	októbre	—.—
„ „	tengerszi	„	1881 május—jun.	5.92
„ „	zab	szilárd	tavaszra	6.40
„ „	„	„	őszre	—.—
„ „	repcze b.		aug.—szeptemb.	—.—
„ „	rep.-bánsági		julius—augusztus	—.—

100 kilogramm árai árcsökkenés	11.15—	
	5.95	
	6.45	
	—.—	
	—.—	

Szilva lanyha bosn. herd. p. —.— á. 19.65 czák p. 18.75 á. 19.65 czák. p. á. 18.75
Szesz csendes p. 30.75 ár. 31.25
Szesz csendes élesztő p. 32.75 á 33.25

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
Államadósság.		
Magyar vasuti kölcsön 4 120 frt	137.50	138 —
„ „ „ 120 frt egész darabokban	137.75	138 —
Gömöri Államvasuti zálogley.	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut ál.-kötv. (elsőbbi) adóm.	85.50	86.—
„ 1873. „ „ v. esb. „ „	103 —	103.50
„ 1876. „ „ államkötv. sz.	88.25	88.75
„ kir. nyeremény-kölcsön 100 frt	115 —	116 —
„ „ „ 50 frt	114 —	115 —
Tiszai és szegedi sorsjegy-kölcsön	107 ½	108.25
1871-iki magyar állam-kölcsön kötv. stri. f.	—.—	—.—
1873-iki „ „ „ kötv. stri. f.	104 —	104.25
M. kir. járadék kölcs. adómentes, papirban o. é.	84.05	84.20
Magyar aranyjáradék adómentes	111.95	112.10
„ földtehermentesítési kötvények	96.—	97 —
„ „ 1867. zárodékkal	95.—	96.—
„ „ 1867. zárodékkal	95 —	96 —
„ „ 1867. zárodékkal	98.50	99.50

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
Magyar földtehermentesítési kötvények horvátországi	—.—	—.—
„ „ „ erdélyi	94 —	95.—
Magyar orsz. jel. záróra vélis. kötv. (100 frt)	91.75	92.25
Szőlődézsma váltsági kötvény (100 frt)	94.50	94.75
Magyar kir. kamatozó kincsári ut. 6 hóra (100 frt)	—.—	—.—
Egyesit. államadósság papirban	78.65	73.80
„ „ ezüst kamat jan.—jul.	78.10	78.35
„ „ „ apr.—okt.	78.10	78.35
Osztrák aranyjáradék 4% kamat	89.40	90 —
Osztrák államadósság kisorsolással 1854-ki á 250 frt p.p.	121.—	122.—
„ „ „ 1860-ki á 500 frt o. é.	131.—	132 —
„ „ „ 1860-ki á 100 frt o. é.	183.50	183.50
„ „ „ 1864-ki á 100 frt o. é.	175.50	176.50
„ „ „ 1864-ki á 50 frt o. é.	174.—	175 —
Pest város kölcsöne 1870-ből	103.50	104 —
„ „ „ 1871-ből	102.50	104 —
Budapest főváros 1880. kölcsöne	99.75	100.25

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
Osztrák-magyar bank	96.—	96.50
Első osztr. takarékp. sors. 50 év	104 —	104.25
„ „ „ „ 32 „	104.—	104.25
Magy. ált. földhit. részv. t. 54 év	99.50	100.50
Magyar földhitelintézet	102.25	102.50
„ „ sors. 39 év	100.—	—.—
„ „ „	93.75	94.—
„ „ sors. 39 év arany 4%	119.—	120.25
„ jelzálogbank	100.75	101.25
„ „	100.75	101.25

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
Részvények.		
a) Bankok.		
Ált. m. municip. hitel-int. befiz. 200 frt	—	—
Angol-oszir. bank „ 120 „	133	133.50
Bpesti bankegyesül. r.-társ. „ 100 „	102 —	102.25
Franko-m. b. lesz. a. „ 200 „	—	—
Horvát leszámitoló-bank „ 200 „	—	—
Iparbank, budapesti „ 100 „	58 —	59.50
Kisbirt. földh.-intézete „ 80 „	—	—
Közp. ipartáre. hitelint. „ 100 „	—	—
Magy. ált. földh. r.-társ. „ 100 „	—	—
Magy. ált. hitelb. „ 200 „	270.50	271 —
Magy. jelzálog hiteib. „ 100 „	—	—
Magy. lesz. és pénzváltób. „ 100 „	138.25	138.75
Osztrák hitelintézet „ 160 „	296.25	296.40
Oszir.-magyar bank „ 630 „	813 —	815 —
I. magyar iparbank „ 150 „	161 —	163.—
I. magy. iparb. II. kib. „ 150 „	—.—	—.—
Pesti magy. keresked. bank „ 500 „	699 —	693
Szászcki hitelbank „ 100 „	—.—	—.—
„Unio" bank „ 100 „	139.—	139 —
b) Biztositó társulatok.		
Első magy. biztos. társ. befiz. 1000 frt	8595	8550
Magy.-franco. bizt. társ. „ 50 „	—	—
Pannonia visab. társ. „ 500 „	1100.—	—
Unio visabizt. társ. „ 500 „	63	—
c) Gőzmalmok.		
Concordia malom befiz. 500 frt	480	483
Első budapesti „ 500 „	1440	1450
Erzsébet sz. n. ártv. j. nélk. „ 200 „	205	207
Erzsébet malom II. kib. „ 200 „	—	—
Hengermalom „ 600 „	625	635
Lujza „ 100 „	208	210
Molnárok és sütők „ 200 „	345	350
Pannonia „ 1000 „	1155	1165
Viktoria „ 300 „	465	470
d) Közlekedési vállalatok.		
Alföld-fiumei „ 200 „	162.—	162.50
Báttaszék-dombovári „ 200 „	158.—	159 —
Déli vasut „ 200 „	110 —	110.50
„ szakkeleti vasut „ 200 „	157.—	157.50
Erdélyi vasut „ 200 „	152.50	153.—
Győr-sopron-ebenfurthi vas. „ 200 „	—	—
Kassa-oderbergi vasut „ 200 „	139 —	139.50
Magy.-galiczai vasut „ 200 „	155 —	155.50
M. nyug. v. (arékesf.-győr-grácz) „ 200 „	163.50	164
Osztrák államvasut „ 200 „	293 —	294.—
Pécs-barcsi vasut „ 200 „	190 —	—
Tiszavidéki „ 200 „	246 —	247 —

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
Osztr. dunagőzhajozási társ. „ 500 „	—	—
Budai hegyi pálya „ 100 „	103 —	104.—
Pesti közuti vaspálya „ 200 „	406.50	407.—
„ „ élv. jegy. „ „	214 —	216.
e) Takarékpénztárak.		
Budapest III. kerületi „ 80 „	—	—
Czeglédi „ 100 „	—	—
Országos központi „ 300 „	526	530 —
Pesti első hazai „ 1000 „	4190	4200
Egyesült Budapest fővárosi „ 200 „	495	500.
Pest-külvárosi „ 150 „	78.50	79 —
Pakracz-darustár-kudinjai „ 50 „	—	—
Vas-zalamegyei első „ 100 „	—	—
f) Különféle vállalatok.		
Álagut „ 135 frt	103.—	104
Ált. waggon-kölcsönző trs. „ 50 „	—	—
Franklin-Társul. szolv. nélk. „ 150 „	145 —	146
Gana és tsa vasöntöde s gépgy. „ 400 „	540	541
Gschwindl-féle szeszgyár „ 200 „	350	360
Gyaplun. és bir. e. m. „ 200 „	229	230
Keresked. test. épülete „ 210 „	535	559
Könyvny. „Athenaeum" „ 200 „	560	570
„ Pesti részv.-társ. „ 500 „	780	800
Közön- és téglagyár (Drasche) „ 200 „	144.50	145
Pesti épitő-társaság „ 80 „	—	—
Rima-murányi vasmü „ „	—	—
Salgó-tarjáni kőszénb. „ „	94	98 —
Salgó-tarjáni vasfinomitó „ 100 „	148.50	149 —
Schlick-féle vasöntöde s gépgy. „ 100 „	197	200
Serfőzde első magy. sz. nélk. „ 200 „	525	530
Sertéshizlaló „ 500 „	228	230 —
Stókuti kőbánya „ 200 „	—	32
Spodium és csontfeldolgyár „ 200 „	283	285
Tégla és mészégető ujlaki „ 200 „	197	199
Téglagyár, kőbányai „ 185 „	226	228
Zálogleveleik.		
Magy. földh. int. papir érték 5%	101 ½	102 ½
„ „ „ „ „ 6%	100.75	101 —
„ „ „ arany v. ezüst 4%	93.75	94 —
„ „ „ „ „ 5%	119.50	120 —
„ istálóegbank „ 5%	101.75	102 —
„ ált. földh. részv. társ. „ 6%	100.50	101 —
„ „ „ „ „ 5%	100 —	—
Osztr.-magyar bank p.p. „ 6%	103 —	103.25
Osztr.-magyar bank o. „ 4½%	101	101.50
„ „ „ c. é. „ 4%	96 —	—
Pesti magy. kereskedelmi bank „ 6%	102 —	102 ½
Pesti magy. kereskedelmi bank „ 5%	100 ½	100 ¾
Kisbirtokosok földhitelintézete „ 5%	—	—
„ „ „ „ „ 6%	—	—
„Albina" ink. és bit. int. „ 6%	98.25	98.75

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
Elsőbbségek.		
Alföld-fiumei vas. (nagyv. eszéki vonala) „ befiz. 200 frt 5%	94.25	95.25
Alf.-fiumei v. 1874. kib. „ 200 frt 5%	91.—	—.
Báttaszék-Dombovár-zákányi vasut „ 200 frt 5%	86.50	—.
Dunagőzhaj. társ. „ 250 „ 5%	—	—
„ „ „ „ 100 200 „ 5%	—	—
Észak-keleti vasp. „ 5% befiz. 200 frt	87.75	88.25
„ „ „ ar. 5% „ 200 „	107.25	107.75
„ „ „ ar. 6% „ 1000 „	—	—
Magy.-galiczai vasp. „ 5% „ 200 „	89.75	90.25
„ „ „ „ II. kib. 5% „ 200 „	—.—	—.—
„ nyug. vas. (Székesf. győr-grácsi vonal) 5% „ 200 „	—.—	—.—
M. nyug. vas. 1874. kib. 5% „ 200 „	—.—	—.—
M. vas. els. kölcs. herak. czél. ar. „ 300 1000	109.25	109.50
I. erdélyi vaspálya „ 5% „ 200 „	86.25	87.25
Győr-sopron-ebenf. vas. 6% „ 200 „	—	—
Kassa-oderbergi vasut ez. 5% „ 200 „	95	95.50
K.-oderb. v. (ep.-tarn. v.) 5% „ 300 „	88.50	89.25
„ „ (osztr. v.) 5% „ 200 „	—	—
„ „ (m.-v.) 5% „ 200 „	105.—	—.—
Osztr. állami vasut „ 5%	—	—
Tiszavidéki vasut „ 5% „ 100 „	—	—
Budapesti lánchid „ 8% „ 193 „	192.—	192.50
Kőszén és téglagy. közv. 6% „ 100 „	—	—
Lloyd- és tőzsde-épület 5% „ 100 „	93.75	94.—
Magánsorsjegyek.		
Osztrák hitelintézet	179.75	180.50
Budavárosi sorsjegy	41.	41.50
Keglevich „	17.50	18.50
Palffy „	39.—	40.25
Pénznemek.		
Cs. kir. arany (vert)	5.54	5.55
Cs. kir. arany (ütő)	5.51	5.53
Osztrák-magyar 8-frtos arany	9.31	9.32
20-frankos arany	9.31	9.32
Török aranylira	—	—
Osztrák és magyar ezüst	—	—
Német birod. bankj. 100 márkáért	57.40	57.45
Váltók árfolyama.		
Német bankpiaczok 100 márk 4%	57.40	57.55
Amsterdam 100 hollandi frtért 3%	96.75	97.—
Brüssel 100 frankért 3%	117.60	117.80
Páris 100 frankért 3%	46.40	46.50
Marseille 100 frankért 3½%	—	—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért 3½%	46.35	46.40
Zürich 100 frankért 3½%	46.35	46.40
London 10 font sterlingért 3½%	117.65	117.85

Bécsi tőzsde február 25.

	Pénz	Áru
A. Általános államadósság.		
Egységes járadék, jegy. máj.—nov. 5%	78.40	78.55
„ „ „ febr.—aug. 5%	73.35	73.50
„ „ ezüst. jan. jul. 5%	75.90	76.05
„ „ „ ápr.—okt. 5%	75.90	76.05
Sorsolással, 1854-ből 250 frt sorsj. pp. 4%	121.50	122.—
„ 1866-ból 500 frt „ o. é. 5%	180.50	181.
„ 1860-ból 100 frt „ „ 5%	133.	133.50
„ 1864-ből 100 frt „ „	174.75	175.50
„ 1864-ből 50 frt „ „	174.—	175.—
Como járadék 42 lira	27.—	28.—
Államjószági jelzáloglevél 120 frt 5%	142.75	143.50
B. A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és tartományok államadóssága.		
Osztr. aranyjáradék adóm. 100 frt 4%	89.90	90.05
Osztr. kincstjegy visszaf. 1881 100 frt 5%	100.20	100.50
„ „ „ „ 1883 100 „ 6%	101.30	101.50
C. A magyar korona országainak államadóssága.		
Magy. aranyjáradék adóm. 100 ftos 6%	111.85	111.80
„ papirjáradék 100 frtos 5%	94.—	94.20
Magy. vas. kölcs. 120 frt 5%	127.	128.—
Gömöri Államvas. záloglevél 150 frt 5%	—.—	—.—
Keleti vasuti ál. kötv. 1869-ből 300 frt 5%	85.40	85.80
„ „ „ „ 1873-ból 300 „ 5%	103.75	103.25
„ „ „ „ 1876-ból 100 „ 5%	88.50	88.75
Magy. államkölcs. 1871. sors. 100 „ 5%	—.—	—.—
„ „ 1873. „ 100 „ 5%	—.—	—.—
„ urbéri válts. kötv. 100 „ 5%	—.—

Az „EGYETÉRTÉS" első melléklete.
57-ik számához. Vasárnap, 1881. február 27.

VIDÉK.

* **Felhivás.** A szombathelyi választókerület függetlenségi párti közönségéhez. Az országos politikai pártok között egyedül a függetlenségi párt az, mely a reánk magyarokra nézve minden tekintetben káros, sőt veszélyes közösügyes közjogi alapnaknak törvényes uton való megváltoztatására törekszik. Ezt az elveinket képviselő pártot összes erőnkkel és igyekezetünkkel támogatni kötelességünk: de ezen kötelességünknek csak akkor felelünk meg, ha szerepet vállalunk mi is azon politikai küzdelemben, mely a legközelebbi képviselőválasztások alkalmával bekövetkezni fog. Ezen kötelességérzet alapján egész bizalommal felhivom a tisztelt elvtársakat, miszerint folyó évi márczius hó 6-án délután 2½ orakor a „Szabaria" vendéglő termében tartandó s e szervezkedés módozatait megállapitó pártértekezleten minél számosabban megjelenni szíveskedjenek. Egy korábbi értekezlet megbizásából **Rusa Kálmán.**

Szinház, müvészet.

— **Nemzeti szinház.** „Jean de Nivelle" első előadása márczius 8-ára tüzetett ki. Az opera személyzet annak próbáival foglalkozik. Hogy „Jean de Nivelle" első előadása márczius 8-án megtörténhessék, az abban működő főszereplők föllépését nem igen lehet igénybe venni. Wiltné asszony gyöngélkedése miatt a nagy operák előadásait a vendég müvésznő felüdüléseig el kellett halasztani. Delibes Leo a jövő héten a fővárosba érkezik, hogy „Jean de Nivelle" főpróbáin és előadásán jelen lehessen. A márczius 5-ikére kitüzött Sylvia baletben Delibes Leo fogja a zenekart igazgatni.

— **Szinházak müsora.** Nemzeti szinház: febr. 27. „Mukányi". 28. „Don Carlos" (1-ször). Márczius 1. „Travista". 2. „Női harcz". „A párbaj" (1-ször). 3. „Ilka". 4. „Eladó leány". „A párbaj". „A szökevény" (1-ör). 5. „Sylvia". „Dinorah" részei. 6. „A csók". „A szökevény" (2-or). 7. „Gritti" (Szigligeti E. születésének előestéjén.) **Vár-szinház:** febr. 27. „Alvajáró". „Rococo". Márczius 3. „Bolyafaló". 5. „Női harcz".

— **A népszinházban** holnap vasárnap másfél évi pihentetés után uj betanulással és uj szerepesztással kerül ismét szinre Gaál József híres bohózata „**A peleskei nótárius.**" A főbb szerepek következőleg vannak kiosztva: Zajtai **Tihanyi**, Baczur Gazsi **Tamássy**, Sándor **Előry**, Tóti Dorka **Klárné**, Hopien **Horváth V.**, vasas németek **Együd, Kassai, Komáromi J., V. Kovács**, a mexikói völegény **Ujházi.**

— **A Thern testvérek** márczius 4-én Budapesten hangversenyt adnak.

— „**Apajune**" első előadása, kedden, márczius 1-én lesz a népszinházban, melyre a jegyek hétfőn d. e. 10—12 óráig adatnak ki a nappali pénztárnál a rendes áron.

Egyletek, társulatok.

— **A magy. tud. akadémia** folyó évi **február** 28-án d. u. 5 **órakor** az akadémia termében összes ülést tart. Tárgyai: 1. „Emlékbeszéd gr. Teleky Domokos l. tag fölött", tartja Deák Farkas. 2. Folyó ügyek.

— **A budapesti czipész-segédek önképző-egyletében** február hó 28-án hétfőn este 8 órakor az egyleti helyiségben külső dob-uteza 28, sz. alatt **Dépold Béla** felolvasást tart.

— **A zürichi magyar egyletnek** 1880-ra szóló **évi jelentéséből**, melyet hozzánk beküldöttek, közöljük a következőket: Az 1864. óta fennálló egyesületnek a lefolyt évben 50 rendes tagja volt. Legnagyobb részt a zürichi müegyetem és egyetem hallgatói. A tagok száma évről-évre csökken. 1878-ban még 80 tagja volt az egyesületnek. Oka ennek abban fekszik, hogy szellemileg és anyagilag mindinkább emelkedő hazai főtanintézeteink lassanként megszünik azon abnormis állapotot, hogy fia. egyes, hirnévnek örvendő külföldi (német) egyetemekre — különösen müegyetemekre — aránytalanul nagy számban vándorolnak (a 70-es évek elején százával). Magyarország annyiszor hangoztatott gazdasági önállósitása azt is megköveteli, hogy magunk tudjuk a szükséges képzett szakembereket nevelni. A pénztár állása a következő volt: Bevétel: 985 frank 50 cent. Kiadás: 951 frk. Az egyesületnek többek közt a Svajczban tartózkodó vagy átutazó honfiaink segélyezése is czélja levén, hogy függetlenné tegye e segélyezéseket az ingadozó egyesületi bevételektől: két esztendő előtt alaptőke gyüjtése kezdeményeztetett, melynek összes kamatai segélyezésre forditandók. Mindeddig azonban csak 1100 frkot sikerült e czélra összegyüjteni, miért is nem forditthatatott a lefolyt évben nagyobb összeg segélyezésre 200 frknál. Ez összeg fele vándorló iparos hazánkfiainak jutott. (Számszerint 29 iparos legény.) Az egyesületnek van csinos könyvtára is, melynek jelenlegi állása 606 mű 823 kötetben. Az idei tisztujitó gyülésen következőképen alakittatott meg a tisztviselői kar: Csernovics Ágenor elnök, Litassy János alelnök, Zwick Adolf titkár, Faur Kornél és Perl Ede jegyzők, Förster Jenő pénztárnok, Rupsic László könyvtárnok.

Fővárosi ügyek.

— **A városi közmunka tanács** február hó 24-én tartott ülésében a következő ügyek tárgyaltattak: Az épitendő **ujországház** előmunkálatainak vezetésére alakult épitési bizottságba, a már kinevezett alelnökön kivül a fővárosi közmunkák tanácsa kebeléből még Ybl Miklós és Weber Antal épitészek fognak résztvenni. A budai dunaparton a lánczhidtól az élelmezési térig terjedő részen tervezett **előkertek** eszméjének mielőbb megvalósitása czéljából, ujból felhivatik a városi tanács, hogy az egyes háztulajdonosok részére átengedendő területek iránt beleegyezését mielőbb jelentse ki mivel e kerteknek még a következő tavaszi idő folyamában szándékolt létesitése az e körüli intézkedést sürgősen megköveteli. Ennek kapcsában elrendeli egyuttal a közmunkák tanácsa, az Éjszaky-féle telekkel szomszédos üres telken egy a megállapitott tervezetnek megfelelő kertnek létesitését, mely az illető háztulajdonosoknak ez irányban mintatárgyul szolgálhatna. A **muzeum-kertet** illetőleg elrendeli a tanács, hogy a kert két sarkán **hirdető oszlopok** állittassanak fel, melyek a párisi hason czélu oszlopok mintájára belsejökben egyuttal áru csarnokkép volnának használhatók, s hirlapok, szivarok s egyéb aprólék eladására szolgálnának. Ez oszlopok alakjára és előállitási költségeire nézve a tanács a legközelebbi ülésen fog határozni. Egyuttal felhatalmaztatik az elnökség, hogy a muzeum kertben felállitandó kényelmi helyek tekintetében magát a muzeum igazgatóságával érintkezésbe tegye s ezeknek czélirányos előállitása iránt intézkedjék. A várbeli **uri utczának** gyalog utja az elmult évben asphalt borkolattal láttatott el, főleg azon indokból, hogy az itt székelő miniszteriumokhoz a hozzáférhetés megkönnyittessék. Tekintettel azonban azon körülményre, hogy a nevezett utczának alsórésze és a disztérnek bal oldala, melyen át az immár asphalttal biró utcza részbe juthatni, a legrosszabb állapotban van, ugy hogy az utcza felső részének igen jó asphalt burkolata egészen elveszti becsét, s tekintettel arra, hogy legalább egy ut létezzék, mely a várat egész hosszában átszeli s tekintettel arra, hogy az előállitási költségek a nélkül is a háztulajdonosok által viseltetnek: felkéretik a fővárosi közönség, hogy a disztéren a baloldali gyalogutnak asphaltozását a kovács háztól egész a kaszinóutczáig, továbbá az alsó uri-utcza gyalogutjának asphaltozását a kaszinó utczától egészen a már lefektetett aspaltig elrendelni és ennek foganatositását még ez év folyamában elhatározni szivesked jék. A fővárosi hatóság tervei, melyek szerint az Erzsébet-térnek a marokkai háztól a Deák-térig terjedő része asphalt burkolattal, továbbá a Kontiutcza gázcsövezettel lesz ellátandó, valamint a Lógodi-utcza csatornázandó, helyben hagyattak.

Következő épitési engedélyek akadálytalanul kiadattak: Fuchs Emilnek VI. k. Bajzautcza 7. sz. a. nyaraló és istállóra, Fogaraser L.-nek VII. k. Csernháutcza 33/4318 sz. a. nyári lakházra. Stern Jakabnak IX. k. malomutcza 9197/46. sz. a. toldalékra. Engesser Katarinnak IV. k. molnárutcza 36/156. sz. a. 3-ik emelet ráépithetésre. Fröhlich Róbertnek VI. k. Eötvös-utcza 50. sz. a. 1 emeletes lakházra. Horváth Janosnak IX. k. pávautcza 9065/14. sz. a. földszintes házra. Riesenmeyer Mihálynak VII. k. törökőrön 2511 sz. a. földszintes házra. Kocsi Erneknek II. k. törökvész, Pálvölgy 5923. és 5924. sz. a. nyári lakásra.

Törvényszéki csarnok.

— **Fegyelmi tárgyalás.** A budapesti kir. itélő tábla fegyelmi tanácsa **Szabó Miklós** elnöklete alatt ma **Stefán Ignácz** nagy-kanizsai törvényszéki irnok ügyét tárgyalta, kit az ottani törvényszék mint I. foku fegy. biróság **hivatalvesztésre** itélt. Miután több vád csak a végtárgyalás alatt emeltetett, s **Szeiffert** főügyészi helyettes azokat ma törvénytelenség alapján mellőzte, a fölülbélyegzések körül elkövetett bizonytalanság vádja alól a kir. tábla vádlottat felmentette, csak azon egy vétsége volt büntetendő, hogy a hivatalból 3 ügydarabot elvitt s azokat a kaszinóban felejtette, miáltal az okmányokat az elveszés veszélyének tette ki. Ezen vétségért az első biróságí rendelkezés megváltoztatásával a kir. tábla a II. foku „feddés" büntetést alkalmazta s az állásától felfüggesztve levő vádlottat abba visszahelyezni rendelte. Ez itélet tovább nem felebbezhető.

— **Peláthy Béla bünügyében** a budapesti kir. törvényszék ma délben következő itéletet hirdetett ki: Altmann Amália a btk. 403 §. 1. pontjába ütköző okmányhamisitás büntettében, Peláthy Béla pedig bünrészességben mondatnak ki bünösöknek, s ezért Altmann Amália három évi fegyházbüntetésre, Peláthy Béla pedig a 92. §. alkalmazása mellett hat havi börtön büntetésre itélhetnek. A csalás büntette alól azonban mindkét vádlott felmentetik, mert panaszos nincs és a csalás hivatalból nem üldözhető. Elhatároztatott továbbá, hogy Altmann Amália azonnal vizsgálati fogságba helyeztessék, mert félni lehet, hogy a sulyos büntetés elől megszökik. A két db. 1000 és a két db. 5000 frtos váltóra a hamisitási záradék rávezettetni határoztatott. Vámoser az ellene emelt vád alól felmentetik. Heitzer Izabella ellen az eljárás beszüntettetik, mert Heitzer is csak csalás gyanuja miatt volt vádolva, de a csalás e bünperben üldözhető nem volt. Végül Hegedüs Béla ellen, a netaláni fegyelmi eljárás meginditása végett az iratok a budapesti ügyvédi kamarához áttétetni határoztattak, de a makacssági birság alól felmentetik, mert kitünt, hogy kellő időben folyamodott az iránt, hogy a tárgyaláson meg nem jelen. Ez itélet ellen a vádlottak és Hegedüs Béla, ugy a kir. ügyész is fellebeztek.

— **Elzüllött existenciák. Vezerle Gyula** és **Banovits Emil** ügyvéd bünügyét hosszu vizsgálat után a budapesti kir. fenyitőtörvényszék — elnök dr. Laszy — ma vette tárgyalás alá. Vádlott Banovits Emil mátyóczi (Ung m.) születésü, 38 éves, nőtlen, „magánzó." Vádoltatik csalás és váltóhamisitás büntettével. A csalás büntettét illetőleg vádlott beismeri, hogy az 1879. juniustól—szeptemberig terjedő időközben **Mandel** Páltól két, Ibrányi Lajos nevére hamisitott levél által 50, később 100 frtot, Szilágyi Dezső orsz. képviselőtől Beöthy Algernon nevére hamisitott levél által 20 frtot, Szitányi Bernáttól ugyancsak Beöthy Alg. neve alatt 50 frtot s végre Harkányi Frigyestől Pekáry szül. Forinyák Jozefin neve alatt 100 frtot csalt ki. Beismeri továbbá, hogy Hodossy Imre, Csernátony Lajos, Batthyányi Elemér gr. Weimann Fülöp és gr. Károlyi Tibornál hasonló módon kisérlett meg csalást, de eredménytelenül, mert ez utóbbi urak előtt gyanusnak tünt fel a dolog, gr. Károlyi Tibor pedig egyenesen letartóztatta a csalót. **Pekáry Józsefné**, ki mint tanu hallgattatott ki, előadja, hogy vádlott Banovitsot nem ismeri, sohasem látta. Ellenben büntársa Vezerle Gyula távoli rokonságban áll vele s mint ilyen ismerhette családi viszonyait. **Banovits** azt állitja, hogy ő Vezerle utasitása folytán irta a levelet, melyeket az tollba diktált neki. Tette pedig ezt szért, mivel Vezerle nyomása alatt állott, a ki azzal fenyegetődött, hogy az általa elkövetett váltóhamisitás miatt ellene feny. feljelentést tesz.

Vezerle Gyula II. r. vádlott határozottan tagadja, mintha a fent jelzett csalásban része lett volna. — A tárgyalás ezután a Banovits, által elkövetett váltóhamisitásra terjesztetett ki. A váltóhamisitást illetőleg beismeri Banovits hogy fivére Banovits Kajetán nevére 3 db. váltót összesen 600 frt. erejéig hamisitott. A törvényszék ezzel befejezettnek nyilvánitja a tárgyalást s rövid tanácskozás után kihirdeti az itéletet, mely szerint vádlott, 15 havi vizsgálati fogságának betudásával, csalás és okirat hamisitás miatt 3 évi fegyházra itéltetik. Minthogy továbbá Banovits Gorove közjegyző segédjének megvesztegetésével adta ki magát Banovits Kajetánnak, s ezt Gorove közjegyző hivatalosan is bizonyitotta, a mennyiben itt hanyag eljárás látszik fenforogni, az iratok az itélet jogerőre emelkodése után a fegyelmi eljárás meginditása czéljából a közjegyzői kamarához fognak áttétetni. Vezerlét illetőleg a törvényszék itéletet azért nem hozott, mivel ezen bünügy az ellene a beregszászi fenyitő törvényszék előtt folyamatban levő más bünügyével kapcsolatban Beregszászon fog tárgyaltatni s elbiráltatni.

KÖZGAZDASÁG.

Visszatekintés az 1880-ik gazdasági évre.

VII.

Kőszénbányászat.

Az 1880-ik év a magyar kőszénbányászatra általában egy irányban sem volt kedvezőbb, mint a megelőzők, és addig, mig a kereslet és kinálat között a helyes egyensuly nem állittatik helyre, javulás nem is várható.

A kőszénbányászat majd kizárólag a belföldi fogyasztásra van utalva és a magyar gyáripar még nagyon is kevéssé van kifejlődve, hogysem annyi szenet emészthetne föl, mint a mennyit az országban fennálló kőszénbányák még korlátolt forgalom mellett is termelhetnek és miután kőszénbányászatunk — mint a legfőbb iparág — csak akkor nyujthat kedvező eredményt, ha az állandó költségvetés nagy termelési mennyiségekre osztható fel, ugy ez a termelési ág többnyire korlátolt forgalma mellett, még mindig nem virágozhatott fel.

Miután a magyar vaskohók többnyire saját kőszénbányák fölött rendelkeznek, a Duna-gőzhajózási társulat és a vasutak nagyobb része szintén ily kellemes helyzetben vannak; az ország északi és keleti részén a tüzifa még mindig olcsóbb mint a kőszén; a szénbányászat mint önálló ipar csak arra van utalva, hogy a vasutak egy részének, főleg azonban a főváros gőzmalmainak, serfőzőidének, szeszgyárainak és téglavetőinek szolgáltassa a szükséges tüzelő anyagot, a mely feladatot a már évek óta belészkelt esztergomi és salgó-tarjáni bányákon kivül még a pécsi bányák is nagy részben teljesitenek.

A tultermelés ez iparág virágzó fejlődését megbénitja. A meddig az ipar nálunk nem képes teljesen meghonosulni, kiterjedni és kifejlődni, addig a hazai kőszénbányászat sem éri meg az annyira kivánatos jobb napokat. A kőszénbányászattal járó ama körülmény, hogy e munka beszüntetettése a bányára nézve roppant hátrányokkal jár, arra kényszeriti a bánya-tulajdonosokat, hogy nyereségüket a legcsekélyebb minimumra redukálják, sőt inkább veszteséggel dolgozzanak, mintsem hogy bányájukban a munkát beszüntessék. Ennek következménye az, hogy termelésüket sürgősen kinálják, melyet természeténél fogva nem tarthatnak soká raktáron, miáltal a bányák ama kényszerhelyzetbe jutnak, hogy folytonos árengedményekkel kénytelenek a versenytársakkal megküzdeni.

Sőt ama remény is, hogy a kőszénszállitási fennálló dijak jelentékeny leszállitása a kőszénbányászat előnyére lesz, annyiban fog tévesnek bizonyulni, a mennyiben minden jel arra mutat, hogy a leszállitott és leszállitandó fuvardijak nem az egymással versenyző termelők előnyére vagy vállalatok erősbülésére és emelésére esik, hanem uj emeltyűül fog szolgálni az egymás elleni versenyzéshez és csakis a már ugyis olcsó tüzelő anyaggal dolgozó iparvállalatok előnyére lenne.

Azonkivül a magyar állami vasutak fuvardijleszállitása nagyon későn is jött, a mennyiben a salgó-tarjáni kőszén-telepek a magas fuvardijak folytán nem voltak képesek a sziléziai és pécsi bányákkal versenyezni, és a többi közlekedési vállalatok is követik a magyar államvasutak példáját, minek folytán most is a régi viszony marad fenn.

A fővárosi gyártelepek fogyasztását eddig többnyire a salgó-tarjáni kőszénbányák és az esztergomi telepek fedezték. Ugy 1879 vége óta megkisérlé a Duna-gőzhajózási társulat pécsi kőszenével Budapesten tért foglalni, és tekintettel olcsó áraira és a hozott áldozatokra, a lefolyt évben sikerült is neki a budapesti gyáripar egy részát vevői körébe vonni, mi által első sorban a salgó-tarjáni kőszénbánya-részvénytársulat szenvedett jelentékeny veszteséget.

Teljesen megváltoztatta azonban a helyzetet ama körülmény, hogy a salgó-tarjáni, eddig hangot adó részvény-társulat környékében lévő kisebb szomszéd bányák nem törődve az éveken át szenvedett veszteséggel, szivós kitartással végre sikerült nekik termelésük számára jelentékeny fogyasztó közönséget teremteni, mi által ezek is biztositott helyzetet foglaltak el. Igy a salgó-tarjáni kőszénbánya kénytelen volt a magy. állami vasutat és a volt tiszavidéki vasut-vonal szénszükségletének fedezését a következő 3 évre a kisterrenei és nemtői kőszénbányáknak átengedni. Miután most az emlitett két bánya és a pécsi aknák a legközelebbi időre körülbelül három millió métermázsa kőszénnek szállitására szerződtek és ily jelentékeny szükséglet-növekedés nem állott be, kénytelenek a többi társulatok termelésüket az emlitett jelentékeny mennyiség erejéig redukálni.

Mindazonáltal a szénfogyasztás a lefolyt évben, miután uj ipartelepek léptek életbe és a régiek közül is több kiterjesztette működési körét, jelentékenyen növekedett. És ha egyes telepek veszitettek is, ugy mások sokkal jelentékenyebb forgalmat értek el. Igy például a baglyas-aljai kőszénbánya, mely a Minich, Jaulusz és Hofmann-czég tulajdona, a lefolyt évben 884860 métermázsa kőszenet termelt, mig 1879-ben csak 750,880 métermázsát.

A szigoru tél következtében az üzlet 2—4 krnyi emelkedéssel indult a gyár- és 10 krral a szoba-kőszénre nézve. Midőn azonban január vége felé az időjárás szigoru téli jellegét elveszité, a füté-kőszénüzlet mindinkább ellanyhult és már februárban e fajért a nyári árakat követelték, melyek azután deczember végéig fenn is maradtak, miután a szénkereskedők által várva-várt és az előre haladt időnek megfelelő hideg nem akart beállani.

A darab-kőszénüzlet a lefolyt évben ama körülmény folytán, hogy a saison rendkivül enyhén indult, sőt az év végéig sem volt hideg időjárás, nem nyujthatott kedvező eredményt; sőt még az év első hónapjaiban mutatkozó fagyok sem lehettek az üzlet előnyére, miután hiányzott megfelelő áru, mert darab-kőszén, mint az egész termelésnek csak csekély része, csak akkor szállitható nagy mennyiségekben, ha a gyárkőszén iránt is nagy a kereslet. Mindazonáltal a darab-kőszén a cséplés ideje alatt jó fogyasztásnak örvendett 5—10 krral magasabb árakon, mint a megelőző évben.

A magasabb kőszénárak a házi fütésnél az egész éven át megtartották az év elején elfoglalt álláspontot és csak a nagyobb gőzmalmok és szeszgyárak nyertek a folyton növekvő verseny következtében jelentékeny árengedményeket, melyeket a magyar államvasutak kilátásba helyezett fuvardijengedményei okadatoltak.

Nagyon kivánatos volna, ha a már több izben fellépő hirek, hogy egy bécsi bank a salgótarjáni telep összes bányáit egyesiteni akarja, tényleg valósulnának, miután az e bányák között uralgó s magára a bányászatra nézve is hátrányos surlódások megszünnének és egy nagy és mindenesetre életképes kőszénbánya-társulat terveztetnék.

A budapesti kőszénbánya- és téglagyár-társulat ó esztergomi bányáiban a lefolyt évben 621.729 métermázsa kőszenet termelt, 1879-ben ellenben 679.201 m.-mázsát. A mutatkozó csökkenést két budapesti gőzmalom több havi munkaszünetelése idézte elő. Az év elején megkisérlett árfölemelés, a rossz őrlési viszonyok következtében, melyek a legtöbb gőzmalmot restringálására kényszeriték, nem volt keresztülvihető; sőt ellenkezőleg, az itteni üzletet uraló barnaszén-telepek a pécsi kőszén forcirozott versenye következtében kényszerülve voltak árengedményeket tenni. A már 10 év óta szellőztetett összekötése a pécsi kőszéntelepeknek a fővárossal, legközelebb végre valósulni fog és azáltal egy, a kultur-országokban majd példátlan anomália, mely nálunk ugyan a dunadrávai vasutban méltó társsal bir, el lenne háritva.

A petrozsényi és zsilvölgyi kőszénbányák termelése a lefolyt évben kerek 120.000 tonnára rugott; és még több is lett volna, ha a vasuti fuvardijak olcsóbbak lennének. Igy nem volt eddig lehetséges 1880-ban Petrozsényből Romániába emlitésre méltó kivitelt eszközölni, vagy pedig a zsilvölgyi kőszenet a fővárosba hozni és ott mint fütő kőszénnel az ostrauí és porosz kőszén ellen föllépni.

Ellenben az erdővidéki bányaegyesületnek sikerült a „Cailor ferate romane" nevezetü román vasut-vonallal havonkénti 2500 tonna barna szén szállitása végett szerződést kötni, és az egyesületnek ezenkivül még alapos kilátása van két kisebb román vasuttársulattal évi 10,000 tonna barna szén szállitása végett szerződést kötni. Az eladási ár tonnánként Predealban 10 és fél frank aranyban, a mi évenként körülbelül 420.000 franknyi bruttobevételt tesz ki. Azonkivül az erdővidéki kőszénbánya már 1880. deczember havában a fent nevezett vasutnak 5000 tonnát szállitott, és további 1500 tonnát a magyar állami vasutnak és magánosoknak.

Miután eddig Romániában nem akadtak kőszénbánya-telepre és az ország geologiai helyzete folytán alig is fognak ilyenre akadni, a köpecz-baróthi 4 négyszög mértföld területü, batalmas kőszéntelep, mely a magyar államvasutakkal Ágostonfalva saját vasutállomásával van összekötve, valószinüleg fel fog virágozni. Ma már 300 családnak nyujt kenyeret és az Erdővidék szorgalmas és ügyes székely-népsége már nincs arra kényszerülve, hogy kivándoroljon, mert a kőszénbányászat a szorgalmas munkásnak állandó keresetet nyujt.

A belföldi kőszénbányászat technikájára vonatkozólag emlitésre méltó az ujonnan feltalált repesztő anyag „carboarotine", melylyel már több kisérlet tétetett, és ezek mind kedvező eredményt nyujtottak. A carboarotine nemcsak olcsóbb, mint az eddig használt nytro-glycerin-készitmények, hanem azonkivül sokkal kevésbbé veszélyes is és hatása nem pusztító, hanem repesztő, miáltal sokkal több darab szén nyerettik. A főváros közelében már felállitatok egy ily carboarotine-gyárat, mely a tavaszszal kezdi meg működését.

Üzleti heti szemle.

Budapest, febr. 26.

Gabnaüzlet. (Az „**Egyetértés**" tudositása.) Gazdasági tudósitóink megjelenésen ellentétes hireket juttatnak hozzánk. Nem lesz felesleges legalább röviden recapitulálni e tudósitások tartalmát. A tudósitók egy része a gazdák teljes megelégedését konstatálja; a téli időjárás ezek szerint igen kedvező volt a vetésekre. — Más tudósitóink szerint az időjárás, különösen a legutóbbi két hét alatt nem volt kielégitő, mert éjjel fagyott ugyan, de a nappali meleg sárrá olvasztotta, mi éjjel megfagyott és ez nem előnyös a vetésekre. Mindkét felfogás alkalmasint tulzott és nézetünk szerint, miután az időjárás nem volt abnormis, bajos még most csak megközelitőleg is következtetést vonni a jövő termésre, de a tudósitásokat közöljük, mert ezek adatokat fognak képezni a jövő aratás eredményének részletes megbirálásánál.

Áttérve a lefolyt héti **gabnaüzletre**, jelenthetjük, hogy az, különösen mi a **készárubani üzletet** illeti, állandóan szilárd volt. A kereslet minden czikk iránt élénk volt és nagyobb forgalom részint áruhiány, részint az eladók néha tulságos magas követelései miatt nem fejlődhetett. Gabnaüzletünk szilárd iránya döntő befolyást gyakorolt e héten a bécsi gabnaüzletre is, hol szintén igen kedvező hangulat uralkodott.

Támogatták az itteni hausse-irányzatot a külföldi piaczokról érkezett szilárd tudósitások is. Amerikából az utolso héten körülbelül 200.000 hektoliterrel kevesebb buza érkezett Európába és New-York párszor emelkedett árfolyamokról tudósitott, ugyszintén Londonból is folytonosan szilárd jelentések érkeztek.

AZ „EGYETÉRTÉS" TÁRCZÁJA.

Hugo Viktorhoz.

Fejed, mint Montblanc a hegyek közül,
Égig ragyog s fehér fönségben áll;
A homlokon eszmék borúja ül
S ott ég a legszebb, legtisztább sugár . . .
E mélységből, mely el van lepve árnynyal,
Szent áhitattal rád méláz szemem;
A büszke sas égbontó csucsra szárnyal,
Én lelkemet rajtad pihentetem.

Oh mily dicső vagy! A merész halál
Ha rád tekint, sarlóját porba ejti;
Fejszés az erdőn ily habozva áll
Ős tölgy előtt s az irtó czélt felejti . . .
Nem mer lecsapni e magasztos főre
Mely millióknak nyujtja e vigaszt . . .!
Ugy állsz te köztünk, mint az isten őre,
Hogy védd a gyöngét s letiporod a gazt!

Oh! századunkkal egy idős öreg,
Mily ifju vagy még! . . . . . Hogy nézhetsz e fajra,
Mely egypár évét kinnal birja meg,
S éretlen értten hull a ravatalra!
Mi tart fönn téged, ki a századot
Válladra vetted s hordod csöndesen,
Mily Atlasz vagy te, hogy le nem nyomott
Saját nagyságod roppant sulya sem!

Szivedbe nézek s a titok derül:
Jó vagy s szeretsz, — szeretsz és van hited!
A köny, a mit sirsz, **egy forrásba** gyül,
S e forrás neve: égi szeretet!
Ha már alélt, lelked megfürdik ebben,
És ujra alkot halhatatlan kedvvel,
Mint ifju főnix a magasba lebben,
A szüz aetherbe tisztultan siet fel.

Zord gyülölet nem ronthatott meg téged,
Bár mennyövekkel csaptad a gonoszt,
Lelkedben ah, megváltó harag égett,
Hogy csak a bűn kúfárit ostorozd;
Ugy állsz te most e tünő század végén,
Hitet, reményt s bocsánatot zokogva,
Mint Mózes állott Nébó meredékén,
Az igért földet egy nézésbe fogva!

Nem törhetett meg gyász és számüzés,
Bár a csapás, mint Jóbra, ugy szakadt rád;
Az bizva bizott istenében — és
Te abban biztál, hogy győz a szabadság!
Számüzve ülvén tar szirted fokán *)
Egész világ veled volt s téged áldott;
Nem ugy, mint az, kinek vas homlokán
Irva ez állt: **Elvesztém a világot!**

Nem ugy néztél, mint nézett Bonaparte,
Sötét szemekkel mélázván az árra:
Felé hajó, hadakkal rakva, tart-e,
Rávinni ujra a világ nyakára!
Te nemzetedről busan álmodozván,
Kivántad forrón, hogy legyen **szabad!**
A mig a tenger, mint szelid oroszlán
Mormolva nyalta nyugvó lábadat.

Számüztek Frankhon földéről, de nem
Frankhon szivéből . . ! Ott ültél te, sokkal
Szilárdabban, mint Ő a becstelen
Trón vánkosán! Te éltél a sasokkal.
Mig ő falánk és aljas verebekkel,
Kik morzsát csiptek vendégasztalán;
Téged mosolygva üdvözölt a reggel,
Ő rángva ébredt: most bukik talán!

Hatalma nagy volt és mégis mi hitvány
Megnyerni téged! Megvetetted őt!
Álltál előtte, szent igéd tanitván,
Mint egy apostol a tolvaj előtt.
Hatalmasok lábához nem hajoltál,
Mindig te főnn, — és mindig ők alant!
Alázatos csak koldusokkal voltál
S elődbe tetted a boldogtalant.

Hadd hizelegjen a félénk világ,
Boritsa csókkal a kegyes sarut,
Mely türő népek vert hátára hág
S az udvaroncz mézes szájára rug,
Ha unja bókját . . ! Költő ne hajoljon,
Mert azt az istent, kit szivébe hord,
Azt dobja sárba! Inkább vándoroljon
A viharokkal s egye a nyomort!

Szép Frankhon! ki a lángészt ugy szülöd
Mint Sparta szülte a hős fiakat,
Hajolj meg mélyen ten fiad előtt,
Menj, koszoruzd meg titán fiadat!
Hints küszöbére illatos virágot,
Ősz fürteit babérral fond körül,
Üdvözleted hadd költse a világot,
Mely mint hű testvér, most veled örül!

A nemzeteknek ujjongásiba
Vegyülj te is, te ismeretlen ének!
Ha nem tudod, a földnek mily zuga
Költötte ezt ki, oh! hadd mondjam én meg:
Nép küldi ezt, mely harczok zivatarján
Vérrel szerezte s óvta szük honát,
Mely a szabadságot ringatta karján,
Széppé növelte s nektek adta át.

Nép — egy maroknyi — küzdött értetek,
Mint bősz dagálylyal küzd a tenger partja;
Ő volt, e kis nép, a ti vértetek,
Min összecsorbult Azsiának kardja!
Ti a müvészet keblén révedezve,
Dús kényelemben oltárt raktatok, —
Ő vivott, küzdött, koldussá sebezve
S jutalmul végül — lánczokat kapott!

Minden szabad lett, — ő maradt csak szolga,
Csak ő lett rabbá, a szabadság népe!
De ah! a mint keservét panaszolta,
Az égi esemény ekkor szállt körébe!
A mig bakói, börtönében, álnok
Sátán gyönyörrel kinjait szitották:
A muzsák, mint vigasztaló leányok,
Leszálltak hozzá s türni tanitották.

És nem veszett el! Ujjá születék
Komor sirjában, mint a Golgotán
A gyötrött isten! A szégyen kötelét
Arczukba vágta annyi kin után!
Bukott megint, de a világ siratta;
Oh csoda nemzet! oh gyászsorsu hon!
A megdöbbent hir szájról-szájra adta,
Hogy minden sikod egy-egy Marathon!
Ő részvétből lett uj feltámadás!
Elünk megint, bár lankadtabb az élet,
Mint volt előbb. . ! Lezajlott a csodás
Korszak tusája, — fénye semmivé lett!
De még az oltár nem roskadt a porba,
Van ember még, ki tettekért sohajt!
Lesz még, ki lelket, égőt, tűt e korba,
S az alvó tüz föl fog lobogni majd!

Mester, hiszek! . . . Hiszem, hogy győz a jó,
Hiszem, hogy éjre szép hajnal fakad,
Hogy a szabadság, mint örök napió
Bejárja győzve a világokat!
Sejtő szemem benéz a századokba,
Fény árad onnan, áttör a borún
És földre hull mind . . ! Álmok álmodozva
S lábadhoz ejtem nyiló koszorum . . !

Ábrányi Emil.

Hugó Viktor.

II.

A nagy költő hontalanná lett. Szabad állam földén keresve menhelyet az 1851. decz. 2-diki államcsiny után. Telve hazafiui fájdalommal látta a köztársaság bukását. De erős szelleme nem csüggedett el. Sejtelme megmondá neki, hogy a polgárvérrel áztatott trón, melyet III. Napoleon a köztársaság romjain emelt, nem lehet tartós. Az uzurpator megfoszthatá őt hazájától, de nem némithatá el hatalmas szavát, melyet az önkény ostorozására felemelt.

„**Napoleon le petit**"-jében, e kérlelhetlen gnnynyal irt müben, megsemmisitő villámokat szórt Hugo Viktor az államcsiny férfia ellen, ki, miután megvásárolt tábornokok, megvesztegetett és leitatott ezredek segélyével szétkergette a nemzet törvényhozását és vérbe fojtá az ellenállás kisérletét: nem habozott fejére tenni a császári koronát. Rendkivüli volt a hatás, melyet a számüzött költő ezen gunyirata gyakorolt.

Azóta elbeszélte nekünk Hugo Viktor „**L'histoire d'un crîme**" (Egy bün története) czimü müvében ama nagy tragédia részleteit s a szerepet, melyet az elvhü köztársasági képviselők sorában az államcsiny napjaiban vitt. Lángoló szabadságszeretettel irt könyv ez, telve rajongással a franczia nemzet szent ügye iránt. Az eseményeket, melyeket Hugo Viktor elbeszél, szinte látni véli az olvasó. Tollával mesteri képekben ecseteli az ármány, erőszak és becstelenség gyalázatos orvtámadását a jog, törvény és szabadság ellen, s a lelkesedést és hősiességet, melylyel Baudin és társai szászszoros tulerő ellen halálba rohantak a köztársasági ügy védelmében a faubourg St. Antoine rögtönzött torlaszain.

Kevés könyv tett hasonló hatást a szellemekre, mint Hugo Viktor e müve. Mikor — nehány évvel ezelőtt — megjelent, a franczia nemzet megint közel állott egy végzetes katasztrófához. A Mac-Mahon elnöksége alatt lábrakapott reakczió a köztársaság megbuktatásán fáradozott. E mű azonban nagy tanulságaival, hatalmas „memento"-t képezett a franczia nemzetre nézve oly pillanatban, midőn a legéberebb figyelemre, eszélyre és erélyre volt szükség, nehogy a köztársaság ügye ujra bukást érjen.

Guernsey kies, tengerövezte földén, közel Franczia ország partjaihoz, nyugalmas menhelyet talált a számüzött költő. Itt, az anyagi helyzetének megfelelő pompával berendezett és becses mükincsekkel ékitett „Hauteville-house"-ban (a költő guernsey-i házának neve) irta Hugo Viktor ugyszólva valamennyi müvét, mely az ötvenes évek eleje óta megjelent. Itt fogadta közmondásos szeretetreméltóságával és vendégszeretettel a hazát vesztetteket az, ki maga is hontalanná lett. S innen keltek időközönként azon fulmináns nyilatkozatok, melyekben sikra szállt az európai demokráczia ügye érdekében, hirdette a nemzetek szolidaritásának elvét s az emberi jogok elévülhetlenségét.

A mesés tiszteletdijak, melyeket kiadóitól munkáiért, s főleg regényeiért kapott, lehetségessé tették, hogy Guernseyban bőkezü jótevője legyen a szegényeknek. Egy asztalhoz, mely maiglan is Hugo Viktor birtokában van, a költő elhunyt neje által Guernseyben létesitett gyermekmenhely története fűződik. Valamelyik nap e nemeslelkü hölgy megpillantott az utczán egy öt éves leánykát, ki siró csecsemővel bajlódott. A hölgy kérdésére a gyermek elbeszélte, hogy ő kénytelen dajkálni picziny hugát, mivel szü-

Buza. A hét első felében meglehetős élénk buzaforgalmunk. Külföldön, nevezetesen Londonban és Párisban emelkedtek a lisztárak és nálunk is a barna fajtaju liszt nagyobb keresletnek örvendett, ugy, hogy malmaink is jobb vételkedvet tanusitottak és egy párszor szivesen fizettek pár krral többet. Leginkább alárendeltebb minőségü s oláh buza volt keresett és ezeknek ára emelkedett mintegy 10 kral. Finomabb minőségü kevesebb jött forgalomba, áremelkedés alig volna konstatálható, de a mult heti árak szilárdan tartották magukat. A forgalom 60.70000 mm.

Rozs. Az irányzat igen szilárd, a kereslet nagyon élénk, de áruhiány miatt a forgalom korlátolt maradt és csak nehány ezer mm, adatott el. Az árak 15—20 krral emelkedtek. A mult hét végén záruit rozs 9.95—10.20, e héten hivatalosan 10,10—10.40 frton jegyeztetett, de történtek eladások 10,55 frton is. Alomásokon is keresett volt és távolság szerint fizettek mmázsánkint 9.50—9.90 frtot.

Árpa. Finom áru nagyon keresett, a takarmány áru iránt némileg csökkent a pár hét előtti nagy érdeklődés. Anglia keresi a malátaárut és ennek tulajdonitható ennek szilárdulása. E czikkben különben igen jelentéktelen volt a forgalom és alig tehető pár száz m. mázsára. Az árak az üzlettelenség folytán változatlanok, takarmányáru 6.50—6.70, égetni való 7.40—8.20, sertőzdei 8.50—9.60 frt.

Zab szilárd irányát megtartotta, de mután a fővárosi szükséglet csekély és a készlet az országban elég nagy arra, hogy ne kelljen előleges fedezésről gondoskodni, a forgalom nagyon rendes határok közt mozog. Eladatott 3—4000 mm. teljesen változatlan árakon. 6.20—6.40 frtig.

Tengeri. A forgalom pár napig igen élénk; voltak napok, hogy buzán kivül egyedül tengeri adatott el. Nagy mennyiségben vásároltják az oláh tengerit. A heti forgalom mintegy 6000 m. mázsára rugott. Az ár teljesen változatlan maradt; bánáti 5.70—5.75 frt, más nemü 5.65—5.70 frt.

Repeze szilárd, de a forgalom változatlan árak mellett oly jelentéktelen, hogy részletezésre nem nyujt elegendő tárgyat.

Határidőüzlet. Az effektiv üzlet szilárdságából a határidőüzlet is nyert és általában szilárdnak mondható az üzlet. Tulajdonosok a szilárd irányzatot és a gyakori jó vételkedvet az árak felszállitására akarták felhasználni, de ez csak ritkán és kis mérvben sikerült és nagyobb forgalom csak akkor fejlődött, ha eladók engedményeket tettek. Történtek e héten fedezési vásárlások is, a mennyiben a tartósan hideg időjárás folytán kevés kilátás van arra, hogy a dunai tartományokból egyhamar érkezhetnének hajószállitmányok.

Szokványbuza tavaszra a hét elején 11.07½-en indult, már a következő nap emelkedett 12½ krral, majd ismét 2—3 krral és febr. 24-én már 11.25 frt pénz jegyeztetett. Ekkor támadt egy kis reakczió, az ár lement 11.10-re és zárul a hét végén 11.10—11.15. A forgalom körülbelül 90000 mmázsára rugott.

Szokványbuza őszre kis forgalom mellett e héten már nagyobb árhullámzásnak volt alávetve. Indult 10.30-on, esett 5 krral, következő nap emelkedett 10—12 krral 10.37½-ig, lement ismét 10.32½-re, zárul 10.32½—10.37½.

E héten előfordult két kötés **április hóban szállitandó buzában** is és pedig köttetett 2500 métermázsa 11.30, és 5000 mm. 11.25 frttal.

Bánáti tengeri máj.—jun.-ra szintén szilárd volt, a forgalom nagy kiterjedést nyert. Az ár a mult heti zárlathoz képest pár krajczárral magasabban zárul. A hét elején 5.87-en jegyeztetett, emelkedett 5.88, 5.92, majd 5.98-ra és zárul a hét végén 5.92—5.95. A forgalom mintegy 60—65000 mmázsára rugott. Julius—augusztusra is köttetett 3 rakomány 6.12—6.15 frtig és **oláh tengeri máj.**—juniusra egy rakomány 6.01 frttal.

Zab tavaszra szilárd, ezen szokvány iránt igen jó vélemény uralkodik. Az ár magasabban zárul, mint a mult héten. Indult 6.32½-en emelkedett 6.35 majd 6.47.re lement pénteken 6.37½-re és zárul a hét végén 6.40—6.45. Csak pár rakomány adatott el, mert eladók tartozkodók voltak. **Őszre** is eladatott 1 rakomány 6.12½-en, jegyeztetett 6.17½-en is és zárul 6.12½—6.17½-en.

Repcze üzlettelen jegyeztetik: káposztarepcze 12½, bánáti repcze 11.50.

Liszt. A buzaüzlet szilárdsága hatással volt a lisztárukbani üzlet megszilárdulására is, a mennyiben, bár nem nagymérvü de mégis elért külföldi megrendelések a malmok munkálkodását élöidézték, kevésbé lendült azonban a korpaüzlet, de mult heti árait megtartotta. Jegyeztettek árakban:

Dara. A. 22.40. B. 22.40. Liszt:

0	1	2	3	4	5	6	7
21.80	21.20	20.50	19.80	19.—	18.50	16.70	15.60 14.60
8½		8¾	9		F	D	
13.60		11.50	10.20	—.—	4.20	3.75	

100 kilóért zsákkal bruttó nettótt számitva a budapesti vasut vagy hajóállomásra szállitva,

Gabnaforgalom a lefolyt héten.

Budapestre **érkezett** kilogrammokban:

Osztr. államvaspályával

Buza.	Rozs.	Árpa.	Zab.	Tengeri.	Repcze.	Különf.	Liszt.
2246000	33700	233200	30400	1581400	55500	50400	86700

Magyar államvaspályával

530100	—	173600	40400	=	—	—	40500

Déli vaspályával

170000	40000	10000	—	30000	—	2937800	—

Budapestről **elszállittatott** kilogrammokban;

Osztrák államvaspályával

81900	4600	102000	—	15100	309300	395200	3446900

Magyar állami vasutakkal

20200	—	—	—	—	—	—	377400

Déli vaspályával

173	—	168	—	—	1302	14920	—

Érkezett a lefolyt héten összesen 2.946,100 kgr. buza vagyis 879,900 kgrmmal több, mint a megelőző héten. Rozs összesen 73,700 kgr. kevesebb 30,900 kgrmmal; árpa 416,800 kgr. kevesebb 105.800 kgrmmal; zab 70,800 kgr. kevesebb 93700 kgrmmal; tengeri 1.601,400 kgr. több 982,000 kgrmmal; repeze 55,500 kgr. kevesebb 21,300 kgrmmal, különféle 2.988.200 kgr. több 208,000 kilogrammal; liszt 127,200 kilogramm több 25,300 kilogrammal. — **Elszállittatott** a lefolyt héten összesen 102,273 kilogramm buza, a megelőző héthez képest 21.323 kgrammal több; rozs 4600 kgr., kevesebb 21,300 kgrammal; árpa 102,168 kgr. kevesebb 16,032 kgrammal; tengeri 15100 kgr. kevesebb 25.500 kgrammal; repeze 310.602 kgr. kevesebb 19,198 kgrammal; különféle 410,100 kgr., több 40,979 kgrammal; liszt 3.824.300 kgr. több 410,300 kilogrammal.

Hüvelyesek. (Rechnitz, H. és M. czég tudósitása.) A hét folyamán az üzlet nagyobb élénkséget nyert, nehány czikk jobban kerestetett és magasabb árakon is fizettetett. A készletek elégségesek, kivitelre csekély a kereset, a hajózás megindulása nehány nap multán váratik, miáltal nagyobb hozatalok remélhetők.

Bab, élénkebben kérdeztetik s jobban fizettetik is. I-ső rendü **fehér árért** 8¼—8¾ frtot, **dunai áruert** 7½—8 frt, **törpeért** 10¼—10½ frtot fizettek.

Lencse, csekély forgalmu, csak kisebb tételek ajánltatnak. Ára: **apró szemü** 10—12 frt, **nagy szemü** 15—18 frt.

Borsó nyugodt; noha folyton kinálgatják, kérdés sem történt reá; ára nem változott.

Kölesmag szilárd, készletek szükek, ujabb hozatalok csak a hajózás megindulása után nehány hét mulva, Oláhországból várhatók; mivel kiválóbb minőségü belföldi terméstü áruban hiányt szenvednek, a beraktározott oláh köles 6.—6.20 krral, takarmányáru 5 frttal fizettetett.

Köleskása, jobban kerestetik, de magasabbra tartatik is; első kézben zsákjáért 11 frt követeltetik, mely árat meg is adták.

Bükköny, nyugodt; csekély kereset és nem igen bő készletek mellett, I-ső rendü vetésre való árnert 7—7.50 frtot fizettek.

Lenmag, keveset kinálják, 13 frtra tartatik.

Kendermag, változatlan kedvező állásu, mivel hozatalok nem érkeznek és folyton szükség mutatkozik; 7.25—7.50 frtnál tartja magát.

Mák, kedveltebb és árban szilárdabb; a készletek igen szükek, csak valamivel élénkebb kereset mellett, ára hirtelen emelkedni fog: I. rendü áru általában hiányzik, **szürke** 33—35 frt, **kék** 36—37 frttal fizettetik.

Dió, nyugodt; I-ső minőségüben csekélyek a kinálatok és 20—22 frt tartatik; közép szinü áru 15—17 frtba kerül.

Szilva. (Az „Egyetértés" tudositása.) A forgalom a mult hetihez képest kellemesebb volt, mert Amerikából jelentékeny megrendelések érkeztek és mert nagyobbára jó árakon eszközöltettek is. E mellett Németországból is érkeznek fogyasztási megrendelések ugy, hogy tulajdonosok többnyire spekulánsok — az árakat magasabbra tartották. — Jegyzünk:

Szerbiai szokvány zsákáru			10¼ frt.
Boszniai	„	„	10½ „
„ 117	„	„	11¼ „
„ 100	„	„	12 „

Mind pénz, 56 kilónként, ideszállitva készpénz mellett.

Zsir. (Az „Egyetértés" tudositása.) Zsirfélék e héten ép oly üzlettelenek voltak, mint az elmult héten, de a forgalom a husvéti ünnepek következtével bizonyára élénkülni fog. Jegyzett árak: **Disznózsir**: nyomban szállitandó, a hordó beszámitásával 72 frt; márczius—aprilisi szállitásoknál, hordó nélkül, 69½—70 frt.

Szalonna: vidéki szalonna: 59½—60 frt, fehér táblás! 63 frt, füstölt táblás: 68 frt.

Petroleum. (Grünner és Weisz czég tudósitása.) A lefolyt héten az árucikkben valamivel nyomódott és fizettek 9 frt 50 krt métermázsánként készpénz fizetés mellett. Az előre haladt idény miatt a forgalom megletős volt.

Gyarmatáruk. (Brázay Kálmán tudósitása.) **Czukor.** E hét folyamán az angol értékek árfolyamának hanyatlása folytán keletkezett csökkenő irányt a Franczia országból érkezett kedvező tudósitások nem voltak képesek ellensulyozni, ennek folytán Prágából az árak esését jelzik. Kinálat és kereslet hiánya miatt a forgalom felette csekély. — Sárga jegeczes czukor keresett áru s a készlet csekély volta észlelhető az árak némi emelkedésén. Az üzlet piaczunkon is elhanyagolt maradt; élénkséget várunk a hajózás megnyiltával, a mennyiben nagy mennyiségü áru van már felhalmozva az al-Duna részére. Az árak Budapesten: I. rendü finomitott áru 46½—46, II. 46—45½, I. mézlet 44—43½, II. mézlet 43½—43, koczka 48½—48, hulladék 42½—41½ között minőség szerint váltakozik.

Kávé. Mig a londoni piaczról folytonosan lanyha irányt s minden faj árának leszállását jelentik, addig a hamburgi tudósitás az üzlet csendes folyása mellett az árak változatlanságát, sőt a finomabb fajokban való csekély választék folytán ezek szilárdságát s az üzlet szük körben mozgását konstatálják. A forgalom csak a szükségletre szoritkozik, s kedvezményt a kelendőbb ceylonfajoknál csak nehezen lehet elérni, mig másrészt a vételkedvet megfelelő ajánlatokkal se lehet felkelteni. A Rio-távirat is csendes, de szilárd irányt jelez. Az árak Budapesten: aranyjéva 182—186, jamaica 180—186, I. nagyszemü ceylon 167—160, II. 158—150, aprószemü ceylon 150—130, Lapuayra 137—130, Domingó és Jáva 127—118.

Rizs. Indiai nyersáruk teljes árakon vásároltattak a malmok által, s különösen a csekélyebb minőségü keresett czikk maradt. — Arak galacé I. 28, II. 26, III. 24, Rangon I. 20½, II. 19¼, töredék 17—17½.

Füszer. Bors, singapore, a csendes üzletforgalom daczára szilárd irányunak mondható, a tulajdonosok az eladást nem erőltetik, s egyes tételek előnyösebb árakat értek el. Arak: singapore 94, penange 92, Batavia 89. Fehérbors meglehetősen jól tartja árát, Budapesten 125. Szegfűbors, az áru szaporodása folytán olcsóbban adatik, ára 104—106. Fahéj, lignea faj, állandóan lanyha üzletmenettel s változatlan árakkal, Budapesten 106—108. Gyömbér, folyton szilárd árakon tartatik, s csak kis tételek a folyó szükségletre vásároltattak. — Arak: bengál 65—67, cochin 122—125. Szegfűszeg, a tetemes behozatal folytán alacsonyan áll, ára 255—260. Szerecsendió és virág kevéssé keresett.

Déli gyümölcs. A mandula ára változatlanul szilárd. Apró szőlő jó hangulat mellett emelkedő irányt követ. Mazsola, kiváló minőségü áru ritkán kerül a piaczra, s tetemesen felemelt árakon kel, ma 55 frt, másodrendü áru teljesen elhanyagolt.

Olajok. A finomabb olajok keresettek s jó árakon kelnek, a közönségesek csendesebb forgalommal inkább hanyatló irányuak.

Salétrom. A tetemes behozatal majdnem mind már az áru megérkezése előtt eladatik, s a raktáron levő csekély készlet szilárd árakon tartatik.

Borkő igen szüken van a piaczon, mindamellett nem keresett.

Lakmézga: élénk üzlettel, árai emelkednek.

Higany, spanyol áru, vontatott forgalom mellett árait szilárdan tartja.

Hering. Miután a kivitel ez áruban tetemes s teljesen kielégitő volt, s valószinüleg már nem fog nagyobb mennyiség vásároltatni, a tulajdonosok az eladást erőltetik, minek folytán iránya hanyatló.

Petróleum, csendes forgalommal; Brémában a vevők nem hajlandók a mult heti árakat megadni, mig az amerikai piaczokon a hangulat szilárd.

Norinbergi-, rövid- és diszmüáruk. (Leipniker Manó és Gyula czég tudósitása az „Egyetértés" részére.) Az áruforgalom február hó második felében oly élénk volt, hogy a mult évi kivitelt **tulszárnyalta.** — A tavaszi üzlet valóban kezdetét vette; a helyben megjelent vevők élénken vásároltak, s az utazók is jelentékeny megbizásokkal látták el a nagy kereskedőket. A mult havi hiány e hóban körülbelül fedezve lett, s egészben véve valamennyi áruczikk nagy mértékben kelt.

Az incasso minden sürgetés daczára nem eredményezett sokat s rég lejárt tételeket lehetetlen volt behajtani.

A nálunk gyakran napirenden levő bukásoktól e hóban sem lettünk megkimélve.

Jobban keltek cattonok, csinos uj minták és szinekben, batiszt és cotton kendőcskék, nyári nadrág szövetek vásznak, chiffonok, szövő- és kötőpamutok, selyem-ribon szalagok, csipkék, nyakravalók, glacékesztyük, kötött s szövött, fehér és szines harisnyák, angol-alpacca-paktonhorg aczél evő eszközök, cocus-szappan, kasztadió, szaru s szövet gombok.

Stearin és parafin-gyertyák árveszteséget szenvedtek s ez okból forgalmuk meglehetős élénk maradt.

Ágytoll. A küszöbön álló vásár alkalmából már jelentékeny szállitások érkeztek s külföldi czégek által nagyobb vásárlási megbizások tétettek. Idegen vevők szintén ide érkeztek s nagy vételkedvet árulnak el. Az élénk hangulat folytán az árak szilárdultak, s finomabb tollfajokért magasabb árak is ajánltatnak. Eddig körülbelül 1500 mmázsa különféle tollfajok, különösen tollu szállittattak. Az ez idő szerinti rendes árak: tollu igen finom 270—280 frt, finom 240—250 frt, középfinom 195—220 frt, fosztott toll 160—170 frt, középfinom 115—140 frt, tyuktoll fehér 50—60 frt, szürke 12—16, orosz fosztott toll 60—75 frt; az árak 56 klként értendők.

Gyapju. (Goldmann és Engel tudósitása az „Egyetértés" részére.) A lefolyt héten egészben csak egy kis tétel közép posztógyapju adatott el 105—108 frtjával, néhány forinttal olcsóbban mint a mult vásáron.

Bőr. (Strasser és Schönfeld czég tudósitása az Egyetértés részére.) A lefolyt héten eladatott:

Juhbőrökből: 5000 db. viddini 207 k., nehéz lábak nélkül 37½ frtért 56 kilogr., 2300 db. szerbiai 235 k. nehéz lábakkal 25 frtért 56 k. 1000 db. maczedoniai 43 frtért 56 k., 3000 db. maczedoniai 41 forintért 56 k., 1000 darab maczedoniai 40 forintért 56 kilo, végre 4000 darab maczedoniai 38 frtért 56 klg. 3½ százalék pótsulylyal — mindezeknél két százalék levonással. A készlet juhbőrökben jelentékeny, és a hajózás megnyitásával még szaporodni fog, mivel Szerbiában és Oláhországban sok juhbőr raktároztatik. Ezért óhajtható volna, ha a kereset magyar és cigaja gyapju iránt javulna.

Kecskebőrökből eladatott 3000 darab erdélyi 170 frtért száza, 1200 darab erdélyi 175 frtért száza, 3000 db. erdélyi 61 frtért 50 k., 2000 db. erdélyi heberling bőr 150 frtért száza — netto bassa. Továbbá 3600 db. bánáti kecskebőr 155 frtért száza, 800 db. bánáti heberlingbőr 145 frtért száza, végre 1000 db. boszniai kecskebőr 52 frtért 56 kiloja — ezeknél két százalék levonással.

Marha- és lóbőrökben nem fordult elő üzlet, az árak tehát csak névlegesek; jegyezünk: száraz magyar tehénbőrt 105—107 ft., száraz magyar ökörbőrt 110—112 ft, pitlingbőrt 115—118 ft., Kneipenbőrt 123—128 forint, száraz német tehénbőrt 108—110 frt. német ökörbőrt 110—112 frt. bikabőrt 95—100 frt., mindez méter mázsánként. **Lóbőr:** tisztán szortirozva 10—11 frt. alárendelt áru 7—8½ frt. párja.

Sertésüzlet. (Budapest-Kőbánya, febr. 25. Az első magyar sertéshizlaló és előlegező r. t. heti jelentése.) A sertéseknek nagy számmal való felhajtása, a mely sertéseknek nagyobb része szerbiai és romániai, valamint magyarországi hizó volt, a szilárd árak mellett lefolyt üzletre nem volt befolyással. A nehéz és középszerü keresett portéka volt, ellenben a könnyebb kevesebb figyelemben. **Átlagos heti árak:** 220—280 kilós válogatott magyar faju 58.50—60, a 180—220 kilós 56—58, a 300 kilónál nehezebb öreg 55—56, a környékbeli 55—56, a nem válogatott 57½—58½, az átmenőben levő szerbiai 54—55¼, romániai 53—54, tüskés 51—52½, az alsóbb rendü 48—49 a szerbiai 52 52½ kr. **Takarmány árak:** bánáti kukoricza 5.35, romániai 6.—, árpa 6.70. A helybeli sertés állomány: febr 18-án maradt 61 [illegible] a magyar alvidékről, hizott 7013, hizott [illegible] Romániából 1426, Romániából 1649, a magyar államvasuttal, hizó 1729, összesen 16.619 lett 78,380 drb. **Elhajtatott:** a magyar felvidékre 345, Bécsbe 2822, Csehországba 804 Bodenbachon át 2506, Rutteken át 1766, Németország déli részébe és Franciaországba 1423, Budapesten elfogyott 2162 a kültelkeken 130, a magyar államvasuton elvitetett 89, összesen 12047, maradt 66333, a részvénytársaság szállásaiban van 16646 drb. **Az egészségi és transitó** szállásokban febr. 18-án maradt 8105, hozzáhajtatott szerbiai 1436, rumaniai 1649, lett 13190, elhajtatott 4554, maradt 8636 drb, és pedig 2631 drb szerbiai és 6005 drb rumaniai. Az egészségügyi vizsgálatoknál ez évben 515 drb lett megsemmisitve.

Vegyes közlemények.

‡ **Szerb vasutak.** Tagadhathatlan, hogy a **Bontoux** ellen kifejtett **orosz és angol** konkurrenczia igen jelentékeny és bár a „Pol. Corr." szerint a szerb kormány a **Bontoux**-al kötött konvencció elfogadásából kabinetkérdést akar csinálni, mégis kétségesnek kell tartanunk annak elfogadását. Az angol és orosz koncurrensek háta mögött állanak az illetők kormányai és ezek részint magára **Milán** fejedelemre, részint a skupstina tagjaira gyakorolnak nagy befolyást. Mindenesetre heves felszólamlások fogják megelőzni a convencció fölötti szavazást, mi csak két hét mulva várható.

‡ **A német mezőgazdák kongresszusa**, mely e hó 22-én tartatott Berlinben a következő napirenddel nyilt meg; 1. Amerika termelése mint a legnagyobb veszély a német mezőgazdaságra; 2. a szesz megadóztatása; 3. a munkásbiztositás; 4. az érték-kérdés. Az értekezlet első napján csakis az első pontot fejezték be és erre vonatkozólag kimondatott, hogy a németországi jelenlegi gabonavámok emeltessenek még föl, a vasuti fuvardijak szintén fölemelendők. Az Ausztria-Magyarországgal kötendő kereskedelmi szerződés szintén hátrányára volna a németországi gabonatermelésnek, mert ez lehetséges, hogy előmozditaná a szabadkereskedelmet, melynek az értekezlet még elvben is ellensége. A szesz megadózására nézve csakis a referens olvasta fel jelentését, melyben a termelési adó ellen és a fogyasztási adó mellett nyilatkozott.

Iparügyek.

— **A budapesti kereskedelmi és iparkamara** f. hó 28-án d. u. 4 órakor teljes ülést tart. Fontosabb tárgyak: Elnöki közlések. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium leiratai: 2. a Rácz-Almas és Jász-Kerekegyháza községek által kért vásárengedélyek iránt, 3. a kamarának az ipari oktatás ügyében létesitendő állandó bizottságban való képviseltetése iránt. Az iparosztály jegyzőkönyvének felolvasása, melynek tárgyai: A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium leiratai: 4. a deszkák és gerendák fürészelésének és kivágásának a métermérték szerinti eszközlése iránt. 5. a mérő készüléknek hitelesitett állapotban való árulása iránt; 6. a villamossági készülékekből Párizsban rendezendő nemzetközi kiállitás tárgyában; 7. az ipari érdekek közvetlen előmozditása czéljából bizonyos összegnek a kamarai költségvetésbe fetvétele iránt. 8. A közoktatásügyi miniszterium leirata a technologiai iparmuzeum segélyezése tárgyában. 9. A zólyomi iskolaszék átirnta iparisklai segély elnyerése iránt. 10. Krausz Lajos kamarai tag indittványa a kir. fogyasztási főhivatal czélszerübb elhelyezése iránt. 11. Jelentés a külföldre utazó iparos segédek hadmentességi dijának lerovása tárgyában. 21. Jelentés az iparos segédek kereseti adójának nyilvántartása ügyében. 13. A m. keresk. csarnok átirata egy alapitvány létesitése iránt. 14. Az aradi kamara átirata a bélyeg- és illetékekről szóló törvényjavaslat ügyében.

Kereskedelem és tőzsde.

Az uj nemzetközi pénzkonferencziák.

Az idők folyamában már több nemzetközi pénzkongresszusok tartattak, de ezek egyike sem találkozott oly általános és feszült érdeklődéssel, mint most ama konferencziák, melyek néhány hét mulva Franczia ország meghivására az értékkérdés utólagos megbeszélése végett Párisban fognak tartatni.

Kisértsük meg a főállamok jelenlegi pénzforgalmának becslését, valamint ezek állását a küszöbön álló konferenczia-val szemben.

Az 1878-iki augusztus havában a washingtoni kabinet meghivása folytán Párisban tartott nemzetközi pénzkonferenczián képviselve voltak: Belgium, Franczia ország, Görögország, Nagy-Britannia, Olaszország, Németalföld, Ausztria-Magyarország, Oroszország, Svédország és Norvégia, Svajcz és az Egyesült-Államok. A német kormány udvariasan visszautasitotta a meghivást.

A tanácskozások az Egyesült-Államok kiküldöttei által tett praecis javaslatok körül forogtak:

1. „Az értekezlet azt hiszi, hogy nem volna kívánatos az ezüstöt Európában és az Egyesült-Államokban a szabad verésből kizárni. Ellenkezőleg azt hiszi, hogy az ezüst kiverése és törvényes teljes érvényü fizetési eszközül való korlátlan használata azon államokban, hol még fennáll, ezentul is fentartandó es oly országokban, hol már megszünt, ismét behozandó.

2. Az arany és az ezüst egyidejüleges felhasználása mint törvényes fizetési eszköz minden összegre biztositható: a) ha nemzetközi megegyezéssel megállapitandó viszony szerint egyenlő fabat hoznak be, és b) ha a két fém mindegyikére a megállapitott érték-reláczió szerint teljesen egyenlő föltételeket vesznek fel a kiverésnél.

A mig ez elvi javaslat el nem fogadtatott, hiábavaló és czéltalan lett volna az értékreláczió fölött véleményeseret kezdeményezni és ez a kardinális pont érintetlenül is maradt.

Abritt delegáltak határozottan a kettős érték elve ellen nyilatkoztak.

Franczia ország nagyon tartózkodó állást foglalt el, hanem várakozni akart addig, mig az ezüst elértéktelenitésének okai kipuhatolva lesznek.

Belgium és **Svájcz** delegáltjai határozottan visszautasitották az amerikai javaslatokat. Az **olasz** delegáltak elfogadták azt.

Svédország és **Norvégia** visszautasitották az amerikai javaslatot; a **németalföldi** kormány pedig kinyilatkoztatta, hogy mig Anglia és Németország az egyedüli aranyérték mellett lesznek, Németalföld részére sem lehetséges más rendszer.

Ausztria-Magyarország és **Oroszország** egyelőre várakozni akart.

A konferenczia végével a képviselt európai államok (Olaszország kivételével) a következő rezoluczióban állapodtak meg:

1. Szükséges, hogy az ezüst-pénz, mint ilyen ép ugy fennálljon mint az arany, de az, vajjon az egyik vagy másik nemes fém, vagy mindkettő használtassék-e, az illető állam helyzetétől függ.

2. Az ezüstverés korlatozásának kérdése minden állam szabad elhatározására hagyatik.

3. A nyilvánult véleménykülönbség folytán feleslegessé vált a két nemes fém nemzetközi értékviszonyának kérdései fölött vitatkozni.

E rezolucció nem egyéb, mint a kettős érték minden tervének határozott visszautasitása.

E konferenczia óta ma már harmincz hó folyt le. Azóta több történt, mi az értékkérdést átalán és az egyes államok pénzpolitikáját érinti. Ez események közül nehányat felsorolunk:

1878. augusztus 29-ikén volt a nemzetközi pénzkonferesszus hetedik és utolsó ülése és már másnap nyilt meg szintén Párisban, Franczia ország, Belgium, Olaszország és Svajcz delegáltjainak konferenczája az ugynevezett latin pénzegylet meghosszabbitása végett. Az emlitett államok között a konvencció 6 évre megköttetett.

Angliában a nemzetközi konferenczia eredménytelensége következtében a kettős érték mellett agitácció indult meg. Ez agitácció azonban nem vezetett czélra.

Németországban is kezdték az ezüstöt bevonni, mert azt hitték, hogy ezáltal gátat vetnek az ezüst elértéktelenedése elé; ez azonban nem sikerült, mert az ezüst értéke maig is átlag 14%-kal áll a normális ár alatt.

Az Egyesült-Államok is ujra megkisérték az ezüst rehabilitálását. E tekintetben főleg Németországra vetették szemüket és minden eszközt felhasználtak arra, hogy a közvéleményt a maguk részére hóditsák, de hasztalanul. Az Egyesült-Államokban még mindig vagy 2.200,000 ezüst dollárt veretnek havonkint, habár a bankok és nagykereskedők szigoruan ragaszkadnak az aranyfizetéshez.

Az értékkérdésre nézve rendkivül fontos az, hogy 1879 közepe óta roppant mennyiségü arany folyt Európából az Egyesült-Államokban és nincs is kilátás arra, hogy ez az arany ismét visszajöjjön. Egyuttal a franczia bank érczállománya is rendkivüli változást szenvedett. 1876 végével ez 1,268 500,000 frank aranyból és 638.600,000 frank ezüstből állott; ez évi február 17-én pedig 546.209,000 frank arany és 1,211,464,000 frank ezüst! E körülmény, valamint a mindig általánosabban nyilvánuló aggodalom az arany progressiv szük volta ellen idézték valószinüleg azt elő, hogy ujolag nemzetközi pénzkonferenczia hivatott össze.

—

** **A magyar-franczia biztositó társulat** és **Boutouxról** Párisban a napokban azon hir keringett, hogy közösen egy szerbiai biztositó társulatot alapitanak Belgrádban. A hir már oly pozitiv formában lépett fel, hogy tudni akarták, hogy **Moskovitz** a magyar-franczia igazgatója e czélból előbb Párisba és onnan Belgrádba utazik az előintézkedések megtételére. Hát az igaz, hogy **Moskovitz** ur elutazott, de nem Párisba, hanem Bécsbe és egészen más ügyben. A mi a szerb biztositó társulatot illeti, valószinü, hogy **Bontoux** ilyet alapit Belgrádban, ha megcsinálja a vasuti üzletet és hogy a biztositó intézet üzletével a magyar-franczia biztositó társulatot hozták kapcsolatba, annak egyedüli oka abban rejlik, hogy **Bontoux** a magyar franczia egyik alapitója és a kötendő szerb kereskedelmi szerződés szerint magyar biztositó intézetek minden külön konczesszió nélkül alapithatnak társulatot Szerbiában.

** **Gabona határidők hanyatlása.** Márczius hó első napján kezdődnek meg a tavaszi határidőre eladott gabonák fölmondása, és a fölmondás után 5-ik napra megindulnak az áruszállitások. A gyenge spekuláczió, mely nem akarja az árukat átvenni, nem merte bevárni a fölmondásokat, és sietett kötésein tuladni. Ezen nagyobb kinálat okozta az árak esését az utóbbi napokban, daczára a kész árukbani szilárd irányzatnak, a „hausse" párt nem volt képes határidőkben az emelkedő irányzattal lépést tartani.

** **A magyar jelzálogbanknak** közgyülésén az igazgatók és felügyelő tanácsosok összeférhetlensége tárgyában hozott határozata alapján Steiger Gyula és Brüll Miksa bankigazgatósági tagok valamint Dániel Ernő és Kléh István felügyelő tanácsosok a magyar jelzálogbank kebléből ki fognak lépni s ezen intézet igazgatósága a legközelebbi időben az alapszabályok értelmében uj tagokat fog cooptálni.

---

lét egész napon át távol tartja a munka. A költő neje erre elhatározta, hogy a guernseyi munkás lakosság gyermekei számára menhelyet alapit. E czélból bazárt rendezett, felkérve többek között Franczia ország akkori négy leghirnevesebb iróját, hogy küldenék meg elárusitandó tárgy gyanánt tintatartóikat pár sornyi kézirat kiséretében. E négy hirneves iró: id. Dumas Sándor, Lamartine, George Sand és Hugo Viktor volt. Elküldötték tintatartóikat, melyeknek folyadékával annyi mesteri mü lett megirva. Guernseyban azonban e négy tintatartónak s a kis asztalnak, melyre a bazárban helyeztettek, nem akadt vevője. Négy tintatartóért mindenki sokalta a 2500 franknyi árt. Ekkor maga Hugo Viktor vette meg a drága apróságokat.

A Hauteville-house egyik terme, a „galerie de chêne", nagybecsü mütárgyak tárházát képezte. E terem falait pompás szőnyegek borták, gazdag gyöngydiszitéssel és arany himzésü madarakkal. Hugo Viktor e nagybecsü régi fali szőnyegeket, melyek egykoron Krisztina svéd királyné hálószobáját diszitették, 15 ezer frankon vette, de értékük bizvást négyszer annyira tehető. Ugyanitt volt látható Garibaldi ágya. A mentanai szerencsétlen ütközet után ugyanis Hugo Viktor fölajánlta házát az olasz szabadsághősnek, gyönyörü költői levelében többek között ezeket irva hozzá:

„Et nous regarderons, car le soir fait rever,
En attendant les droits, les astres se lever."

De Garibaldi nem jött el s a számára fölajánlott ágy üresen maradt.

Mint jelenleg Párisban, ugy Guernseyban is mindenki ismerte a nagy költőt, kit naponként lehetett látni az utczán, kedvencz ebétől kisérve. Bizonyára a második császárság senatusára való csipős czélzással nevezte el Hugo Viktor e kutyát „Senatusnak." Az eb nyakára kötött szalagon e sorok voltak olvashatók: „Ha valaki haza kisérne, hálás lennék érte. Állapotom: kutya: gazdám: Hugo; nevem Senatus."

Pár év óta Hugo Viktor Párisban az „Avenue d'Eylau" mentén fekvő házában lakik. E nagyrészt még kiépitetlen utvonal messze esik Páris zajától és óriási forgalmától. A költő maga lakja az angol minta szerint épitett házat. A falon át azonban ajtó van törve a szomszéd épületbe, melyben a költő elhunyt fiának, Charles Hugonak özvegye lakik jelenlegi férjével: **Lockroy**-val és Hugó Viktor unokával. Itt lakik azonkivül **Douet** asszony, a költőnek elválaszthatatlan barátnője, ki hófehér haja daczára még mindig élénken emlékeztet arra, hogy egykor elsőrendü szépség volt. Douet asszony fogadja a költő vendégeit és végzi a házi-asszony tisztét.

Hugo Viktor évtizedeken át reggeli 5 órakor kelt föl, hideg fürdőt vett és két tojás s egy csésze fekete kávé elköltése után az iróasztalhoz lépett, déli egy óráig megszakitás nélkül dolgozva. Ma szintén öt órakor kel ugyan, de első reggeli után — hacsak az idő nem rendkivül rosz — sétálni indul. Legnagyobb öröme abban telik, ha egy omnibusz tetejére felülve, gyönyörködhetik azon örökké változó képekben, melyeket a párisi élet eléje tár. Alig van valaki ezen óriási világvárosban, ki ne ismerné az agg költőt. A mint szellemtől és szivjóságtól sugárzó arczát észreveszik: a tömeg soraiban szájról szájra kel a moraj: „Ez Hugo Viktor!"

A reggeli séta után Hugo Viktor hazatér, másodszor reggelizik s aztán estéig egy folytában dolgozik, leszámitva azon napokat, mikor a szenatus üléseket tart. Ebédjét hozzá tartozói és rendszerint nehány vendég társaságában költi el. Kitünő étvágygyal eszik és gyakran nyul déli, édes borral telt pohara után. Asztal mellett barátja a mulatható történetkéknek. Ő maga régmult évtizedek apró eseményeire oly jól emlékezik, mintha azok pár hónappal ezelőtt történtek volna. Emlékező tehetsége bámulatos. Beszédmodora sajátságos vegyüléke a büszke udvariasságnak s a megnyerő szivjóságnak.

Ebéd után Hugo Viktor és asztali társasága átmennek a szalonba. Ott a költő télen a nagy kandalló előtti karszékben, máskor pedig egy kis pamlagon foglal helyet, melyen csak két személy számára van hely. A vendégek fölváltva foglalnak helyet e pamlagon, hogy darab ideig csevegjenek a költővel. Most tiz órakor véget érnek ezen estélyek. Azelőtt azonban éjfélig is eltartottak, s a rummal erősen vegyitett thea, melyet régebben Hugo Viktor szalonjában a vendégek elé helyeztek, bizonyos hirnévre tett szert. A költő közvetlen környezetéhez tartoznak Lockroy-n kivül **Vacquerie**, **Meurice**, **Paul de Saint-Victor**, de **Banville** s még néhányan az irói világból.

Szellemének hatalma, mint legutóbbi müvének (az általunk annak idején részletesen ismertetett „Szamár"-nak) ujabban készült részletei is bizonyitják, egészen a régi.

Az „EGYETÉRTÉS" második melléklete.
57-ik számához. Vasárnap, 1881. február 27.

Irodalom.

— **Aigner kiadásában** igen díszes alakban jelent meg Széchy Károly „Szép Ilonka" czimü verses regénye és Schiller „Don Carlos" drámai költeménye E. Kovács Gyula fordításában. A „Szép Ilonka"-ból egy füzet előfutárképen az Aigner-féle „Szépirodalmi csarnok"-ban jelent meg. Széchy e müvel az akademia 200 aranyos Nádasdy-díjáért pályázott, dicséretet nyert, de a jutalmat nem adták ki neki, mert a birálók szabadosnak találták társadalmi erkölcsök dolgában. E megrovás ellen tiltakozik a szerző az előszóban. A mü egyébiránt most már a közönség előtt lévén, kiki maga itélhet. A 200 lapra terjedő és szerző fénnyomatu arczképével is ellátott kötet ára 2 frt. — „Don Carlos," Schiller nagyhirü drámai költeménye igen derék fordítóra talált E. Kovács Gyulában, ki mint drámai szinész jól ismeri a páthosz föltételeit, mint költő pedig birja hozzá a nyelvet, s ezen kivül egész lelkesültséggel viseltetik Schiller iránt, mint ez kitünik a kötet függelékét tevő „tanulmányban," hol e drámai müvet és főalakjait érdekesen ismerteti. „Don Carlos"-nak ez a fordítása az első, melyben Schillert a magyar olvasó is zavartalanul élvezheti. A mit eddig Schillertől forditottak, (értjük a drámai müveket) az ma már nemcsak elavult, hanem fordítása idejében sem valami sikerült munka volt. Kovács Gyula e fordítása szerint fogják „Don Carlost" a nemzeti szinházban is bemutatni. A 314 lapra terjedő kötet ára 2 frt 50 kr. Mind „Don Carlos", mind Széchy könyve vastag velinpapirra van nyomtatva, s a tiszta nyomás és kiállítás dicséretére válik a Weiszmann testvérek nyomdájának.

— A **„Budapesti Szemle"** márcziusi füzete már megjelent. Ismét van benne támadás Kossuth ellen; a multkor a pragmatica sanctio miatt támadta meg a B. Szemle Kossuth „Iratait", most „Kossuth és Görgei" czimen foly tovább a támadás egy uj harczvonalon, melyet Görgeinek a szerkesztőhöz intézett levele kezd meg. Küld ebben egy czikket, melyet „legjobb barátja irt." Szintén az „Iratok" ellen van intézve. Görgei — vagy legjobb barátja — mentegeti magát az ellene felhozott vádak ellen. Idézi Kossuthnak a Kölnische Zeitungban 1851-ben megjelent levelét, hogy az „Iratok" némely adataival szembe állítsa. Görgei először is tagadja, mintha a függetlenségi nyilatkozatot a hadsereg, a vezérek, vagy pláne ő helyeselték volna; tagadja, mintha Görgei tiszteletet és ragaszkodást tanusitott volna Kossuth iránt. Csak mint a honvédelmi bizottság elnökét tisztelte, de mint kormányzót nem. Tagadja, hogy Görgei diktátorságra sovárgott, mintha ravaszsággal csepegtette volna a kormányzó iránti surlódás mérgét: és végül tagadja, hogy áruló lett volna; sőt Kossuthot támadja meg a függetlenségi nyilatkozat miatt. A kik ismerik Görgei korábbi mentegető iratait („Mein Leben und Wirken," s a „Gazdátlan leveleket") azok ismétlését rövid kivonatban találják itt. Remélhető, hogy legközelebb a „Budapesti Szemle" Kossuth „Iratait" — mint megjelent könyvet — szintén fogja ismertetni. A B. Szemle e füzetében Pulszky Ferencz bevégzi Martinovicsról irt tanulmányát, mely felfogás tekintetében, s főleg Martinovics jellemét illetőleg különbözik a Fraknói ellenszenve által rikitóvá lett alaktól. A birák eljárását szintén más szemekkel nézi. Értékes közlemény gr. Széchen Antal tanulmánya Kisfaludy Sándorról, melyet a Kisfaludy-Társaság nagy gyülésén olvasott föl. A szépirodalmat erőteljesen képviseli Gyulai Pál költői beszélye „Szilágyi és Hajmási," szintén a nagygyülés egyik tárgya és költészeti irodalmunk érdemes uj darabja. Asbóth János „Bismarck és az uj Németország" czimü czikket irt; Dezső Béla folytatja multkor kezdődött természettudományi czikkét: „Az ujabb állattani mozgalmak." Lánczy Gyula Disraeli (lord Beaconsfield) „Endymion" regényét ismerteti. Wertheimer Ede „I. Napoleon legujabb életrajzát," mely Párisban nem régiben jelent meg Jung ezredestől, stb.

— **„Farkasok közt"**, szinmü 5 felvonásban, irta Ujvári Béla, kapható Grimm Gusztáv budapesti kereskedése utján 80 krért. Pörpatvaros könyv ez. Terjedelmes előljáró beszéd nyitja meg, mely elmondja a szinmü viszontagságait. Az a nem rendkivüli történt vele, hogy a nemzeti szinháznál visszautasitották. A szerző pedig egyik napi lapban nemsokára vádat emelt, hogy a nemzeti szinház drámabiráló bizottságának egyik tagja, Csiky Gergely, a szinmü kéziratát felhasználva, novellát irt abból s a „Fővárosi Lapok"-ban „A mult czim alatt ki is adta. Ujvári eléggé kikapott e vádja miatt egy pár laptól. Csiky kijelentette, hogy nem is emlékezik se Ujvárira se darabjára. Ujvári tehát kiadta darabját könyvalakban, s a plágium vádjával apellál a nagy közönségre. Nem kivánunk birák lenni. A kérdést mindjárt kezdetben átvitték a személyeskedés terére, Csiky érdemeivel szemközt a vádat emelő „bizonyos soproni tanár" bizonytalan értékével, gymnasiális önképzőköri gradatióval argumentálva. Az inkriminált novellát sem ismerjük. Csak pusztán arról vetünk ide egy-két szót, a mit a könyvről magáról kell e rovatban elmondani. Az előljáró beszédben a szerző nagy érzékenykedést mutat a miatt, hogy darabját el nem fogadták. Megtámadja a drámabiráló bizottságot, mely egyébiránt elismerni valót is talált a szinmüben, s a szerző tehetségét nem hagyta emlités nélkül. A szinház drámai igazgatója emliti a szerzőhöz intézett levelében, hogy Csiky ur véleménye is megegyezik lényegében az övével. Ezzel Ujvári kimutatja, hogy Csiky csakugyan olvasta darabját. A szinmü, mint szindarab gyönge, nem ér föl a nemzeti szinház igényeig. A drámabirálók itélete nem elfogult. De van annyi jó tulajdonsága, menynyivel a szerző tanusit olyan tehetséget, hogy a mi irodalmi viszonyaink közt megilleti a bátoritás a jövőre. Ezt — mint az előljáró beszédből látni — a nemzeti szinház részéről meg is kapta. De egy pár lap már látatlanban a füzfa tilinkósok közé klasszifikálta a szerzőt, a ki hangzatos vádakkal akar sületlensége iránt figyelmet erőszakolni és előfizetőket csalogatni. Alkalmasint semmi szüksége sem volt Csiky Gergely irodalmi sikereinek oly sürgős és foszladozó védelemre, melynek csak addig legyen értéke, mig a könyv utoljára is megjelenik. A „Farkasok közt" gyarló szinmü, szerzője nem ismerős a szinpadi technikával; a mint tárgyát elrendezi, az nem szinpadi architektura. Még vezérczikket is ád a tisztviselők választása ellen. Hanem társadalmi iránynregénynek, elbeszélésnek jó tárgy, s egyéb — irodalmilag fölszámitható — tulajdonai is vannak. Nyelve választékos, dialogjai élénkek, s mint regény vagy novella, az elbeszélés könnyebben érvényesülő eszközeivel sok részlete bizonyára kiemelkednék. A szerző bir a meseszövés adományával és stylje is megvan. Határozottan pártját fogjuk azok ellenében, kik előre valami irodalmi gézenguznak tüntették föl. Visszatetszik nekünk az is, hogy Csiky nem igyekezett magát félrehuzni az ő rovására folyt plágiumos pörpatvartól épen akkor, mikor a könyv már megjelent, hanem ő maga volt az első, ki sietett a könyvről és értékéről legelőször irni a „Fővárosi Lapokban". Épenséggel nem olyan silányság, mint a minőnek ott feltünteti. Semmi kicsufolni való nincs abban, mert a czimlap tiltakozik, hogy a szinmü a „szinházakra nézve kézirat" gyanánt van kinyomtatva. Előlehet biz azt adni vidéki szinpadokon, egészen bátran. A plágium vádjának támogatására Ujvári az „előljáró beszédben" vázolja Csiky novellájának meséjét, de ebből csak az tünik ki, hogy a szinmü és az inkriminált novella alapeszméjében rokon vonások vannak, a mi azonban gyakori az irodalmi müvekben. Azt a vádat, hogy Csiky egyes kifejezéseket is, melyek a helyzeteket jellemzik, a „Farkasok közt" szinmüből meritette, az olvasó itéletére bizza a szerző, azt mondván, hogy „ezeket könnyü föltalálni." Azonban elmulasztja megjelölni. Ujvári megtanulhatja, hogy nem elég irni a „Farkasok közti" dologról, hanem — ezt egy pár hirlappal szemközt mondjuk, — tudni kell „együtt orditani farkasokkal," vagy pedig hallgatni.

— **„Atalános boncztan,"** irta Mihalkovics Géza budapesti egyetemi tanár, kiadta tagjai számára a magyar orvosi könyvkiadó társulat, nagy nyolczadrét, 740 lap, 544 fametszettel. Orvosi szakirodalmunk jelentős müve, melynek közrebocsátásával az orvosi könyvkiadó társulat igen jó szolgálatot tett. A magyar orvosi közönség ezen nagy terjedelmü kézi könyvben a szövettannak első részét, azaz a szorosabb értelemben vett átalános boncztant kapja, a tárgy terjedelmessége a tudós szerzőt egy külön kötet megirására utalta, melyen már dolgozik is, mint a bevezetésben jelzi. A szövettan gyors fejlődése mellett az idegen müvek ma már vagy nem állanak egészen a szinvonalon, vagy más irányuak és eltérő tartalmuak. A szerző nagy gondot forditott a szövetek fejlődésére, azután a szövetek osztályozásában lehetőleg a fejlődéstani alapokat tartotta szem előtt, ez pedig szükségessé tette, hogy magyarul irt fejlődéstannak hiányában a fejlődéstani ismeretekből annyit vegyen föl, a mennyi a szövettanban a tájékozásra szükséges. A sokféle és változatos alakok megértésére szükséges ábrák közlésével is bőven van illusztrálva e nagy munka. Bevezető részei a szövettan földadatával, történetével és kézi könyveivel foglalkoznak azután a következő felosztás következik: általános sejt-tan és sejt-fejlődés; a szövetek, a kötő anyagok csoportja, vér, rostos kötszövet, s részletesen a többi szövetek; idegvégződések, a véredények, a nyirk-edények, és mirigy-szövet. Minden czikk végén föl van tüntetve az ujabb irodalom 1870-től s ebben utmutatást nyernek mindazok, kik tanulmányokkal vagy vizsgálatokkal akarnak foglalkozni. A derék mü megjelenését csak egyszerün jelezni kivánjuk itt, s figyelmébe ajánlani az illetékes köröknek.

— **„Filozófiai irók tára."** A magyar tud. akademia támogatásával szerkesztik Alexander Bernát és Bánóczi József. Az első kötet Descartes müveivel indult meg Alexander tiszta és magyaros fordításában, ki egyszersmind magyarázatokkal ellátta s a XVII. század hires bölcsészének életrajzát is megirta, rendszerének megismertetésével együtt. E vállalat a mi fölötte szegény filozófiai irodalmunkba a filozófok főmüveit ülteti által, hogy hazai nyelven is meglegyenek azok. Előfizetés nincs rá hirdetve, miután egyes darabjai időhöz nem kötve jelennek meg, 10—12 ivnyi terjedelemben. Közelébb Schopenhauer néhány válogatott értekezését fogja adni, hogy változatva jelenjenek meg a régibbek mellett a modern filozófok. A vállalatot Descartes müveivel („Értekezés az értelem helyes használatának s a tudományos igazságok kutatásának módszeréről" — „Elmélkedések a metafizikáról") kezdeni meg, nem csupán az ajánlotta, hogy az ujkori gondolkozás egyik legnevezetesb vezérférfiát vezesse be, hanem a szerkesztők bizonyos tekintetben nemzeti hálát is akartak leróni a nagy filozóf irányában. Ugyanis Descartesnak köszönjük a filozófiai gondolkodás első ébredését Magyarországon is. Az utrechti egyetemen, hol először hirdették Descartes uj gondolatait, az akkor már üldözőbe vett uj világnézletet egy magyar ifju is magába szivta: Apáczai Cseri János, ki aztán a szabadgondolkozás első hirdetője lett hazánkban, s a gyulafehérvári ezért a torony tetejéről akarták levetni. De a lelkes férfiu nem csüggedett. Kolozsvártt, a hová büntetésképp áttették, ép oly buzgósággal s önfeláldozó odaadással folytatta munkásságát, melyet azonban a halál virágzó férfikorában megszakitott. Apáczai után nem jött senki, ki a szabad gondolkodásra irányozta volna a nemzet figyelmét. Az itt közölt két értekezés a filozófia alapproblemáit oly érdekesen és hathatósan tárja föl, hogy paedagogiai szempontból is keresve sem találhatni e czélra alkalmasabb müvet. A nagy közönségre is — komoly bár — de épenséggel nem nehéz olvasmány, s meggyőződhetik kiki, hogy nem minden filozofusra illik az érthetetlenség vádja. Maga a fordító, — ki derekasan végezte a dolgát — azt irja: „A ki nyelvünket azzal vádolja, hogy ily filozofiai elmélkedések kifejezésére nem alkalmas, az rágalmazza, de nem ismeri. Sehol nem éreztük nyelvünket nyügnek vagy alkalmatlan gátnak, s ha e fordités nem elég gördülékeny, az a minden fordittással járó nehézségeknek tudandó be." A „filozofiai irók tára" mig az akadémia részéről anyagi támogatást nyer, a szellemi támogatásra az erre illetékes oldalról vállalkoztak s Platon fordításával Hunfalvy Pál, Pascallal Greguss s a görög bölesekével Csiky foglalkozik. Emlitsük meg végül a kötet csinos volát s hogy ára 1 frt 20 kr.

— **„La Traviata,"** dalok egy tévedt nőhöz; irta Vészi József; 120 lap, ára 1 frt. A szerző az előszóban magyarázza, hogy mért ir verseket egy tévedt nőhöz. Azért, mert a „vétek is tudfenséges lenni, ha a megbánás fölemeli magához." Beszél a bünbánó Magdolnáról és Nánáról, (alkalmasint a Zola „Nana"-járól),' a ki vétkezik, a nélkül, hogy tudná, hisz nem ugy nevelték, hogy tudná, mikor vétkezik, A Nánák ellen Vészi József a felebaráti szeretet és a szerelem gyógyszerét ajánlja, meg a nőnevelést. „Ez a könyv, — mint a szerző hiszi, — rámutat a bajra; eddig a költészet elmehet, tovább nem." Szóval Vészi József, mint társadalmi poéta foglalkoztatja magát 119 lapon keresztül, és verseket zengedez a Nanákhoz, és a kaméliás hölgyek fajához. A bajra ugyan rámutat, meg is énekli szerelmes akkordokban, de igazán nem tudni, hogy vajjon „azokat" akarja-e mulattatni, vagy „irántok" szentimentálismust ébreszteni. A kényes hurokat ugyancsak pengeti, s örvényt, kárhozatot, Venust és Daemont énekel nem minden tehetség nélkül. Folyékonyan versel, akadnak gondolatai, és meg-megszólal egy-egy erősebb hang is a kötetben. De a feslett ideálok és exczentrikus ideák bizony nem hatnak meg ily folytonos hajszolásban. Beteges kedvtelés ez, mely egy egész kötetre menő Tannhäuser-kedést tüzött ki feladatául. Az egyhanguság hamar bekövetkezik, akár elején, akár közepén, akár végén nyissuk ki az ilyen könyvet, mert az erkölcsöknek igen kevés de lesujtó szavuk van, s azok igazságával feleselni, annyi mint folytonos ismétlésekbe bonyolodni. Fordoljon tehetségével Vészi József hálásabb részéhez a teremtésnek.

— **Csepreghy Ferencz összes müveiből** megjelent a második kötet is, 348 lapnyi terjedelemmel, s a korán elhunyi irótól ebben a következő szinmüveket találjuk: Kolumbusz Kristóf. Utazás a holdba. Perőzes (eddig még nem került szinre.) Két menyegző. Prolog a Lumpácziushoz. Az utolsó pesti német. Az összes müvek meghaladják a száz ivet. Ismételve figyelmeztetjük a közönséget ez élvezetes müvekre. Előfizethetni Evva Lajos népszinházi titkárnál 5 frtjával. A jövedelem a siremlék költségeire fordittatik.

— **„Gyöngyös és vidéke története".** irta Ethei Sebők László; egy nagy kötet, 304 lap; megjelent Gyöngyösön, Herczog Armin nyomdájában. Egész a legujabb napokig adja a Mátraalja történetét. Főérdeme az adatok összehordása és az okiratok közlése. A monografia figyelme kiterjed a társadalmi adatokra is. Ára 2 frt. Ugyancsak E. Sebők László megrendelési felhivást bocsátott ki ily czimü munkára; „Rege és való a Mátravidék multjából." E mü népregék, történelmi hagyományok, népies elbeszélések gyüjteménye lesz. A szerző némely népregét történeti elbeszélés alakjára, a várak történetét pedig költeményeknek feldolgozva akarja közrebocsátani, pedig a néphagyományok legértékesebbek a magok cziczomátlan voltában. Megrendelhető 2 frtjával a szerzőnél Gyöngyösön.

— **„A magyar büntetőjog tankönyve,"** az 1878. V. törvénycikkben foglalt büntetőtörvénykönyv alapján irta Kőrösi Sándor, debreczeni jogtanár. A második, teljesen átdolgozott kiadás első kötetének második füzete ez, mely az anyagi büntetőjog átalános részének végét adja. Nyomatott a debreczeni öreg betükkel; szerző tulajdona, s a Pfeifer-féle budapesti könyvkereskedés bizománya utján kapható; ára 1 frt 50 kr.

— **Előfizetési felhivások.** Halmágyi Sándor törvényszéki elnöktől közelébb ily czimü tanulmány jelenik meg: „Különös jogviszonyok Dél-Magyarországon", mely jogtörténelmi, urbérjogi, nemzetgazdasági szempontból tárgyalja a Dél-Magyarországon fennálló különös jogviszonyokat, minők az erdei szolgalom Krassó, Temes és Torontálmegyében; ilyen a házközösség jogintézménye. E kérdések regióiban az uj törvényeket kemény birálat alá kezdi venni az élet, s e mozzanatok megismertetését adja Halmágyi két kötetben. A első kötet az erdei szolgalomról szól, előfizetési ára 1 frt 30 kr., s ez összeg a szerzőhöz Lugosra intézendő. — „Lóisme" czimü munkára hirdet előfizetést vagy megrendelést Scheiber József könyvkereskedő, mint kiadó Kecskemétről. A mü körülbelül 25—30 ivre terjed, számos ábrával lesz ellátva, és Dászkál György honvéd főállatorvos irta, ki e téren a ménes-telepeken szerzette tapasztalásait. A „Lóisme" a boncztanról, élettannal, patkolástannal, a betegségek jeleivel és gyógyitásával foglalkozik. Megjeleni k junius hóban, s előfizethetni 3 frt 60 krjával. A megrendelők utánvéttel kapják meg. — „Szinházi évkönyvre" hirdetnek előfizetést Szirmay Ernő és Miskolczy Henrik Aradról. Közölni fog a színészet belső életéből meritett tanulmányokat, élet- és jellemrajzokat, beszélyeket, karczolatokat, verseket stb. Előfizethetni rá 70 krjával. A tiszta jövedelem felét a szerkesztők Tóth Kálmán siremlékére szánták. Kivánjuk tehát, hogy legyen tiszta jövedelem. — „A házáról és aszerelemről" verseket óhajt kiadni Vasvári Ferencz egy frtnyi előfizetési dij mellett. Lakása Budapest, kerepesi ut 39. szám.

— **Száz aranyos pályázat regényre.** A „Regényvilág kiadói által mult évi november havában hirdetett száz aranyos pálvázatra, a pályadij kitüzői (a Révai testvérek) a következő figyelmeztetést teszik közé:

Kivantatik oly regény, mely hazánk jelen századbeli társadalmi életéből veszi tárgyát. Terjedelme a „Regényvilág" alakjában 20--25 ivnyi lehet. Jutalma száz arany, mely csak absolut becsü munkának itéltetik oda. A formaszerüleg lepecsételt és a szerző nevét rejtő jeligés levelékvel ellátott kéziratok legkésőbb 1881-ik évi junius hó 30-ig küldendők be a „Regényvilág" szerkesztőségéhez (Budapest, korona-herczeg utcza 9. sz.) A beküldendő munkák birálatát és a pályadij odaitélését Beöthy Zsolt, Kazár Emil és Péterfy Jenő urak voltak szivesek elvállalni. A pályanyertes mü a pályadij kifizetése után az alólirt kiadók tulajdonát képezi.

— **Uj folyóirat.** Békés-Csabán évnegyedes egyházi folyóirat indult meg: „Gyakorlati bibliai magyarázatok", szerkeszti és kiadja Garzó Gyula ref. lelkész, főmunkatársak Könyves Tóth Kálmán lacz házai és Barakonyi Kristóf böhönyi lelkészek. Czélja a biblia egyes részeinek tüzetes magyarázata. Megjelenik évnegyedenkint három ivnyi füzetben, s előfizetési ára egész évre 2 forint, egyes füzeté pedig 50 krajczár. Az első füzetben Könyves Tóth Kálmán adja a biblia rövid ismertetését, aztán öt magyarázat következik, Mózes első könyvétől (Koren Páltól), Sámuel első könyvéről (Haan Lajostól,) a zsoltárok könyvéről (Garzótól), Dániel könyvéről (Barakonyitól) és Pálnak Timotheushoz intézett első leveléről. A megrendelések B.-Csabára a szerkesztőhöz intézendők.

— **Füzetek.** A „Ludovika akadémia Közlönyének" februári füzetében a következő nagyobb közlemények vannak: „A karagaci éjjeli harcz," egy epizód az utolsó orosz-török háboruból, térképpel Andrásffy Gyula ezredestől, ki azt Szatmáron a tiszti értekezleten adta elő. „A lovasság hadászati alkalmazása," K—rtól; „A hadi követek nemzetközi jelentőségéről," Domaniczky Istvántól. „A románoknál az 1877-iki hadjáratban," angolból fordított czikk. — „Az ember őstörténete," nyomozva a magyar nyelvben," felolvasások, irta Baloghy Rezső, ki az ősi hangok után nyomozva a praehistoriát, és fajeredetet, 67 lapra terjedő füzetben, mely Aigner bizományában kapható. — „A nyomdaipar az 1880-iki alsó-ausztriai iparkiállitáson," hivatalos jelentés az orsz. magyar iparegyesülethez. Irta Bendtner József nyomdász; 37 lap.

— **„A foktői ref. egyház multja és jelene"**, irta Feleki József lelkész, kiadta a foktői ref. egyház. A szerző szorgalmasan összeállitotta ebben a foktői ref ekklézsiára vonatkozólag megmaradt kevés régi adatot, melyek 1620—30-ig nyulnak vissza, valamint a jelenlegi állapotra vonatkozó adatokat. A füzet ára 45 kr s a tiszta jövedelem a foktői ref. egyház nagyobb iskolája és rektori laka költségeinek fedezésére fordittatik. Megrendelhető szerzőnél Foktőn, utolsó pósta Kalocsa.

— **„Rajta párok tánczoljunk,"** tánczkedvelők könyve, utmutatással a korszerü táncz és ezzel kapcsolatos illem elsajátitására, tánczmulatságok rendezésére stb. Kiadta Wajdits József Nagy-Kanizsán. A 220) lapra terjedő könyv ára kemény kötésben 1 frt 60 kr.

— **Az 1880-ik évi törvényczikkek** Ráth kiadásában kétféle, nagyobb alakban és zsebkiadásban jelentek meg; ára mindeniknek 1 forint 60 kr.

— **Magyar könyvészet.** A tava ly hazánkban és hazánkról megjelent könyvekről következő összeállitást közöl a „Magyar Könyvszemle": A) A magyar nyelven megjelent müvek szakok szerint: Hit- és erkölcstudomány 36. Bölcsészet és szépészet 9. Neveléstudomány 12. Nyelvészet. Szótárak. a) Vegyes 17. —b) Magyar 12. — Ó-kori remekirók kiadásoi, forditásai és ismertetése 21. — Történelem és segédtudományai: a) Vegyes 26. — b) Magyarországi 68. — Életrajzok 23. — Irodalomtörténet: a) Vegyes 3. — b) Magyarországi 13. — Könyvjegyzék 7. — Földrajz, népisme, statisztika, utleirások: a) Vegyes 28. — b) Magyarországi 12. — Térképek: a) Vegyes 0. — b) Magyarországi 7. — Jog- és államtudományok, nemzetgazdaságtan: a) Vegyes 9. — b) Nagyarországi 55. — c) Törvények, rendeletek, törvényjavaslatok és országgyülési irományok 49. — Természeti és technikai tudományok 72. — Orvostudomány 22. — Mennyiségtan 17. — Gazdaságtan. Sport 26. — Hadászat 4. — Ipar, kereskedelem, forgalom 29. — Szépirodalom; a) Eredeti 113. — b) Forditások 56. — Iskolakönyvek, egyházi és iskolai értesitők. Népoktatás 617. — Ifjusági és népszerü iratok 30. Különféle beszédek 35. Egyleti, egyházi, társulati stb. dolgok, évkönyvek 54, Naptárak 49. Müvészetek 18. Társadalom és politika 42. Vegyesek. Encyclopaediák 13. Összesen 1604 munka. B) Hazai nem magyar nyelven megjelent müvek nyelvek szerint: Német nyelven: a) Mű 136. b) Iskolai értesitő 19. c) Naptár 8. Tót nyelven: a) Mű 26. b) Naptár 7. Szerb nyelven a) Mű 63. b) Iskolai értesitő 4. c) Naptár 2. Horvát nyelven: a) Mű 31. b) Iskolai értesitő 3. Román nyelven: a) Mű 22. b) Iskolai értesitő 5. c) Naptár 6. Olasz nyelven: a) Mű 6. b) Iskolai értesitő 3. Franczia nyelven: a) Mű 6. Latin nyelven: a) Mű 7. b) Directorium 6. c) Ordo 6. d) Schematismus 10. Összesen 371 munka. C) Hazánkat érdeklő külföldi müvek nyelvek szerint: Német nyelvén 101 mű. Latin, olasz, franczia, angol, finn, cseh, horvát és szerb nyelven 27 mű. Összesen 128 munka. Az arány tehát az 1880. évben megjelent munkákról igy áll: A) Magyar nyelvü munka van 1604. B) Hazai nem-magyar nyelvü 371. C) Hazánkat érdeklő külföldi munka 128. Összesen 2103 munka.

— **Zenemüvek.** Kolozsváron Demjénnél „Két uj népdal" czimen csinos kiállitásban Pálmay Ilkától, a kolozsvári szinház szeretetreméltó primadonnájától zenemu jelent meg. A két népdal: „Harangoznak" és „Hét csillagból." Ára 60 kr. — A Rózsavölgyi czég, mely ilyen czimü polka français adott ki „Die 1873-er Kreuzer", pianoforte von Louis Katzau. — Pirnitzer Frigyesnél jelentek meg: a „Legkedveltebb népszinházi operettek" gyüjteményében a „Tiszturak a zárdában" operettéből egy rész, zongorára, két kézre, átirta Herzenberger; ára 1 frt 50 kr. „Die erste Kuss" polka-mazur és „Edelweiss-Sträusschen", mindkettő A. Reinprecht.

Rendvéd.

Tisztelt szerkesztő ur! Engedje meg, hogy becses lapja hasábjain a judice male informato az egészséges magyar fülhöz, a romlatlan magyar nyelvérzékhez, ad judicem melius informatum appelláljak.

A rendvédről akarok szólani, melyet a miniszteri törvényjavaslat a rendőr helyébe a képviselőháznak elfogadásra ajánlott.

Midőn ez ajánlatot először olvastuk, hirtelenében elfeledtük, hogy a miniszteriumban született magyarok is vannak, azt hittük, hogy az egész személyzet csupa jövevényekből áll, a kik csak utóbb tanulták meg a magyar nyelvet — valószinüen a budapesti orvosi egyetemen.

Nem sokat tudományoskodunk, nem sokat okoskodunk, csak az analog eseteknek nehány példáját állitjuk a rendvéd mellé, hogy azonnal föltünjék fonáksága.

A ki kenyeret keres, arra azt mondjuk, hogy kenyérkereső, de bár ritkábban mondhatni igy is: kenyeretkereső, pl. A kenyeret nappal keresők száma jóval meghaladja az éjjel keresőket. Már ha a rendvédő helyett jó a rendvéd, akkor „A rendet lelkiismeretesen védő megérdemli polgártársai tiszteletét" helyett is mondható „A rendet lelkiismeretesen véd megérdemli stb.

Lehetséges ez?

De másrészről, ha a rendvéd helyes szóösszetétel, akkor, minthogy teljesen hasonló viszonyt fejeznek ki, helyesennek kell lenni a következő szóknak is; A naplop, léhűt, kapaszkarül és lóköt nemsokban különböznek egymástól. Manap nem minden zugban akadni „csodateszek"-re. A söriszok száma napról napra növekszik. Anthropophagi magyarul annyit tesz mint embereszek. A kenernyüvek-nek nem mondhatni épen, hogy terhes a munkája. Nem egy istentagad-ból később istenfél lesz. A halottvisz-nek szomoru a foglalkozása. Hozd elő öcsém apádnak a dohányvágját! A deákokat tintanyal-nak csufolják. A szappanfőznek házára legelőször orrod ismer rá.

S hossza-vége nem akadna, ha folyatni akarnók; de azt hiszszük az idézettek is eléggésegek arra, hogy a rendvéd szemberőtlő viszásságát feltüntessék.

A képviselőház mint törvényhozó testület, első rendben tartozik a törvénynek tiszteletét szerezni. Azért megvagyunk győződve, hogy a törvénytelenséget a jelen esetben sem fogja pártfogása alá venni az által, hogy a miniszteri javaslat fonák rendvéd-jére ráadja a szentesitést.

AZ AKASZTOTT EMBER

HAGYATÉKA.

—

SAUNIERE PÁL

REGÉNYE.

(Folytatás.)

III. **10**

A házasság.

Ezen pillanat óta azon napig, melyet a vizsgáló biró az akasztott ember hagyatéka kiszolgáltatására kitüzött, Roger egy perczig sem habozott.

A legtevékenyebb kutatások daczára, és annak daczára, hogy a hirlapok sokat foglalkoztak ezen öngyilkossággal, a törvényszék nem fedezhette fel a szerencsétlen nevét, és senki sem jelentkezett, hogy hagyatékát igényelné.

Végrendeletéhez alkalmazkodva, a kétszázezer frank tehát kiadatott annak a ki találta, azaz Cassut Germainnak.

Roger, ki a hatóság által külön levélben Versaillesbe hivatott, megmaradt határozata mellett, melyet már első nap kinyilatkoztatott. És miután jelenléte bizonyos formaszerüségek betöltésére szükséges volt, jelen vala a hagyaték átadásánál, aláirta a jegyzőkönyvet, mely ez alkalommal felvétetett, és látta, mily diadalmasan viszi el Germain az összeget, mely után már oly régóta sovárgott.

Midőn e terjedelmes bankjegy-csomó birtokába jutott, elment, anélkül, hogy egy szóra vagy tekintetre méltatná Rogert, ki mégis megérdemelte volna, hogy köszönetet mondjon neki. De nemcsak, hogy nem mondott köszönetet, de másnap iránta egészen megváltoztatta modorát.

Ha ezen véghetetlen hosszu év folyamában szeliden, udvariasan, majdnem előzékenyen viselte magát Montmanry iránt, ez csak félelemből történt, hogy Roger megváltoztathatná szándékát. Ma midőn már nem tarthatott e borzasztó végkifejlődéstől, ismét azzá lett, a mi ezen elbeszélés első lapjain volt, féltékeny, irigy és czivakodóvá.

Valóban mióta Germain [illegible]ette e nem remélt összeget, a közvélemény is [illegible]irtelen megváltozott. Ha néhány elméleti ész korholta is Rogert, a többség, de különösen a hölgyek rajongtak önzetlenségeért, melynek tanubizonyságát adá, és a finomságéért, melylyel eljárt.

Azon nap óta, midőn gazdaggá lett, Germainnek is voltak irigyei, ellenei, azok közt is, kik hajdan barátai voltak.

Csak azt várták, hogy majd elhagyja a gyárat, és tivornyákban elköltöi a bevett összeg legnagyobb részét. Mindenki nagyon elcsodálkozott, hogy Germain a felvett kétszázezer frankot egy bankba letette, ezután Voisin urnál ujra elfoglalta szarény állását, mint felügyelő és folytatta előbbi tendőit.

Ezen érthetetlen talány csakhamar meg lőn fejtve.

Germain, ki az egész éven át nem titkolta a mély csodálatot, melyet benne Antoinette költött, Voisin urhoz ment megkérni leánya kezét.

Az öreg vegyész egy kissé elcsodálkozott, sőt egy kissé meg is botránkozott e merészségen. Azomban e felett nem nyilatkozott hangosan. Elégségesnek tartá azt felelni, hogy szólani fog leányával, és hogy ez utóbbi határozata szerint majd látni fogja, hogy mit tegyen.

Semmi sem volt kitérőbb, mint e felelet. Azonban ez mégsem volt határozott kosár. Germain első fellépésétől nem várt ily kedvező eredményt.

Ezért nem is veszité bátorságát.

A gyárban szorgalmasabb volt, mint valaha, és számos csekély részlettel kezdett foglalkozni, melyre előbb nem is ügyelt. Valóban ugy látszott, mintha a gyár már övé lenne. Mióta e gyár Voisin ur birtokába jutott, azaz harmincz év óta, ott ily felvigyázat nem gyakoroltatott.

Üveggel elrekesztett irodájába huzódva Roger mosolyogva néztè, hogy fejlődik napról-napra e büszke hatalom.

Ők már nem is beszéltek együtt. Ha Germain valamit akart kézbesittetni Rogernek, ezt egyik munkás közbenjárával tevé.

Nyolcz nap telt el. Cassut Voisin urtól nem kapta meg a várva várt feleletet.

Ez alkalommal egészen nyiltan megtámadta.

— Én huszonhét éves vagyok, szólt főnökéhez, ideje, hogy megtelepüljek és megnősüljek. Ha ön tehát nyolcz nap lefolyása alatt nem hallgatja meg kérésemet, kérni fogom, hogy gondoskodjék helyettesről, hogy én máshol próbáljak szerencsét.

Itt már nem lehetett habozni.

Voisin ur leányának egy szót sem szólott Cassut nyilatkozatáról, de még ugyanaz nap előterjeszté neki.

Antoinette bizonyosan előre látta, mert még csak nem is hunyoritott szemével.

Atyja elcsodálkozott, hogy e nyilatkozatokat oly nyugodtan fogadja.

Antoinette szórakozva mosolygott.

— Cassut ur már egy év előtt gondolt erre, szólt.

— Honnan tudod? hát megvallá neked?

— Hogy is ne! szólt büszkén a fiatal leány. Nem, folytatá oktató hangon, de a mód után itélve, melylyel szemével elnyelt, ezt könnyü volt eltalálni.

— Hogyan, ő merészkedett? És te erről mit sem szóltál nekem?

— Mi czélból? Te azt mondád, hogy Cassut ur kitünő felügyelő. Miért fosztottalak meg volna szolgálataitól? Én nem mentem többé a műhelybe, ez az egész.

— Az igaz, szólt az okosabbik; de ma mit szándékozasz tenni?

— Lelkemre mondom, azt még nem tudom. És te?

— Én! megvallom, hogy nagy zavarban vagyok, és semmit sem fogok határozni megegyezésed nélkül.

— Azt reménylem is, de végre is, hogy vélekedel? kérdé a fiatal leány.

— Ezer ördög! . . . mit akarsz? . . . ez eléggé kényes . . . hebegé Voisin ur. Az bizonyos, hogy jelen helyzetemben nem egy könnyen kapok egy vőt, ki kétszázezer frank készpénzzel bir.

— Ez valóban ritka madár, nemde?

— Nagyon ritka, gyermekem. Gondold meg, hogy Germain a vágytól ösztönöztetve, felemelkedni hozzád, bizonyosan már előre is minden áldozatra kész, ha elnyeri kezedet és ha én átadom e gyárt, valószinüleg rendelkezésemre bocsátja az egész összeget.

— A te szemedben ily házasság tehát jó üzlet lenne?

— Igen, ha Cassut nemtelensége és alanti származása nem ellensulyozná mindezt.

— De eltekintve ettől, képesnek tartod-e a gyárat vezetni és nemsokára meggazdagodni?

— E tekintetben méltányosnak kell lennem: ő kitünően ért a vegyülékek készitéséhez. Ha vagyonra tesz-e szert? az más kérdés. De bármiként legyen is, nincs mitől tartanod. Ha rendelkezésemre áll a tőke, melyet kész felajánlani, egy év alatt milliomosnővé teszlek . . .

— Igen, tudom szakitá félbe Antoinette, ki egy kissé szórakozottan hallgatta ez utóbbi magyarázatokat. Valld meg, hogy téged leginkább a tőke csábit.

— Azt nem tagadom.

— És nincs más mód azt megszerezni?

— Én részemről nem tudok.

— Azonban midőn utólszor ügyeidről beszélgettünk, te biztositottál, hogy a gyáron semmi teher sincs.

— Ez való.

— Nos tehát! Nem vehetnél fel gyáradra kétszázezer frankot?

— Igen, de nem akarom.

— Miért?

— Mert ha eddig szerencsétlen voltam is vállalataimban, melyekbe üzletemen kivül fogtam, nagy sulyt fektettem reá, hogy vagyonom leglényegesebb része érintetlen maradjon számodra.

— És ezért köszönettel

Tanügy.

—

Népnevelési egyletek.

A „Népnevelési Egyletek“ érdekében irt czikkünknek örvendetes visszhangja támadt. Számos oldalról helyeslőleg üdvözölték az ideiglenes országos népnevelési bizottság alakitásának eszméjét s a tettleges áldozatkészség örvendetes első tényére is rámutathatnak. Fölszólalásunk megjelenése után mindjárt másnap a következő levelet vettük:

Budapest, febr. 20.

Tisztelt szerkesztő ur! „Népnevelési egyletek“ czimü czikkét mai nap olvasva meggyőződtem, hogy ilynemü egylet fölállitása minél előbb nemcsak szükséges valami nálunk, hanem ha mint magyar nemzet élni akarunk — pedig akarunk — elmaradhatlan, hogy azonnal itt a központban, mint az ország fővárosában egy ideiglenes országos népnevelési bizottság alakitására a lépések megtéve legyenek. Reménylem a főváros lakossága, mely a szép és jó támogatásától sohsem szokott elmaradni — ez egy esetben vételkedni fog kiki erejéhez képest az anyagi szükségesek összehozásában — mi nélkül minden fenakad. Én pedig azon reményben, hogy az megalakul és már legközelebb eredménydusan müködni is fog — ezennel ide mellékelek oszt. ért. 100 mond egy száz forintot, azon kéréssel, hogy ezen összeget addig mig itt a fővárosban az országos népnevelési bizottság végleg megalakul — a hazai első takarékpénztárban gyümölcsözőleg elhelyezni — megalakulása után annak rendelkezésére bocsátani szivesked jék — azon visszavonhatlan kijelentésemmel, ha ily egylet még ez évben megalakul — mig élek minden évben ugyan ennyi összeget a bizottság rendelkezésére bocsátani el nem mulasztok. Nagyrabecsülésem nyilvánitása mellett maradtam

kész szolgája Bogdanovits.

A nemeslelkü adományozónak, kinek adományát, kivánsága szerint, elhelyeztük, szivünk legmélyéből mondunk köszönetet. A népnevelési egyletek ügyének szavaival s tettével nagy szolgálatot tett, mert szavai meggyőzök s a tett ő nála gyorsan szövetkezett a szavakkal. Ilyen példákra s sok ilyen példára van nekünk szükségünk. Az áldozatra kész hazafiaknak nem vagyunk hijjával, de igenis olyanoknak, kik nem haboznak, nem okoskodnak, nem töprenkednek: Lesz-e hatása a tettnek, hátha nem lesz; hanem kik gyorsan a cselekvés terére lépnek, elszántan, buzgón, kik megteszik, a mi tőlük telik s a kik bizva biznak abban, hogy a mit igazán akarunk, s a miért igazán lelkesedünk, azt ki is tudjuk vinni.

—

Tanitóképzőink uj szervezete.

— Inditvány a franczia nyelv tanitása ügyében. —

A közoktatásügyi miniszter f. é. január 15-én az állami tanitónőképzők igazgató-tanácsához leiratot intézett, a melyben elrendeli, hogy ezen intézeteknek a törvény által megszabott három éves tanfolyama elé egy előkészitő osztály állittassék. A tanitóképzők tehát az 1882—83. iskolai évtől kezdve négy éves tanfolyamuak lesznek. A miniszter ennek az intézkedésnek a szükséges voltát avval okadatolja, hogy a legtöbb növendék készületlenül, azon előismeretek hijával lép az intézetbe, melyek a tanitónőképzőkben való oktatásnak elengedhetetlen feltételei, hijával még azon készségnek is, hogy észszerüen tanulhassanak. Az első esztendő tehát avval telik el, hogy a növendékeket a tanulás helyes módjára kapatják és ismereteikben a házagokat pótolják. E miatt aztán a három évre kiszabott tananyag az utolsó két évre szorul össze, ugy hogy módszeres feldolgozása lehetetlenné válik.

De a negyedik évfolyam megnyitását az emlitetten kivül még más okok is sürgették. Ha a belépő növendékek hiányos előkészültsége és tanulni nem tudásuk nem vonna is el a háromból egy évet; ha mindannyian a kellő előismeretek birtokával jönnének is a tanitónőképzőbe: mégis mulhatatlanul szükséges volna, hogy ez intézeteket egy évfolyammal megtoldják, egyszerüen azért, mert a kiszabott anyag három évre is tulságos sok. A tanitóképzőnek kettős feladata van: általános ismereteket is közvetit, mint akár a középiskola, meg szaktudományokat is tanit növendékeinek, mint a szakiskola. E dualisztikus iránya miatt nagyon sokféle a tantárgya. Ehhez járul még a tanitónőképző intézetnek nehány olyan tárgya, a melyek kézbeli ügyességen alapulván, hosszu gyakorlatot, sok időt követelnek, mint például a zongora, a női kézi-munka, a házi ipar. Ez a sokféle tárgy természetesen oly tömérdek heti óramennyiséget kiván, hogy nincs az az erős physikum, a melyet mog ne viselne és nincs az a vasakarat, a melyet el ne lankasztana. Nagyobb baj ennél, hogy nem jut annyi idő egy-egy tárgynak a tanitására, a mennyit módszeres tanitása megkivánna. Ez aztán a tanitás qualitását rontja meg. Maga a tantárgy lesz a czél, pedig csak eszköznek volna szabad lennie, azon czél eszközének, hogy a növendékben élénk érdeklődés támadjon. És éppen ez a baj: az érdeklődő öntevékenységét, minden tanitásnak ez egyedül igazolt czélját, nem tudta eddig a tanitóképző intézet felébreszteni tanitványaiban. Azért hallani nem ritkán azt a panaszt, hogy a tanitónők, ha egyszer állomáson vannak, nem olvasnak, nem mivelik magukat tovább. E hiányoknak és káros következményeiknek reméllhetőleg elejét veszi majd a negyedik évfolyam, azért felállitását mindenki csak helyeselheti.

A kivitelre nézve van azonban egy inditványunk. Ismeretes hogy a tanitónőképzőkből kikerülő jelöltek tanitónői állomást már ritkábban kapnak, de annál inkább kapnának nevelőnői álllomást, ha a közönség körében qualifikacziójával birnának. A nagy közönség — nem kutatjuk itt, helyesen-e vagy nem? — még mindig kiváló sulyt fektet különösen a leányok nevelésénél az idegen nyelvekre és a zenére. Ezekre kellene tehát a tanitónőképző növendékeit képesiteni a nélkül azonban, hogy ez intézetnek eredeti czélját és rendeltetését szem elől tévesztenék, mert elvégre is a jó tanitónő a legjobb nevelő lesz. Ez pedig korántsem a jelenlegi tanterv felforgatásával vagy csak lényegesebb módositásával is járna; azért nem, mert a német nyelv és zene most is kötelező tantárgy, de meg legtöbb esetben a leányok hoznak is e tárgyakban némi előismeretet az intézetbe. Igy tehát csakis a franczia nyelvet kellene tantárgyul felvenni és ezt sem valamenni növendékre nézve kötelezőleg, hanem egyedül azokra, a kik németül már tudnak. A németül nem tudó növendékek csak a németet tanulják meg az intézetben alaposan, két idegen nyelvet ugy sem tudnának elsajátitni. A tanitónőképzőből kikerülő növendékek igy fel levén szerelve tanitónői qualificatióval, a zene, a német és franczia nyelv ismeretével, biztosan nyerhetnének nevelőnői állomást, holott most tanitónői állomást nem igen kapnak, nevelőnői állomásra meg nincsenek képesitve. Mig a növendékek amugy is olyannyira tul voltak terhelve, mig azt a tömérdek tudnivalót három év alatt kellett birtokukba ejteniök, a franczia nyelv felvételéről természetesen szó sem lehetett. Most azonban, hogy ugyanazon tananyag négy évre lesz felosztva, és hogy mind a négy évfolyamban a heti tanitási óraszám nem lesz nagyobb, mint eddig a három évben volt, méltán követelhetni a franczia nyelv felvetelét a rendes tantárgyak közé. A tanitónőképző evvel növendékeinek is jó szolgálatot tesz, meg a nemzeti ügynek is, a mennyiben a hazai nevelőnők kiszorithatnák azt a sok importált német és franczia gouvernantot, a kik még mindig ugy ellepik az országot, mint a sáskaraj.

A sugáruti tanitónőképző ugyan már megkezdte a tanitónő képzést, amennyiben növendékeit, a mellett, hogy polgári iskolai tanitókká képesiti, még a zenére, a franczia és angol nyelvre is tanitja. Ámde ez az egy intézet csak nem képezhet annyi nevelőnőt, a mennyi széles Magyarországon kell. S mivel a sugáruti polgári tanitónőképző növendékeit az ország többi tanitónőképzőjéből kapja, éppen az ő érdeke és folvirágzása kivánja, hogy az oda belépők legalább nagyjában a franczia nyelvet is birják. ▲

—

Tanügyi hirek s adatok.

— Uj reáliskolai épület a fővárosban. Hire jár, hogy Trefort miniszter komolyan foglalkozik azzal a majdnem feledésbe merült tervvel, hogy uj épületet épittet a gyárutczai VI. ker. állami reáliskola számára s hogy az előmunkálatokat már meg is inditotta. A hirt kételkedés — csökkentette örömmel fogadtuk s a ki a szóban forgó intézet mai állapotát s az épület-épités hosszu történetét ismeri, érteni fogja örömünket is, kételkedésünket is. Kilencz éve, hogy a VI. ker. állami főreáliskola a gyárutczának egy szük, egészségtelen, iskolára mindenképen alkalmatlan épületében van elhelyezve. Az épületet csak ügygyel-bajjal lehetett iskolai használtra átalakitani s az intézet nagyobbodtával évről-évre jobban kitüntek hiányai. Ma ez a reáliskola a főváros legnépesebb intézeteihez tartozik noha szük voltánál fogva évenkint száznál is több tanulót kénytelen visszautasitani s ezen előkelő intézet termei szükek, homályosak, levegő s világosság nélküliek s zsufoltig meg vannak töltve. Orvosilag többször megvizsgálva, szakemberek mindannyiszor az épületet az iskolai hygieina legelemibb szabályaival ellenkezőnek mondották. Az egész intézet e tekintetben szégyenletes állapotban van s nem hogy a főváros egyéb középiskoláihoz nem illik, de a vidéki intézetek között is nehezen akad párjára. Hiszen jól tudjuk, hogy az ország financiális helyzete bő költekezést még tanügyi czélokra sem tür meg, s másrészt a miniszter jóakaratában sincs okunk kételkedni. De kérdés, hogy ismeri-e az intézet állapotát egész fogyatékosságában s nem kerülnének-e ki az intézetért fizetett házbérből az uj épületre szükséges tőke kamatai? A város ingyen ajánlotta föl a telket már kilencz év előtt, de kikötötte magának, hogy az intézet bizonyos idő lefolyása után kész legyen. Ez az idő már régen elmult, a város azóta megujitotta az adományt, meghosszabitotta a kikötött terminust s reáliskola még mindig nincs. Ha nem csalódunk az intézet-épités terve először azért bukott meg, mert a reáliskolák kérdése nem volt elintézve. Mintha bizony azért az épület kárba veszne, ha akármiképen reformálják is a reáliskolákat! A miniszter sürgős, hosszabb halasztást alig türő munkát végez, a fővárosi tanügy körül nagy érdemet szerzett ha e nagy és virágzó reáliskolának megadja a szükséges épületet. De egyet nem hallgathatunk el. Az intézetet a Lipótvárosba, az uj gymnásium mellé akarják épiteni. Nagyon megfontolandó, hogy ott helyén való-e? Minek két rokon intézet egymásnak a tőszomszédságában? A tanférfiak tudják, hogy ez mennyi mindenféle bajra ád alkalmat. Azonfelül a Lipótvárosnak megvan a maga gymnasiuma, a város többi kerületének is mindeniknek megvan a maga középiskolája, csak a Terézvárosnak, a VI. és VII. kerületnek, a főváros legnépesebb részének nem lesz egy középiskolája sem, ha az uj reáliskolát a Lipótvárosba épitik. Az uj reáliskola a Terézvárosba való, innét kapja tanulóinak legnagyobb részét, e városrész lakói szükségleteit clégiti ki. Nagy baj, hogy a főváros — ajándékozta telek a Lipótvárosban van, de nem lehetne-e alkalmas csere által a bajon segiteni? A legnagyobb baj különben az volna, ha az épület-épités ügye ezért vagy más okból halasztást szenvedne. Inkább építsék, a hová csak tetszik, de mindenesetre építsék.

— A rövidlátók számának növekedése az iskolában. Az a tény, hogy a középiskolai tanulók mind sürübben elkezdenek szemüveggel élni, már régebben magára vonta a szemorvosok figgyelmét, de a bécsi Jäger volt az első, ki 1861-ben 200 gyermeket vizsgált meg szemtükörrel. Egy árvaházban 55% rövidlátót talált, egy magánintézetben 80%. De maga elismerte, hogy a megvizsgált gyermekek száma sokkal csekélyebb, hogy sem messzebb ható következtetéseknek alapul szolgálhatna.

1865-ben Cohn Hermann, boroszlói tanár, kezdte meg vizsgálatait, s évek során át mindössze 10,060 gyermeket vizsgált meg. Eredmény gyanánt a következő három törvényt állapit meg:

1. A falusi iskolában alig van rövidlátó. Az intézet magasabb fokával a rövidlátók száma is fokozatosan gyarapodik.

2. Azon egy intézetben osztályról-osztályra emelkedik a rövidlátók száma.

3. A rövidlátás foka is mindig emelkedik, azaz a rövidlátók az iskolában osztályról-osztályra mindig rövidlátóbbakká lesznek.

Cohn törvényei nagy feltünést keltettek, s Európa és Amerika sok városában a szemorvosok vizsgálni kezdették a tanulók szemeit. Lassan-lassan körülbelül 40,000 tanulót vizsgáltak meg és kitünt, hogy falusi iskolákban átlag a rövidlátók száma 1%, elemi iskolákban 5—11%, leányiskolákban 10—24%, reáliskolákban 20—40%, a gymnasiumokban 30—55%.

Legföltünőbb a gymnaziumok legfelső osztályaiban talált eredmény, különösen Németország tanintézeteiben. Hamburgban s Dorpatban a gymnásium két utolsó osztályában 61 százaléka a tanulóknak volt rövidlátó, Frankfurtban 64%, Boroszlóban s Zittauban 65%, a magdeburgi „Kloster-Pädagogium“ nevü intézetben 70%, a domgymnasiumban ugyanott 75%, Erlangenben 80%, Heidelbergben az utolsó osztályban 100%.

E számok ellenére voltak, a kik kételkedtek, abban, hogy a tanulók az iskolában lesznek rövidlátókká. Cohn most azt tette, hogy a boroszlói gymnasiumban ugyanazokat a tanulókat három félév után ujra megvizsgálta. Kitünt, hogy 17 előbb rendes látásu tanuló most rövidlátó volt, az előbb is rövidlátóknak pedig több mint fele rövidlátóbbá lett.

Nálunk a legutolsó időig senki sem foglalkozott e vizsgálatokkal. Legujabban dr. Szili Adolf, ismert jónevü fővárosi szemorvos belefogott e terhes és fáradságos munkába és eddig a kereskedelmi akadémia tanulóit vizsgálta. Dr. Szili folytatni szándékozik e vizsgálatokat s ezzel nagy szolgálatot tesz, nem csak tudományának, de tanügyünknek is. Ha ki fog tünni, hogy mily befolyása van az iskolának a szem látó erejére, bizonyára nem fogják türni, hogy a tanulásnak amugy is szemre káros hatását a tantermek homályossága, alkalmatlan volta által a legnagyobb fokban növelje.

Dr. Szili eddig csak a kereskedelmi akadémiákban 358 tanulót vizsgált meg s e szám habár magában véve tekintélyes, még nem elegendő általános tételek következtetésére. De mégis érdekesnek tartjuk az eredményt közölni, mert a külföldi előbb emlitett adatok mutatják, hogy a rövidlátók számának növekedése nem a véletlennek tulajdonitható, inkább véletlennek mondható az, hogy a kereskedelmi akadémia legfelsőbb osztályában a rövidlátók száma nem növekedik. — Ez onnét magyarázható, hogy itt a tanulók száma csekély s a tanulók többnyire jó módu családokból valók. Mindenesetre a számok rendkivül érdekesek s fontosak s köszönettel tartozunk dr. Szilinek, hogy e számok közlésére módot nyujtott nekünk. Magától értetődik, hogy mi vizsgálatainak csak azon eredményét közöljük, mely közérdekü; a specziális fejtegetéseket dr. Szili külföldi szaklapokban fogja közzétenni.

Dr. Szili először szemüveggel vizsgálta a tanulókat s a következő eredményre jutott:

Szemüvegekkel vizsgálva

Osztály	tanulók száma	rövidlátók száma	rövidlátók %
Előkészitő	30	7	23.33
Alsó	155	49	32.25
Középső	112	50	45 08
Felső	61	21	34.42
Összesen	358	127	35.47

A fénytörési viszonyok szemtükörrel vizsgálva.

Osztály	tanulók száma	rövidlátók száma	rövidlátók %
Előkészitő		1	3.33
Alsó		41	26,45
Középső		35	31.33
Felső		17	27.86

Dr. Szili azonban eltérőleg az eddigi vizsgálatoktól, melyekkel csak igen ritkán (legfölebb a talált rövidlátóságok és láttompalatok nagyobb fokánál szemtükrészeti vizsgálatok voltak összekötve, saját tanulmányában, minden egyes egyénnek mindkét szeméből részletes szemtükrészeti leletet jegyzett. Nem találhatja helyesnek azon felfogást, mely szerint csak ott kezdődik a baj, hol valóban már rövidlátóság mutatkozik. Pedig ezen szempontból indult ki tulajdonképen minden eddigi vizsgáló. A kóros folyamatok, melyek utján a szem tengelye hosszabbodik, a tulláto szemet nem tehetik rövidlátóvá, mielőtt azt a tulláto ság minden alacsonyabb fokán, valamint a rendes látásnak megfelelő fénytörési állapoton keresztül nem vezették. Az emlitett bántalom a rövidlátóság fellépte előtt nem fog feltünni; de jellegezve van már a szem hátterében, hol szemtükör segitségével az általa létrehozott elváltozásokat felismerni lehet. A részletes szemtükrözés tehát ilynemü vizsgálatoknál nemcsak mint vizsgálati segédmódszer érdemel alkalmazást; hanem ellenkezőleg az egész munka első sorban szemtükrészeti tanulmány legyen.

E szemtükrészeti vizsgálatok meglepő eredménye az, hogy számos nem rövid-látó szemben a rövidlátóság felé vezető bántalom már jelen van. Ime a következő táblázat

Jellegző szemháttérbeli elváltozás.

Osztály		nem rövidlátónál	
Előkészitő 30 tanuló	csekély fokban	5	8
	közép fokban	1	
	nagy fokban	2	
Alsó 135 tanuló	csekély fokban	27	41
	közép fokban	11	
	nagy fokban	3	
Középső 112 tanuló	csekély fokban	15	23
	közép fokban	8	
	nagy fokban	–	
Felső 61 tanuló	csekély fokban	13	18
	közép fokban	4	
	nagy fokban	1	
Összesen 358 tanuló	összesen		90

Ime kitünik, hogy **a megvizsgált 358 tanulónak több mint harmadrésze már rövidlátó, s a többi 231 tanulónak jóval több mint harmadrésze** (90), **a rövidlátás felé vezető uton van.**

A vizsgálat még nem elég széles alapu, de eredménye már is közérdekü, s dr. Szili tudományos kutatásainak folytatását a legnagyobb érdekkel várjuk.

— **Bünügyi statisztika és elhanyagolt népnevelés.** Az aradi Alt. Tanügyi Közlönyben a következő érdekes közleményt találjuk: Both Menyhért kir. ügyész a közigazgatási bizottság ülésén a nyiregyházi központi fogház 1880. évi statisztikáját mutatta be. Itt olvassuk, hogy a mult évben 640 férfi és 79 nő elitélt volt letartóztatva. Kir. ügyész többek közt ezeket jegyzi meg: „Fekete pontként szembe ötlik — és talán ez egyik tényezője a bünesésnek — az elhanyagolt népnevelés, a mennyiben irni. olvasni (és ezt is vajmi keveset) 719 egyén köztcsak 187 tud (26%); tényezőnek tartjuk e körülményt, mert életkorra nézve a börtön lakói közül 424 volt, ki 30 éves és ezek közt 104. ki 20 éves életkort még el nem ért; ezeknek gyermekévei azon időre esnek, midőn hazánkban az egyházi autonomia és népnevelés már a magunk kezeibe volt letéve; mondanunk sem kell, hogy a szabadságvesztési büntetés a cultivált egyénre inkább bir hatással, mig a primitiv miveltségü fogoly nagyon gyakran mint gonosztévő megy ki azon a kapun, a melyen mint hibás bejött.“ Kitünteti továbbá, hogy emberi élet és testi biztonság elleni büntett vagy kihágásról folvett jegyzőkönyvnek kilencz tizedrésze azon kezdődik, hogy „megittunk ketten egy liter pálinkát.“

— **A délmagyarországi tanitóegylet**“ legutóbbi választmányi ülése Marx Antal tanfelügyelőnek következő harmas inditványát fogadta el s ajánlotta a fiókegyleteknek: a) szólitassanak fel az egylet tagjai a fiókegyletek utján az eper-(szeder)-fa ültetésére sa selyemtenyésztés ápolására, miáltal mind a hazának, mind magoknak kiváló anyagi hasznot hajthatnak. b) Szoktassák a tanitók növendékeiket a gyümölcsmagok gyüjtésére, melyeket jó pénzért eladhatnak, mi által az isk. takarékpénztárak s a népkönyvtárak alapjait is megvethetik. c) Emberbaráti s erkölcsnemesitő szempontból hozassanak be minden iskolába az állatvédő egyletek, melyek egyuttal arra is szolgálnának, hogy némely ártatlan és hasznos állaton nyugvó balhiedelem okozta átok eloszlattatnék.

— **A fehérmegyei** tanitó-testület az 1880/81. társulási évre a következő pályakérdéseket tüzte ki: I. Mit tehet a népiskolai tanitó a rendes iskolába járás előmozditására? II. Tekintettel uj mértékeinkre, indokolt-e a közönséges törteknek a tizedes törteket megelőző tanitása? s előbbiekre minő suly fektetendő? III. Hogy a néptanitóknak a faiskolák érdekében faradozása czélra vezető legyen, minő intézkedésekre lenne a hatóságok részéről szükség? A pályázatot Göbel János tant. elnök tette közzé.

— **A „Nyitramegyei tanitótestület“** Galgóczon tartott IV. közgyüléséből a következő pályázatokat hirdeti: 1. Megirandó Nyitramegye „monographiája“ módszeresen kidolgozva a népiskola III-ik osztály használatára. Pályadij negyvenöt frank. A mü szerző tulajdona marad. Pályázati határidő f. é. juliushó elseje. A jeligés munkák két példányban küldendők be, melynek egyike összefüggő egészet képezzen, másik azonban pusztán a járásokra vouatkozó adatokat tartalmazza. járásonkint külön-külön összeállitva, hogy azok az illető járásoknak véleményezés végett kiadathassanak. 2. Megoldandó ezen tétel: Megfelel-e a nők oktatása hazánkban a nő rendeltetésének és mely irányadó elvek alapján kellene a nőnemet nevelni és oktatni. Pályadij öt darab cs. kir. arany. Pályázati határidő májushó elseje. 3. Mily módon lehetne a népiskolába a hazai történetet egybekapcsolva az alkotmánytannal sikeresen tanitani? Pályadij három arany. Pályázati határidő május hó elseje. A jeligés munkák alulirt elnökhez küldendők be. Ersekujvárott, 1881. évi január hó 15-én. A „Nyitramegyei tanitótestület“ elnöksége: Illényi István, test. elnök, Fürth Samu, test. aljegyző. (Kik pályázhatnak e kérdésekre?)

— **Tornatanitás reformja.** A fővárosi főorvosi hivatal a tornászat átalakitása ügyében az egészségügyi bizottságnak memorandumot terjesztett elő, melyet a bizottság elfogadott és a tanács elé terjesztett,

Az elaboratum bevezetésképen azon károkról szól, a melyeket a tanitványok a mostani iskolai rendszer által egészségükben szenvednek és ajánlja a tornászatot, mint olyan eszközt, mely a nevezett károkat bizonyos fokig ellensulyozni képes. Szükséges volna azonban, hogy csak az egészséges, de minden egészséges gyermek a tornászatban vegyen részt. Azért minden gyermeket orvosilag meg kell vizsgáltatni. A torna tanitásnak végül csak azon gyakorlatokra szabad kiterjeszkednie. a melyek valóban az izmok erősbitésére szolgálnak és ki kell küszöbölni az ugynevezett mutatós darabokat, a produkcziókat.

A tornahelyiség száraz, világos és könnyen szellőztethető, padlója pedig olyan legyen. hogy a por keletkezése lehetőleg akadályoztassék.

Végre a leányok számára a tornászatot szintén ajánlja ugyan azon elővigyázati rendszabályok mellett.

Ez elaborátum, mint látjuk, csupa igazságokból, de ősi igazságokból áll, és nem tudjuk elképzelni, hogy mit csináljon a tanács az elaboratummal. A tornászat reformjára véleményünk szerint mindenek előtt alkalmas tornahelyiségre és jó tanitókra van szükség. Nem hiszszük, hogy a tanács uj tornaiskolákat fog felállitani, ez elaboratum is ugyanazon sorsban fog részesülni, a melyben az egészségügyi bizottság memorandumai szoktak: elteszik a levéltárba becses anyagnak a késő utókor számára.

—

Tanügyi Irodalom.

Tanitók könyvtára. Szerkesztik dr. Kiss Aronés Péterfi Sándor. Budapest, Franklin társulat. I. füzet: Gyakorlati tanitások 1880. (Ára 80 kr.) II. füzet; Nyelvtudományi értekezések 1881. (Ára 60 kr,)

Minden kürtölgetés nélkül, szerényen jelent meg e vállalat a könyvpiaczon, de ha fontosságához mért pártfogásnak és elterjedésnek örvend, jótékonyan fogja éreztetni hatását. Képzett, müvelt tanitókat óhajtunk, de arról, hogy a képzőintézetből kikerült fiatal tanitó tovább képezhesse magát az életben, s kora müveltségével haladhasson, eddigelé legalább, elfelejtettünk hathatósan gondoskodni. A szerényebb körülmények között élő tanitóknak — ha megvan is bennük a vágy erre — alig áll módjukban az időnként megjelenő fontosabb s drágább irodalmi ujdonságokat megszerezniök s ha a fávárostól és nagyobb vidéki székhelyektől távolabb esnek s a közkönyvtárakat nem használhatják, szellemi táplálkozásuk dolgában bizony nagy fogyatkozásokat kell szenvedniök. — Pedagogiai lapjaink száma, az igaz, elég nagy, a „Néptanitók Lapja“ jár minden tanitónak s a legtöbb tanitó ezenfelül is igyekszik magának egy-egy lapot járatni: de nagy baj az, hogy tanitóink nagy része azt hiszi, hogy e lapokkal beérheti. Lapok olvasása soha sem pótolhatja a rendszeres, összefüggő tanulást. A jó tanügyi lap utmutatást adhat a tanitónak, hogy mely irányba folytassa önművelését; de hogy ezen irányban járhasson, arra könyvek és nem lapok segitségére szorul. Azután hiába tagadnók, szépitenők: pedagógiai lapjaink nem járnak épen a helyes kerékvágásban, még az utmutató munkát sem végzik mindig elég, jól foglalkoznak ugyan az iskolával, az iskolai tanitással, a tanügy a s tanitók megszámlálhatatlan kérdéseivel; de a különféle „kérdések“ és „ügyek“ taglalása vagy a sarokba szoritja, vagy teljesen kiszoritja hasábjaikról a tudományos ismereteket terjesztő, tehát a tanitó müveltségét szolgáló czikkeket.

Szóval: a hiány megvan és tanitóink régóta érzik egy oly irodalmi vállalatnak szükségét, a mely őket szellemi továbbképzésükben megsegélné. Ezen hiány pótlására, ezen szükség kielégitésére inditotta meg, két jónevü pedagogusunk, dr. Kiss Áron és Péterfy Sándor a Tanitók könyvtárát.

E vállalat időhöz s meghatározott terjedelemhez nem kötött füzetekből fog állani, melyek lehető gyorsan követik egymást, ugy, hogy minden évben legalább is két-három füzet kerülhessen a könyvpiaczra. A szerkesztők előre megállapitott terv szerint szabják meg az egyes füzetek tárgyát, tartalmát, ugy, hogy egyenlő gonddal terjeszkednek ki az ismeretek minden ágára s a gyakorlati iskolai tanitás minden szükségletére. A könyvtár teljes egészet fog alkotni; de azért minden füzet is befejezi a felölelt tárgyat s igy külön-külön is megszerezhető és használható. Az egyes füzetek vagy a tudományok különböző köreiből vett értekezéseket fognak tartalmazni, melyek az illető tudomány legfontosabb részleteit a tanitók igényeinek figyelembe vételével tárgyalják s a nehezebben megszerezhető müvekből a legszükségesebb tudnivalókat röviden, egyszerüen és világosan összefoglalják, — vagy pedig módszertani utasitásokkal ellátott gyakorlati tanitásokat, általános és részletes tanterveket nyujtanak.

Mutatványul, próbaképen a vállalat első két füzete fekszik előttünk, s ha kifogás férhet is hozzánk, a kezdetet általában sikerültnek mondhatjuk. Az első füzet (156 lap) gyakorlati tanitásokat közöl s mellékletképen adja az 1868. XXXVIII. és az 1879. XVIII. t. cz. értelmében készült népiskolai tanterveket. A közlött gyakorlati tanitások a Nemzeti Nőnevelés cz. folyóirat 1880, évfolyamából nyomattak le s állittattak össze. Kivétel nélkül bő módszertani és gyakorlati utasitásokkal vannak ellátva s némelyikök valóban mintaszerünek mondható. Igy pl. Komáromy Lajostól Arany János „Rozgonyiné“-jának tárgyalása, a rózsavirágnak ismertetése Lederer Abrahámtól, az 1848-ki törvények évfordulóján tartott gy. tanitás, továbbá a filloxéra és a Vaskapu ismertetése —y. —r.-től nemcsak haszonnal, hanem élvezettel is olvashatók. A népiskolai tantervek függelékül mellékelését is helyeseljük; de szerettük volna, ha azokhoz a szerkesztők magyarázatokat, utasitásokat vagy legalább tájékoztató megjegyzéseket csatoltak volna. A tantervek interpretálását különösen figyelmükbe ajánljuk s hasznára lesz a vállalatnak, ha valamelyik későbbi füzetet a tantervek egyik-másik szakaszának részletezésére forditanak.

A második füzet (112 l.) nyelvtudományi értekezéseket foglal magában s kevés téren ügyes összeállitásban igen sokat nyujt, Az első füzetnél határozottan nagyobb becsü. Komáromi Lajos alapos szép értekezése a neologiáról és orthologiáról képezi a füzet főczikkét, melyhez sorakoznak a nyelv eredetéről, a nyelvek osztályozásáról s a tájszólásokról szóló rövidebb czikkek. Ezeken kivül közli a füzet a nyelv- és költészettani müszókat, a hogyan azokat a középisk. tanáregylet megállapitotta, továbbá az Akadémia legujabb helyesirási szabályait s a Nyelvőr felhivását a nyelvhagyományok gyüjtésére vonatkozólag.

A füzetek, egyszóval, teljes dicséretet érdemelnek s kiváncsian, érdekeltséggel várjuk folytatásukat. A szerkesztőknek pedig lelkökre kötjük, hogy latra vetvén, mily fontos ügy szolgálását kezdték meg vállalatukkal, ne sajnálják a fáradságot és óvakodjanak az elhamarkodottságtól. Ne adjanak olyat, a mi nem szükséges, s a mit adnak az jó legyen. A tanitók pártfogásától függ aztán a vállalat megizmosodása és elterjedése; a kiadótársulatnak pedig kötelessége, hogy a mily mértékben a vállalat terjed, oly mértékben tegye az egyes füzeteket olcsóbbákká, könnyebben megszerezhetőkké. Ugy legyen!

— Eredmények és tapasztalatok az iskolai takarékpénztárak intézményéről Magyarországon, összeállitotta Weisz Bernát Ferencz. Budapest, 1881.

Az iskolai takarékpénztárak buzgó apostola e füzetben számot ad ez intézménynek mult évi eredményéről. E füzetből kitünik, hogy az iskolai takarékpénztárak intézménye az utolsó évben is erősbödött, hogy a takarékoskodó tanulók száma, a megtakaritott pénzösszege tetemesen gyarapodott. — Mindenesetre örvendetes jelenség. Még érdekesebb reánk nézve, hogy az isk. takarékpénztárak fáradhatatlan bajnokán világos példáját látjuk annak, mit tehet egy buzgó ember, ha derék eszmét szolgál, ha a nehézségektől nem riad viszsza s ha helyes vegén fogja meg a dolgot. Ez nálunk oly ritka látvány, oly kényelmes nép vagyunk, annyira hozzá szoktunk a pillanatnyi fellobbanáshoz, melyet a legelső erősebb fuvallat örökre el tud oltani, hogy szinte csudálatosnak tetszik. Nézzétek ezt az embert, hány hivet szerzett magának, mennyi embert tudott megtériteni, mily aránylag nagy eredményeket birt elérni. Népnevelésünk mennyi bajban sinylődik, s mily kevés Weisz B. F.-je van-e sok bajnak! — A füzet tartalmából megemlitjük, hogy az utóbbi évben (1879—80) 222-re rugott a kezelők száma, 7333 tanuló 54,647 frt takaritott, ugy hogy átlag egy tanuló 7 frt 45 krt takaritott meg. Az előbbi évhez képest a takaritott összeg az idén 15,941 forinttal szaporodott. A füzetben továbbá 119 tanitó kisebb-nagyobb levele található, melyben az illetők az iskolai takarékpénztárak körül tett tapasztalataikat közlik. Majdnen mindannyian örömmel s lelkesedéssel nyilatkoznak az uj intézményről, néhánynak a levelében talpraesett megjegyzésekre akadhatni. Ezekre s az egész intézményre alkalmilag még rátérünk.

— **Kisdednevelés.** Szerk. Dömötör Géza. X. évfolyam, 1. sz. A kisdednevelés oly fontos s oly fejletlen része nevelésügyünknek, hogy bizonyára csak örülhetünk azon, hogy külön folyóirat szolgálja czéljait. Készségesen támogatjuk „szives kérelmét a magyar sajtó vezetőihez“, hogy nagyobb figyelmet forditsanak ez ügy támogatására s magunk mindenesetre azon leszünk, hogy minden felmerülő fontosabb mozzanatához hozzászóljunk. A kisdednevelés terjesztése s fejlesztése a „népnevelési egyletek“ programmjának is fontos alkotó része. Viszont megkivánjuk a magunk részéről, hogy e folyóirat komolyan lásson a mánkához s teljesitse is hivatását. A X. évfolyam ezen első számának összeállitását nem mondhatjuk nagyon sikerültnek. Nem igen szólunk P. Szathmári Károly bevezető czikkéről, melyben kárhoztatja, hogy a nőegyletekben való résztvevő nőket gunnyal szokás illetni. A kinövéseket ostorozni bizony kötelessége a szatira-iróknak a hogy e téren bőven terem a szatirának tárgy, ezt kár volna tagadni. Az első fejtegető czikk azután arról szól, hogy neveljünk családanyákat — hol, a kisdedóvódákban? Egészen meg vagyunk akadva az egészségügyi czikkel, melyben „a testmozgás, mint edző, és gyógyitó eszköz“ van ajánlva. E czikk határozottan nem e folyóiratba való. Nagyon tudós. Bevezető sora a legrégibb időkbe vezet vissza: „Az első jog e földön az ököljog volt, tehát testmozgás.“ E czikk sajtóhibáirol hallgassunk, nevetségesek és bosszantók. A folyóirat végén okosabb s hasznavehetőbb dolgokat találunk. De nagyon ajánljuk, hogy ezentul kissé nagyobb gondot forditson — a „kisdednevelésre.“

—

Külföldi tanügy.

Nemzetközi Tanügyi Folyóirat. A párisi felsőbb oktatásügyi egylet (Société de l'Enseignement supérieur) nemzetközi tanügyi folyóiratot (Revue internationale de l'Enseignement) inditott meg; szerkesztője a folyóiratnak Dreyfus-Brisac Ede, a szerkesztői bizottság Franczia ország legelső tudósaiból áll (Pasteur, Boissier, Bréal, Fustel de Coulages, Janet, Laboulaye, Monod, Taine sat.), a munkatársak soraban Európa leghiresebb tudósait találjuk. Magyarország képviselője Apáthy, a németek közül megemlitjük Biedermann, Billroth, Grimm Hermann, Ihering. Kekulé, Noldeke, Paulsen, Reber, Stoy, Unger (Bécs) Zarnke neveit, azon kivül angol (föltünő kevés) olasz, svéd, dán, svajczi, belga, hollandi munkatársakat is találunk. A folyóirat czélja, hogy a francziákat tudósitsa a külföldnek, a külföldet a francziák tevékenységéről, hogy a különböző nemzetek tudósainak vállvetett müködése által korunk nagy nevelési problémáinak megfejtésén lenditsen. — A folyóirat a felsőbb és középiskolák kezdéseivel fog foglalkozni. Hat nagy rovata lesz: 1) nevezetesebb tanügyi események krónikája; 2) közép- s felső iskotai kérdések fejlesztése; 3) tudósitás az egyletnek müködéséről, mely e folyóiratot kiadja; 4) hivatalos okmányok közlése; 5) könyvszemle; 6) nemzetközi levelezés. A folyóiratot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. A francziák ujabb időben oly bámulatos módon haladnak a közoktatásügy minden terén, hogy nekünk hátramaradtaknak legnagyobb hasznot hajthat, ha a legélesebb figyelemmel kisérjük minden lépésüket és minden alkalmat megragadunk, hogy tőlük tanulhassunk.

Svájczi nevelőnők külföldön. A nevelőnőket elhelyező

ORSZÁGGYŰLÉS.

I.

A napirend két első tárgya ma a Magyarország és Horvátország közti közjogi törvények némely határozmányainak módosításáról és a közforgalom tárgyát képező értékpapirok megsemmisitéséről szóló törvényjavaslatok harmadszori felolvasása volt, mely javaslatok végszövegezéseikben vita nélkül elfogadtattak. Azután áttért a ház az 1881. évi államköltségvetésben levő hiány fedezéséről szóló törvényjavaslatra. A tárgyalásban részt vettek: Hegedüs S. előadó, Szontágh P. (gömöri), ki a javaslatot nem fogadta el, és Mocsáry L. szintén a javaslat ellen. A pénzügyminiszter a javaslat elfogadását ismét azzal indokolta, a mit a fogyasztási adóról szóló javaslat mellett érvül felhozott, hogy t. i. a hiány meg van, azt fedezni minden áron kell, tehát — a javaslatot is minden áron el kell fogadni. A ház ezután a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta, szintugy az 1880: VIII. t. cz. 1. §-ának módositásáról szóló törvényjavaslatot, mely a minisztert arra hatalmazza fel, hogy az államadósságok folyó évi törlesztésü összege ne 5% aranyjáradékban, hanem 5% papirjáradékban szereztessék be. A kérvények tárgyalása után Trefort miniszter válaszolt Szabovlyevitsnek a kikindai egyházközség ügyében hozzáintézett interpellációjára, mit a ház tudomásul vett, szintugy Szapáry válaszát Turgonyinak a muraközi bor és husfogyasztási adó behozatala tárgyában tett interpellációjára. A választ az interpelláló is tudomásul vette.

II.

A képviselőház ülése február 26-án.

Elnök: Péchy Tamás.

Jegyzők: Baross Gábor, Antal Gyula, Molnár Aladár.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán, Szapáry Gyula gr., Pauler Tivadar, Trefort Ágoston, Szende Béla, Ordódy Pál, Kemény Gábor br.

Elnök: Bemutatja Somogymegye közöségének fölterjesztését, melyben Kolozsvár szabad királyi városnak a Bartha Miklóé ellen intézett merénylet alkalmából való fóliratát pártolván, a katonai büntetőtörvény s eljárásnak szabályozását kéri;

továbbá Budapest főváros közönségének fóliratát, melyben a magyarországi magyarajku görög katholikus hiveknek kérvényét pártolván, részükre egy magyarajku görög katholikus püspökség fölállítását kéri; végre

Budapest fővárosi VII. kerületi polgári körnek Hoffmann Pál képviselő által beadott kérvényét, melyben az adókezelésről szóló törvényjavaslat elvetését, illetve módositását kéri.

Mindezen kérvények kiadatnak a kérvényi bizottságnak tárgyalás és jelentéstétel végett.

Péchy Jenő a közigazgatási bizottság előadója: Bemutatja a közigazgatási bizottságnak jelentését a budapestfővárosi rendőrségről szóló törvényjavaslatról.

Következik a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok közötti közjogi kérdések rendezéséről szóló 1868. XXX. t. cz. és 1873. XXXIV. t. cz. némely határozmányainak módositásáról és a közforgalom tárgyát képező értékpapirok birói megsemmisitéséről és elévüléséről szóló törvényjavaslatok harmadszori felolvasása.

A ház mindkét javaslatot végszövegezésében elfogadja.

Következik a napirend további tárgya: A pénzügyi bizottság jelentése és törvényjavaslata az 1881. évi állami költségvetésben levő hiány fedezéséről szóló törvényjavaslatra vonatkozólag.

Hegedüs Sándor előadó: A folyó évi költségvetés hiánya 24,600,000 illetőleg a törlesztési összegek levonása után 16.800,000 frtban volt megállapitva, azonbn időközben a zágrábi földrengés által károsultak számára 1.050,000 frt szavaztatott meg s igy a hiány 17.900,000 frtra megy. E javaslat szerint a hiány fedezésére a már megszavazott szállitási adó emeléséből várható bevétel és a fogyasztási adóból szintén ez évre várható bevétel szolgál, mit ez évre összesen 2,925,000 forintban lehet előirányozni. A fennmaradó 15 milliónyi hiány fedezésére a pénzügyminiszter 5% papirjáradékot szándékszik kibocsátani, mely fedezési módot a törvényhozás már megállapitott. — A hiánynak papirjáradék kibocsátása által való fedezése a legczélszerübb, minthogy a pénz beszerzési neme a legcsekélyebb kamatláb mellett alkalmazható, s az igy kötendő adósság az agio hullámzásának kitéve nincsen. Ajánlja a javaslat elfogadását. (Helyeslés a jobboldalon.)

Szontágh Pál gömöri. A hiányt fedezni kell, s elismeri, hogy a fedezés azon módozata, mely a javaslatban foglaltatik, kifogás alá nem jöhet. De számol azan okokkal is, melyek e tényeket szülték. Hat éve, hogy a kormány a pénzügyi rendezkedésre és az egyensuly helyreállitására vállalkozott. A kormány ez igérete és a nemzet bizalma daczára megkötötte a 78-iki kiegyezési szerződést és eszköze lett a bosnyák politikának. Ezek az okai, hogy még ma is megterheljük a jövőt a helyett, hogy az adóképesség fokozására törekednénk, s az adóképesség tönkretételével a folytonos adóemelés elveit juttatjuk uralomra. A mérsékelt ellenzék a költségvetést elfogadta ugyan, azonban azt ezen kormánynak meg nem szavazta, ennek értelmében szóló a jelen törvényjavaslatot sem fogadja el. (Helyeslés balfelől.)

Mocsáry Lajos. A szőnyegen levő törvényjavaslat nem egyéb, mint a már megalkotott költségvetési törvénynek kiegészitő része. Rendszerint magában a költségvetésben szokott megtörténni a fedezetről való gondoskodás és különösen a hiányok fedezéséről való gondoskodás. Ez alkalommal másképen történt, annyiban, hogy a hiány fedezéséről csak részben történt gondoskodás a költségvetési törvényben. Ezen törvényjavaslat megitélése tehát ugyanazon szempont alá esik, a melyből megitéltetett különböző részről maga a költségvetési törvény, illetőleg annak azon része, a melyet appropriatió-nak szokás nevezni. Szóló már azon alkalommal kifejezte, hogy nem viseltetvén bizalommal semmi oly kormány iránt, a mely az 1867. XII. törvényczikk ugynevezett közösügyes alapján áll, — a mihez még járul az is, hogy a jelenleg működő kormány még ezen alapon sem kiséreté meg azt, a mit az ország ügyeinek vezetése, és az ország érdekeinek gondozása tekintetében szóló tőle megvárhatónak tartott, — az appropriatiót meg nem szavazta: hasonlóképen ugyanazon okokból nem járulhat a jelenleg szőnyegen forgó törvényjavaslat elfogadásához. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter: Azt, hogy e hiányt fedezni kell és hogy a fedezetnek ez a leghelyesebb módja, azt a felszólalók sem vonták kétségbe, sőt hozzájárultak ahhoz is, hogy a hiány fedezésére ezt tartják a legczélszerübb módnak. A mérsékelt ellenzék részéről felszólalt képviselő azt mondja, hogy a törvényjavaslatot a kormánynak nem szavazza meg, daczára annak, hogy ép azon oldalról hangsulyoztatott leginkább, hogy a hiányt nem uj adókkal kell fedezni, hanem hitelmüvelet utján, sőt a mint e pártnak egyik szónoka magát kifejezte, tisztességes kölcsön utján. Szóló ezen kérdést nem tekinti bizalmi kérdésnek, hanem oly szükségnek, melyről az állam hitelérdekében gondoskodni kell. Tény az, hogy fedezetre szükség van, azért kéri a házat, hogy e törvényjavaslatot fogadja el.

A ház ezután a javaslatot általánosságban elfogadja.

Következik a részletes tárgyalás.

A czim s az 1 §. változatlanul, a 2. §. **Hegedüs** irályi módositásával, a 3. §. ismét változatlanul elfogadtatik.

Következik a pénzügyi bizottságnak jelentése és törvényjavaslat az 1880. évi VIII. t.-cz. 1. §-nak módositásáról.

Hegedüs Sándor előadó. Az 1880. évi VIII. törvényczikk 1. §-a azt rendeli, hogy az aranyban törlesztendő államadósságok törlesztési összege 6 százalékos aranyjáradékkal szereztessék be.

A jelen törvényjavaslatban az foglaltatik, hogy a nevezett szakasz ezen intézkedése megváltoztattassék, még pedig két irányban: először elvileg átalában, tehát nem csak egy évre mondassék ki kötelezőleg az, hogy a törlesztési összeg nem 6% és aranyjáradékban, hanem vagy 6 kamatlábnál nem nagyobb kamatu aranyjáradék kötvényekben, vagy 5%-os papirjáradékban szereztessék meg.

A törvényjavaslatnak második intézkedése az, hogy a mult évi és f. évi törlesztésü összeg ne 5%-os aranyjáradékban, hanem 5 %-os papirjáradékban szereztessék be. A valuta viszonyok szempontjából kerülni kell az aranyban kötendő államadósságok szaporitását, ezenkivül a jelenlegi árjegyzék tanusága is, a kurzus viszonyok is indicálják 5 százalékos papirjáradékban való beszerzését ezen aranyban törlesztendő összegnek, a mennyiben kedvezőbb nemcsak névleges, hanem effectiv kamatláb mellett is lehet a szükséges összeget beszerezni, s egyszersmind a konverzió is kisebb összeggel eszközölhető. Ennélfogva kéri a javaslat elfogadását.

A ház a javaslatot általánosságban és részleteiben csekély irályi változtatásokkal elfogadja.

Következik a kérvények 48. sorjegyzékének tárgyalása.

Az 1—5. sz. kérvényekre a bizottság véleménye fogadtatik el.

A 6. számu kérvényben Fiume város és kerületbeli községek a horvát-szlavon követek számának meghatározásáról szóló törvényjavaslatban a Fiumét illető kifejezés megváltoztatását kérik.

Vécsey Tamás előadó. A kérvényi bizottság véleménye az, hogy miután Fiumának és kerületének az anyaországhoz való tartozása az 1868. XXX. t. cz. 66. §-a által változatlanul ki van mondva, a városnak e tekintetben semmi aggodalma nem lehet, s hogy az illető törvényben a Fiumére vonatkozó törvény idéztetik, azáltal ama kapcsolat egyenesen megerősittetik, tehát a feliratban foglalt aggodalom alaptalan, a feliirat azonban, mint Fiume tántorithatlan hűségének ujabb bizonyitéka a képviselőház irattárába tétetni rendeltetik.

Madarász József: Hozzájárul a kérvényi bizottság határozatához de figyelmezteti a házat, hogy a bizottság véleményében csak az 1868. XXX. tcz. re hivatkozott, holott Fiume és a magyar tengerpart tényleg az 1797. az 1827. és az ezután hozott törvények által mint tisztán Magyarországhoz és a magyar koronához tartozó test tekintetett.

Vécsey Tamás előadó. A bizottság röviditeni akarta a dolgot, s csak azért idézte az utólsó törvényt, de örvend, hogy Madarász fölszólalása folytán a régibb törvényekre való hivatkozás a háznaplójában benne lesz.

A 7—10. sz. kérvényekre a bizottság véleménye vita nélkül elfogadtatik.

Következik a napirend további tárgya, vagyis a vallás és közoktatásügyi miniszter válasza Szabovlyevics interpellációjára.

Trefort Ágost vallás- és közoktatásügyi miniszter: A nagykikindai egyházközság ügyei kezelése körül igen sok visszaélés követtetett el. A kormány két évig közvetlenül nem avatkozott bele az ügybe; de midőn látta, hogy az autonomia czége alatt az egyház vagyona megkárositattik, sőt részben elköltetik és látta, hogy a visszaéléseket másképen megszüntetni nem lehet: csak akkor rendelte el a vizsgálatot, ez pedig felügyeleti jogánál fogva nemcsak joga, hanem kötelessége is volt. A kormány akarja, hogy a kivételes állapot mielőbb megszüntettessék, de ez nem függ tőle, hanem az illető hatóságoktól. Ha azok kötelességüket teljesiteni fogják, bizonyosan rövid idő mulva helyre lesz állitva a törvényes állapot. Kéri válaszát tudomásul venni.

Szabovlyevics Mihály: A miniszter által tett indokolás nem igazolja elkövetett törvénysértéseket. Azt a tanácsot adja a miniszternek, hogy jövőben ne avatkozzék oly ügyekbe, a melyek rá nem tartoznak s állásával össze nem férnek. Az egyházközség tagjainak elbocsátását s mások kinevezését szóló nem tudja a miniszteri teendőkkel összeegyeztetni.

Bár nagy köszönettel és elismeréssel fogadja a miniszter azon igéretét, mely szerint hajlandóságát fejezte ki, hogy a nagy kikindai egyház községben a törvényes állapot végre valahára visszaállittassék, de nézete szerint azon ut és mód, a melyen czélját elérni véli, sem nem helyes, sem nem törvényes, mert az egyházmegyei igazgatóság mint második forum egyátalában nincs hivatva arra, hogy a választás tényе közül netalán felmerült törvénytelenségek miatt emelt panaszok felett első folyamodásilag nyilatkozzék. A szerb egyházi belügyeket szabályozó legfelsőbb rendelet értelmében a törvényes állapotot e konkrét esetben csak ugy lehetne visszaállitani s az volna az egyedüli ut és mód, ha a miniszter a mult év augusztus 30-án megválasztott és általa a mult évi szept. 10-én kiadott rendelettel törvényellenesen felfüggesztett gyülés tagjait állásaikba visszahelyezné és ha ezen gyülés kebeléből megválasztott bizottság, mint első forum a beadott panasz felett kihallgattatnék. Miután pedig a miniszter ezt tenni és igy a törvényes utra áttérni nem hajlandó, kijelenti, hogy a választ nem veszi tudomásul.

Következik a pénzügyminiszter válasza Turgonyi Lajos interpellációjára.

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter: Turgonyi Lajos interpellációt intézett hozzá az iránt: van-e tudomása arról, hogy a Muraközben lévő községekben a bor- és husfogyasztási adóról szóló törvény életbeléptetve nincs és szándékozik-e intézkedni az iránt, hogy ezen törvény ott életbeléptettessék.

Válasza az interpelláció első részére az, hogy van tudomása arról, hogy a bor és hus fogyasztási adóról szóló törvény a muraközi községekben nincs életbe léptetve. Kötelességszerüleg van ezen ügyállásról tudomása és a mult évben kötelességének is tartotta ezen kérdéssel foglalkozni. Szóló is azon meggyőződésben van, hogy semmivel sem igazolható az, hogy ezen állapot fennáll csak azért, mert Horvátországtól csatoltatott vissza a Muraköz Magyarországhoz, Horvátországban pedig a bor és husfogyasztási adó állami czélokra nem fizettetik. Semmivel sem tartotta indokolhatónak, hogy ezen állapot tovább is fenntartassék, de midőn ezt egy részről ellsmeri, más részről nem zárkózhatott el az elől, hogy mindenekelőtt tudomást kell szereznie az iránt, vajjon a bor és husfogyasztási adó nem használtatik-e községi czélokra és hogy ugy mint állami adó minden rázkodás nélkül kiterjeszthető-e. De figyelemmel kellett és kell lenni most is arra, hogy egy oly adó hozassék be egy vidéken, mely ott évtizedek óta gyakorlatban nem volt, mely, bár elnézésből, de mégis azon 20 év alatt, mióta a Muraköz Magyarországhoz csatoltatott, nem fizettetik, mindenesetre óvatossággal és kimélettel kell eljárni, annál is inkább, mert nem szeretne arra alkalmat adni, hogy rendelet utján életbeléptettessék ezen adó hatálya ama vidékre s azután esetleg azon vidéknek az országgyüléshez intézendő kérvényei következtében ezen intézkedést később vissza kelljen vonni.

Azért szükségesnek tartja a törvény intézkedéseinek a muraközi községekre kiterjesztését és semmiképen sem indokolható a jelen állapotnak tovább fentartása. Elismeri, hogy ez iránt törvényhozási intézkedés nem szükséges, mert tisztán administrácció utján eszközölhető, minthogy a törvény megvan és annak csak végrehajtása szükséges. Tehát kötelességének tartja a törvénynek alkalmazását az illető vidéken is, csakhogy a kellő kimélet szem előtt tartásával. Azért kéri a házat, vegye válaszát tudomásul.

Turgonyi Lajos: Midőn interpellációját még a mult év november hó 17-én előterjesztette, nem örömest tette, mert mint magyar embernek, sem az árulkodás, sem a káröröm nem természete, s általában nem talál semmi örömet abban, hogy polgártársai vállain a már ugy is elviselhetetlenné vált adó egyenes vagy közvetett uton emeltessék. Hanem azon kényszerhelyzettel állott szemben, a melylyel gyakran találkozik a képviselő választóival szemben, a kik tőle ily kötelesség teljesitését megvárják. Midőn ezt tette, egyszersmind azon anomalia látása inditotta arra, a melyet ott jártakor tapasztalt, hogy az ország egyes területének lakosai oly terhek viselése alól kivétetnek, melyekre különben a hazának minden polgára kötelezteik.

Mielőtt azonban ezen interpellációját megtette, a pénzügyminisztterrel az ügyet megbeszélte és ez anomália megszüntetésére felhivta; ő késznek is nyilatkozott arra, hogy a szükséges intézkedéseket már az ülésszak kezdetén megteendi. Szóló várta az intézkedéseket, mig ismételt sürgetés következtében végre kénytelen volt interpellációját megtenni. Azonban midőn ezt tette, távol volt tőle, hogy a Muraköz lakosságának hazafias érzületét, a mint a „Hon"-ban s a főispáni ünnepély alkalmával egy toastban egy pap által gyanusittatott, bántani legkevésbbé is akarta volna. Csakis ez anomalia megszüntetésére kivánta felhivni a pénzügyminiszter, illetőleg a kormány figyelmét, azon anomaliára, mely ott már évtizedek óta tart s valóban boszantja a szomszéd vidék hazafias lakóit, kik látják, hogy mig ő rajtok a legszigorubb eszközökkel behajtják az indirekt adókat, addig a szomszéd muraközi községek ez általuk beszedett adót iskoláik, templomaik felvirágoztatására fordithatják, s mig ők napról napra szegényednek, addig amazok gazdagodnak.

Miután a pénzügyminiszter előbb megigérte, hogy ezen általa is elismert anomáliának s nem tudni, minő kedvezményből nyert visszaélésnek elejét fogja venni s miután most ez igéretét a ház előtt ünnepélyesen ismételte, szóló a választ tudomásul veszi.

A ház a választ szintén tudomásul veszi.

A ház holnap déli fél 1 órakor ülést tart a ma elfogadott két törvényjavaslatnak harmadszori megszavazására, azután a jövő csütörtökig nem tartatnak ülések. Csütörtökön jön napirendre az igazságügyi és pénzügyi bizottságnak jelentése a közvetlen lerovandó illetékek kezeléséről szóló törvényjavaslat tárgyában.

Ülés vége 1 óra 15 perczkor.

Legujabb hadjárat a teke-turkománok ellen és Geok-Tepe bevétele.

Skobeleff tábornok leverte a teke-turkomanokat s az orosz sereg ott áll Merw határán. Már csak egy macskaugrás odáig az óvatosan közelitő hóditónak s a merwi turkomanok nem is komoly ellenség, miután sokkal vitézebb és harcziasabb vereik, az akháltekék legyőzettek s főnökeik rendre hódolnak az orosz tábornokoknak.

Merw most már akkor lesz az oroszé, mikor neki tetszik. Pedig Merw már az utolsó kis terület, a mely az orosz előretolt határt az angoltól fél függésbe hozott Afghanisztántól elválasztja. S Merw, a város, kulcsa Heratnak, melynek kháńja, Ayub a kabuli emirnek, az angolok által trónra juttatott Abdurrahmannak a háborut is megüzente már. Ha Merw egyszer az oroszé: nyitva előtte Afghanisztán s közvetlen szomszédjává lehet a brit keletindiai birtokoknak, melyekben könnyü szerrel fogja táplálhatni a lázadásokat kardnál és ágyunál sokkal félelmesebb fegyverével: a rubellel; de melynek szépen utána gurulhat az ágyu kereke is, ha elérkezettnek látja idejét.

A teke-turkománok, illetőleg a turkománok akhál-tekének nevezett csoportja ellen legközelebb befezett hóditó, vagy mondjuk igazabban: irtó háboru megérdemli, hogy annak szinhelyére és lefolyására futó pillantást vessünk. Annál inkább, mivel Vámbéry ugyis rég felköltötte már a figyelmet e népek és a Közép-Azsiában készülő dolgok iránt Európaszerte s figyelmeztette különösen Angliát, mi vár reá.

Megdöbbentő hamar teljesül jóslata, melyért elismerték nagy tudósnak, de nem hallgattak tanácsaira. Ő, mint tudjuk, 1863-ban utazott át a turkománok földön Khivába és Boccharába. 1871 és 72-ben már orosz csapatok indultak ugyanazon az uton s Markossow orosz ezredes előre nyomult egész az Oxus kiszáradt régi medréig.

Az ő jelentései nyomán jutott az oroszoknak eszébe ez irányban is most már előbbre vinni a „czivilizácziót", az elrekesztett régi folyammeder alsó részén keresztül csatornát vezetni s ezzel egész a khulumi kánságig egyenes vizi utat nyerni s eljutni Afghanisztánba. Azóta ugy találták, hogy közelebb volna vasuton s Szkobeleff tábornok már, a merre vonul, vasutuszályt hagy maga után, mely összeköti Michailoff uj telepitésü városaival a Kaspi-tenger mellett, s minden szükséget onnan szállittat serege után.

Kaufmann tábornok Khiwa elleni expedicziója alkalmával ugy találta, hogy az Amu Darja régi medrében még ma is sok a tápforrás s a tervezett csatorna néhány év alatt könnyü szerrel volna elkészithető. Ennek a már kiépült vasutak segélyével nem lesz aztán nehéz nagy hadakat összpontositani valahol Afghanisztán táján, ha majd Anglia hajban áll az irlandiakkal, a transwaali boerokkal, az ashantikkal, s talán még az európai hatalmak valamelyikével is.

1875. nyarán Lomakin tábornok vezénylete alatt már erősebb expedicció indult a turkománok ellen, azon ürügy alatt, hogy a karavánokat háborgatják. 1875. junius 22-én a sereg már egész az igdai kutig jutott, hol a teke-turkománok főnökei, köztük Budai Berdi-khán Kaushit-khánnak a merwi turkománok fejének fivére is. Ezek biztositák az oroszokat, hogy ő közöttük milyen nagy irántuk a sympathia. A vége az lőn, hogy az orosz tábornokok csufos vereségeket szenvedtek a barbár tekinczektől s Szkobeleff tábornoknak már nagy hadsereggel kellett indulni ellenök.

A teke-turkomanok egyik csoportja a Perzsia határán le Herat határáig elvonuló Kopet-hegység tövében, a turkoman sivatag délnyugati 250 kilometerre elnyuló s mintegy 20 kilometernyi keskeny földszalagon lakik s akhál-tekének neveztetik; a másik a nagy merwi oázist birja Merw fővárossal, s merwi turkoman a neve. Ez már tőszomszéd az afghánnal s Merwből Heratba, Afghanisztánba egyenes ut vezet, miért is ez országok kulcsának tartatik. Az angol azelőtt rendkivül ügyelt rá, hogy az orosz el ne foglalja. Azonban aligha nem késő már minden aggodalmaskodás.

Megközelitő orosz számitás szerint az akháltekék 40, a merwiek 48 ezer kibitkát számlálnak, a miből következtetve amazok összes létszáma 200, ezekéé 240 ezer lélek lehet.

A mult év tavaszán vette át Szkobeleff tábornok a Lamakin alatt csufos kudarczot vallott orosz expedicció parancsnokságát. Mint a sivatagokon viselt hadjáratok jó ismerője, rendkivüli gonddal és óvatossággal fogott nehéz megbizatása teljesitéséhez. Először is helyreállitotta seregében a meglazult fegyelmet s a hadászati tudomány ujabb vivmányait mind segélyül hivta hadjárata sikeréhez, sőt gondoskodott, hogy az ne csak katonai siker, de valódi hóditás legyen. Gondoskodott, hogy az élelmezésben ne legyen hiány. Hajóközlekedést rendszeresitett e czélból a Kaspi tengeren Baku és Krasznowodszk között s azonnal hozzálátott egy vasutvonal épitéséhez, mely Michaitow parti gyárvárosból kiindulva, vonuló seregét nyomon kövesse, a persa határ mentében folyó Attrek mentében egész Kizil Árvátig, s onnan tovább minden valószinüség szerint egykor egész Merwig és talán — Heratig. Ismerve a sivatag természetét, mely nem hogy élelmet, de még vizet se nyujt, s azt a vizet is, melyet a karavánok tömlőkben magokkal visznek, elrontja hevével és dögleletessé teszi, a Kaspi tóból meritett tengervizet, s azt Nobel-féle szürőgépen ihatóvá téve, vasuton szállittatá a sereg után. Ezen felül minden katonára számitott egy tevét, mely az élelmiszert és podgyászt vigye, s igy mintegy 20,000 tevével indult meg Csikiszlyarból.

Az expedicció harczos-létszáma 12.000 embert számlált, a mihez járult 6500 tevehajcsár, a főtisztek kisérete, az irodák személyzete, a betegápoló train, a vizszállító csapat, s a sereg nyomában mindenütt a vasutépitő-társaság, melynek munkáját a tábornok minden állomáshelyen bevárta, a miáltal előnyomulása tetemesen késett ugyan, da összeköttetése a Kaspi-tóval egy pillanatra se szakadván meg, előhaladása annál biztosabb maradt.

A szinte mintegy 20.000 főből álló expedicció ilyen készülettel kezdte meg utját Mallo Kera vizben gazdag telepén keresztül, hol Szkobeleff több tárházat épittetett s azokat erődökkel vette körül, elegendő őrséget rendelve oda a netaláni megrohanás visszaverésére.

Duz-Olumból kiindulva, május 29-én elfoglalta Khodram-Kálát, s innen tovább vonult a jól megerősitett Bámi felé, melyet makacs harcz után szinte bevett jun. 9-én s e helyet hatalmasan körül sánczolván s helyőrséggel ellátván, julius elején erős kémszemlecsapat élén megindult Geok-Tepe felé, honnan tiz nap mulva tért vissza.

Az akhal-tekék folyton megujuló támadásán nehézzé tették Szkobeleff vonulását. Hol itt, hol amott, hol egyszerre több ponton is intéztek a sereg ellen rohamot s noha a támadásoknak egyszer se volt jelentékenyebb eredménye, annyi mindenesetre volt, hogy csak lassan lehetett előre haladni és Szkobeleff kényszeritve látta magát minden egyes elfoglalt helyet kis erősséggé alakitani át, s abban őrséget hagyni. Nehéz küzdelembe került Karyz megerősitett hely elfoglalása (nov. 27. és 28-ka közti éjjel), melyet a tekék kétségbeesetten védelmeztek, csodáit tanusitván a vitézségnek, de végre se boldogulhatván a modern hadviselés tulsulya s az oroszok ágyutekéi ellen.

Több pont, mint Arcsman, Durun, Kelyát, Egiar-Batir-Kálá elfoglalása után, decz. 4-én másodszor indult kémszemlére Szkobeleff Geok-Tepe felé, mely alkalommal véres csatározásba ereszkedett, mely azt a hirt eredményezé, hogy Szkobeleff is ugy járt, mint Lamokin, a tekinczek tönkre verték. Lehet is, hogy a veszteség nem volt jelentéktelen, mert Szkobeleff jónak látta bevárni, mig megérkezett az Amur Darja mellől Kuropatkin segédcsapata s csak akkor indult meg a harmadik kémszemlére (decz. 12-én). Egy hétre rá megtámadta a Geok-Tepétől délre fekvő Jángi-Kála erődöt, melyet azon oldal felől, a honnan a támadást várták, a tekék viz alá boritották. De a támadás nem onnan jött s midőn a turkománok magukat hátulról és oldalt bekeritve látták, megkisértették a visszavonulást s egyenest a Szkobeleff lesben álló főerejének torkába jutottak. Az ágyuk roppant pusztitást tettek közöttük s a többit elvégezte a kozák.

Geok-Tepéből három izben kisértették meg a tekék Jangi-kálát visszafoglalni. De bármily elszánt és szilaj volt is a roham (egy ily alkalommal sebesült meg Kozelkow ezredes is), öt ezred puskatüze és ötven ágyutorok ellen lehetetlen volt boldogulniok. Petruszevics vezérőrnagyot azonban, a ki Geok-Tepe északi és keleti oldala ellen intézett kémszemlét, még is megszorongatták, ugy hogy Szkobeleff szükségesnek látta nyakra-főre tetemes csapatot küldeni segitségére, tüzérséggel.

Deczember 21-ke után megkezdődött az akhal-tekék főerősségének rendszeres ostroma, körülzárolással, ostromárkokkal, egészen az európai várostromok mintájára. Számra nézve többen voltak a turkománok, s bizonyára személyes vitézségre sem álltak hátrább a legvitézebb orosznál; de hát mi haszna! Romboló gépek ellen a legerősebb kar se számit s Szkobeleff az ő tüzetokádó 52 ágyujával, rakétáival, egységes terv szerint mozduló seregével biztosra vehette a diadalt egy oly ellenséggel szemben, melynek az egyéni bravouron s a biztos önfeláldozásig menő, halál-elszántságon kivül mindene hiányzik, a mi európai fogalmak szerint nem egy hadjáratnak, de csak egy jelentékenyebb csatának is a megnyeréséhez szükséges.

Jangi-Kála elfoglalása támaszpontot nyujtott az ostrom-müveleteknek az erőd közvetlen közelében (950 ölnyire) s egyuttal orosz kézbe juttatta as ellenség háta mögött Aszkhábátba vezető utat. Hozzáfoghattak a futóárkok ásásához.

Geok-Tepe vagy helyesebben Dengil-Tepe ostromát és bevételét a „Világkrónika" orosz jelentések után a következőleg irja le:

Deczember 23-án hajnalban ásták meg az első futóárkot az ostromolt erődtől 800 lépésnyire. De sok áldozatba került. A tekék kirontása nagy veszteséget okozott az oroszoknak. Elesett egy tábornok, két törzstiszt, 19 legény s megsebesült egy törzstiszt, két százados és 55-en a legénységből. Az elesett tábornok, Petruszevics Grigorjevics Miklós nemcsak mint katona volt jeles, de mint tudományos férfiu is. A Kaspi-tó mellékén tábori gyalogtüzér minőségben szolgálva, több tudományos kirándulást tett a turkoman sivatagba, feje volt annak az expedicziónak, melyet az orosz kormány az Amu-Darja régi medrének kinyomozására kiküldött és e mederre vonatkozó mérései és leirásai talán az egyedüli megbizható adatok. Szkobeleff leghübb bajtársát veszté benne.

Az első árok megerősitése után decz. 26. és 27-ike közti éjjel megásták a másodikat, ezt már 400 lépésnyire a főerősségtől s irtóztatón bombázni kezdték a falakat. A tekék nem türhetvén a fejeikre omló vaszáport, 27-án esti 6 órakor mintegy 30 ezer gyaloggal váratlan kirohanást tettek s megtámadták a 21 ágyu és 3 mozsár fedezete alatt a vi-árkokon dolgozó 2600 oroszt. A kirohanás annyira váratlanul történt, hogy a tekék minden ellenállás mellett is csakhamar elfoglalák a munkálatok helyét s birtokukba keritették a második futó árok egy részét, négy hegyi ágyut meg a három mozsárt is. De az első árokból irtóztató tüzelés fogadta őket s ugyanakkor erős támadást intézett ellenök a tartalék, ugy hogy oda kellett hagyniok az elfoglalt pontokat, egy hegyi ágyut azonban mégis magokkal vittek. Ez a kirontás rettenetes vérfürdőt okozott. (Valószinüleg ez szülte a Szkobeleff második nagy vereségéről szóló távirati jelentést.)

A tekék visszaverése után Szkobeleff azonnal elrendelte a harmadik viz-árok kiásását. Ezt látva a tekék, uj támadást intéztek az egész front ellen, de visszaverettek. A munka tovább folyt s decz. 29-én heves bombázásnak lőn alávetve az erősség, ugyszinte a keleti homlokzatnak a főárokról 50 lépésnyire fekvő előretolt erődei, melyeket 3 órakor megrohantak s 6 órakor már erős állást foglaltak bennök az oroszok.

A decz. 28. és 29-ki összeütközés alkalmával az oroszok közül elesett 7 tiszt és 102 legény, megsebesült 9 tiszt és 84 legény.

Decz. 30-án esti $8^1/_2$ órakor a szorongatott tekék homlokban és a balszárny felől támadták meg az ostrommüveket, ugyanakkor támadást intézve a tábor ellen is jobb és balszárny felől, valamint hátulról is. A harcz, mely helyenkint kézi tusává nőtte ki magát, 12 és fél óráig tartott és a tekék visszaverésével végződött, noha azok egy ideig makacsul tartották magukat a balszárnyon elfoglalt redoutban. A kitörés visszaverése után az oroszok ujult erővel fogtak hozzá a bombázáshoz s az erősség belsejébe rakétákat vetettek. A tüzelés egész éjen át tartott s másnap az egész tábor előre nyomult az első árokig. Ez éjjel elesett egy tiszt és 52 harczos, megsebesült 5 tiszt és 96 harczos.

A január 3-áig terjedő időt az oroszok az ostrommüvek és a tábor megerősitésére forditották, egyuttal visszavervén a tekék sürü támadásait. Jan. 3-án 20 ölnyire foglaltak állást a főerőd falától. 4-én a tekék általános rohamot intéztek a centrum és a balszárny ellen. Majd mindenütt kétségbeesett kézi tusa fejlődött, de ebben is a tekék huzták a rövidebbet. Az oroszok vesztesége halottakban és sebesültekben 95 volt.

A támadás visszaverése után a glacis betetőrése és a védelmi vonalak megerősitése végett megujitották az aknák épitését, mely állandó csatározás közt folyt tovább.

Jan. 7-én azt az ajánlatot tevé Szkobeleff a tekéknek, hogy a harczot a halottak eltakarithatása végett szüntessék meg. Az ajánlat elfogadtatott s egy óráig tartott a fegyverszünet. Egyezség szerint a tekéknek kellett megujitani a tüzelést, mit azok a kikötött idő lejárta után meg is tettek. Szkobeleff azt irja rólok, hogy „kifogástalanul viselték magokat."

Ettől kezdve az oroszok kettőztetett erővel dolgoztak az ostrommüveken, előkészitve a jan. 12-iki nagy rohamot, mely makacs és kétségbeesett ellenállás után az oroszok kezébe juttatá a győzelmet.

Geok-Tepe bevétele következő módon ment végbe: Négy rohamoszlop alakittatott. Az elsőt, melyben volt 9 század gyalog, félszázad árkász, az önkénytesek, egy gyalog szotnya, két peloton a hegyi ütegből, két tengeri kartács, két rakétaállvány, egy heliograph, Kuropatkin ezredes vezette; a második hasonló erejüt Kozelkoff ezredes; a harmadikat, egy zászlóalj, egy önkénytes csapat, három szakasz árkász, egy peloton tüzér, egy tengeri kartács, öt rakéta, másfél szotnya kozák, Gajdaroff alezredes. A negyedik végre: 21 század, 3 század dragonyos és kozák, 24 ágyu volt a tartalék.

Gajdaroff hadoszlopa reggel 7 órakor kezdte meg az ostromot az őrség déli homlokzata ellen; egyidejüleg 36 ágyu törte a rést Kozelkoff oszlopa számára, mely rést az előtte való éjjel pyroxylennel és dynamittal fölrobbantott akna ütötte a déli oldalon. 11 óra 20 perczkor Gajdaroff ura volt az erőditvénynek s megerősitett állást foglalt benne. Ekkor robbantották föl 125 pud (1 pud = 10 klgr.) lőporral a keleti hemlokzat alatt ásott aknát, mely több száz tekét temetett romjai alá. Ez volt a jel Kuropatkin és Kozelkoff oszlopainak a rohamra. Tiz perecz mulva hatalmukban volt a két védő árok s kétségbesett tusa fejlődött a falakon. Szinte egy óráig tartott az árkokon a viadal, melyben a tekék oly erőt fejtettek ki, hogy két zászlóalj és négy század erősitést kellett küldeni ellenök a tartalékból. A 3-ik számu zászlóalj a két árok közt szilárdan álló falakat lajtorjákkal ostromolta. Az erősség sánczának védelmezői kétségbeesett dulakodás után leölettak s fél 2-kor Gajdaroff oszlopa létrák segedelmével az erősség délnyugati falain állott. Most megkezdődött a harcz az erősség belsejében. Két órakor be volt véve az egész erősséget uraló redoute, a Dengil-Tepe halom és ezzel együtt az erősség is.

A megfutamodott tekéket egy hadosztály dragonyos, négy szotnya kozák, hat század gyalog, négy messzirehordó ágyu és a hegyi lovas tüzérség vette üzőbe. Az erősségben és az árkokban igen sok halottat találtak. Csak magában az erősségben több volt 4000 turkoman holttetemnél.

Az oroszok vesztesége decz. 20-tól Dengil-Tepe bevételéig a következő volt: elesett 16 tiszt, 267 közlegény; megsebesült 42 tiszt és 647 legény, azonfelül elesett 143 ló és megsebesült 121.

Geok-Tepe most erős állása az oroszoknak, hol csak 400 kilométernyire vannak Afghanisztán kulcsától, Merwtől. Azóta ehhez is még közelebb jutottak; Szkobeleff Geok-Tepében, valamint az akhal tepék keleti határvárosában Aszkabadban helyőrséget hagyott s maga Bámiba helyezte vissza főhadiszállását. Legujabb tudósitások szerint most már a merwi turkománokra is rá kerül a sor, kik már készülnek is az oroszok ellen. S mindez oly pillanatban történik, midőn Anglia kormánya azt se tudja, hol a feje az irlandi, transvaali és ashanti zavaroktól.

Igen örvendetes
HIRDETMÉNY

csak 2 frt 85 kr.

egy gyönyörü

inga-óra

bronce-sulyokkal

pontosan szabályozva 5 évi jótállással a pontos járásért.

Az első svájczi müfaragó-iskola csekély látogatottsága miatt 1881. január elején a hatóság által feloszlatott és alólirott fiókraktárnak sikerült az összes 4265 darabból álló **gyönyörü inga-órákat árverés utján** hallatlan olcsó áron megvásárolni.

Mindenki ragadja

meg e sohasem visszatérő alkalmat és rendeljen minél hamarább, addig, mig a készlet tart, **mert oly mesés olcsó és oly hihetlen** valami még nem létezett az órák feltalálása óta.

Ezen inga-órák dupla szinü körisfa szekrényekben, valóban szép, sőt müvészieszen készült mü-faragványokkal ellátvák, és a mi a fő, azt lehet mondani, hogy:

semmibe sem kerülnek,

minthogy még a munkadij fele sincs megfizetve ezen árral

Fiókraktárunk képviselője köteles, ezen óra minden megrendelőjének

két darab gyönyörü olajfestményt finom faragott fa-keretben

ingyen

azaz minden ráfizetés nélkül, megküldeni.

Két mü-festmény **értéke** magában véve **sokkal nagyobb**, mint a mi az ára és a festményekért fizettetik. A széthküldés vagy a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett történik.

Egyedüli megrendelési hely

FILIALE

der

Schweitzer Uhren-Schule

Bécs, Albrechtgasse az akadémiával szemben. 1239

Ezer me ezer ember köszöni egészségét e hires műnek:

Több kitüntetés tulajdonosa. Több kitüntetés tulajdonosa.

Az elgyengült férfi-erő

(tehetetlenség)

ennek soknemü okai és alapos gyógyitása.

Irta specialista

WEISS J.,

gyak. orvos és szülész, az itteni cs. k. katonai főkórházban volt osztályorvos, több bel- és külföldi tudományos és humanitási társulat rendes és tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés birtokosa.

E mü annál inkább ajánlható, mivel nemcsak az elgyengült férfierő alapjául szolgáló kór-okokat kimeritően tárgyalja, hanem — *a mi a létező müvek bármely czim alatt is, egyikénél sincs meg,* — *munkájához még gazdag tapasztaláson és szigoru tudományos elveken alapuló gyógyeljárást is csatolt.*

E munka, melyhez még könnyebb megérthetés czéljából számos boncztani ábra van mellékelve, mindazoknak is fog tanuságot és segélyt nyujtani, kik kora ifjuságokban titkos bünt vagy kihágásokat üztek s ennek következtében elgyengült férfierőben és megrongált idegrendszerben szenvednek.

Kapható a szerző rendelő-intézetében Budapesten, koronaherczeg (url)-utcza 8. sz. I. em.

Ára 2 frt 50 kr.

Egy — vasut mellett fekvő — vidéki nagy városban létező teljesen felszerelt

KÖNYVNYOMDA;

továbbá egy

KÖNYVKÉSZLET 1310

az illető kiadói jogokkal együtt

szabadkézből eladó!

közelebbi értesitést ád: **Szilády Laos, Budapesten, IV. magyar-utca 32. sz. földszint balra.**

Utolsó válaszom

KREMMER A. és TARSAINAK!

Önök már számtalanszor széltében azt nyilvánitották, hogy én áruimat olcsóbban adom el, mint azokat bevásárolom, vagy más szóval, hogy áruimat elpocsékolom, a mi egyszerüen a legszemtelenebb hazugság és rohalmány. Titkom és áruk olcsó eladása körül csupán abból áll, hogy **óriás** mennyiségben és **első** kézből vásárolok mindenféle **készpénz** fizetés mellett. Továbbá nem tartok nagy személyzetet, csak szerény lakást bé elek, é nem járok saját fogaton, mint önök. — Ezért adhatom én áruimat **jó minőségben** az alább jegyzett árakon a t. közönségnek, egy

próba megrendelést ajánlva!

Uri fehérnemü:

Szines ingek ereton-, oxford- vagy zephirből, álló vagy lehajtott gallérral frt 1, 1.20, 1.60, 2, 2.50 a legfinomabbak.
Fehér chiffon ingek, 4-szer, 1.10, 1.30, 1.80, 2, 2.50 a legfinomabbak.
Fehér chiffon ingek himzett, frt 1.60, 2, 2.50, 3.20 a legfinomabbak.
Fehér uri alsó nadrágok, óriás vászonból 60, 80 kr, fonalvászonból 90 kr, creasvászonból frt 1.20, rumburgi vászonból frt 1.50, 1.70 a legfinomabbak.
Uri nyakravalók, kész gombok vagy kötni valók minden színben 10, 17, 21, 26, 32, 37, 45, 60, 80, 96 kr, 1 frt 55 kr, a legfinomabbak, 6 db válogatott 1 frt 24 kr.
Uri nadrágtartók 25, 40, 60, 80 kr, 1 frt a legfinomabbak.
Uri kapczák 10, 15, 22, 28, 40, 60 kr páronként.
Uri zsebkendők 6, 9, 15, 24, 35, 40 kr darabja.
Uri gallérok, 4-szer állók, vagy lehajtottak, matrózs, koronaherczeg- s Sienna. Hungária-minta 90 kr, frt 1.40, 1.80, 2.20 tuczatja a legfinomabbak.
Uri mansetták, 4-szer, 18, 25, 35, 45 kr párja.

Hölgy fehérnemü:

Hölgyi ingek, svájczi [illegible] vászon vagy chiffonból 60, 80 kr, 1 frt
Hölgyi ingek, creas- vagy rumburgi vászonból, kézzel himzett csikokkal frt 1.25, 1.60, 2, 2.50 a legfinomabbak.
Chiffon-ingek, himzett diszitéssel 90 kr, frt 1.20, 1.50, 2.40 a legfinom.
Vászon-ingek, kézhimzéssel frt 2.50, 3, 3.50, 4.25 a legfinomabbak.
Hölgy-nadrágok, jó chiffonból 60, 80 kr, frt 1.20, himzett 1.45 frt.
Hölgy-mellénykék szegésekkel 60 kr, himzett 80 kr, frt 1.40, 2.80, 2.50 a legfinomabbak.
Női szoknyák, kitünő chiffonból, diszitett frt 1.20, 1.60, 1.90, 2.40, 2.90 a legfinomabbak.
Női kötények fehér vagy szines creton-, lustre- vagy moireből 40, 60, 80, 95 kr a legfinomabbak.
Fűzők- és egyenestartók 45 és 70 kr.
Pánczél-fűzők kanálzárral frt 1, 1.40, 1.80, 2.50.
Pánczélfűzők kanálzárral, satainból szoritóval, 42 cm. hosszu frt 2.20, 2.80, 3.50, 4.60 a legfinomabbak.
Hölgyi nyakravalók csipkék vagy selyemből 25, 40, 50, 70, 90 kr, frt 1, 1.80, 2.50 a legfinomabbak, 6 db válogatott frt 1.33.

Minden szinü selyem- és hársonyszalagok, azonkivül mindennemü gyermek fehérnemü, ujonszülöttcknek is. nemez-szoknyák és öltözetek, női gallérok és mansetták, uri- és női duxi mellények és nadrágok, gyermek-ruhácskák vászon-, nemez- vagy berlini pamukból, gombelő harisnyák minden szin- és nagyságban, szobaingek, gyermekek-, hölgyek- és fiuknak való harisnyák, himzett csikok és himzett betétek gyári raktára.

Chiffonok, vászon, ágynemü, nanking

és minden a

szalag-. rövid-, szövő-, kézmü- és diszárukban vágó czikkek.

Miután végül a hosszu évek során át nekem ajándékozott bizalomért hálás köszönetet mondok, nem marad egyéb hátra, mint hogy figyelmeztessek uj czégemre:

Első budapesti

FEHÉRNEMÜ-GYÁR és **TISZTITÓ-INTÉZET**

Kurländer L. E.

sugár-ut 59. sz. Karpeles-féle palota.

Fehérnemü és függönyök ablakonként 40 krral tisztogatásra elfogadtatnak és csaknem ujja alakittatnak. Uri-ingek megrendelésénél kéretik a nyakszélességet, fűzerek megrendelésénél a testbőséget adni. Meg nem felelő árucit a pénz készségesen visszaadatik. 838

Tisztelettel tudomásul hozzuk, hogy az idei hajózási idényre **mindennemü járművek**

gőzhajókkali vontatását,

valamint saját födözetlen hajóinkon minden irányban szállitásokat elvállalunk s egyszersmind ajánljuk saját készitményü **elismert kitünő minőségü fatéglainkat, mész-trachyt kövezeti és termés köveinket**

Luczenbacher Pál utódai

iroda Thonetudvar, dunai részén. 1341

Van szerencsénk a t. cz. közönséget értesiteni hogy **Magyarország** számára gyárunk készitményeivel u. m. **gőz-máz-lakszinek** és **masztikszi mézgából.**

Markus Gyula urnál

Budapest (Ferencz József rakpart 6.) Főraktárt allakitottunk és kérjük becses megrendeléseket a **fentnevezett czéghez** intézni, mely folyton egy dusan felszerelt raktárral rendelkezik. Mély tisztelettel

Audés és fia Simering, Bécs.

Vonatkozással fenti nyilatkozatra fent idézet czikkekből minél zámosabb megrendeléseket kérek, és egyutal ajánlom **föld vegy. és olj festéket**, továbbá **gépolaj, lámpaolaj, kocsikenőcs, fakátrány, öszénkátrány** és minden idevágó czikkeket. Mély tisztelettel

Markus Gyua.

Magyar olvasmány kedvelői számára, ajánlja **Lauffer Tivadar**tól

6. sz. Kölcsönkönyvtár

Budapesten, Belváros, halpiacz 6. sz.

Német és franczia olvasmány kedvelői számára.

Minden remzet irodalmának legjelesebb termékei folyó évi rendszeresen összeszedve.

Angol olvasmány kedvelői számára.

Legfinomabb minőségü

Gummi

vagy

halhólyag óvszer

tuczatja 2—6 forintig, valamint

különlegességek

nők részére

Politzer Moricz,

sérvkötö-készitő

Mindenféle prágai bőröl készült kesztyük legnagyobb raktára, nagyban és kicsiben

BUDAPEST.

Deák-Ferencz-utcza.

Megrendelések posta fordultával utánvét mellett azonnal teljesittetnek

---

Ixia Lys!

legujabb illatszer

Ixia Lys! legfinomabb illatszer

Ixia Lys! legjobb illatszer

Valódi minőségben kapható csak **Müller J. L.** illatszerésznél, Budapesten, főüzlet korona herczeg-utcza 2. sz. fióküzlet váczi-utcza 11. sz. Vidéki megrendelések utánvét mellett.

Ixia Lys!

palaczkja 1 frt 50 kr. és 3 ft.

A Pain-Expeller horgonnyal nagyon jó háziszer.

A „Dr. Airy természetes gyógymód" czimü ábrákkal ellátott s magyar nyelven megjelent könyv áttekintése után, a **nehéz** betegek is megfognak győződni, hogy **helyes eljárás** és **megfelelő szerek** használata mellett még ők is **gyógyulást** remélhetnek. Ezért minden betegnek még az olyannak is, a ki már mindenféle gyógyszert **siker nélkül** használt, bizalommal kellene e **kipróbált gyógymód**-hoz folyamodnia és sietnie az emlitett munka megszerzésével. E könyv „Kivonata" kivánatra ingyen és bérmentve küldetik meg.

Köszvény- és csuzbetegek a **Die Gicht**[illegible] czimü (német) könyvben, e sokszor igen fájdalmas betegség ellen való **kipróbált** szerekről nyernek utasitást, oly szerekről, melyek már **megrögzött** esetekben is a **rég óhajtott gyógyulásra** vezettek. Tájékozás ingyen és bérmentve. 70 kr. beküldése mellett a „Dr. Airy természetes gyógymódja" czimü könyv 40 kr. beküldése mellett pedig a „Gicht" czimü könyv mindenüvé bérmentve küldetik meg **Richter könyvkiadóintézete által Lipcsében** (Richter Verlags-Anstalt in Leipzig.) A pénz levélti élyegekben is beküldhető.

Nagy feltünést kelt egy Párisban megjelent mü, melynek czime

A TÜDŐSORVADÁS

észszerü kezelése.

Az orvosi tudományok leghirnevesebb bajnokai az ujonnan tört utat sok szerencsével folytatták, s a szerző, Dr. **Pietra Santa** iránt a legnagyobb tisztelettel viseltetnek. Ezen müben a 147-ik lapon van egy hely, melyben az ő tisztelete a **Hoff János**-féle maláta gyártmányokra vezethető vissza, mert ott ez mondatik: a Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sör, mely ugy a betegek, mint az orvosok által már megjelenése óta (1847 óta) a legnagyobb örömmel üdvözöltetik, miután az az erősitők osztályából kitünő szernek bizonyult be, **tápláló, enyhitő és erősitő tulajdonokkal bir. Ezen gyógytápszer az üdült bántalmaknál rendkivül hasznosnak bizonyult be, az emésztési szervezet izommüködésének emelésére s az elgyengült szervezetnek tápanyagokkal való ellátására; Páris leghirnevesebb gyakorló orvosai,** mint **Blache, Barth, Gueneau de Massy, Vidoux, Faufel, Empis, Dauet, Robert de Latour, Bouchut, Piorry, Tardieu** s több mások, **ez okból ajánlják naponta ezen szert, mivel ez az emésztési erőt ismét helyreállitja s szabályozza.**

Személyes tapasztalataim, mondja **Dr. Pietra Santa** a Seine departement ásványvizeinek inspektora, inditanak, hogy ez értelemben teljesen **Loveran** nézetéhez csatlakozzam, mely eme nehány rövid szóból áll:

„A betegek nagyszáma, kiknek az erősebb tápszerek megemésztésére hiányzik a kellő erejök, szerencséssé lettek ezen maláta-készitményekben oly tápszert birhatni, mely sokkal táplálóbb a levesnél s kevésbé ingerlő a bornál."

Ha sehol máshol, ugy itt ebből az egy véleményből megfoghatóvá válnék ezen Hoff-féle maláta-kivonatnak (mely ugy egészségi sör gyanánt, mint koncentrált alakban nyujtatik) rendkivüli nagy becse. Azonban az eredmények valóan olynemüek is, a milyent semmiféle más készitmény nem képes felmutatni. A valódi Hoff János-féle malátakészitmények 30 év lefolyása alatt 55 magánkitüntetésben részesültek, ezekből a nyolcz utolsóban az 1879-ik évben, ugy mint ő felsége az osztrák császár, a német császár és a szász király ismételt kegynyilvánitásai.

Egyedül **valódi** Hoff-féle gyártmány kérendő a **védjegygyel** (a feltaláló arczképe). A nem valódi készitmények sem a kellő gyógyfü-anyagokkal, sem a valódi készitési móddal nem birnak, mint az orvosilag rendelt Hoff János-féle készitmények.

Hoff János

cs. kir. udvari maláta-készitmények gyára,

a valódi maláta gyógytápszerek egyedüli feltalálója. — Bécs, Graben Bräunerstrasse 8. sz.

Berlin, 1880. január 8. Öröklött vizibetegségem, köszvény és csuz ellen mindenféle szert eredménytelenül használtam. Orvosi javaslatra az ön koncentrált malátakivonatát használtam, s ez oly csodálatraméltóan hatott, hogy most szemmel láthatólag javulok. Személyes felvilágositással szivesen szolgálok.

Kaufmann, czipész neje. Schiffbauerdamm 17.

A Hoff-féle maláta-csokoládé rég érzett szükségnek felel meg mint táp- és gyógyszer a vérszegénységnél és a hiányos vérvegyüléseknél, valamint az abból keletkező betegségek nagy seregénél.

Dr. Ritterfeld Felix Pál, orvostudor és bölcsész, gyak. orvos, sebész, Frankfurt a Maina mellett.

Fiókraktár Magyarország részére:

Budapest, zsibárus-utcza 7. sz.

Raktárak: **TÖRÖK JÓZSEF,** király-utcza, **WENINGER M.,** Buda, fő-utcza 145.

ÁRAK. **Malátakivonatu egészségi sör** 6 palaczk 4, 11 pal. 6 frt 60 kr. 28 pal. 17 frt, 58 pal. 32 frt. — ½ kilo **malátacsokoládé** I. 2 frt 40 kr, ¼ kilo 1 frt 30 kr, ½ kilo 70 kr. II. ½ kilo 1 frt 60 kr, ¼ kilo 90 kr, ⅛ kilo 50 kr. III ½ kilo 1 frt, ¼ kilo 60 kr, ⅛ kilo 35 kr. — **Maláta-bonbon** 1 zacskó 60 kr, 30 és 15 kr. — **Gyermektápláló malátaliszt** 1 üvegcse 1 frt. — **Malátafürdő** 80 és 50 kr. — **Maláta-kivonat** 1 üvegcse 1 frt, kisebb 60 kr. — **Malátaszappan** 80, 60, 40 és 20 kr. Nagyobb megrendelésre 1 megfelelő engedmény. A csomagolás legolcsóbban számittatik.

Uri ruhákat

a legolcsóbb és legjobb minőségben kaphatni

Grossmann S-nál

Deák-Ferencz- és bécsi-utcza sarok.

Egyéb téli-öltözetek 18 frttól, ugyszintén téli-kabátok 18 frttól feljebb

---

ELEGANS.

Egy teljes öltözet	18—50 frt
Egy gyász öltözet	30—60 frt
Egy téli kabát	20—80 frt
Egy papi kabát	35—69 frt
Egy szalon kabát	22—60 frt
Egy frakk	18—60 frt
Egy háló köntös	14—40 frt
Egy fekete nadrág	8—16 frt
Egy fekete mellény	4—8 frt
Egy vadász kabát	10—25 frt
Egy utazó bunda	36—150 frt
Egy városi bunda	45—200 frt
Egy bundás lábszatyor	5—8 frt
Egy bunda szakkó	14—30 frt
Egy Mencsikof lodenből	13—28 frt
Egy Havelok	22—30 frt
Egy fiunak való öltözes	10—25 frt
Egy fiunak való téli kabát	15—30 frt

Mindez a legujabb façon szerint **tiszta gyapju kelméből,** kitünő tartósan dolgozva a **legolcsóbb szabott** árakon (a körülményeket figyelembe véve) kapható egyedül

ROTHBERGER JAKAB

csász. és kir. udvari szállitónál

Legnagyobb

uri- és fluruha-raktárának,

Budapesten,

Kristóf-tér 2. szám 1. emelet

a „Nagy Kristóf"-hoz.

Az ár minden darabon kitéve van.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Fülolaj

a csász. orosz 30-ik Poltowi gyalogsági ezred orvosi tanácsa álta az ezen tanács felügyelete alatt álló katonakórháznál mint állanló gyógyszer bevétetett, *és a mint kinyilatkoztatták: „kitünő hatápa miatt a fül hurutos betegségei, fülfolyás, ideges nagyothallás, fülfájás, fülzugásnál stb., ha e szer az utasitás pontos betartásával alkalmaztatik."*

Ez valódian kapható 2 frtért, a vidékre 2 frt 40 krért

a fóraktárban

Barna Zsigmond udvari gyógyszertárában

Budapest, marokkói-utcza 2.

Kéretik annak vásárlásánál kizárólagosan a **javitott fülolajt,** mely a dugaszon és pecsétén, valamint az üvegen a „Dr. M. Deutsch" nevet hordja, kérni.

Dr. HARTUNG fog- és szájesszenciája

elismert és utól nem ért szer fogfájás és szájbüz ellen. Egy kettős üveg ára 60 kr., valódian csakis a főraktárban

BARNA ZSIGMOND udvari gyógyszertárában, Budapest marokkói-utcza 2. sz. 1339

Egy szerencsés fogás!!!

Ingyen!

Szerencsés fogást csináltunk, a mennyiben a cs. kir. zálogházban tartott árverés alkalmából

4000 darab

valódi angol, nehéz roppant nagy finom gyapjuból készült

utazó-plaid

sikerült vásárolni. Nem akarunk-e valóban csoda plaideket dicsérni, mert azok ára ezelőtt 18 frt volt, és mi ezeket utánvét mellett

csak 4 forint 75 krért

árusitjuk.

E vétel, egy oly mesés olcsó, hogy minden olvasónak ajánljuk, ezen soha sem visszatérő alkalmat felhasználni és megrendeléseit gyorsan megtenni, mert e plaidek majd nem **ingyen** adatnak.

A plaidek egyike a legnehezebbek a létezők plaidek közül és télen mint ruhadarabok, utazáson mint takaró, szobában mint ágytakaró használható, és **20 évi használat után is** e plaidből a legszebb ruhadarab készithető.

A kinek e plaid nem tetszik, annak minden pillanatban visszaadjuk pénzét.

Czim:

Partiewaaren-Ausverkauf

Bécs, Opernring 17. 1238

16

évi siker a mellett tanuskodik, hogy Thedo tanár

szakalhagymája

a legjobb és legbiztosabb szer szép szakálnövés elérésére

Számtalan ferfi még a legjobb körökből is csak e szerne köszönheti szép szakált.

Ez hihetlen gyorsasággal segiti elő a szakálnövést, ugy hogy 26 éves férfiak is legrövidebb idő alatt sürü és erős szakált kaphatnak, mi ezer meg ezer bizonyitványokkal bebizonyitatott.

Megvallom önnek, hogy valamint minden ilyen szert, ugy a szakálhagymát is hühónak tartottam, de esetleg meggyőződtem egy barátomnál ezen szer jelességéről és kérem önt a mellékelt összegért egy csomagot ezen kitünő szerből küldeni.

Budweis, 1878. november 18. 571

Maradván tisztelettel **Michura A.**

Val dian kapható **Török József** urnál gyógyszerész Budapesten király-utcza, **Pozsonyban** Pistory Felixnél, **Temesvárott** Tarczay Istvánnál. — Egy csomag ára utasitással 1 frt 10 kr.

---

200 **forintért jotállás mellett** egész uj rugonyos hajtó (kutscher) kocsik, valamint minden **csak uj kocsik igen jutányos áron** állnak nagy mennyiségben eladásra, ezek közt még **halottas kocsik** is vannak.

BOGDÁN JÓZSEF

30 ***raktárában,***

Muzeum-körut 10-ik szám

Kocsi-gyár helyiség:

páva-utcza 10. szám. alatt saját házában

BUDAPESTEN.

NEUSCHLOSZ J. FIAI

Párisban 1878. — Szeged 1876. — Bécs 1873. — Székesfehérvár 1879

Arany érem. — Érdem érem. — Haladási érem. — Diszoklevél.

Kir. kiz. szab.

faàru-parkèt-gyára

Budapest, Feldunasor 53. szám alatt,

ajánlja nagy választéka

parkétjait,

Folytonosan nagy készlete van száraz, hibátlan tölgyfa amerikai padlózatból.

Három évi garantiát nyujt.

Parkét-lerakást helyben, mint vidéken jól és jutányosan eszközöltet. 63

Kivánatra mintákat és árjegyzéket be- mint külföldre, egnagyobb készséggel bérmentesen küld.

Elvállal **szerszám- és épületfa szállitást, ács- és asztalos-munkákat** igen mérsékelt feltételekmellett.

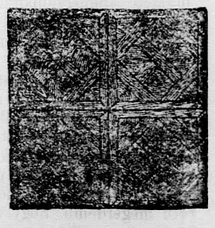

Keskeny

útifü-mellczukorkák

a tüdő és mellbajok, köhögés, fojtóköhögés rekedtség és tüdőhurut biztos gyógyszerei.

A természet által a szenvedő emberiség javára teremtett megbecsülhetlen keskeny útifü azon még eddig fel nem deritett titkot foglalja magában, miszerint a gége és légcső rendszer gyulladt nyakhártyájára való azonnali gyors és enyhitő hatás gyakorlásával az illető beteg szervek gyógyulását minden tekintetben lehetőleg elősegiti.

SCHUTZ MARKE S&S REEL

Miután gyártmányunknál is a czukor keskeny útifűből és a vegyülékről kezeskedünk, különös figyelembe ajánljuk hatóságilag bejegyzett védjegyünket sat. dobozon levő aláirásunkat, mert csak ezek igazolják annak valódiságát.

Egy doboz ára 30 kr.

Schmidt Victor és fiai,

cs. k. szabadalm. gyárosok Bécs, Wieden, Allegasse 48.

Valódian kapható **Pesten:** Handtel Karoly gyógyszertára „Nagy Kristofhoz," Pataki Károly, Török József, Dr. Wagner József IV. ker. városháztér 9. Martin Gyula, Barna Zzigmond. **Budán.** Eisdorfer Guszt., Kopuravi J. Telkesi K. Plassek Ede **gyógyszerész** uraknál; **Pesten.** Brunner & Flór, Bek M. Edeskuty L. Fanta K. Gräfl J. C. Gyarmathy G. Hubenay József, Halbauer testvérek, Hochfelder testv. Kaschnicz Gy. Krkosch L. Kramplisch L. Lussa M. Lukovics József. Martony József, Martin Gyula, Mészáros Mik. Németh Dezső, Neruda Nánd. Radoesay és Bányai, Ress Károly, Szenes Ede, Seidl József. Schwimmer Zsig. Takács Lajos, Takács és Wieder, Thallmayer és Seitz, Vághy Lajos, Vels Ad. Vághy és Schwarz, Weisz Flórian, Zubek és Bátori. **Budán:** Domonkos G. Frey Al. Keller Kál. Miskey Fer. Schügerl F. özvegye, Szelner Gy. Schedel J. Wolf Márt. Weninger M. **kereskedő uraknál.**

Bámuljatok! siessetek! vegyenek!

egy millió elveszett.

Az **Anglo-britannia-ezüst-társulat Shefield Angliában,** Chili Bolivia és Peru amerikai köztársaságok háboruja által a fenti összeget elvesztette, és kénytelen a roppant nagy áruraktáron pénzhiány miatt minden áron tuladni.

Mindenki kapjon utána.

csak 3 frt 85 kr.

40 db. diszes feltünő tárgy.

HIHETETLENNEK

sőt meseszerüen hangzik, hogy **40 db. legszükségesebb háztartási czikkeket** ezen árért kapni lehessen, de a gyárnak pénzre van szüksége, és

mit tehát mást,

mindenét pénzzé teszi. Ezen értékes csoport a következő 40 diszes darabból áll:

6 db. **igen elegáns táblakés** czüst fény pengével.
6 db. „ „ **evővilla** ugyanaz facon és minőség.
6 db. **nehéz evőkanál** nehéz britannia czüstből.
6 db. **igen kedves kávésknál** nehéz valódi brit. czüstből.
6 db. **késtartó angol** kristályból.
6 db. **kerek vizfáleza** 6 felsége arczképével.
3 db. **tojás-pohárka** gyönyörü czüstözés.
1 db. **téaszűrő** nehéz czüstözés markolattal és anélkül.

Mindezen 44 darab ára összesen csak 3 frt 85 kr.

A ki ily csekély pénzért, egy valóban értékes diszes háztartási garniturát birni óhajt, gyorsan rendelje meg azokat, mert azok hihetlen gyorsasággal elkelnek. A széthküldés addig, mig a készlet tart, készpénz vagy utánvét mellett történik.

Egyedüli árusitás Osztrák-Magyarországban:

Hecht's Anglo-Silber-Agentie

Bécs, I. Albrechtgasse.